karl may

CĂPITANUL GĂRZII IMPERIALE

EDITURA EDEN

Consilier editorial
DR. ANTONIU POPESCU

KARL MAY
DER LIEBE DES ULANEN (1–5 Bände)
Roman
Druck und Verlag H.G. Münchmeyer
Dresden, 1905–1906

La pregătirea pentru tipar a romanului s-a folosit ca text de baza romanul-foileton *Sub vulturul imperial*, apărut sub semnătura LIEI HÂRSU, la editura COSMOS (1934 - 1935). Confruntarea cu textul original şi traducerea fragmentelor omise în versiunea română, aparţin ILINCĂI PANDELE, redactarea finală NEDEEI BURCĂ.

KARL MAY

Opere – 41

CĂPITANUL GĂRZII IMPERIALE

Din ciclul

Dragostea ulanului

***

Roman

EDITURA EDEN
Bucureşti, 1999

Coperta de
SERGIU GEORGESCU

Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

Corectura de
MIHAI GRIGORESCU

I.S.B.N. 973-9141-72-2

CUPRINS

1. Un spion german

De la Waterloo domnea în Franţa convingerea fermă că, şi mai târziu, doar o unire a Rusiei, Austriei, Prusiei şi Angliei ar fi făcut posibilă o victorie asupra nobililor francezi. Izbânzile lui Napoleon al III-lea în Italia şi în Crimeea au alimentat în continuare această credinţă. Napoleon îi învinsese, prin intervenţia de la Palikao[1], şi pe chinezii fără apărare şi îşi trimise nobilii chiar şi în Mexic; acest lucru îl făcu să fie deosebit de arogant şi, în cele din urmă, începu chiar el însuşi să se creadă un adevărat zeu al războiului, precum fondatorul casei Bonaparte. Era convins că nu există nici o împărăţie pe pământ care să îndrăznească a purta război cu Franţa, fără a avea aliaţi.

Îşi supraestima puterile şi subevalua forţele altor state, îndeosebi ale germanilor.

Germanul este cel mai greoi din familia popoarelor europene. Dar, sub aparenţa firii sale liniştite, modeste, indiferente şi visătoare, se ascunde o natură viguroasă, capabilă de rezistenţă. Răbdarea sa, devenită proverbială, îi dă înfăţişarea unui om pe care-l poţi trage de barbă, fără să fii pedepsit; dar, sub această linişte aparentă, veghează un viu sentiment al onoarei, care, atunci când continuă să fie jignit, izbucneşte dintr-odată; şi apoi, atât de fals judecatul „mişel german” se dovedeşte a fi un cu totul altfel de flăcău.

După războaiele napoleoniene, o pace relativ lungă a permis Germaniei şi, îndeosebi Prusiei, să se întărească pe plan intern. Învăţământul popular îmbunătăţit şi excelentele şcoli militare au format nişte minunaţi ofiţeri şi o armată destoinică.

În vreme ce Napoleon dispunea de mareşali şi generali

[1] Localitate în China. (n. ed.)

care îşi făcuseră un nume în Africa, Rusia, China, Italia şi Mexic, Prusia dispunea doar de o singura celebritate militară, generalul Wrangel, care însă era prea bătrân pentru a prelua conducerea armatei, în condiţiile date. Dacă se vorbea la Paris despre Bismarck, despre Moltke, oamenii ridicau din umeri.

Napoleon al III-lea, un maestru în arta diplomatică, dispreţuia importanţa lui Bismarck şi el consideră drept un mare succes al jocului său de şah când, în cele din urmă, încordarea politicii interne dintre Berlin şi Viena duse la deznodământul sângeros din 1866. Prin aceasta el aruncase mănuşa lui Bismarck şi acesta se aplecă s-o ridice.

Prusia porni războiul. La Paris se socotea că va fi învinsă repede de Austria, sau — ceea ce era privit cu ochi şi mai buni — avea să se producă o distrugere reciprocă a celor doi potrivnici. Se întâmplă însă altfel. Prusia învinse, doborând Austria şi celelalte state germane.

Napoleon nu credea nici acum în forţa învingătorului. Prin ambasadorul Benedetti, el ceru să se revină la frontiera din 1814. Prin asta Franţa ar fi dobândit provinciile Bavaria renană şi Hessa renană, împreună cu Mainz. Afară de asta, Prusia trebuia să renunţe la dreptul de ocupaţie în Luxemburg. În caz de refuz, împăratul ameninţa cu război împotriva Prusiei.

Numai în urma sfatului altora el retrase ameninţarea de război. Se adresă însă regelui Olandei, cu oferta de a cumpăra Luxemburgul, pentru ca astfel francezii să-şi sporească teritoriul. Bismarck declară însă că nu aprobă aceasta şi, în acelaşi timp, făcu cunoscute alianţele pe care le încheiase cu statele sud-germane.

Aceste înfrângeri diplomatice ale lui Napoleon avură o înrâurire proastă asupra situaţiei interne a Franţei. Tronul imperial îşi pierdu din strălucire şi partidele politice începură să-l zgâlţâie. Şi astfel Napoleon ajunse la convingerea că nu-şi

mai putea sprijini tronul, care se clătina, decât printr-o izbândă de arme. Se adresă ministrului său de război, generalul Leboeuf, şi acesta răspunse: „Suntem mai mult decât pregătiţi”.

Era în primăvara anului 1870. Vaporul de pe fluviul Mosel, care pleca la ora şase şi jumătate din Koblenz, ca să ducă pasagerii la Trier, părăsise portul Zell şi pornise în susul fluviului.

Pe lângă ceilalţi călători, la clasa a doua se urcaseră câţiva tineri, care luaseră loc pe punte, sub cerul liber, fără să se sinchisească dacă prin aceasta răpeau celorlalţi posibilitatea de a privi ţărmul minunat. Noii veniţi vorbeau franţuzeşte şi făceau atâta larmă, încât toate privirile se aţintiră asupra lor.

Unul din ei, care-şi pusese monoclul la ochi, arătă cu bastonul spre ţărm şi zise atât de tare, încât putea fi auzit de toţi de pe vapor:

— Dragă conte, nu e o ruşine că un fluviu atât de frumos şi o regiune atât de fermecătoare nu aparţin încă Franţei? Când vom porni în sfârşit la luptă să ne luăm toată partea stângă a Rinului? Îi urăsc pe nemţi.

— Şi totuşi călătoreşti prin principatele lor, colonele.

— Ei şi! zise colonelul. Ştiu eu de ce călătoresc prin ele. Oare nu trebuie să cunoşti şi să cercetezi dinainte un obiect pe care vrei să-l posezi?

Vorbitorul era un bărbat cu adevărat frumos şi, deoarece la vârsta lui tânără avea gradul de colonel, era de presupus că trebuia să fie de familie bună şi să aibă legături înalte.

— Pst! interveni vecinul său. Rişti să fii luat drept un trimis secret de către teutonii aceştia.

— N-au decât! Cetăţenii ăştia nu-s primejdioşi. Sunt încredinţat că în caz de război vom avea de făcut o plimbare foarte distractivă până la Berlin.

— Nici o îndoială! dar dacă ne va aduce multă distracţie, nu-i chiar atât de sigur. Nemţii ăştia sunt un popor necioplit. Ia priveşte în jur! Printre femeile de aici ai putea găsi măcar una singură care să merite să fie sărutată? Mă duc în sala de călători, să văd poate găsesc acolo ceva mai bun.

Se ridică şi coborî scăriţa care ducea sub punte.

Cine le-ar fi văzut pe cele două femei care stăteau acolo pe sofaua de catifea nu putea spune că domnul conte coborâse degeaba.

Una era blondă, cealaltă brunetă. Cea dintâi avea o statură potrivită şi forme plinuţe, tinereşti. Sub nişte gene lungi, scânteiau doi ochi ca albastrul cerului. Fata aceasta nu era o frumuseţe răpitoare, dar avea totuşi o graţie neîntrecută.

Cu totul altfel era bruneta. Înaltă, părea a fi creată pentru a stăpâni. Capul minunat avea o podoabă bogată de păr castaniu. Ochii mari, umbriţi de gene lungi, aveau acea formă de migdală, cum o au numai fiicele Orientului. În jurul buzelor minunate avea o trăsătură de sfidare şi bunătate, de mândrie şi blândeţe, conştiinţă de sine şi dăruire.

Fetele erau adâncite într-o discuţie însufleţită şi, deşi erau singure, o duceau cu voce înceată.

— Dar, dragă Marion, zise blondina, despre asta nici n-am ştiut până acum. Cred că niciodată n-am avut taine una faţă de alta, şi iată că aud acum cu surprindere că tocmai ceea ce este mai important în viaţa unei fete mi-a rămas atâta vreme tăinuit din parte-ţi.

— O, Nanon, taina asta am aflat-o abia din ultima scrisoare pe care mi-a trimis-o tata. Iată, citeşte şi tu.

Marion scoase din poşeta ei elegantă, împodobită cu perle veritabile de Ceylon, o scrisoare, pe care o dădu prietenei sale. Aceasta o despături şi, în vreme ce citea, chipul ei luă o expresie de uimire adâncă. Când împături la loc hârtia şi o înapoie, spuse clătinând capul:

— Asta e într-adevăr extraordinar. Ţi se cere să te întorci grabnic acasă, ca să cunoşti pe logodnicul care ţi-a fost hărăzit. Aşadar nu l-ai văzut până acum pe acest colonel, conte, Rallion?

— Niciodată. Ştiu numai că Rallionii sunt o foarte veche şi influentă familie de nobili şi că actualul cap al acesteia se bucură de favoarea împărătesei şi, deci, şi a împăratului, în măsura cea mai mare. Aşa se explică şi faptul că fiul, deşi tânăr încă, e deja colonel.

— Dar cum a ajuns tatăl tău la ideea acestei căsătorii pur comerciale?

— Asta nu înţeleg nici eu.

— Te cunoaşte poate colonelul, Marion? Ca prietenă îţi pot spune că eşti foarte frumoasă. E foarte posibil ca el să dorească să te aibă, dacă te va fi văzut vreodată.

Cealaltă zâmbi aproape dispreţuitor, şi răspunse:

— Acesta nu e un motiv ca să-i jertfesc independenţa mea. Cine vrea să mă aibă, trebuie să se priceapă să câştige nu numai iubirea mea, ci şi inima. Eu nu mă voi dărui niciodată.

Zicând acestea, dădu capul pe spate, cu un gest de mândrie suverană.

— Ah, te pomeneşti că ţi-ai şi făurit un ideal? întrebă Nanon, zâmbind.

— Ca orice fată tânără, răspunse cealaltă. Ştiu prea bine că acest ideal este o utopie. Dar e ciudat... ciudat...

Se întrerupse. Ochii ei, care până atunci avuseseră o expresie de hotărâre conştientă, căpătară deodată un aer visător când privi, prin fereastra deschisă, spre valurile care spumegau sub roata vaporului.

— Ce spuneai că e ciudat?

Marion îşi trecu încetişor mâna peste frunte.

— E ciudat că am văzut cândva un bărbat care are întocmai înfăţişarea idealului meu. Desigur că sufletul lui

trebuie să fie contrariul exteriorului. Am rămas aproape speriată când am văzut în carne şi oase figura pe care am visat-o atât de des.

— Fericita de tine! De-aş putea vedea şi eu odată întruparea idealului meu! Dar spune, unde l-ai întâlnit pe bărbatul acela şi cine era?

— La Dresda, şi era ofiţer. Eram în drum spre vestitul Blasewitz, pe care Schiller l-a veşnicit într-una din poeziile sale, şi atunci am întâlnit pe şosea un mic grup de ofiţeri. Au trecut în goană pe lângă trăsura mea, ca nişte umbre, şi cu toate astea am văzut printre ei imaginea visurilor mele.

— Cât de romantic! L-ai mai întâlnit?

— Pe el nu, însă fotografia sa da.

— Povesteşte! Te-ai interesat de el?

— Cum ar fi fost cu putinţă? Şi apoi, tu mă aşteptai la Berlin, astfel că eram grăbită. Dar ştii că m-am dus să mă fotografiez la Berlin şi, în vreme ce aşteptam să-mi vină rândul, priveam fotografiile expuse pe pereţi şi pe mese. Şi atunci l-am zărit în uniformă de ulani, aşa cum îl văzusem trecând pe dinaintea mea la Dresda. Era o fotografie-bust; câteva duzini la fel stăteau pe o măsuţă...

— Ah! Ştii tu ce-aş fi făcut în locul tău?

— În orice caz, acelaşi lucru pe care l-am făcut eu, răspunse Marion, zâmbind. Eram singură, nimeni nu mă vedea, astfel că am devenit o hoaţă. Am luat una şi am pus-o în poşetă.

— Aşadar îţi voi putea vedea febleţea! zise Nanon.

— Iată-l! spuse Marion, scoţând fotografia. E şi numele pe verso.

Nanon o luă, o întoarse spre lumină şi privi poza.

— Un cap minunat! zise ea.

— Nu-i aşa?

— Şi numele?

Întoarse fotografia şi citi:

— Richard von Greifenklau. Frumos nume! Nu eşti de aceeaşi părere, Marion?

— Ba da. Şi mai ciudat e faptul că totdeauna am dat idealului meu numele de Richard. Richard Inimă de Leu e pentru mine numele cel mai drag din istorie, şi la fel cel mai scump nume de bărbat.

— Eu mi-l închipui puţin altfel pe Richard Inimă de Leu, decât acest locotenent. Mai curând l-aş asemui pe ăsta de aici cu Hüon din *Oberon* al lui Wieland. Fruntea asta, ochiul acesta, întreaga înfăţişare; nu se poate să nu-l iubeşti de la cea dintâi privire. Eu nu mă pricep deloc în arta de a ghici sufletul după trăsăturile unui om; în privinţa aceasta las inima să hotărască.

— Şi ce-ţi spune inima, dragă Nanon?

— Omul acesta este conştient de sine, dar n-are mândria nobleţei. E curajos şi îndrăzneţ, dar îmi face impresia că e un adversar primejdios pe câmpul vicleniei. Fruntea sa e aceea a unui om care gândeşte cu temei şi gura pare să fie obişnuită cu vorba, deşi arată a fi un observator tăcut. Are un suflet plin de simţire, dar nu se lasă stăpânit de impresia momentului.

Râzând, Marion luă fotografia din mâna prietenei sale.

— Dacă ar fi într-adevăr aşa cum îl zugrăveşti tu, zise ea, atunci ar corespunde întocmai idealului meu şi ar trebui să regret mult că nu pot afla nimic despre familia Greifenklau.

— Cumpără-ţi un almanah *Gotha*, în care sunt trecute toate familiile nobile.

— Nu l-am găsit la librării, astfel că l-am comandat. Atunci însă am primit scrisoarea tatei, care mă cheamă acasă, şi am uitat să cer să mi se trimită acolo almanahul. Ah, ce păcat!

Aceste din urmă cuvinte fuseseră rostite încetişor şi ele erau din pricina contelui care tocmai intra în cabină, ca să vadă dacă nu găsea aici un chip de femeie ce merita să fie sărutată. Când le zări pe cele două femei, nu izbuti să-şi ascundă surprinderea. Făcu o plecăciune şi se retrase repede.

Afară, pe scară, murmură:

— Baroana de Sainte-Marie! Cu asta n-ar fi nimerit să încep, căci se pricepe să te ţină la distanţă.

Se întoarse pe punte, unde tovarăşul său îl întrebă:

— Ei, ai găsit ceva?

— De găsit am găsit, răspunse el, dar am totuşi dreptate. Nemţoaicele n-au trăsături frumoase. Când am descoperit colo jos o frumuseţe, era… franţuzoaică.

— Pe care n-ai îndrăznit însă s-o acostezi. Ai fugit repede, ai?

— Pentru că întâmplarea face s-o cunosc. Cu aia nu e de glumit.

— Ar trebui văzută, râse unul. Merită într-adevăr?

— Contează drept una dintre cele mai frumoase femei, nu numai din Paris, ci din toată Franţa, răspunse contele.

Cuvintele acestea stârniră senzaţie.

— Şi e moştenitoarea câtorva milioane, urmă contele.

— Cum o cheamă?

— Baroana Marion de Sainte-Marie.

— De Sainte-Marie! Asta e cunoscută. Mă duc imediat să mă prezint. O asemenea frumuseţe trebuie omagiată.

— Stai! zise Rallion. Rămâi aici! Pe această femeie n-o va omagia nimeni din voi.

— Pentru ce?

— Pentru că numai eu am acest drept; e logodnica mea.

Toţi îl priviră surprinşi. Nimeni nu ştia că tânărul colonel era logodit.

— Vă voi explica pe scurt, spuse dânsul. Tata mi-a scris că mi-a hărăzit de soţie pe fiica unui prieten. E drept că n-am văzut-o încă pe această fiică, dar n-aveam nici un motiv să mă împotrivesc voinţei tatălui meu, căci… ea e baroana de Sainte-Marie. La fel ca mine era şi dânsa în călătorie şi se întoarce tot aşa cum mă întorc şi eu, la chemarea tatălui ei, înapoi acasă. Ne aflăm pe acelaşi vapor, fără să ne fi întâlnit

sau să ne fi cunoscut personal înainte. Totuşi am recunoscut-o imediat, deoarece tata mi-a trimis şi o fotografie a ei. E de la sine înţeles că îmi revendic dreptul asupra ei. Mă duc acum să mă prezint şi vă rog să nu vă amestecaţi!

Chipul său căpătase acum altă expresie.

Înainte ar fi putut fi numit frumos şi regulat, acum devenise tocmai contrariul. Nasul i se albise, iar buzele se strânseseră. Fruntea i se încruntase într-atâta, încât părul capului se împreuna aproape cu sprâncenele, iar tot sângele părea să se fi strâns în gâtul de taur, care era cu totul disproporţionat faţă de restul trupului.

Când colonelul se ridică şi coborî scara spre cabină, ceilalţi îl priviră fără să rostească un cuvânt; numai contele zise, râzând încetişor:

— Iarăşi l-au apucat dracii!

Avea dreptate. Ochiul veninos al lui Rallion avea acum acea privire infernală, pe care italienii o numesc *malocchio* şi despre care cred dânşii că dacă se lipeşte de cineva, acela este hărăzit nenorocului.

În dimineaţa aceleiaşi zile, în orăşelul Simmern stăteau la o masă, la cafea, într-o odăiţă scundă, doi bărbaţi, unul mai în vârstă, altul tânăr. Judecând după mutrele lor, se părea că întreţin o convorbire foarte serioasă.

Amândoi erau ofiţeri şi purtau tunici, cel mai în vârstă având trese de general, iar celălalt, care părea să n-aibă mai mult de douăzeci de ani, de locotenent de ulani.

Tânărul era un bărbat foarte frumos. Deşi şedea într-un fotoliu adânc, se putea lesne recunoaşte statura lui înaltă, bine legată. Figura, împodobită de o mustaţă blondă, avea trăsături distinse. În ochii-i albaştri se oglindea acea blândeţe caracteristică oamenilor tari, însă pe buze îi flutura veşnic un zâmbet, care trăda că omul acesta era şi un diplomat de mâna întâi.

— Aşadar, dragă Greifenklau, cred că ai priceput misiunea dumitale? întrebă generalul.

— Nu e greu de priceput, excelenţă.

— Foarte bine. Planul de luptă trebuie să ţi-l făureşti singur. Las totul în sarcina dumitale, deoarece ştiu că eşti un tactician dibaci. Nu-mi mai rămâne deci decât să-ţi spun numele. Scrie, te rog!

Locotenentul scoase o hârtie, apoi generalul urmă:

— Favoritul lui Napoleon, despre care îţi vorbeam, este contele Rallion, iar omul de încredere al ministrului de război Leboeuf e baronul de Sainte-Marie.

— Ah!

— Ce-ai spus?

— Nu, nimic, excelenţă! Căutam să îmi întipăresc bine toate datele.

— E şi foarte necesar. Contele are un fiu şi baronul o fiică. Aceştia doi nu se cunosc încă, totuşi urmează să se căsătorească. Se vor întâlni la Ortry, nu departe de frontiera Luxemburgului, în apropiere de oraşul Thionville. Ortry aparţine baronului. Din căsătoria cu a doua sa soţie, acesta are un băiat, pe care profesorii săi l-au cam neglijat; de aceea baronul vrea să angajeze un educator german pentru copil, şi acesta vei fi dumneata.

— Sub ce nume, excelenţă?

— Uite legitimaţia dumitale şi scrisorile de recomandare. Totul depinde de dumneata în privinţa succesului. De altfel, am purtat grijă de tot, chiar şi de fotografii ale persoanelor respective, ca să fii iniţiat dinainte.

Scoase dintr-o mapă câteva fotografii şi le prezentă câte una locotenentului, dându-i şi explicaţiile cuvenite:

— Acesta e contele Rallion; ăstălalt, fiul său, colonelul, apoi îl vezi aici pe baronul de Sainte-Marie, şi ăsta e băiatul său. Nu prea face impresie bună, în schimb sora sa vitregă, baroana Marion, ia te uită! Trebuie să te previn în privinţa ei.

Mărturisesc că nu ştiu dacă la anii dumitale aş rezista unor asemenea ochi.

Generalul spusese în glumă ultimele cuvinte. Locotenentul luă fotografia, dar abia îşi aruncă privirea asupra ei, că sări de pe scaun.

— Ce este? întrebă generalul. O cunoşti pe fata asta?

Obrajii locotenentului se împurpurară şi, aşezându-se iarăşi, răspunse:

— Nu, excelenţă.

— Totuşi, mi se pare că da, replică celălalt, privindu-l cu bunătate, dar cercetător.

Tânărul ofiţer şovăi, dar în cele din urmă zise:

— Mă iertaţi, excelenţă... Cu prilejul unei plimbări călare prin apropierea Dresdei, am văzut o doamnă a cărei frumuseţe a făcut o impresie puternică asupra mea, deşi am zărit-o numai în trecere.

— Aha, ai luat foc!

Richard von Greifenklau se roşi iarăşi.

— Până acum am trăit numai pentru datoria mea de ostaş, căci sunt sărac şi, după cum ştie excelenţa voastră, contez pe avansare. De aceea n-am avut timp pentru... altele.

— Păi tocmai pentru că eşti sărac trebuie să te gândeşti la o căsătorie bogată.

— Vă rog să mă iertaţi, excelenţă, dacă în privinţa asta am părerea mea personală. Nu vreau să datorez soţiei mele decât fericirea, nu şi avantaje de altă natură. Clipa aceea de călărie dintre Dresda şi Blasewitz ar fi devenit poate plină de însemnătate, dacă mi-ar fi oferit un punct de legătură. Câteva zile mai târziu m-am dus la un fotograf din Berlin, ca să-mi scot nişte fotografii comandate, şi am găsit acolo o poză a acelei fete. Am cerut şi eu un exemplar, dar am fost refuzat. N-am putut afla nici măcar numele ei, pentru că ea nu şi l-a dat, spunând că va veni ea însăşi să ridice fotografiile. Excelenţa voastră nu va fi mirată deci de surprinderea mea

văzând aici fotografia şi auzindu-i numele.

Generalul zâmbi şi zise:

— Dragul meu locotenent, îndeplinirea datoriei îţi va fi acum mult mai grea decât îţi închipuiai înainte. Nu e deloc lesne să fii nevoit să te prezinţi alesei inimii ca un simplu educator, în vreme ce ai un rang mult mai înalt.

Greifenklau făcu un gest cu mâna şi zise:

— În primul rând n-o pot numi pe baroană aleasa inimii mele, şi în al doilea rând nu cred că-mi va periclita misiunea încredinţată. Excelenţa voastră ştie că nu-s uşuratic.

— Ştiu, Greifenklau, ştiu. Nu-s deloc îngrijorat. Du-te cu Dumnezeu, domnule loco… vreau să zic domnule profesor.

Se ridicase şi-i întinse lui Richard mâna. Acesta i-o strânse respectuos, vârî în buzunar hârtiile şi fotografiile şi plecă.

În camera sa scoase fotografia lui Marion şi o privi cu mai multă luare-aminte. Apoi sună şi servitorul apăru.

— Ai îngrijit de toate, Fritz?

— Totul, chiar şi de ghebul acela afurisit. Aveţi chiar de gând să vi-l puneţi, domnule locotenent?

— Da, răspunse Richard, după ce chibzui câtva timp. Totul rămâne precum am hotărât înainte. Şi apoi cocoaşa nici nu poate fi lăsată deoparte, deoarece e indicată în paşaportul meu.

— Şi când plecaţi, conaşule?

— Îndată ce vei fi gata. N-o să dureze mult, deoarece eşti un bărbier dibaci.

— Dar barba aia frumoasă?

— O să crească iarăşi, Fritz. Principalul e să ies din casa asta, fără să se bage de seamă deghizarea. Te voi aştepta pe tine şi trăsura afară din oraş. Plec prin Kirchberg la Trarbach, unde mă îmbarc mâine dimineaţă pe vaporul de Mosel. Dar în satul dinainte de Trarbach voi părăsi trăsura, căci ar bate la ochi ca un profesor să sosească cu un astfel de vehicul. Generalul va trimite să-l ia de acolo. Noi doi călătorim mai

departe, fără să ne cunoaştem. Eu mă duc ca profesor la Ortry, iar pentru tine se va găsi prin apropiere un locşor, unde îmi vei sta la dispoziţie, fără ca prezenţa ta să bată la ochi sau să trezească bănuieli. Şi acum, începe!

După un ceas, părăsea orăşelul Simmern un bărbat, pe care, la prima vedere, l-ai fi luat drept un apostol al artei educative. Statura sa înaltă de odinioară era acum încovoiată, probabil din cauza studiului îndelungat, şi era îmbrăcat într-un costum strâmt, cam demodat, însă în perfectă stare de curăţenie. Omul era cocoşat, dar asta nu-i răpea din demnitatea profesiunii sale, care părea întipărită pe toată făptura sa. Păru-i negru şi rar cădea pe gulerul hainei. Jobenul purtat pe cap şi umbrela din pânză albastră de sub braţ păreau să fie prietenii de ani ai acestei haine, iar rama de alamă a ochelarilor cu sticle albastre trebuie că stătuse şi dânsa vreo două decenii pe nasul proprietarului ei.

După câtva timp omul nostru fu ajuns din urmă de o trăsură goală, în care se urcă.

Ajunseră la Kirchberg, trecură fără oprire prin localitatea aceasta şi opriră pe înserat la intrarea unui sat, unde călătorul coborî. Îl străbătu şi ajunse la o pădurice unde aşteptă vreo jumătate de ceas, când vizitiul veni la el, de data asta pe jos.

— E totul în ordine? întrebă omul nostru.

— Da, domnule loco…

— Pst! Fii cu băgare de seamă! Nu mă cunoşti deloc acum, iar când vom vorbi unul cu altul mai târziu, voi fi pentru tine numai doctorul în filosofie, Andreas Müller. Ai înţeles?

— Chiar foarte bine, domnule doctor,

— Atunci haide!

Merseră împreună în amurgul ce se lăsase şi ajunseră la Trarbach cu puţin înainte de ora nouă. Aici se despărţiră

fiecare ducându-se să caute han. Deoarece nu cunoşteau localitatea, trebuiră să se informeze întâi de hanuri. Doctorul Müller opri un bărbat, care se arătă foarte politicos.

— Hai cu mine, te voi călăuzi, căci mă duc şi eu să beau un pahar cu vin, aşa că avem acelaşi drum. Pretenţii mari nu trebuie să ai, însă, domnule, căci azi a ancorat aici vaporul din Koblenz şi au debarcat mulţi pasageri, care au ocupat cele mai bune camere.

Müller se convinse personal de adevărul acestor vorbe. Izbuti să găsească o cămăruţă, dar la mansardă.

În sala hanului unde luă masa de seară se afla un biliard, la care jucau francezii ce sosiseră cu vaporul. Printre dânşii se afla şi colonelul, mai gălăgios decât toţi. Se prezentase baroanei şi nu o părăsise până nu-i făcuse rost de cele mai arătoase odăi ale hanului. Fata îl vrăjise.

Primul gând al fetei fu să-l trateze cu răceală, ca să scape de el. Dar el se purtase atât de cavalereşte, încât îi fu cu neputinţă să nu-i răspundă cu aceeaşi politeţe. El nu aminti prin nici un cuvânt despre ceea ce aveau de gând cu ei părinţii lor, astfel că dânsa nu-l putu refuza când o rugă să-i dea voie să-i spună mai târziu noapte bună. Era reţinut şi cavaler, ceea ce o făcu să rămână în aşteptare, să ia atitudine abia când îi va cunoaşte felul de a fi şi motivele care îl îndemnaseră pe tatăl ei nu numai să dorească o legătură între dânşii, ci s-o şi anunţe într-un fel ce nu admitea replică.

Francezii mai jucau încă în momentul când bătu ora zece. Colonelul îşi scoase ceasornicul să-l potrivească şi zise:

— Atât de târziu! Vă rog să mă scuzaţi, trebuie să mă duc la baroană, să-mi iau rămas-bun de la ea pentru astăzi.

— Dar cine va juca pentru tine în vremea asta?

— Ia să văd… Ah!

Privirea îi căzu asupra lui Müller, care stătea în apropiere şi observa jocul.

— O să-l las pe ăsta ca să-mi ţină locul…

Se apropie de profesor şi zise:

— Eu sunt contele Rallion. Dumneata cine eşti?

Müller ridică ochii şi-l privi pe celălalt din cap până-n picioare.

„Ah! contele Rallion! îşi zise. Ăsta e adversarul cu care voi avea să mă măsor”.

Şi răspunse tare:

— Mă numesc Müller şi sunt educator de profesie.

— Educator? Bine! Ştii să joci biliard?

— Puţin.

— Atunci te rog să-mi ţii locul pentru câtva timp. Uite tacul meu!

— Cu plăcere, stimate domn. Îmi voi da toată osteneala.

Rallion părăsi sala, după ce se înţelese printr-un semn cu prietenii săi să-şi râdă de cocoşat. Ei încercară asta şi germanul întâmpină glumele lor cu resemnare, silindu-se să joace atât de prost, încât, la fiecare mişcare, îi făcea pe ceilalţi să izbucnească în râs.

După câtva timp colonelul se întoarse şi, văzând situaţia partidei sale, se supără, îl prinse pe Müller de braţ şi-i spuse:

— Domnule, cum ai putut să-mi strici atât de mult jocul? Ar trebui să... şi ridică palma asupra celuilalt. Dar eşti pe jumătate schilod, după cum văd. Totuşi, atât de uşor n-o să scapi. Îndată ce-mi va veni rândul, vei mai da o lovitură pentru mine, şi dacă va fi bună, te las să-ţi vezi de drum; în caz contrar, însă, te vei aşeza în picioare pe un scaun şi ne vei cere scuze în public.

— Foarte bine, domnule! spuse Müller, şi luă iar tacul în mână. Numai o singură lovitură aţi spus?

— Da.

— Pe socoteala şi răspunderea dumneavoastră?

— Fireşte.

Müller făcu o mutră de pocăit, aşteptă până-i veni rândul, apoi se apropie de biliard. Când se pregăti să lovească,

colonelul porunci:

— Dă-ţi toată osteneala! Haide!

— N-aveţi nici o grijă! spuse educatorul cu un zâmbet. Sunt sigur că de data asta nu voi da greş.

Îşi luă avânt, lovi cu toată puterea şi... făcu o ruptură lungă în postavul biliardului. Toţi izbucniră în râs. Colonelul însă îl prinse de braţ.

— Neghiobule! strigă el. Ştii tu că va trebui să plătesc postavul?

— Da, din nenorocire, răspunse Müller foarte politicos.

Nepăsarea acestuia era dezarmantă. Colonelul îi dădu drumul şi-l chemă pe patron. Acesta spuse că ruptura nu era una obişnuită, cum se întâmplă adesea, şi că domnul colonel va trebui să plătească întreaga valoare a postavului. El nici nu bănuia că intenţia lui Müller fusese să-l pedepsească şi-i ordonă să-şi ceară scuze în public. Profesorul se cocoţă pe un scaun şi zise cu glas tare:

— Îl rog pe domnul conte Rallion să mă ierte că i-am ţinut locul atât de rău. Data următoare nu eu voi fi acela care va trebui să-şi ceară scuze. Noapte bună.

Se dădu jos de pe scaun şi ieşi pe uşă, înainte ca să poată fi întrebat ce voia de fapt să spună cu ultimele sale cuvinte.

Müller părăsi atât de repede încăperea, ca să evite orice discuţie şi să se ducă la culcare.

Urcă la primul etaj, al cărui coridor trebui să-l străbată, pentru a ajunge la scara care ducea la mansardă. Podeaua era acoperită cu un covor moale, astfel că paşii săi nu făcură decât un zgomot uşor. Nu făcuse însă nici jumătate din drum, pe întuneric, când în faţa lui se deschise o uşă şi o femeie ieşi afară. Ea stătea întoarsă cu faţa spre interiorul odăii şi tocmai spunea:

— Încă o dată noapte bună, scumpa mea Nanon. Visează plăcut la idealul tău, altfel nu ţi se va realiza.

Se răsuci şi îl zări pe Greifenklau. Amândoi stăteau faţă în

faţă, nemişcaţi, ea de spaimă, iar el de uimire amestecată cu fericire. Acesta era deci originalul personificat al portretului său! Şi cât de frumoasă era! Mergând călare, îi zărise doar în treacăt chipul şi silueta, acum, însă, Marion se afla în faţa lui în deplinătatea frumuseţii ei.

— Că căutaţi aici? îl întrebă, doar pentru a spune ceva.

— Iertare! răspunse acesta. Covorul a înăbuşit zgomotul paşilor mei. Tocmai voiam să trec când aţi apărut pe culoar.

Müller spusese aceasta pe un ton care o făcu pe fată să nu se mai simtă încurcată. Ridică lampa pentru a-l privi cu mai multă atenţie.

Lumina cădea acum exact pe el. Făcu ochii mari; se dădu rapid un pas înapoi şi întrebă, pripit:

— Cine sunteţi dumneavoastră?

— Mă numesc Müller şi sunt profesor, replică el.

Ce plăcere i-ar fi făcut să-i poată spune care-i era adevăratul nume şi starea socială!

— Oh, ce asemănare! spuse ea.

— Doar până la barbă! răsună o voce argintie prin uşa deschisă.

Müller n-avusese ochi decât pentru baroană până acum; abia în acest moment observă că în cameră se mai afla o doamnă care îl studia. Nu putu să-şi explice aceste cuvinte, făcu o plecăciune şi îşi continuă drumul.

— Dumnezeule! auzi rostindu-se în spatele lui.

Celelalte cuvinte fură şoptite, aşa că nu le putu înţelege. Ele sunau aşa: „Omul ăsta e cocoşat, dragă Marion! Ce păcat de chipul pe care îl are!"

Marion reintră în cameră, închise uşa şi spuse:

— M-a speriat foarte tare. Deci, ai observat şi tu asemănarea?

— Cu portretul locotenentului-major von Greifenklau? Da. În orice caz, n-au nici o legătură unul cu altul.

— Cu siguranţă. Numai că, în primul moment, mi s-a părut

că el era într-adevăr cel care stătea în faţa mea, doar că fără barbă. Noapte bună, Nanon!

— Noapte bună, draga mea Marion!

2. Un naufragiu pe Mosel[1]

După ce doamnele plecară la culcare, Müller se sprijini de fereastra deschisă a camerei sale de la mansardă şi îşi lăsă privirile să rătăcească spre norii care treceau în fugă pe cer. Se gândea la această stranie întâlnire cu Marion. Ce-a vrut oare să spună cu acea viziune ce i s-ar fi îndeplinit? Ce asemănare le-a surprins pe amândouă la el? — „Până la barbă!”, spusese cealaltă.

Cea mai mare temere îi pricinui posibilitatea să fi fost de faţă şi contele Rallion. Dar oare nu spusese generalul că ei nu s-ar fi văzut unul cu altul niciodată? Oare să fi fost o greşeală? Să fi fost poate acest colonel viziunea ei?

La acest gând, lui Müller i se păru că vede în faţa lui un zid negru, funest, care se îngrămădea spre el, gata să se prăbuşească deasupra lui. În prima jumătate a nopţii, nu-şi găsi liniştea şi reuşi să adoarmă abia atunci când glasurile sfioase ale păsărelelor începură să anunţe ivirea zorilor.

Apoi veni feciorul să-l anunţe că vaporul urma să plece în scurt timp. Se sculă şi, când intră în camera de oaspeţi, descoperi că toţi pasagerii plecaseră deja. Îşi bău repede cafeaua şi se grăbi să meargă după ei.

Deasupra fluviului se aşezase o ceaţă adâncă. Atmosfera era apăsătoare şi aerul parcă nici nu se mişca, iar în loc de prospeţimea dimineţii domnea o presiune supărătoare care făcea aproape palpabilă abureala umedă ce emana din pajişti şi din apă.

Când Müller ajunse la fluviu, tocmai erau pe punctul de a trage pasarela. Sări deasupra ei şi îşi cumpără de la casa de bilete a vasului un bilet pentru clasa a doua. Întrucât urcase pe la pupa, trebui să străbată toată puntea de la clasa întâi.

[1] Afluent al Rinului. (n. ed.)

Acolo şedeau, pe scaunele lor pliante, domnii francezi. Când îl zăriră, colonelul ţipă:

— Iată-l şi pe neghiobul de neamţ! Faceţi-i loc, să nu pricinuiască vreun dezastru!

Ceilalţi izbucniră în râs şi-l lăsară să treacă. El îi salută cu supunere şi îşi scoase pălăria înaintea lor.

În faţă, pe locul al doilea, şedea Fritz, servitorul, care se prefăcea că nu-l cunoaşte pe Müller. Avea o înfăţişare cu totul schimbată. În locul îmbrăcămintei din ajun, purta o bluză largă, albastră, pantaloni în aceeaşi culoare şi un fular roşu în jurul gâtului. Pe capul tuns mărunt purta una din acele pălării cum se obişnuiesc în Lorena, mai ales prin ţinuturile Mosele şi Meurthe. Cine nu-l cunoştea, l-ar fi luat drept un tânăr ţăran de prin ţinutul Metz sau Nancy.

Vaporul se îndepărtă de ţărm. Müller stătea sprijinit de parapet şi observa mişcarea roţilor, care biciuiau apa, acum de culoare închisă. Deodată văzu un om care venea încetişor spre partea dinainte. La vederea lui, Müller se întoarse repede. Se vedea bine că nu vroia să fie observat de omul acela.

Călătorul cu pricina era foarte corect îmbrăcat. Ţinuta sa aproape militărească, barba ascuţită, bine întreţinută, şi ochelarii cu ramă de aur, îi dădeau o înfăţişare distinsă. Îi cercetă cu privirea pe cei de faţă, şi, când îl zări pe cocoşat, un zâmbet fugar trecu pe chipul său şi păşi spre dânsul, ca unul care se plictiseşte şi caută cu orice preţ distracţie.

Müller băgă de seamă intenţia străinului şi se întoarse şi mai mult, ferindu-se totuşi să atragă atenţia. Dar nu-i fu de folos, căci celălalt se apropie mult de tot de dânsul, privi spre ceaţa groasă de deasupra apei, apoi zise:

— Neplăcută dimineaţă! Ceaţa asta e atât de deasă, încât ai putea s-o tai cu cuţitul. Mă tem c-o să avem furtună.

Müller ştia că străinul acesta îl cunoştea foarte bine, şi nu numai pe el, ci şi pe Fritz. Îşi văzu tot planul în cea mai mare

primejdie, dar trebui totuşi să răspundă. Căută să-şi schimbe glasul cât putu mai mult şi zise:

— Furtuna vine în mod sigur şi va trebui să ne mutăm jos.

Se întoarse şi vru chiar să coboare, dar celălalt îi puse mâna pe braţ.

— Mai poţi aştepta, căci furtuna nu s-a stârnit încă. Dă-mi voie să mă prezint: mă numesc Bertrand şi sunt de câtva timp medic la Thionville.

Müller se văzu nevoit să-şi întoarcă faţa spre celălalt.

— Eu mă numesc Andreas Müller, spuse el, şi merg la Ortry, în calitate de profesor.

— Andreas Müller, doctor în filosofie, ştiu.

— Ah! exclamă, celălalt, aproape speriat.

— Da, eu sunt medicul curant al domnului de Sainte-Marie, care se află actualmente la Ortry, şi ştiu că te aşteaptă.

— Dar de unde poţi să ştii, domnule, că tocmai eu sunt cel aşteptat?

— Mi-ai spus numele, pe care l-am auzit de la domnul baron. Şi, afară de asta — coborî el vocea — l-am mai auzit şi de la culegătorul meu de buruieni, pe care l-am angajat aseară la Trarbach.

Müller îşi luă o mutră care exprima o întrebare mută, şi medicul urmă:

— L-am întâlnit în mod cu totul neaşteptat pe omul acesta, căruia îi datorez foarte mult. Trebuie să-ţi spun că în războiul germano-austriac eu activam ca medic în serviciul Austriei. La Gitschin mi s-a-ntâmplat să ajung în faţa unui regiment prusac de ulani, care se pregătea de atac. Am văzut că nu mai puteam da înapoi şi aş fi fost zdrobit, cu atât mai mult cu cât, în aceeaşi clipă, o schijă de grenadă mă răni grav, trântindu-mă la pământ. Fără să-mi dau seama am ridicat braţele, implorator. Vârfurile lănciilor ulanilor zburau nu alta, şi se mai aflau abia la o sută de metri depărtare.

Regimentul care înainta furtunos forma o masă închisă, compactă; se vedea bine că va doborî totul în drumul său. Eram pierdut şi aşteptam din clipă în clipă să simt copitele cailor deasupra trupului meu, când un tânăr ofiţer observă mâinile mele ridicate. Îşi îndemnă calul la galop nebun şi, pe când trecea în zbor pe lângă mine, se aplecă deasupra mea, mă prinse cu braţul său vânjos ca într-un cleşte, mă ridică, mă zvârli pe cal în faţa sa, apoi luă iarăşi contact cu ai săi. Piciorul rănit mă durea grozav, capul îmi ardea. La dreapta şi la stânga vedeam înălţându-se pădurea de suliţi şi auzeam tunetul tropotelor cailor. Văzui în faţa mea fulgerarea bateriilor austriece, apoi îmi pierdui cunoştinţa.

Müller ascultase în tăcere, cu interes crescând. Părea că uitase de primejdia situaţiei sale. După o pauză scurtă medicul urmă:

— Când mi-am revenit, mă aflam printre tunurile poziţiei cucerite, un medic militar prusac se ocupa de rana mea, şi lângă dânsul stătea locotenentul care mă salvase. După ce am fost pansat, m-a predat ordonanţei sale, care fusese rănit la braţ, şi care deveni credinciosul meu infirmier în lazaret. Acestor doi, locotenentul von Greifenklau şi viteazului său Fritz, le datorez viaţa. Nu l-am uitat şi l-aş recunoaşte dintr-o mie, oricât s-ar deghiza.

Spunând acestea avu un zâmbet fin, apoi urmă:

— Sunt austro-german, adică german cu tot sufletul. Aveam însă la Thionville o rudă, care a fost medic cu vază acolo; el a murit şi mi-a lăsat toată averea, precum şi clientela. Asta îmi asigură existenţa pentru totdeauna. Aseară am înnoptat la Trarbach şi am întâlnit acolo, spre marea mea bucurie, pe ordonanţa aceea. Căuta o slujbă uşoară pe aproape de Thionville, care să-i lase timp să-şi vadă şi de-ale lui, aşa că l-am angajat ca strângător de buruieni de leac. Bănuielile şi deducţiile mele, domnule doctor, cred că nu e nevoie să vi le împărtăşesc. Mă voi bucura să vă văd cât mai

des la Ortry şi vă încredinţez pe cuvânt de onoare că doresc fierbinte să vă pot fi cât mai folositor.

Îi întinse lui Müller mâna şi se întoarse la locul său dinainte. Slavă Domnului, primejdia trecuse! Fritz cutezase mult, încredinţându-se acestui medic, dar îndrăzneala îi reuşise. De altminteri, Fritz nu ştia decât că stăpânul său se dusese deghizat la Ortry, mai mult nu-i putea spune medicului. Şi acesta era destul de inteligent şi recunoscător, ca să nu-l pună în încurcătură pe salvatorul său. Poate că era chiar bine că-l întâlnise pe acesta. Faptul că el cunoştea condiţiile locale şi personale putea fi de mare folos profesorului.

În primul rând era foarte avantajos pentru Fritz că-şi găsise o slujbă şi un adăpost atât de bune, care-i permiteau să fie la orice oră la dispoziţia stăpânului său. Bertrand fusese foarte prevăzător atunci când îl îmbrăcase pe culegătorul său de buruieni în haine tradiţionale franţuzeşti. Acesta merita de asemenea mulţumiri pentru faptul că-l căutase pe Müller pentru a-l lămuri şi linişti. Şi în cele din urmă doctorul dădu dovadă de mult tact retrăgându-se atunci când izbuti, în sfârşit, să împrăştie nesiguranţa lui Müller.

Doctorul Andreas Müller se simţea pe deplin mulţumit. Îl văzu pe Fritz aruncându-i o privire rugătoare şi întrebătoare, la care răspunse cu un zâmbet iertător.

Vaporul trecuse de Bernkastel, fără ca ceaţa să se fi ridicat. Trecu prin Mühlheim, Wingeraih şi Emmel, şi ceaţa începu să se împrăştie în sfârşit. În locul acesta fluviul face o cotitură mare spre nord, care e foarte primejdioasă navigaţiei. Căpitanul şi cârmaciul trebuie să fie cu multă băgare de seamă în locul acesta...

Ceaţa se risipise, dar în loc să se lumineze, un întuneric sinistru se lăsă peste fluviu. Cerul se făcuse negru şi norii atârnau grei şi jos de tot, încât îţi venea să crezi că-i poţi prinde cu mâna. Fulgerele brăzdau neîncetat firmamentul şi

câteva picături căzură. Deodată sclipi un fulger orbitor, un trăsnet îi urmă şi ploaia se stârni potop.

Puntea vaporului se goli cât ai clipi din ochi. Toţi alergară să se adăpostească în cabine.

Sus nu se mai aflau decât marinarii de serviciu, care aveau de luptat din greu. Fulgerele şi trăsnetele se succedau neîncetat, iar ploaia curgea atât de deasă, încât omul de la pupa, care trăgea clopotul, nu putea vedea la mai mult de zece paşi. Trebuia să se ţină bine, ca să nu fie doborât de furtună.

Cotitura pomenită fusese trecută pe jumătate şi toţi sperau să ajungă la Thron sau Neumagen, unde vaporul avea să aştepte trecerea furtunii. Vaporul lupta din răsputeri împotriva valurilor înfuriate. Omul de la clopot îşi dădea toată osteneala să străbată cu privirea perdeaua de apă, când, deodată, i se păru că aude înaintea sa un trosnet, un răpăit ciudat, care nu putea fi confundat cu urletul furtunii şi al valurilor. Se întoarse repede şi făcu mâinile pâlnie la gură, ca să scoată un strigăt de alarmă, dar era prea târziu, căci în aceeaşi clipă se auzi o trosnitură grozavă, vasul se cutremură din toate încheieturile şi omul nostru fu azvârlit pe un morman de lemne, care se îngrămădea înaintea lui. Ţipătul său de spaimă răsună în acelaşi timp cu al căpitanului şi timonierului. Primul fusese zvârlit de pe puntea de comandă jos pe punte, iar al doilea fu smuls de la cârmă şi aruncat în apă.

După cum se stabili mai târziu, din susul fluviului scăpase o plută mare, pe care valurile turbate o împingeau cu iuţeală vertiginoasă în josul apei. Ciocnirea cu vaporul provocase o panică grozavă în cabine. Călătorii fură azvârliţi la pământ, împreună cu tot ceea ce nu era fixat şi bătut în cuie.

Marion şi prietena ei se adăpostiră în cabina doamnelor. Acum dădură amândouă buzna afară din încăperea strâmtă. Marion îl zări pe contele Rallion, care tocmai se ridicase din

căzătură.

— Colonele, scapă-ne, pentru numele lui Dumnezeu! strigă ea.

El se întoarse spre dânsa şi tocmai voia să răspundă, când de sus, de pe punte, răsună un glas tunător:

— Scăpaţi cum puteţi! Ne scufundăm!

Când Rallion auzi aceste cuvinte, făcu o săritură spre scară şi goni în sus, urmat de ceilalţi călători. Cele două femei fură împinse cu brutalitate în lături. Le zdrobiră aproape în uşiţa îngustă care ducea în sus. Toţi urlau, blestemau şi loveau cu pumnii în jurul lor, ca s-o ia înaintea altora. Şi în vremea asta fulgerele ţâşneau ca din iad, iar tunetele bubuiau asurzitor.

— Dumnezeule, fie-ţi milă de noi! plângea Nanon, lipindu-se de perete, ca să nu fie strivită de mulţimea turbată.

În clipa aceasta gravă ieşi la iveală curajul Marionei. Ea o cuprinse cu braţele pe prietena sa şi îi insuflă curaj:

— Nu suntem încă pierdute, Nanon! Colonelul s-a dus sus, ca să vadă care-i situaţia. Să aşteptăm! Cu siguranţă că se va întoarce, ca să ne ia sau să ne liniştească.

În cabina a doua panica era şi mai mare ca în cealaltă.

Şi aici totul fusese răsturnat claie peste grămadă, şi se auzea cum pătrundeau trunchiurile din care era făcută pluta în pupa vaporului, precum şi trosnetul lemnelor grele îngrămădite de valuri. Fochistul şi mecanicul se refugiaseră pe punte şi maşinile lucrau acum singure, fără a fi oprite, împotriva maselor de lemnărie. Din această cauză vaporul se înălţase în partea dinainte, iar îndărăt se afundase. Se auzi un trosnet în faţă şi apa pătrunse prin peretele spart.

Călătorii, înnebuniţi de groază, se îngrămădiră în uşă. În clipa aceea Müller îşi aduse aminte de baroană. El sări în partea unde se afla Fritz, care privea spre stăpânul său, ca să se orienteze după acesta.

— Fritz! strigă profesorul, din adâncul plămânilor. Ai văzut

două doamne tinere îmbarcându-se? Una blondă şi alta brunetă?

— Da; trebuie să fie în prima cabină.

— Repede la ele!

Dădu buzna prin uşiţa care ducea în bucătărie şi în sala maşinilor. De aici pornea o scăriţă pe punte. Fritz îl urmă.

Sus îl văzură pe căpitan zăcând întins, fără cunoştinţă. La pupa îi zări pe francezi, care tocmai desprinseseră bărcuţa de salvare, ca să se urce într-însa. Müller se repezi la ei:

— Staţi! Întâi femeile!

— Du-te dracului, neghiobule! îi strigă colonelul, care se şi aşezase în barcă.

Vaporul se afundase în spate atât de mult, încât apa ajunsese la ferestrele cabinelor. Müller îşi dădu seama că nu era vreme de pierdut şi renunţă să se ia la harţă cu francezii pentru barcă, cu atât mai mult cu cât ceilalţi călători dăduseră acum buzna încoace, răcnind şi vociferând, pentru a putea ocupa şi ei un loc. El alergă la scara care ducea spre cabine, urmat de Fritz.

Cele două fete stăteau încă îmbrăţişate, ghemuite în ungher.

— E primejdie mare? întrebă Manon, zărindu-l pe Müller.

Acesta arătă spre fereastra în care izbeau valurile.

— Hai repede! strigă el, întinzând mâna spre Manon.

— Adu-l pe contele Rallion! ceru ea, fără să mai întrebe dacă şi Müller îl cunoştea.

— El s-a pus deja la adăpost! Haide, repede.

Apa spărsese geamul uneia din ferestre şi începu să pătrundă cu forţă înăuntru. Încă puţine minute şi vaporul avea să se scufunde. Müller o prinse pe baroană, o ridică de parcă ar fi fost un copil, şi alergă cu ea pe punte. Fritz o apucase pe Manon şi venea gâfâind în urma stăpânului său.

Primejdia ajunsese punctul culminant. Ploaia curgea în valuri, luminată orbitor de fulgere. Partea dinainte a vasului

se ridicase mult de tot, pe când cea dindărăt se lăsa tot mai afund. Bulumaci groşi, desprinşi din plută, goneau pe dinainte. Barca în care se aflau francezii se îndepărta de vapor, petrecută de un urlet de mânie scos din zeci de piepturi.

— Laşul, murmură Marion. Nu mai există nici o salvare acum. Suntem pierdute!

Müller îi dădu drumul jos şi arătă cu mâna spre valurile apei.

— Vrei să mi te încredinţezi mie, duduie? întrebă el.

Ea se făcuse albă ca varul şi răspunse:

— Împotriva acestei dezlănţuiri de forţe orice luptă e zadarnică.

— Trebuie să încercăm. Priveşte!

Arătă spre doctorul Bertrand, care tocmai sărise peste bord, apoi o prinse încă o dată pe tânăra fată şi o trase spre cârmă. Apa atinsese aproape puntea în partea aceea. Nu era nevoie de săritură, puteai călca de-a dreptul pe apă. Marion se uită s-o vadă pe prietena ei şi o zări atârnând leşinată de gâtul lui Fritz, care trecea pe dinaintea stăpânului său şi îşi dădu drumul în apă cu povara sa. Baroana îşi petrecu şi ea braţele în jurul lui Müller, care îl urmă cu dânsa pe servitor.

Cei doi bărbaţi avură de dus o luptă aproape supraomenească cu valurile dezlănţuite. Acestea târau cu ele trunchiuri de copaci, punând în primejdie pe înotătorii noştri. Müller era obişnuit cu apa. Îşi dădea seama că singura lui grijă era să rămână mereu deasupra; curentul îl trăgea cu sine spre ţărm, care făcea aici o cotitură mare.

Marion, udată până la piele de potopul de apă, când o mai izbiră şi valurile scoase un ţipăt şi leşină. Müller înota pe spate, aşezând-o pe fată de-a curmezişul trupului său. Abia părăsise vasul, că acesta se şi scufundă. Mugetul fioros al furtunii acoperi ţipătul de moarte al acelora care se mai aflaseră pe bord.

Fritz nu se mai zărea. Ploaia deasă nu-i îngăduia lui Müller să vadă prea departe. Dar nu se îngrijora de servitorul său, căci îl ştia bun înotător.

Cinci minute trecură astfel şi deodată se iviră, prin pânza de apă a ploii, contururile unor păşuni. Müller îşi încordă toate puterile să ajungă la ţărm. Dar trebui să se prindă de ramurile copacilor, care ajungeau până deasupra apei, ca să nu fie smuls de aceasta.

În cele din urmă izbuti să pună piciorul pe pământ şi o lăsă pe Marion în iarbă, pentru a se odihni şi el câteva clipe. Se aşeză alături de fată, îi luă capul între mâini şi îşi lipi buzele de ale ei. O sărută de câteva ori, până simţi că buzele ei se încălziseră.

Ea deschise încetişor ochii, privindu-şi salvatorul ca în vis. Şi într-o clipă de potolire a furtunii buzele ei rostiră:

— Richard!

El tresări puternic. Auzise bine cuvântul acesta şi văzuse zâmbetul fericit cu care ea închise din nou ochii, pentru a leşina iarăşi. Totuşi, el clătină capul cu îndoială. De unde să-l cunoască dânsa? Trădase un secret, fără să vrea — iubea... iubea pe unul care se numea tot Richard, ca şi el. Era oare contele Rallion? Nu! Müller îşi aduse aminte că pe acesta îl chema René şi se simţi liniştit, deşi faptul că inima fetei nu mai era liberă îl săgetă dureros.

Acolo unde poposise el pe ţărm erau ţarini îngrijit lucrate, o dovadă sigură că se aflau locuinţe omeneşti nu prea departe. Străbătu repede o bucată în josul fluviului şi dădu de un drum bătătorit. Se întoarse, o luă în braţe pe tânăra baroană şi porni pe potecuţă, care dădu în cele din urmă pe o şosea.

Merse vreo zece minute, când zări o gospodărie ţărănească. Intră pe poartă şi locatarii casei îi ieşiră înainte.

Vestea naufragiului stârni mare senzaţie. Bărbaţii porniră imediat spre fluviu, ca să dea ajutor şi să salveze ce se mai

putea salva. Pe baroană, Müller o dădu în grija femeilor, care o culcară imediat în pat, apoi se întoarse şi el la locul nenorocirii, ca să-i caute pe ceilalţi doi.

Între timp ploaia se mai potolise. Dintre valuri ieşea coşul vaporului; pe ţărm nu se vedea ţipenie de om. Pluta dispăruse; nu mai era nimic de salvat.

Müller ceru oamenilor să meargă cu el în josul fluviului şi găsiră, după câtva timp, o urmă foarte vizibilă în iarba înaltă de pe ţărm. Aici trebuia să fi ieşit Fritz din apă.

— Poate că omul pe care-l căutaţi a dat de coliba paznicului nostru, îşi dădu cu părerea ţăranul.

— Unde se află coliba?

— Colo, îndărătul tufişului acela.

Porniră spre locul arătat şi văzură o colibă simplă de piatră. Uşa n-avea broască şi singura ferestruică era acoperită cu paie. Când se apropiară, Fritz ieşi afară.

— Unde-i fata? întrebă Müller.

— Colo pe paie, răspunse Fritz, arătând în colibă. E cineva la dânsa care se pricepe să spună dacă e înecată numai pe jumătate sau în întregime.

— Ah! o fi doctorul Bertrand?

— Chiar el. Se afla deja pe ţărm când am ajuns eu acolo. Am descoperit apoi împreună „palatul” acesta, în care ne-am simţit cât se poate de bine până acum.

Intrând în colibă, Müller îl văzu pe medic stând în genunchi lângă Nanon.

— Ah! domnul doctor Müller! exclamă el. Te rog să mă ierţi că am plecat de pe vapor fără să-mi iau rămas bun măcar. Dar ştiam că duduile sunt în pază bună. Pentru bolnava mea nu e nimic de temut după ce o vom scoate din veşmintele astea umede şi o vom face să transpire puţintel.

— E o fermă pe aici aproape, zise Müller. O vom duce acolo, unde se află şi baroana.

O luă în braţe pe fată şi porni înaintea celorlalţi spre casa

ţărănească, unde medicul o luă îndată în cercetare pe Marion, în timp ce femeile se ocupară de noua venită.

Baroana îşi revenise iarăşi în simţiri.

— Ah, sunteţi medic, domnule! zise ea. Unde mă aflu?

— La o fermă, în apropiere de locul nenorocirii.

— Cine m-a adus încoace?

— Salvatorul dumitale, un doctor în filosofie care răspunde la numele de Müller.

— Ah, îmi amintesc! L-am văzut şi ieri la han. E german, nu?

— Da. Credeţi că faptul acesta e de natură să scadă meritul faptei sale?

— Câtuşi de puţin. Eu sunt franţuzoaică, dar nu-i urăsc pe nemţi.

— Asta nu va fi deloc pe placul domnului baron de Sainte-Marie, zise Bertrand, zâmbind.

— Îl cunoaşteţi pe tata?

— Am onoarea să-l cunosc chiar foarte bine. În timpul lipsei dumneavoastră de acasă, eu m-am stabilit la Thionville şi am avut norocul să devin medicul curant al părinţilor şi bunicului dumneavoastră.

— Şi cum se face că mă cunoaşteţi?

— Eram pasager pe acelaşi vapor pe care eraţi şi dumneavoastră. Cu prilejul acesta v-am auzit numele. Precum vedeţi, după hainele mele, m-am salvat înotând. Cum vă simţiţi, duduie?

— Mă simt foarte bine. Dar salvatorului meu cum îi merge?

— Ăsta pare să fie un om foarte rezistent. Pentru dumneavoastră însă şi cealaltă duduie...

— Ah, Nanon! A fost salvată şi ea?

— Da; culegătorul meu de buruieni a adus-o pe ţărm. Se află în aceeaşi casă şi sper că se va însănătoşi tot atât de repede ca şi dumneavoastră. Voi trimite la farmacia cea mai

apropiată să aducă nişte medicamente şi sunt încredinţat că mâine dimineaţă vă veţi putea continua drumul.

— Dar nu mai vreau să plec cu vaporul, pentru nimic în lume. Voi lua o trăsură care să mă ducă până la Trier, de unde am să iau trenul.

Între timp Müller îşi lepădase hainele ude, împrumutând altele uscate de la locatarii fermei. Constată cu bucurie că hârtiile sale, care fuseseră în portivizul de piele, nu fuseseră deteriorate de apă. Ploaia încetase, norii se risipiseră şi pe cer strălucea soarele. Müller ieşi în uşă şi văzu câţiva bărbaţi venind spre fermă. Recunoscu între ei pe contele Rallion şi amicii acestuia. Intră înapoi în casă, pentru a nu servi din primul moment drept ţintă glumelor lor proaste. Noii sosiţi intrară şi dădură peste medic.

— Salutare, prietene! îi strigă colonelul, care în primul moment îl socoti drept un ţăran. Aţi aflat de nenorocirea care s-a întâmplat pe fluviu?

— Cred şi eu c-am aflat, răspunse Bertrand, zâmbind.

Rallion îl privi cu mai multă luare-aminte şi exclamă:

— Drace! Ai fost şi dumneata pe vapor, dacă nu mă înşel! S-au mai salvat şi alţii?

— Până acum nu ştiu decât de patru.

— Cine sunt?

— Două femei şi doi bărbaţi.

— Cine-s femeile? Repede, repede!

— Baroana Marion de Sainte-Marie şi prietena ei.

— Slavă Domnului! Pe asta o şi caut. Cine a adus-o la ţărm?

— Doctorul Müller.

— Ah, neghiobul ăla neamţ!

Medicul făcu o mutră foarte gravă când zise:

— Domnul meu, nu cred să fie neghiobie atunci când salvezi o femeie de la moarte, în timp ce alţii dau bir cu fugiţii, ca nişte laşi. Dacă n-aţi fi pus dumneavoastră mâna pe

barcă, ar fi pierit mai puţini oameni în valuri, pentru că barca s-ar fi putut întoarce încă o dată ca să ia călători, înainte ca vaporul să se scufunde. Veţi avea noroc dacă fapta dumneavoastră nu va fi luată în cercetare şi pedepsită cum se cuvine.

Întoarse spatele şi plecă, în timp ce colonelul se uită după el.

— Încă un neamţ! scrâşni dânsul. E vremea să-i punem cu botul pe labe pe aceşti neciopliţi. Dar, mai bine s-o căutăm pe baroană, ca să-i urăm o însănătoşire grabnică.

Porni spre camera de locuit, urmat de ceilalţi. Acolo dădu peste Müller, care stătea de vorbă cu stăpânul casei. Când îl zări, izbucni în râs.

— *Parbleu!* Hai că e nostim. Iată-l pe maestrul nostru de biliard, arată ca un ţărănoi! Cum îi şade haina pe cocoaşă! Aş fi vrut să-l văd înotând!

Müller făcu o plecăciune reverenţioasă.

— Dar chiar am fost nevoit să înot, ca să vă înlocuiesc din nou pe dumneavoastră. Salvarea baroanei era, de fapt, treaba dumneavoastră. Dumneavoastră sunteţi cel care trebuie să-şi ceară scuze astăzi. Eu, însă, doresc să vă scutesc de această umilinţă.

— Tacă-ţi gura! tună colonelul. Nu fi obraznic! Pentru partida de înot o să primeşti un bacşiş rezonabil. Poftim, iată aici patruzeci de franci; pentru dumneata este o răsplată suficientă!

Băgă mâna în buzunar, scoase două monede de aur şi le oferi celui căruia i se adresase. Müller se înclină.

— Sunt un biet amărât şi am să primesc amabila dumneavoastră răsplată, dacă viaţa baroanei de Sainte-Marie valorează într-adevăr pentru dumneavoastră patruzeci de franci.

Întrucât colonelul, consternat, nu răspunse imediat, Müller continuă, zâmbind:

— Văd că suma asta vi se parte totuşi prea mare. Mai reflectaţi la această afacere, până o să ne revedem!

Plecă. După un timp, părăsi ferma, îmbrăcat în costumul pe care şi-l uscase. Doar pălăria îi rămăsese pe vasul care se scufundase, precum şi vechea umbrelă. Fritz nu-l însoţea pe Müller, întrucât acum îi aparţinea doctorului Bertrand, care voia să plece împreună cu doamnele.

3. Noul profesor particular

Dacă se merge pe drumul care duce de la Thionville, prin Stuckingen, spre sud-est, se trece pe lângă câţiva mici afluenţi ai râului Mosel şi se ajunge pe un platou roditor, unde câteva sătucuri şi ferme singuratice îşi împart venitul funciar. Acolo se află cătunul Ortry, cu un castel al cărui aspect exterior nu dă impresia de măreţie, dar al cărui interior este cu atât mai mult o dovadă a bogăţiei stăpânului său.

Sosit în această regiune în urmă cu vreo zece ani, baronul de Sainte-Marie a fost şi a rămas un străin pentru locuitorii de aici. Iarna trăia la Paris şi, la sosirea primăverii venea la Ortry, pentru a rămâne aici până toamna târziu. Nu dădea nici un fel de serate şi trăia foarte retras, dar câştigase o mare influenţă în ţinut prin relaţiile de muncă.

În apropierea castelului, jos la pârâu, unde odinioară se desfătau copiii, acum răsunau loviturile ciocanelor cu abur. Hornuri uriaşe se înălţau spre cer, muncitori mânuiau cleşti şi pile şi deasupra întregii zone plutea un aer îmbâcsit de funingine şi praf de metal, aer care este unul dintre cele mai neplăcute fenomene secundare ale epocii noastre tehnice.

Baronul de Sainte-Marie venea doar foarte rar în această clădire înnegrită de fum. De supravegherea muncitorilor se ocupa un director de fabrică. Deseori, însă, o siluetă lungă, uscăţivă, cu părul alb, cobora de la castel şi, fără să rostească vreun cuvânt, se plimba prin fabrică, mergând cu paşi mărunţi şi atunci muncitorii îşi şopteau între ei: „Căpitanul îşi face turul!”

Acest căpitan trecea drept tatăl baronului. Se spunea că ar avea vreo optzeci de ani; dar avea o ţinută dreaptă ca o lumânare. Niciodată nu schimbase o vorbă cu vreunul din lucrători, pentru a-i aduce laude sau a-l critica. Se ştia însă că

el e sufletul întreprinderii. Când se oprea în faţa strungului, a cuptorului sau a nicovalei, lucrătorii îşi îndoiau sforţările. La cea mai mică greşeală el scrâşnea din dinţi, strângea ochii şi se îndepărta în tăcere. Dar după câteva minute venea şeful atelierului cu concedierea irevocabilă.

Când îl vedeau îndreptându-se înapoi spre castel, oamenii răsuflau uşuraţi.

Afară de vizitele în fabrică, nu era văzut nicăieri, deşi pădurarul spunea că-l întâlnea adesea noaptea în pădure, în desişul de nepătruns, în apropierea turnului vechi, care se afla acolo de foarte multă vreme, dar pe care toţi îl evitau, deoarece se credea că nu e de glumit cu stafiile care sălăşluiau într-însul. Umbla zvonul că prima soţie a baronului, mama Marionei, care fusese un înger de frumuseţe şi bunătate, colinda pe acolo noaptea. Baronul o adusese de departe, din ţinuturile unde sunt pantere şi lei. După câţiva ani murise de inimă rea şi, deoarece nu vrusese să devină creştină, fusese îngropată în pădure. De atunci umblă noaptea prin codru, îmbrăcată în alb, cum fusese înveşmântată întotdeauna, şi mii de lumini amăgitoare dănţuiau în jurul ei. Apoi dispărea în turn şi se ivea sus pe creasta lui. Şi când pleca de acolo, se auzeau sub pământ clinchete şi sunete, ca şi cum sute de stafii şi-ar fi zăngănit lanţurile. Nimeni afară de căpitan nu cuteza să meargă noaptea la turn.

De câtva timp sporise numărul lucrătorilor fabricii. Se amenajase o secţie pentru arme de foc şi veneau acolo încărcături întregi de puşti vechi, care urmau, să fie reparate. Apoi dispăreau, fără ca lucrătorii să ştie cine le luase în primire. Se mai fabricau acolo şi alte categorii de arme şi acestei secţiuni îi acorda căpitanul atenţia sa deosebită.

Despre fiul său, baronul, umbla iarăşi vestea că uneori nu era în toate minţile. Cică adesea rămânea încuiat în odaie zile de-a rândul şi se auzeau dinăuntru gemete şi plânsete

înăbuşite.

Baronul se însurase a doua oară. Baroana era o femeie înaltă, blondă, despre care se ştia că ţinea în stăpânire întreg castelul şi uneori îl ţinea la respect chiar şi pe bătrânul căpitan, de care, de altfel, se temeau toţi.

Cea mai multă dragoste şi-o atrăsese baroana Marion. Din păcate ea se găsea de doi ani în Anglia şi se află numai întâmplător că va veni curând acasă, prin Germania. Era ştiut de toţi că mama ei vitregă n-o iubea.

Spre deosebire de ea, fratele ei Alexander era un adevărat demon pentru toţi acei cu care venea în contact.

Răzgâiat de mama sa şi tratat cu prea multă blândeţe de educatorii săi de până acum, era singura fiinţă căreia bătrânul căpitan părea să-şi fi dăruit inima. El îi atrăgea mereu atenţia că e un Sainte-Marie şi că numele acesta se sprijinea numai pe dânsul, ca singur vlăstar. Copilul deveni mândru, dispreţuitor, îşi luă aere de stăpân şi începu să se ţină mult mai mare ca ceilalţi. Marea sa bucurie era să le arate servitorilor şi lucrătorilor că trebuiau să asculte de dânsul în toate privinţele.

Baroana de Sainte-Marie se afla în odaia ei, unde camerista îi ajuta la îmbrăcat.

— Alexander s-a trezit? întrebă dânsa.

— De vreo două ceasuri.

— Dar cât e ora?

— Unsprezece.

— Aşadar, la nouă s-a sculat! Nu-i bine! N-are o structură de fier. Ce face acum?

— Se află la domnul căpitan, care face cu el lecţii de floretă, dacă nu mă-nşel.

— Lecţii de floretă! Cu un copil de zece ani! Văd eu că va trebui să mai stau o dată de vorbă serios cu domnul socru al meu. Alexander trebuie să se mai dezvolte trupeşte, înainte

de a lua o sabie în mână. L-ai văzut pe director?

— Nu. Vine de obicei la unsprezece şi un sfert.

— Să mă înştiinţezi. Am de vorbit cu el înainte de a se duce la căpitan.

— Îl voi aştepta pe scară.

Deasupra odăii baroanei se afla încăperea preferată a căpitanului. Era o cameră cu trei ferestre, mobilată cât se poate de simplu. Două oglinzi de modă veche atârnau de stâlpii ferestrelor. Gravuri înfăţişând izbânzile lui Napoleon I împodobeau pereţii şi printre ele atârnau arme pe tot soiul, relicve din război şi diferite alte amintiri din luptele duse de marele corsican.

Richemonte, pe care povara anilor nu izbutise să-l încovoaie, putea fi asemuit cu un vulcan stins de sute de ani, sfârtecat de văgăuni şi crăpături, spre al cărui con însă priveşti mereu cu neîncredere, căci te gândeşti că totuşi ar mai putea produce o erupţie, ale cărei pustiiri vor fi cu atât mai mari, după un repaus atât de îndelungat.

Şi, la fel ca trupul, spiritul său rămăsese neîncovoiat. Nu exista printre cei de aici unul destul de iscusit ca să-l poată înşela. Se ştia că nu-şi alegea deloc mijloacele atunci când era vorba să-şi atingă ţelul.

Singura slăbiciune care fusese descoperită la el era iubirea pentru nepotul său, pe care-l răzgâia peste măsură.

În dimineaţa aceasta copilul se afla la dânsul, după cum îi spusese camerista stăpânei sale. Făcuse câteva exerciţii de floretă. Căpitanul fusese maestru în această artă şi astăzi încă era un adversar de temut.

Şedeau acum împreună şi vorbeau... despre profesorul german, care urma să sosească în curând la castel.

— De ce mi-ai ales un neamţ, bunicule? întrebă Alexander.

— Din mai multe motive, răspunse bătrânul. În primul rând profesorii tăi francezi de până acum s-au arătat în multe privinţe prea independenţi. Nemţii sunt însă obişnuiţi să

asculte, ei sunt cei mai buni servitori, pentru că s-au învăţat să n-aibă voinţă.

— Vrei să spui că un neamţ dintr-ăştia e o jucărie bună, o slugă care se teme de francezi?

— Fireşte. Şi al doilea motiv e că nemţii sunt foarte învăţaţi. Cu noul tău profesor vei învăţa într-o săptămână mai mult decât înainte într-o lună.

— Asta aproape c-ar însemna că francezii sunt proşti faţă de nemţi.

— Nicidecum. Noi suntem meşteri în viaţa activă, lor însă le place să viseze, stau aplecaţi deasupra cărţilor lor, iar cât despre viaţa reală nu ştiu nimic. Doctorul acela, Andreas Müller, nu cred că se pricepe deloc în mânuirea spadei, călărie, înot, dans, vânătoare şi alte îndeletniciri de folos, în schimb îţi va putea spune tot ce vrei despre Grecia, Egipt şi China, cu toate că n-o fi ştiind cât e de mare Parisul şi că la Magenta i-am bătut pe austrieci. Principalul e că vei învăţa repede cu dânsul limba germană.

— Să învăţ nemţeşte? întrebă Alexander, strâmbând din nas. Pentru ce? N-am nici un chef să mă chinui cu limba acestor barbari.

— Tu nu pricepi asta, dragul meu, zise bătrânul. Va veni vremea, şi poate nu e prea departe, când vulturii noştri se vor înălţa ca pe vremea marelui împărat. Vor zbura peste Rin şi-şi vor înfige ghearele ascuţite în trupul Germaniei. Atunci vom fi stăpâni peste această ţară. Va veni iarăşi vremea când cel viteaz va fi răsplătit cu ducate, principate şi chiar regate, ca Murat şi Beauharnais, Davoust, Ney şi alţi eroi. Şi cine va cunoaşte atunci limba ţării, va avea putere de două ori atât de mare asupra învinşilor.

Amintirea măririi şi decadenţei împăratului său se trezise într-însul. Se ridicase şi vorbea cu gesturi însufleţite.

Deodată privirea îi căzu prin fereastră pe cărarea care ducea de la uzine la castel. Buza inferioară i se lăsase în jos,

sprâncenele i se încruntară, şi cu glas complet schimbat urmă:

— Dar despre asta vom vorbi mai târziu, copilul meu. Acum du-te jos şi vezi dacă argatul ţi-a înşeuat căluţul; să te plimbe puţintel!

Alexander plecă. Căpitanul se duse iarăşi la fereastră şi îşi aţinti privirea întunecată asupra omului care se apropia încetişor de castel.

Acesta avea o statură înaltă, puternică, iar trăsăturile figurii sale erau foarte expresive. Ţinea privirea aţintită în pământ, ca şi cum ar fi fost adâncit în gânduri, dar cine l-ar fi putut observa, ar fi văzut că ochii săi căutau pe furiş de sub genele aplecate spre ferestrele odăilor care erau ocupate de baroană.

— E vremea să se pună capăt acestei glume! mormăi căpitanul, părăsindu-şi locul de la geam, ca să nu fie zărit de omul de jos. A fost foarte folositor şi a orânduit totul bine. Până acum a fost şi tăcut... Dar de curând a început să cam aibă pretenţii. Baroana şi dumnealui... nu, voi sfârşi repede cu el!

Se apropie de un dulap şi-l deschise. Vârî mâna printre haine şi imediat se auzi un scârţâit uşor: peretele din fund al dulapului se dădu în lături. Bătrânul intră înăuntru, zăvorî uşa îndărătul său şi dispăru în deschizătură. Se vede că aici — poate şi în alte părţi — existau pereţi dubli, prin care puteai ajunge de la un etaj la altul şi dintr-o cameră într-alta, iar prin deschizături tăinuite puteai spiona pe cei dinăuntru.

O scăriţă îngustă, cât spaţiul existent, ducea în jos prin peretele dublu. Richemonte părea să cunoască bine drumul. Cu tot întunericul, coborî cu multă siguranţă şi se opri într-un loc pe care-l pipăi cu băgare de seamă.

Era acolo o cărămidă care putea fi scoasă uşor din zid. După ce căpitanul făcu aceasta, se ivi o tăblie din sticlă mată. Era aşezată în odaia baroanei sus de tot, sub tavan, şi avea

exact lăţimea şi desenul bordurii de acolo, încât nu putea atrage atenţia nimănui. Dar erau într-însa unele locuri străvezii, prin care se putea privi în încăpere şi se mai puteau auzi şi convorbirile, dacă nu erau duse în şoaptă.

Richemonte îşi lipi capul de deschizătură şi privi în jos. Baroana stătea tocmai în faţa lui pe o sofa. Purta o rochie albă de casă, cu funde din mătase roz. În faţa ei stătea omul a cărui sosire o observase căpitanul. Acesta era directorul fabricii, care fusese aşteptat pe scară de cameristă şi condus la stăpâna ei. Ţinea sub braţ un volum, spre care baroana tocmai întindea mâna.

— Te rog, spuse ea, pune deoparte cartea asta urâcioasă şi vino de şezi lângă mine!

— Iartă-mă, scumpă Adeline, răspunse el. Nu pot întârzia mult, căci trebuie să mă duc la căpitan. Poate că a observat sosirea mea de la fereastră şi va intra la bănuială dacă întârzii.

— Spionul ăla respingător! exclamă ea, cu un oftat.

— Şi mie îmi devine din ce în ce mai incomod. Nu numai că e singurul care prin spiritul lui de observaţie primejduieşte fericirea discretă a iubirii noastre, dar nu ştie nici să recunoască meritele. Dacă n-ai fi tu care să mă reţii aici, de mult aş fi dat dracului slujba.

— Să nu faci asta! zise repede baroana. M-aş simţi nenorocită, dacă aş fi singură aici. Dar e adevărat, nu trebuie să-l laşi să te aştepte. Eşti liber astă-seară?

— Da, însă abia târziu.

— La ce oră?

— De la zece în sus, scumpă Adeline.

— Atunci voi părăsi castelul la această oră şi voi merge în parc. Mă poţi aştepta acolo?

— Voi fi fericit să te întâlnesc.

— Atunci, du-te acum!

El îi sărută mâna şi părăsi odaia.

Când intră la Richemonte, îl găsi la masa de lucru, în faţa unui vraf de hârtii.

— Vii cu raportul zilnic? întrebă bătrânul, fără să se ridice.

— Da, domnule căpitan.

— N-am prea mult timp astăzi. Sunt urgenţe?

— Firma Monsard & Co. a trimis bani.

— În sfârşit! Cât?

— Douăsprezece mii de franci. De asemenea, Léon Siboult opt mii cinci sute.

— Asta mă bucură. Ai la dumneata banii?

— Vroiam să-i număr.

— E timp până mâine. Poate că o parte din aceste sume e destinată să-ţi dovedească dumitale că-ţi recunosc meritele. Dar nu vorbi astăzi cu nimeni despre asta. Mâine ne vom înţelege. La revedere!

Directorul ar fi vrut să spună câteva cuvinte de mulţumire, dar îl cunoştea prea bine pe şeful său. Când acesta spunea „la revedere”, trebuia să plece imediat, altminteri îl întărâta. De aceea se mulţumi să facă o plecăciune şi se retrase.

Alexander se dusese în grajd, unde argatul era ocupat să înhame un ponei la o trăsurică, pentru a-l duce la plimbare pe tânărul domnişor, ceea ce se întâmpla zilnic. Când totul fu gata, vizitiul vru să se urce pe capră, dar copilul îl opri:

— Urcă în trăsurică; voi mâna eu.

— Dar bine, domnişorule, n-ai învăţat încă asta.

— Voi învăţa azi.

Argatul ştia că nu-l putea contrazice. Se supuse deci şi urcă în trăsurică, în timp ce Alexander luă hăţurile şi biciul şi se aşeză pe capră. Calul porni.

În acelaşi timp, noul profesor se apropia de castel.

Soarele strălucea cu putere şi din pricina aceasta doctorul Müller mergea încet. Avea timp; un ceas mai târziu sau mai devreme nu trăgea în cumpănă.

Cunoştea direcţia în care se afla Ortry şi ţinu drumul, fără

să mai întrebe pe cineva dacă mergea bine sau nu. Şi astfel se făcu că băgă de seamă în cele din urmă că poteca pe care o urmase până acum dădea într-o pădurice.

Fără să se îngrijoreze, o străbătu, trecu peste un câmp şi ajunse la o carieră de piatră, ai cărei pereţi înalţi formau o piedică în drumul său. Se căţără pe una din laturi şi se miră că marginea acestei prăpăstii primejdioase nu era prevăzută cu un parapet. Aici sus erau ţarini, care ajungeau până la creasta stâncilor, şi lesne se putea întâmpla ca în timpul muncilor agricole vreun cal să se sperie şi să se prăbuşească în prăpastia adâncă, târând totul după el.

Abia se gândise la asta, că şi scoase o exclamaţie de spaimă. Un ţipăt puternic îl făcuse să privească în lături, unde nişte lucrători erau ocupaţi pe o ţarină. Dintr-acolo venea în goană mare o trăsurică uşoară, la care era înhămat un ponei. Pe capră se afla un copil, care scăpase hăţurile din mână şi se ţinea din toate puterile să nu cadă jos.

Calul gonea ca fulgerul spre cariera de piatră. Era pierdut... Nici o putere omenească n-ar fi fost în stare să înfrâneze galopul calului, înainte de a ajunge la prăpastie. Müller încercă totuşi. Sări de-a lungul marginii stâncii, dar n-avea iuţeala calului. Acesta mai era numai la zece paşi depărtare, când profesorul ajunse trăsurica, spre care alergase de-a curmezişul. Cel puţin copilul să fie salvat! Müller nu-şi pierdu nici o clipă sângele rece. Propti un picior în pământ şi, în vreme ce trăsurică gonea pe dinaintea sa, întinse braţul spre capră, înhăţă copilul înspăimântat şi-l smulse jos. În clipa următoare, cal şi trăsurică se prăbuşiră în adâncime, şi Müller observă că în aceasta din urmă se mai afla un om, care de groază se ghemuise jos. Din prăpastie se auzi o trosnitură, apoi se aşternu liniştea.

Copilul zăcea leşinat la pământ. În timp ce Müller se ocupa de dânsul, veniră în goană ţăranii.

— Ce noroc că l-aţi tras jos de pe capră! strigă de departe

unul din ei. E stăpânul cel tânăr.

— Care stăpân tânăr?

— Domnul baron.

Oamenii priviră în jos la Alexander, crezându-l mort.

— Trăieşte! spuse Müller. E numai leşinat. Care baron ziceaţi că e?

— Baronul de Sainte-Marie. O să căpătăm o răsplată bună. Puneţi mâna cu toţii, să-l ducem la castel!

Oamenii puseseră mâna şi-l transportară pe copil. Müller îi lăsă să plece; zâmbi, gândindu-se la faptul că, de dragul răsplatei, nici nu se sinchisiră că el avea un drept mai mare. Se întoarse şi coborî în carieră. Ajuns jos, avu o privelişte înfiorătoare. Trăsurica stătea zdrobită deasupra calului mort şi, ceva mai departe, argatul, mutilat groaznic. Aici nu mai era nimic de făcut. El nu avea ce să se mai intereseze de caz, ştiind bine că alţii vor face cele de cuviinţă, astfel că porni încetişor spre Ortry.

Era ora dejunului şi familia baronului se afla adunată în jurul mesei, în sufragerie. Se putea vedea, cu acest prilej, că aceşti oameni nu erau legaţi între ei. Fiecare venea cum îi plăcea şi lua loc la masă, salutând scurt.

Baroana stătea în frunte. Căpitanul abia o învrednicea cu o privire, iar baronul părea şi mai absent. Abia după câtva timp, văzând că băiatul întârzie, căpitanul întrebă:

— Unde e Alexander?

— Domnişorul a ieşit la plimbare, răspunse unul din servitori.

Tăcerea se lăsă iar, până la sfârşitul mesei. Deodată se auziră glasuri gălăgioase de jos din curte. Căpitanul se apropie de fereastră şi văzu câţiva oameni străini, care dispărură pe uşă ducând ceva.

— Ce e? întrebă baroana, vrând să se ridice.

— Stai, mă duc să văd, răspunse Richemonte, cuprins de o presimţire neagră.

Ieşi afară şi-i întâlni pe oameni pe scară. Când îl zăriră, se opriră respectuoşi. În prezenţa acestui om nimeni nu cuteza să rostească un cuvânt, fără să fie întrebat. Căpitanul se apropie şi-l recunoscu pe Alexander. Deşi era vorba de favoritul său, nici o trăsătură nu se clinti pe chipul său împietrit, când întrebă cu ton calm:

— Ce-i cu el?

— Nu e mort, ci numai leşinat, conaşule, răspunse unul din ţărani. Asta a spus-o străinul care l-a examinat.

— Care străin?

— Acela care l-a smuls jos din trăsură, când calul a luat avânt şi s-a prăbuşit cu trăsurică cu tot în prăpastie.

Brazde adânci se iviră la colţurile ochilor bătrânului; acesta era singurul semn al spaimei sale. Se întoarse spre unul din argaţi şi porunci:

— Înhamă! În galop la Thionville şi adu-l pe doctorul Bertrand!

Apoi ceru să i se povestească totul amănunţit. Întrebă cine era străinul, dar nu putu căpăta nici o lămurire. Oamenii nu-l priviseră prea de aproape, deoarece voiau să plece cât mai repede cu tânărul domnişor.

— O să se arate el în orice caz, mormăi căpitanul. La o răsplată nu renunţă nimeni. Urmaţi-mă!

Puse ca Alexander să fie transportat în încăperea cea mai apropiată, apoi se întoarse în sufragerie şi zise cu ton liniştit:

— Alexander e indispus.

— Indispus? întrebă repede baroana. Ce-i lipseşte?

— A suferit un mic accident. Calul a luat avânt...

— Oh, Dumnezeule! exclamă mama, sărind în sus de spaimă.

— ...şi s-a prăbuşit în prăpastia adâncă de la carieră, urmă el. În orice caz, calul şi trăsurica sunt complet distruse.

Adeline trebui să se ţină de masă, altfel s-ar fi prăbuşit la pământ.

— Şi Alexander, copilul meu? întrebă ea, albă la faţă ca varul.

— E salvat. L-au adus nişte oameni. Se află în salonul de primire.

Ea îşi adună puterile şi se îndreptă spre uşă, clătinându-se pe picioare. Bătrânul o urmă. Baronul se ridică şi el de pe scaun, îşi trecu mâna peste frunte, ca şi cum ar fi trebuit să-şi amintească întâi cine era acest Alexander, apoi porni încetişor după ceilalţi.

Copilul stătea întins pe divan, ţinând ochii închişi. Părea să-şi fi recăpătat cunoştinţa. Ţăranii care îl aduseseră mai stăteau în uşă. Căpitanul îi concedie, după ce le dădu câte un bacşiş.

Baroana Adeline se lăsă în genunchi în faţa divanului, luă în mâini capul fiului ei şi, plângând, se uită la el. Căpitanul îi luă pulsul. Domnul Sainte-Marie însă stătea în faţa unui tablou din perete, pe care-l privea cu o fixitate de nebun.

— Mamă, dragă mamă! şopti deodată copilul trezit din leşin.

— Fiul meu, scumpul meu Alexander! exclamă ea. Cum te simţi?

— Oh... a fost groaznic! .

— O să te ducem în camera ta.

— Ba nu, se rugă el. Nu vreau să plec de aici. Sunt obosit... vreau să dorm.

Închise iar ochii. Baroana ridică privirea, şi privi întrebător la căpitan. Acesta dădu o încuviinţare mută ca băiatul să rămână acolo. Baronul se apropie încetişor, îşi plimbă privirea rătăcită asupra copilului şi zise, cu un zâmbet şters:

— Alexander!

Apoi se întoarse şi ieşi afară. Ceilalţi doi se aşezară lângă divan, în aşteptarea medicului. Iubirea pentru copil era, de altfel, singurul punct în care cei doi se înţelegeau. Ea îl ura pe căpitan. Iar el o dispreţuia. Ştiau amândoi asta şi nu-şi

ascundeau sentimentele.

Baronul, devenit apatic, era, ce-i drept, fiul lui şi soţul ei, dar nu putea fi considerat un împăciuitor. Servitorii, la fel ca şi stăpânii, erau conştienţi de aceasta. Pentru cei dintâi rămânea, totuşi, un mister motivul pentru care bătrânul aprobase căsătoria fiului său cu această femeie.

În cele din urmă se auziră paşi apropiindu-se şi medicul intră. Nu era însă doctorul Bertrand, ci un altul, pe care căpitanul îl cunoştea, dar nu-l văzuse încă la el.

— De ce vii dumneata? întrebă Richemonte, destul de aspru. Nu după dumneata am trimis, ci după medicul nostru de casă.

— Vă rog să mă scuzaţi, domnule căpitan şi stimată doamnă, dar doctorul Bertrand a plecat şi m-a rugat pe mine să-i ţin locul în caz de nevoie.

— Şi când se întoarce?

— Din nenorocire, răspunse celălalt înălţând din umeri, e îndoielnic dacă se va mai întoarce vreodată. Poate că e chiar mort!

— Mort? Cum?

— Cred că s-a înecat. Gazetele de astăzi aduc vestea groaznică cum că vaporul de Mosel s-a scufundat ieri lângă Thron. S-a dezlănţuit o furtună înfricoşătoare, în cursul căreia vasul s-a ciocnit cu o plută. Ştiu precis că doctorul Bertrand urma să se înapoieze cu acest vapor.

Richemonte se ridică de pe scaun, veni spre medic şi întrebă cu un glas care tremura puţintel:

— Vestea asta e oficială?

— Da, răspunse celălalt. Autorităţile au şi lansat liste de subscripţie pentru familiile celor loviţi de nenorocire.

— Atunci ne-ai adus o veste proastă, domnule doctor. Nepoata mea, baroana Marion, se afla şi dânsa pe acest vapor. Ieri am primit din Koblenz o scrisoare, în care îmi dă de ştire că va sosi azi.

Lipsa de familiaritate între locatarii castelului făcuse ca bătrânul să nu comunice nimănui conţinutul scrisorii. Abia acum află, deci, baroana despre aceasta. Ea tresări, dar îşi dădu osteneala să-şi ascundă sentimentele şi întrebă cu îngrijorare în glas:

— Cum? Scumpa noastră Marion se afla pe vaporul scufundat? Dumnezeule, două nenorociri dintr-odată! Asta e prea mult!

Îşi acoperi faţa cu mâinile şi se prefăcu că plânge. Căpitanul se întoarse spre ea:

— Nu-ţi pierde curajul, fiica mea! Se poate întâmpla să fi fost salvaţi câţiva, sau ca vreo împrejurare fericită s-o fi reţinut pe Marion să se îmbarce pe vaporul acesta. Examinează-l pe copil, doctore!

Datorită prezenţei medicului vorbise cu ton compătimitor, însă în privirea sa era o expresie care spunea lămurit că ştia prea bine ce bucuroasă ar fi Adeline dacă fiica ei vitregă s-ar afla printre morţi.

În timp ce medicul îl examina pe Alexander, bătrânul îi povesti pe scurt cele întâmplate.

— Nu e nimic, spuse doctorul, în cele din urmă. Tânărul domn e complet nevătămat. Puţină odihnă şi se va restabili repede. Vă rog să trimiteţi la Thionville să se facă reţeta pe care o voi da. Doresc din suflet ca domnişoara baroană să fie şi ea în afară de orice pericol, ca bolnavul acesta.

Prescrise medicamentul şi plecă. Abia părăsise încăperea, că un servitor intră în vârful picioarelor.

— Ce este? întrebă căpitanul.

— Noul profesor tocmai a sosit, conaşule.

— Să intre, deşi nu prea suntem acum în dispoziţie de a-l primi. Spune-i că se află un bolnav aici şi să intre încet.

Servitorul îl introduse.

Müller se înclină şi aşteptă să i se vorbească. Privirea baroanei se aţinti oarecum speriată asupra lui.

— Ah, asta e aproape o insultă, şopti ea.

Căpitanul îl privi batjocoritor, la rândul său, şi zise:

— Domnule, dumneata eşti cocoşat, după cum văd.

— Din nenorocire, răspunse Müller, foarte liniştit. Totuşi, sper să dobândesc mulţumirea dumneavoastră. Nu cu trupul faci educaţia copiilor.

Richemonte făcu un gest dispreţuitor cu mâna.

— Dar înfăţişarea omului e aceea care trezeşte prima şi ultima impresie. Cum vrei să te respecte nepoţelul meu? Îţi închipui dumneata că avem de gând să ne facem de râs cu un educator cocoşat? Consideră-te concediat! Du-te în camera servitorilor! Voi da ordin să ţi se plătească cheltuielile de drum. Mai mult nu poţi cere, deoarece ne-am înşelat în privinţa dumitale, ba am fost chiar traşi pe sfoară.

— Stimate domn, vă rog să vă gândiţi că...

— Haide, pleacă! Imediat!

Cuvintele acestea fură rostite atât de tare, încât copilul se trezi. Când îl zări pe german, prinse mâna mamei sale şi zise:

— Mămico, ăsta e domnul care m-a smuls din trăsurică, când a căzut în prăpastie.

Îl văzuse atât de bine pe salvatorul său în clipa primejdiei supreme, încât îl recunoştea acum. Baroana avu un gest de surpriză, în timp ce Richemonte se apropie cu un pas.

— E adevărat? întrebă el. Dumneata eşti salvatorul nepotului meu?

— Am avut norocul să-l smulg de pe capră în ultimul moment. Trăsurica, calul şi un nenorocit, care pare să fi fost vizitiul, i-am găsit apoi zdrobiţi în prăpastie.

— Ah, la vizitiu nici nu m-am gândit încă! E mort? Oricum, e din propria sa vină. Trebuia să fi mers mai încet. Dacă ar mai trăi, l-aş pedepsi aspru. În ceea ce te priveşte pe dumneata, domnule... domnule Müller... hm!

Spunând acestea aruncă o privire cercetătoare asupra baroanei. Aceasta înţelese şi spuse:

— E neîndoios că datorăm recunoştinţă domnului Müller, domnule căpitan. Totuşi…

Înălţă din umeri şi tăcu. Atunci se auzi vocea copilului:

— Cine e domnul, mamă?

— Monsieur Müller, care urma să fie profesorul tău, răspunse ea.

— Asta e bine! Mă bucur, mamă.

Adeline şi Richemonte se priviră unul pe altul. Nu se mai întâmplase ca Alexander să se bucure de un profesor.

— Dar uită-te la el, Alexander! spuse dânsa. Este…

Se ferea totuşi să rostească cuvântul, pe care căpitanul îl spusese înainte fără nici o rezervă.

Alexander spuse însă cu un ton nerăbdător, cum obişnuiesc să-l folosească acei copii bolnavi sau răzgâiaţi, care vor să-şi impună voinţa:

— Eu nu vreau altul!

— Atunci cred că am putea face o încercare, se adresă baroana căpitanului.

Acesta dădu din cap încetişor şi-l întrebă pe Müller:

— Ai certificatele la dumneata, domnule?

— Poftiţi!

Scoase hârtiile din buzunar şi le dădu celuilalt, care le citi pe rând, cu luare-aminte.

— Văd că ai certificate cât se poate de bune, domnule, spuse el. Dar ele vorbesc numai de didactică, metodică, istorie, geografie, limbi străine şi aşa mai departe. Se pare că în ţara dumneavoastră nu se pune preţ pe instruirea omului şi din alt punct de vedere. Dansezi?

— N-am fost încă refuzat de nici o doamnă, domnule căpitan, răspunse Müller.

Richemonte zâmbi sarcastic:

— Nu m-am gândit la fiice de institutori sau neveste de croitori, ci la femei adevărate. Dar vom vedea. Cum stai cu gimnastica şi călăria?

— Cred că vă pot satisface şi în privinţa asta.

— Mânuirea armelor, a spadei?

— Am avut profesori buni şi am făcut multe exerciţii.

Toate răspunsurile acestea fuseseră date pe ton modest. Bătrânul îşi aţinti privirea cu neîncredere asupra cocoşatului.

— Te voi pune la încercare, domnule. Dacă ai spus adevărul, vei fi angajat. Acum du-te la intendentul castelului ca să-ţi arate camera dumitale. Sper că-mi vei sta la dispoziţie îndată ce voi avea nevoie de dumneata.

Müller se apropie de copil şi, luându-i mâna, zise:

— Îţi mulţumesc pentru recomandarea prietenoasă.

Se înclină în faţa celorlalţi şi plecă, petrecut de privirile căpitanului, care spuse apoi oarecum mirat:

— Pare să ştie ce se datorează unui nume ilustru. Ei, când îl vom cunoaşte vom şti dacă, cu toată înfăţişarea lui proastă, e bun de ceva.

Müller se duse la intendent. Acesta purta frac negru şi pantalon de aceeaşi culoare, vestă de mătase albă şi un fular la fel. Picioarele-i scurte şi late erau încălţate în cizme de lac atât de strâmte, încât bietul om mergea ca pe picioroange.

— Ah, dumneata? Eşti profesorul cel nou? întrebă el, pe un ton mândru.

Şi, cu un zâmbet care spunea multe, adăugă:

— Sunteţi mulţi dintr-ăştia cu cocoaşă în Germania?

— Nu, răspunse Müller, nepăsător. Din fericire, eu sunt o excepţie, şi sper că eşti destul de îndemânatic ca să nu te loveşti prea des de ceea ce îţi pare că prisoseşte trupului meu. Am venit să te rog să-mi arăţi odaia mea.

— Asta o voi face, însă îţi atrag atenţia că eu nu-s pus aici ca să te servesc pe dumneata. Ca intendent sunt superiorul dumitale.

— Nu-mi e deloc neplăcut aceasta şi te rog să cauţi să-ţi atragi stima mea. În ţara noastră se obişnuieşte să-i consideri ca superiori numai pe aceia care se şi pricep să-şi câştige

respectul pe care-l pretind. Şi acum fii bun te rog *monsieur le concierge!*

Se întoarse ca s-o ia înainte, dar francezul interveni repede:

— Vorbeşti o franţuzească foarte proastă, domnule Müller. *Concierge* înseamnă mai mult portar decât intendent. Trebuie să mă numeşti *intendant*.

— Foarte bine, monsieur *l'intendant*. Adaşar, te rog, arată-mi camera!

Trecură pe dinaintea câtorva servitori, care, când îl văzură pe Müller, strâmbară din nas, fără ca profesorul să fie deranjat câtuşi de puţin. Sui câteva scări şi intendentul îi deschise uşa unei odăi de turn. Aceasta era mobilată cât se poate de simplu.

— Asta e locuinţa dumitale, spuse francezul, cu o mulţumire răutăcioasă. Masă, două scaune, pat de campanie, lavoar, raft pentru cărţi. Un ceas de buzunar cred că ai, nu? Mobilierul acesta e mai mult decât îndestulător.

— Unde locuieşte tânărul stăpân? întrebă Müller.

— La etajul întâi, lângă apartamentul coniţei.

— De obicei profesorul e instalat în imediata apropiere a elevului său, *monsieur l'intendant*.

— Asta nu s-a întâmplat niciodată aici. La noi profesorul vine după bucătar, aşa că-ţi dai seama că e instalat în mod corespunzător. Bucătarul locuieşte dedesubtul dumitale, dar nu chiar în apropierea stăpânilor.

— Bine, *monsieur l'intendant*.

Cu aceste cuvinte Müller se întoarse, iar francezul plecă, mulţumit de sine.

Profesorul nu aruncă nici o privire asupra mobilierului sărăcăcios. Se apropie de una din ferestre şi se uită afară. Un zâmbet uşor îi plutea deasupra buzelor. Nu era deloc nemulţumit de primirea ce i se făcuse. Norocul îl favorizase şi nădăjduia că nu-l va părăsi nici de acum încolo. Aroganţa

servitorului nu-l putea insulta şi, ca salvator al copilului, îşi asigurase recunoştinţa stăpânilor. Această recunoştinţă va spori la sosirea lui Marion. Dar după aceea ce va fi? Nu-şi frământă mintea cu întrebarea aceasta şi privi bine dispus spre priveliştea care se întindea înainte-i.

Departe, spre apus, se înălţau colinele dominate de munţii cu nimb de ceaţă ai Argonnei. Mai aproape se vedeau turlele unor biserici şi marginea câtorva sătuleţe pitoreşti. La dreapta se afla fortul Thionville, şi colo, la poalele castelului, se ridicau clădirile fabricii, deasupra cărora plutea un nor gros de fum.

Cealaltă fereastră era spre amiază, unde parcul castelului se transforma încetul cu încetul într-o pădure deasă. A treia fereastră dădea spre miazănoapte, şi anume pe acoperişul întins al clădirii principale. Müller nu bănuia că el îi va fi de folos mai târziu. În partea de răsărit a odăii sale era intrarea. Restul era un perete tapetat, pe care atârna o oglindă veche şi groasă.

În timp ce-şi plimba privirile pe acest perete, i se păru că aude un zgomot uşor. Se apropie de zid şi îşi încordă auzul. Nu se înşelase. Făcea impresia că îndărătul peretelui se mişca cineva în sus, dibuind cu mâna peretele sau cărămizile. Se mai auzi apoi un alt zgomot, de parcă s-ar fi scos o piatră din zid.

Ce era asta? Să fi fost un perete dublu? Se afla în spatele camerei sale cineva care venise să-l spioneze? În cazul acesta trebuia să fie o deschizătură în zid.

Dar acum nu trebuia să cerceteze, dimpotrivă, trebuia să se prefacă a nu bănui nimic. Castelul era o clădire veche şi se putea să aibă tainele lui.

Müller se apropie de fereastra la care stătuse înainte, prefăcându-se adâncit în contemplarea priveliştii. În acelaşi timp, însă, îşi încordă auzul spre peretele cu pricina. După o bună bucată de timp, nemaiauzindu-se nimic, se trânti pe

patul de campanie şi ascultă mai departe.

Deodată auzi din nou, foarte încet, zgomotul pe care-l percepuse în urmă. Părea că vine din tavan, şi alunecă apoi de-a lungul peretelui, până când nu se mai auzi nimic.

Se ridică şi deschise fereastra dinspre miazănoapte, care dădea pe acoperiş. Comparând distanţa dintre fereastră şi colţul exterior al turnului, cu aceea a colţului dinăuntru al camerei sale, îşi dădu seama cu ochiul liber că zidul turnului trebuia să fie gros de cel puţin doi coţi. Dar când lovi încetişor în zidul dinspre răsărit, se lămuri după sunet că acesta era gros numai de un picior.

Era limpede, deci, că aici exista un zid dublu. Pentru ce? Cărui scop servea spaţiul dintre ele? Cu siguranţă că numai spionării.

Unde era însă gaura prin care se putea privi în cameră? Cercetă cu privirea toată suprafaţa peretelui, se uită şi îndărătul oglinzii, dar nu băgă de seamă nimic. Deschizătura nu putea fi decât în apropierea coşului sobei sau în ciubucul zidului, asta era limpede.

Apropie un scaun, se urcă pe el şi bătu încetişor cu degetul. Într-adevăr, aici era locul, căci se auzi un sunet cu totul altfel, a gol, faţă de alte părţi: era sticlă, nu zid. Müller rămase încredinţat că fusese spionat. De cine? Or mai fi în castel alţi pereţi dubli?

Noul profesor se simţi fericit că făcuse descoperirea aceasta importantă din primul moment. Ce noroc că nu se dezbrăcase în prezenţa spionului, dându-şi jos cocoaşa! Taina sa ar fi fost îndată descoperită. Pe de altă parte, nu era exclus să tragă foloase din ceea ce aflase.

În primul rând trebuia să afle cine era spionul, căci numai în odaia acestuia putea să fie intrarea spre pereţii dubli. Sau mai existau şi alte intrări?

Gândurile îi fură întrerupte, căci veni un servitor care-l vesti că tânărul stăpân dorea să iasă la plimbare cu dânsul.

Profesorului îi fu pe plac vestea, căci în felul acesta avea cel mai bun prilej să-şi dea seama de cunoştinţele şi însuşirile lui Alexander şi să-şi făurească programa educativă.

Când ajunse la culoarul principal, văzu deschizându-se o uşă şi un om veni spre dânsul, cu ochii în jos. Era baronul, care se ducea probabil la soţia sa. Müller nu-l cunoştea încă, dar când observă expresia rătăcită a figurii palide, ghici îndată cine era. Se opri, lăsându-l pe celălalt treacă.

Abia când fu aproape de el, baronul băgă de seamă că se afla cineva acolo. Ridică încet capul şi-şi aţinti privirea fixă asupra lui Müller. O schimbare se produse imediat pe chipul său: ochii se făcură din ce în ce mai mari şi căpătară o expresie conştientă. Sprâncenele se ridicară şi gura se deschise, ca de spaimă. Câteva clipe baronul rămase cu braţele întinse, apoi se întoarse brusc şi alergă spre uşa prin care ieşise, rostind cu voce ţipătoare, înspăimântată, cuvintele:

— El este! El este! Caută iarăşi caseta de război! Fugiţi, pentru numele lui Dumnezeu! Caută caseta de război!

Şi se făcu nevăzut, îndărătul uşii. Müller rămase şi el locului, nemişcat. Cuvintele nebunului făcuseră o impresie puternică asupra lui. Mai stătea acolo, ca ţintuit, când se deschiseră în acelaşi timp câteva uşi. Se iviră baroana şi bătrânul căpitan, care se apropie grăbit de el şi-l întrebă:

— Ce s-a întâmplat? Cine a strigat atât de tare?

Müller căută să se stăpânească şi izbuti. Chipul său luă o expresie de surprindere; făcea impresia unui om care nu pricepea nimic din cele petrecute. Clătină din cap şi răspunse:

— Tocmai coboram scara, când un domn pe care nu-l cunosc ţipa colo jos în gang ceva despre război şi fugă.

— Ce cuvinte a rostit? întrebă Richemonte, repede. Spune exact, foarte exact!

— Cuvintele „război” şi „fugă”.

— Altele nu?

— Nu; cel puţin eu n-am auzit altele.

Se ferea să mărturisească adevărul. În mod cu totul neaşteptat stătea în faţa soluţiei enigmei, care era legată atât de puternic de viaţa sa şi de fericirea familiei sale. Cădea deodată vălul unei taine, a cărei dezlegare îi apăruse până acum o ţintă de neatins. De câte ori nu-i văzuse îngenuncheaţi pe ai săi, pe mama, bunicul şi sora, implorând din adâncul inimii pe Cel de Sus să arunce o luminiţă în beznă!... Zadarnic însă! Şi acum, după ani îndelungaţi, după ce-l părăsiseră toate speranţele, raza aceea luminoasă ţâşnise.

— A fost fiul meu, baronul de Sainte-Marie, spuse căpitanul. Trebuie să ştii că are unele accese ciudate. Nu ştiu dacă trebuie să le numesc bolnăvicioase ori altfel. Uneori visează în gura mare. Nu trebuie să fie băgat în seamă. Am dat ordin sever ca în astfel de împrejurări fiecare să se retragă din calea lui. Şi dumneata trebuie să respecţi dispoziţia asta. Dacă vei da o cât de mică atenţie vorbelor bolnavului, vei fi imediat concediat. Dar ce cauţi aici pe culoar?

— Voiam să mă duc în curte, răspunse Müller.

— Ce să cauţi acolo?

— Domnul cel tânăr mă aşteaptă. M-a chemat să facă o plimbare cu mine.

— Atunci, du-te! Dar ia aminte că nici un om, nici un străin nu trebuie să afle ceva despre accesele fiului meu.

Bătrânul se răsuci pe călcâie şi se îndreptă spre uşa îndărătul căreia dispăruse baronul. Müller se duse în curtea castelului, unde Alexander îl aştepta.

Merseră mai întâi în grădină, ca să viziteze serele şi celelalte instalaţii. Apoi se duseră în parc, unde se distrară. Müller căuta să-i facă totul pe plac elevului său; recunoscuse în copil una din acele firi ce pot fi conduse cu uşurinţă, dacă le laşi impresia că ei sunt aceia care conduc jocul. Îl trata în

consecinţă şi astfel lui Alexander îi plăcu mult noul profesor, care părea că nici n-are de gând să facă lecţii, ci vâna împreună cu el fluturi.

Când copilul obosi, propuse să meargă în pavilion, ca să se odihnească puţin. Müller încuviinţă. Pavilionul era o colibă mică şi simplă, cu o singură încăpere, în care se aflau câteva scaune de lemn şi o masă. Se aşezară amândoi. Müller, care se hotărâse să fie cu ochii deschişi de când făcuse constatarea din odaia sa, băgă de seamă că unul din pereţii căsuţei — deşi era numai de lemn, ca şi ceilalţi — avea o grosime de câteva picioare. Asta îi bătu la ochi.

Din pricina aceasta, în cursul discuţiei cu copilul, ochii săi cercetau mereu peretele în chestiune şi... ce fusese asta? Se dăduse într-adevăr la o parte, încetişor, o parte a peretelui?

Îşi scoase batista şi-şi dădu jos ochelarii de pe nas, ca să-i cureţe; apoi se prefăcu că-şi şterge ochii, şi astfel avu prilejul să privească pe furiş, cu un singur ochi, locul din perete unde i se păruse că observase mişcarea.

Într-adevăr, apăruse acolo o crăpătură îngustă şi Müller ar fi putut spune cu precizie unde era locul prin care privea un ochi negru, strălucitor.

Era neîndoios că o persoană stătea în spaţiul dintre cei doi pereţi, spionându-i pe el şi copil. Această parte a peretelui se mişca în felul uşilor rulante, adică pe şine şi rotile.

Dar cine era spionul? Müller n-avea timp să se gândească la aceasta. Trebuia să se ferească a da de înţeles că observase crăpătura. De aceea îşi întoarse privirea dintr-acolo spre Alexander, cu care începu o convorbire însufleţită.

După cum băgă de seamă peste câteva minute, aruncând o privire fugară spre perete, crăpătura se închise la loc şi, pentru că tocmai acum copilul ieşi puţin afară, o linişte mormântală se aşternu în colibă. Deodată, se produse sub podea un zgomot care nu putea fi perceput decât de o ureche fină. Era ca un zăngănit de chei, ca o uşa mişcată pe

balamale. Müller luă hotărârea să cerceteze grabnic aceste fenomene ciudate.

După ce se odihniră, Müller îşi exprimă dorinţa să viziteze fabrica. Alexander încuviinţă, dar ce doi nu prea fură primiţi cu prietenie de director.

— Aţi fost trimis de domnul căpitan, domnişorule? se adresă el lui Alexander.

— Nu.

— Ai permis de intrare? se întoarse spre german.

— N-am nimic. E nevoie de aşa ceva? întrebă Müller.

— Fireşte.

— Îmi pare curios. Am vizitat adesea fabrici dintr-acestea, ai căror proprietari şi directori arătau cu plăcere străinilor întreprinderile lor. Stăpânului unui stabiliment industrial nu-i poate face decât bucurie să audă că instalaţiile lui se bucură de un renume atât de mare, încât stârnesc şi interesul profanilor.

— Sunt de acord, spuse directorul, distant. Totuşi, va trebui să recunoaşteţi şi dumneavoastră cu aceeaşi promptitudine, că, deseori, trebuie să fim discreţi. Nu poate să ne fie indiferent că oameni de afaceri din aceeaşi branşă cu noi află cu ce mijloace lucrăm, ce manevre folosim şi ce procedee chimice am ales.

— Şi pe mine mă consideraţi un specialist? zâmbi Müller.

— Vă iau drept ceea ce sunteţi, anume un om care nu se pricepe la ceea ce facem noi. Nu sunteţi dintre aceia care ar putea deveni periculoşi în ceea ce ne priveşte; dar am primit indicaţia să nu las pe nimeni să intre fără permis şi vă rog să renunţaţi la intenţia dumneavoastră.

— Cu plăcere, răspunse Müller. Nu vreau în nici un caz să vă pun în pericol. Adio!

Se întoarse să plece. Acum ştia ceea ce dorise să afle şi se simţea mulţumit. Nu însă şi Alexander. Acesta rămase pe loc şi spuse:

— Şi eu am nevoie de un permis?

— Neapărat, atâta timp cât nu sunteţi însoţit de domnul căpitan.

Atunci flăcăul se supără.

— Ştiţi că n-aveţi nici un drept să-mi porunciţi? Dacă aş fi fost singur, aş fi putut să mă plimb prin toată fabrica, după placul meu. Dar nu vreau să-l părăsesc pe domnul Müller. Vreau să fiţi mai politicos cu el. Sunteţi obraznic!

Ieşi afară după profesorul lui.

— Domnule Müller, spuse, eu ţin la dumneavoastră. Sunteţi cu totul altfel decât educatorii mei de până acum. De mâine, încep să învăţ germana.

4. Căi neobişnuite

Era pe înserate, când ajunseră la castel. Acolo, îi întâlniră pe oamenii legii care veniseră să întocmească procesul-verbal cu privire la despăgubirea datorată rudelor decedatului.

Trebuiau să rămână aici până a doua zi, dar acest lucru nu influenţă cu nimic programul de viaţă al locuitorilor castelului, căci, fix la ora zece, aceştia se duseră, ca de obicei, la culcare.

Müller îşi făcuse rost de câteva lămpi. În timpul după-amiezii, sosiseră şi lucrurile sale de la Thionville. Între ele se afla şi o mică lanternă de buzunar. O luase cu el, căci venise la Ortry în calitate de spion şi, deci, putea ajunge uşor în situaţia de a avea nevoie de acest obiect foarte necesar. Când nu mai percepu nici un fel de mişcare în castel, se îmbrăcă, pe întuneric, pentru a nu putea fi observat prin placa de sticlă.

Îşi puse o barbă, îşi trase pe el o bluză din acelea cum se purtau pe acolo şi îşi schimbă cizmele cu nişte pantofi uşori care nu făceau atâta zgomot ca acestea. Îşi scoase cocoaşa şi făcu din aceasta şi din nişte articole de îmbrăcăminte un fel de păpuşă, pe care o puse în pat, astfel încât un ochi străin să-şi închipuie că acolo dormea un om. Nici nu-i trecea prin minte să coboare pe trepte. În timpul zilei, îşi alesese o altă cale. După ce închise bine uşa şi îşi luă la el un revolver încărcat, deschise fereastra dinspre nord şi sări afară, pe acoperiş. Pentru că acesta era destul de neted, ar fi fost posibil să meargă în picioare, fără să fie vreun pericol; dar preferă să se deplaseze târâş, pentru a nu i se proiecta umbra pe jos şi astfel să poată fi dibuit.

Ajunse astfel la paratrăsnet. Îl studiase în timpul zilei cu ochii lui ageri. Conducta era construită după moda veche, din

prăjini de fier puternice, cu patru laturi, şi fusese proptită cu suporţi laţi, ce se aflau la o distanţă de cel mult zece paşi unul de altul, aşa încât un bărbat puternic se putea căţăra sau putea coborî pe ei, fără nici un pericol. De fapt, tencuiala căzuse de mult de pe zid; dacă nu era nimeni prin apropiere, un căţărător ar fi putut trece neobservat. Când ajunse la etajul al doilea, se văzu între două ferestre luminate. Aruncă o privire înăuntru şi-l zări pe... căpitan.

Müller băgă de seamă că bătrânul încărcă o armă, pe care o vârî în buzunar, apoi se apropie de un dulap, a cărui uşă o deschise. Intră înăuntru şi închise iar uşa în urma sa. Profesorul aşteptă câtva timp, dar Richemonte nu mai ieşi.

„O fi în dulapul acela vreo uşă secretă de legătură? se întrebă el. Nu, asta ar fi de prisos, căci se vede acolo o uşă în odaia vecină. Sau în dulap se găseşte poate intrarea spre pereţii aceia dubli? Asta mai curând.”

În cazul acesta Müller trebuia să fie cu băgare de seamă, căci era de presupus că Richemonte pornise într-una din inspecţiile sale. Dacă se ducea şi în căsuţa din parc?

Coborî mai departe, până la pământ, şi se furişă în grădină. De acolo se duse în parc.

Era întuneric, dar la lumina stelelor putea fi totuşi observat; de aceea se ţinu pe lângă copaci şi astfel ajunse la pavilion. Tocmai se pregătea să intre, când auzi dinăuntru un zgomot, ca şi cum ar fi fost date la o parte nişte scânduri. Se dădu înapoi şi se piti îndărătul unei tufe. O rază subţire de lumină se strecură o clipă printre despărţiturile pereţilor, apoi se făcu iar întuneric.

Uşa se deschise încetişor şi un bărbat ieşi. Müller stătea ghemuit la pământ şi la lumina stelelor îl putu vedea bine pe omul acela; era căpitanul.

Ce căuta aici? Oare pavilionul acesta să fie în legătură cu dulapul din odaia bătrânului?

N-avu timp să-şi răspundă la întrebare. Căpitanul străbătu

de-a curmezişul luminişul din parc. Müller alergă pe marginea acestuia, ca s-o ia înaintea celuilalt. Se aşeză îndărătul unui stejar gros; Richemonte trecu pe acolo şi dispăru îndărătul copacilor. Profesorul nu-l mai putu vedea, însă se hotărî totuşi să pornească şi el în direcţia în care o luase bătrânul. Se ghemui pe pământ, târându-se în patru labe. După nişte foşnete îşi dădu seama că Richemonte era înaintea sa. Se părea că şi dânsul se târa încet înainte.

Trecură încă vreo câteva minute şi avu impresia că aude şoapte. Îşi îndoi precauţiile. Ochiul său se obişnuise cu întunericul şi astfel îl zări pe bătrân îndărătul unei bănci, aflată sub un copac, stând la pământ. Müller se apropie şi se aşeză jos, alături de bancă, lângă trunchiul unui arbore. Se afla acum la aceeaşi depărtare de bancă ca şi Richemonte, şi putea auzi, la fel ca celălalt, convorbirea celor două persoane aflate pe bancă.

Lui Müller nu-i venea să-şi creadă ochilor, când văzu, strânşi lipiţi unul de altul şi şoptindu-şi cuvinte de dragoste, pe... baroana de Sainte-Marie şi pe directorul fabricii.

Câtva timp nu se mai auzi nimic altceva decât şuşotelile celor doi, dar deodată bătrânul se ridică, făcu un pas înainte şi se opri în faţa lor.

— Bună seara, doamnă! Bună seara, domnule director! zise el.

Directorul sări în sus, rămase o clipă ca înlemnit, apoi o luă la goană. Îl cunoştea pe căpitan şi probabil că socotea primejdioasă situaţia creată. Baroana, însă, nu izbuti nici să fugă, nici să stea pe picioare, de înspăimântată ce era. Încercă să se ridice, dar căzu înapoi, cu un scâncet.

— Asta e iarăşi una din distracţiile fetelor de ţară, zise Richemonte batjocoritor.

Ea îşi reveni şi zise:

— Ce cauţi aici? Şi ce fel de cuvinte sunt acestea?

— Ah, doamna a vrut probabil să guste numai din

frumuseţea serii de primăvară? întrebă el, rânjind.

— Dar ce-ţi închipui?

— Şi o găseşte în braţele directorului meu!

— Nu minţi! se răsti dânsa.

— Am văzut cu ochii mei. Şi deşi sunt bătrâni aceşti ochi, văd totuşi bine. De un sfert de ceas stau aici şi am auzit fiecare cuvânt pe care l-aţi rostit. Am numărat toate oftaturile de dragoste şi fiecare sărutare a voastră. Şi eu am sărutat în tinereţea mea, dar m-am ferit să fac zgomot. De ce plescăi ca un birjar de poştalion, coniţă?

— Neruşinatule! strigă ea, spumegând de furie.

— Cu un om ca dumneata trebuie să fii neruşinat.

— Oh, cine să mă scape de acest diavol! exclamă ea.

— Să nu mai rosteşti încă o dată cuvântul acesta, căci imediat te culc la pământ!

Ridică într-adevăr mâna. Baroana se ridică şi o luă la fugă.

„Ducă-se! mormăi bătrânul. Dar nu scapă ea de mine”.

Se întoarse şi porni înapoi spre căsuţa din parc. Müller îl urmă, spunându-şi că acum i se oferea cel mai bun prilej să afle cum se deschidea intrarea şi ieşirea aceea secretă.

Când ajunse la căsuţă, Richemonte intrase deja înăuntru. Müller se târî mai aproape şi se opri în faţa unei ferestre din zid. Deodată se ivi o lumină înăuntru. Bătrânul se pregătea să aprindă un felinar. Se ştia atât de singur, încât nu-şi dăduse osteneala să mai tragă obloanele. Trase apoi de un cui din perete şi câteva scânduri se dădură în lături. Ele formau o uşă pliantă, întocmai cum bănuise Müller. Căpitanul intră în deschizătură şi închise la loc uşa pe dinăuntru.

Germanul intră imediat în pavilion şi se aşeză la pământ, lipind urechea de podea. Auzi paşi înăbuşiţi, care se stinseră încetul cu încetul.

Luă repede hotărârea să-l urmeze pe bătrân. Scoase deci lanterna şi o aprinse, apoi trase uşa la fel cum îl văzuse pe căpitan făcând. Când intră înăuntru, observă o scară îngustă,

care ducea drept în adâncime. Pe partea interioară a uşii era un alt cui, care servea de mâner, pentru a putea fi închisă la loc. Müller făcu aceasta şi apoi coborî scara, ţinând într-o mână felinarul şi în cealaltă revolverul. După vreo douăzeci de paşi ajunse într-o încăpere mare, pătrată, în care se găseau tot felul de unelte, al căror scop avea să-l cunoască mult mai târziu.

Încăperea asta avea două ieşiri, una spre castel, care nu avea nici o uşă, iar alta spre pădure, închisă printr-o poartă solidă, ferecată cu tablă groasă. Drumul subpământean spre castel ducea printr-un puţ, care părea să fie foarte uscat.

Deoarece Richemonte nu putea fi cu mult înaintea lui, Müller vârî lanterna în buzunar şi înaintă pe întuneric. Numai din când în când o scoase o clipă afară, ca să lumineze repede drumul, pentru a nu se izbi de cine ştie ce piedică.

Sprijinindu-se cu mâinile de pereţii laterali, înaintă foarte repede şi, în cele din urmă, văzu o rază de lumină în faţa sa. Era căpitanul.

După câtva timp Müller simţi că pereţii erau acum de piatră. Se afla, desigur, sub castel. Aici dispăru în sus şi lumina bătrânului.

Profesorul merse o bucată pe întuneric, îşi scoase apoi lanterna şi, la lumina ei, văzu că se afla într-o încăpere de zid, din care porneau scări înguste în diferite direcţii. Îşi dădu seama imediat că aici se întâlneau toate culoarele secrete ale castelului.

Mai auzi paşii lui Richemonte deasupra sa. Îl urmă câteva etaje în sus, până văzu, în cele din urmă, o pată mare de lumină înaintea lui şi auzi două glasuri. Îşi vârî lanterna în buzunar şi merse mai departe. Cu cât se apropia, cu atât recunoscu mai bine glasurile căpitanului şi directorului fabricii.

Izvorul de lumină cădea printr-o deschizătură din zidul lateral. Müller cuteză să se apropie până la marginea acestei

deschizături, de unde putu cuprinde cu privirea toată scena.

Se afla îndărătul unui zid al încăperii locuită de director. Camera aceasta era tapetată cu lambriuri din lemn de stejar, una din acestea formând o uşă secretă, prin care se ivise cineva, ca o fantomă. Bietul om nu-şi putea explica aceasta.

— Stăpâneşte-ţi spaima! zise Richemonte. Vezi doar foarte bine că nu-s o stafie.

— Dar, domnule căpitan, cum aţi ajuns la mine? îngăimă directorul.

— Prin uşa aceasta, precum vezi, răspunse bătrânul. Am preferat să vin pe drumul acesta neobişnuit, pentru că astfel nu observă nimeni că mai avem o convorbire la o oră atât de târzie. Cred că ghiceşti subiectul?

— Mi-aş îngădui totuşi să întreb despre ce e vorba?

— Bine! Şezi jos, domnule director! Văd că tremuri de-a binelea. Ce-i cu dumneata?

— E numai teama care m-a cuprins când am văzut deschizându-se peretele şi pe dumneavoastră apărând. La aşa ceva nu te prea aştepţi.

— Pricep spaima dumitale. Dar care a fost mai mare, cea de acum, sau cealaltă din parc?

— Domnule căpitan… începu directorul, dar mai mult nu izbuti să spună.

— Ai fost doar în grădină cu nora mea, nu?

— E adevărat.

— Azi a fost o zi ca niciodată. Am vorbit mai mult decât într-o săptămână şi ştii că nu-mi place asta. Dar există unele lucruri care trebuie lămurite. Ia spune, de ce ai fugit din grădină, domnule director?

— Pentru că… pentru că,… credeam…

— Pentru că credeai că aş fi putut da un înţeles greşit scenei de acolo, asta vroiai să spui, nu? Dar doamna baroană m-a lămurit. Ea vroia să guste puţin din frumuseţea serii şi dumneata te-ai dus pentru acelaşi motiv acolo. Nora mea a

fost atât de speriată de ivirea dumitale încât a leşinat, iar dumneata ai căutat să-i vii în ajutor, ca un adevărat cavaler. Aşa mi-a spus ea după ce ai plecat.

— Fireşte... aşa... aşa... a fost.

— Mărturisesc că o clipă te-am nedreptăţit în sinea mea, dar de vină a fost fuga dumitale precipitată şi fără nici un temei. De ce ai luat-o la goană? Nu ţi-ai spus că asta va trezi bănuieli? Te rog acum să mă scuzi şi voi repara îndată totul. Ai vreo chitanţă la dumneata?

— Am destule, răspunse directorul, răsuflând uşurat.

— Ţi-am făgăduit azi-dimineaţă o răsplată. Unde-s banii pe care i-ai încasat?

— Aici, în sertarul biroului.

— Numără-i!

Directorul scoase banii şi-i numără cu glas tare. Apoi zise:

— Amândouă firmele sunt totdeauna atât de prevăzătoare să-şi noteze numerele bancnotelor şi să le facă câte un semn. Observaţi pe fiecare din ele literele corespunzătoare, domnule căpitan.

— Asta poate fi folositor în anumite cazuri, zise Richemonte. Dar completează acum o chitanţă, însă fără să pui suma răsplatei pe care ţi-o voi da.

— De ce să n-o completez în întregime? Am putea rezolva totul dintr-o dată.

— Voi pune mai târziu suma, a cărei valoare te va surprinde. Haide, pune data de azi în colţul din stânga şi semnătura în cel din dreapta!

Directorul făcu întocmai şi înmână tăcut hârtia. Richemonte examină cu luare-aminte semnătura, îl rugă pe director să treacă de o parte şi luă el însuşi loc la masa de scris. După ce scrise ceva pe chitanţă, puse sugativa deasupra şi, în vreme ce se ridică, împături hârtia şi o puse în buzunar. Înfăţişarea şi vorba sa se schimbară cu totul când spuse:

— Aşa, e de ajuns. Fireşte, nu pentru a te răsplăti, ci pentru a te pedepsi.

Directorul îl privi surprins:

— Pentru a mă pedepsi?

— Ai auzit foarte bine. Vei fi pedepsit!

— Pentru ce?

— În primul rând pentru că îndrăzneşti să-ţi întinzi mâna spre baroană.

— Dar abia aţi spus că doamna baroană a fost atât de gentilă să vă explice cum stau lucrurile.

— Eşti atât de prost încât ai luat drept bune cuvintele mele!? râse bătrânul. Ştiu totul, domnule. Am stat ascuns îndărătul băncii şi am ascultat tot ce-aţi vorbit. Şi-apoi, vezi acum că am culoare secrete şi posturi de observaţie, în felul acesta mi-a fost cu putinţă să spionez multe din întâlnirile dumitale cu baroana.

Directorul se prăbuşi pe un scaun.

— Încă în cursul dimineţii de azi, urmă căpitanul, am auzit că v-aţi dat întâlnire pentru seara, în parc. Am mai auzit şi tot ce-aţi vorbit despre mine. Am aflat astfel că numai dragostea pentru baroană te reţine în slujba dumitale. Spune singur dacă asta merită răsplată sau pedeapsă?

— Domnule căpitan, izbucni celălalt, v-am servit cu credinţă până acum, şi eu am fost acela care a adus întreprinderea dumneavoastră acolo unde se află.

— Ai servit cu credinţă? Ha, ha, ha! Acum vine al doilea lucru, pentru care trebuie să te pedepsesc.

— Anume?

— Auzind că numai datorită baroanei eşti reţinut aici, aveam dreptul să te bănuiesc, şi de aceea am hotărât să-ţi scotocesc prin lucruri.

— Nemaiauzit!

Directorul îşi recăpătase curajul. Erau acum doi bărbaţi care îşi stăteau faţă în faţă. Hotărî să se apere.

— Taci! porunci bătrânul. Vezi bine că pot pătrunde în taină în locuinţa dumitale şi ştii că n-ai nimic al dumitale aici, că toate mobilele acestea îmi aparţin mie. Am chei la toate, chiar şi la sertarele secrete. În timp ce dumneata îţi aşteptai iubita în parc, am intrat prin uşa aceasta în locuinţa dumitale şi ţi-am scotocit prin sertarele biroului. Ştii ce am găsit?

Directorul îşi dădu seama că numai prin obrăznicie mai putea salva ceva; se apropie de Richemonte şi strigă:

— Ai îndrăznit într-adevăr să pătrunzi în locuinţa mea?

— Da. Ai ceva împotrivă, domnule?

— Vom vedea! Ei, şi ce-ai descoperit, domnule căpitan?

— Felurite lucruri. Mulţumeşte-te deocamdată cu asta!

Scoase din buzunar o scrisoare, o despături şi citi:

„Domnului director Metroy, *Ortry*.

Din ordin înalt vă anunţăm că nu suntem dispuşi să facem uz de oferta dumneavoastră. *Dacă există într-adevăr în Franţa depozite secrete de arme*, *pentru aprovizionarea franctirorilor*[1] *şi a altora*, *asta nu poate să îngrijoreze un guvern care se află în cele mai bune raporturi cu Împăratul*.

Renunţăm să aducem la cunoştinţa autorităţilor oferta dumneavoastră pe care o vom păstra totuşi şi ne vom folosi de ea când va fi cazul.*”*

Ochii căpitanului scânteiară când vârî înapoi în buzunar scrisoarea, a cărei semnătură n-o citise totuşi. El scrâşni:

— Aşadar ai vrut să trădezi întreprinderea noastră, pentru un blid de linte, ai?

— Numai pentru motivul că vă arătaţi meschin şi nu mă plătiţi după merit, răspunse directorul, dârz.

---

[1] Denumire dată în Franţa celor care participau la lupta împotriva invadatorilor. Au acţionat în timpul războiului franco-prusian (1870–1871) şi în timpul ocupaţiei Franţei de către Germania hitleristă (1940–1944). (n. ed.)

— Deci recunoşti că-i adevărat?

— Pentru ce nu? răspunse celălalt, dând din umeri.

— Ştii dumneata că eu sunt stăpânul fabricii? Că toţi mi-au jurat credinţă şi că voi pedepsi orice nesupunere?

— Pe mine nu mă puteţi pedepsi, râse directorul.

— Cum adică?

— Pentru că tot depozitul se află în mâna mea. M-aţi intimidat înainte, pentru că mă simţeam într-adevăr vinovat, dar spaima n-a durat mult. Credeţi că sunteţi stăpânul meu, dar e tocmai invers. Mi-am luat precauţiile necesare. Ce pricepeţi dumneavoastră din chimie, galvano-plastie, electricitate? Camera aceasta se află în comunicaţie electrică cu uzinele de fier şi cu depozitul. O singură apăsare pe un buton şi totul sare în aer. Şi atunci puteţi încerca să-i mai înarmaţi pe franctirorii dumneavoastră împotriva Germaniei!

— Mii de draci! exclamă bătrânul, înspăimântat.

— Vedeţi, deci, cum stau lucrurile. Nu mai vreau să am de-a face cu dumneavoastră, însă fabrica asta în mare parte este şi a mea şi nu vreau s-o distrug. Când am oferit duşmanului spre cumpărare secretul meu, n-am urmărit decât să-mi văd răsplătită osteneala. Dacă îmi plătiţi atât cât am cerut de la ceilalţi, voi fi mulţumit şi nu voi întreprinde nimic duşmănos. Mi-am pus în slujba dumneavoastră toate cunoştinţele şi întreaga mea experienţă, am muncit zi şi noapte, aşa că am dreptul să pretind să fiu răsplătit.

Bătrânul era cât pe ce să izbucnească, dar se stăpâni şi întrebă calm:

— În oferta dumitale ai dat vreo indicaţie din care s-ar putea ghici unde pot fi găsite rezervele noastre?

— Atât de prost mă credeţi? Din cele ce am scris eu acolo, depozitul s-ar afla cam pe aproape de Strasbourg.

— Ce sumă ai cerut de la german?

— Destul de puţin. Numai o sută de mii de franci. Nemţii or să-şi plătească zgârcenia cu multe mii de vieţi omeneşti, în

cazul când vă hotărâţi să-mi daţi această sumă.

— Sper. Se apropie vremea când vom cere înapoi ceea ce Blücher, Gneisenau şi York au împrumutat de la noi. Şi spuneai că uzinele mele se află într-adevăr în legătură electrică cu această cameră?

Privirile căpitanului alunecară cercetător prin încăpere. Dacă s-ar fi aflat într-adevăr o instalaţie secretă în această încăpere, nu putea fi decât în dulapul de haine sau în apropierea peretelui din fund, căci ar fi fost o nebunie să duci un cablu prin partea deschisă a castelului, fiindcă s-ar fi descoperit imediat. Trebuia deci să-l ţină pe director în apropierea ferestrei. Acolo era masa de scris, ale cărei sertare fuseseră cercetate în cursul zilei de căpitan: nu era deci nimic de temut aici.

— Da, zise directorul, o singură apăsare să fac şi scânteia electrică aprinde toate rezervele noastre de dinamită şi pulbere.

— Îmi dai cuvântul de onoare că spui adevărul?

— Da. Îndată ce voi avea în mână suma cerută, vă voi arăta cablul, pentru ca să poată fi distrus.

— O, nu! Eşti un om disperat în momentul de faţă. Ce mă fac eu dacă-ţi dau suma şi totuşi dumneata arunci apoi totul în aer?

— Cuvântul meu de onoare poate fi o chezăşie că nu voi face aceasta.

Căpitanul făcu o mutră îngândurată, dar în ochii săi se ivi o lucire stranie.

— E o sumă considerabilă pentru mine, în clipa de faţă. Totuşi pentru a salva întreprinderea... hm! Îţi voi face pe plac!

— Veţi... ?

Richemonte dădu din cap, scoase chitanţa din buzunar şi i-o înmână.

— Îţi voi plăti ceea ce meriţi. Citeşte ce-am scris pe chitanţă!

Directorul citi şi ochii i se holbară de groază:

„Recunosc prin aceasta cu părere de rău că sumele pe care le-am încasat astăzi şi pe care trebuia să le predau şefului meu le-am folosit în scopuri personale. Dumnezeu să mă ierte că-mi iau viaţa din cauza acestei crime.”

Scrierea sa era imitată la perfecţie. Dedesubt erau data şi semnătura, pe care le scrisese singur. O clipă directorul rămase înmărmurit de spaimă.

— Ce înseamnă asta, domnule căpitan? întrebă el.

— Că eu sunt totuşi stăpânul dumitale, nu dumneata al meu, răspunse Richemonte, râzând batjocoritor, cu toate că mai adineauri ai susţinut contrariul. Nu vei primi nici o centimă, ba o să-ţi ispăşeşti dubla trădare de care te-ai făcut vinovat.

— Atunci fii atent la tot ce se va întâmpla!

Vru să facă o săritură spre peretele din fund, dar căpitanul i se puse în cale:

— Fii dumneata atent la ce se va întâmpla!

Cât ai clipi din ochi, scoase pistolul şi apăsă pe trăgaci… Directorul se prăbuşi la pământ, cu ţeasta sfărâmată.

Richemonte se aplecă, puse arma în mâna victimei sale şi se apropie de masă, unde aşeză în aşa fel chitanţa, încât să bată imediat la ochi. Banii îi şi pusese în buzunar. Se strecură prin uşa secretă şi puse iarăşi în ordine totul.

Müller nu putuse prinde decât fragmente din tot ce se petrecuse în încăperea aceea şi nu bănuise că se va ajunge la un astfel de deznodământ. Să intervină acum, când nu mai era nimic de făcut? Nu, asta ar fi fost cea mai mare prostie. Primul lucru ce-l avea de făcut era să se îndepărteze, fără să fie observat. Abia trosnise glontele, că el scoase lanterna şi alergă pe scara îngustă în jos, căci îşi spuse că şi căpitanul va părăsi încăperea, deoarece detunătura va trezi din somn pe

toţi locatarii castelului.

Ajunse cu bine jos, unde se îmbinau toate scările secrete, şi goni pe drumul subpământean, spre căsuţa din parc. După ce închise la loc intrarea tăinuită, stinse lanterna şi alergă spre castel.

Multe ferestre erau luminate, dar nimeni nu se afla în curte. Începu să se caţăre de-a lungul paratrăsnetului şi, ajungând la ferestrele etajului al doilea, aruncă o privire în camera lui Richemonte. Acesta tocmai intrase pe uşă, cu părul şi barba zbârlite, în halat de noapte şi papuci, şi chestiona un servitor. Cine l-ar fi văzut, ar fi jurat că atunci se dăduse jos din pat.

Neobservat, Müller ajunse pe acoperiş, de unde intră în camera sa; se dezbrăcă repede şi îşi puse pe dânsul ce găsi la îndemână, ca să pară şi el abia trezit din somn.

Camera directorului era plină de lume, ca şi porţiunea de culoar dinaintea ei. Bătrânul trimisese deja după oamenii autorităţilor, care se aflau în ziua acea la castel. Aceştia sosiră şi dădură peste scrisoarea mortului.

Căpitanul fu interogat şi răspunse că nu ştia dacă sosiseră banii şi ceru să se cerceteze registrele. Se întocmi imediat un proces-verbal şi cadavrul fu transportat din castel.

Baroana Adeline se trezise şi ea şi alergase la faţa locului. Dar nu vru să privească mortul, căci era zguduită profund. Când dădu să se înapoieze, în odaia ei, îl întâlni pe scară pe căpitan. Nemaifiind nimeni de faţă, el îi strigă:

— Frumos amant, nu, cucoană?

Ea se dădu înapoi, întinse braţele ca spre apărare, şi zise:

— Ucigaşule! Dar va veni ziua socotelilor!

Bătrânul răspunse cu un hohot sarcastic.

Multă vreme Müller nu putu dormi. Această primă zi petrecută la Ortry era una din cele mai pline de evenimente din viaţa sa. Să-l denunţe pe ucigaş? se întreba el mereu. Să jertfească tot ce aflase astăzi şi să facă astfel cu neputinţă

succesul misiunii sale, numai pentru a răzbuna un mort? Avea dreptul să-l dea pe mâna justiţiei pe bunicul lui Marion? Se va da crezare spuselor sale? El era un german urât de toţi, în vreme ce acuzatul era un ofiţer al celebrei gărzi imperiale şi cavaler al Legiunii de onoare. Putea dânsul să probeze crima? Se vor convinge de existenţa uşii secrete, dar apoi? Dovada cea mai sigură ar fi fost bancnotele însemnate; dar unde le ascunsese Richemonte? Cu siguranţă că tocmai pentru faptul că erau însemnate le pusese într-un loc unde n-ar fi putut fi găsite.

Şi în cele din urmă, merita cel ucis toate acestea? Fusese un duşman al Germaniei, dar în cele din urmă îşi trădase propria patrie.

Ce ciudaţi aceşti Sainte-Marie! Oare Marion, adorata sa, să fie mai nobilă decât restul familiei?

Toate aceste gânduri umblau prin mintea lui Müller, până când adormi în cele din urmă. Dar şi în somn îl munciră şi, când se trezi, se simţi mai ostenit decât atunci când se culcase.

Dis-de-dimineaţă căpitanul fu în picioare. Trimise în fabrică după câţiva din cei mai buni oameni ai săi pentru a căuta instalaţia aceea secretă, dar toate ostenelile lor rămaseră zadarnice. Bătrânul se simţea îngrijorat. Dacă cineva ar fi atins din întâmplare cablul cu pricina, o catastrofă era inevitabilă. Atunci îi veni o idee...

Trimise repede să-l cheme pe Müller, care nu întârzie să vină. Richemonte îl întâmpină cu o amabilitate neobişnuită.

— Domnule, dumneata te-ai ocupat şi cu electrotehnica? îl întrebă.

— Puţin, domnule căpitan, răspunse Müller, bănuind imediat care era rostul întrebării.

— Ştii, de pildă, că o capsulă de pulbere poate fi incendiată cu ajutorul electricităţii?

— E foarte adevărat, domnule căpitan.

— O astfel de capsulă poate fi lesne distrusă, sau cablul electric respectiv poate fi găsit uşor şi nimicit?

— Asta depinde, domnule căpitan. Ca tehnician am avut adesea succes în chestiuni asemănătoare, răspunse profesorul şi nu minţea, căci servise o bucată de timp la genişti.

— Atunci trebuie să-ţi împărtăşesc un secret, domnule. L-ai cunoscut pe directorul acela care s-a împuşcat astă-noapte?

— L-am văzut numai în treacăt.

— Ei bine, află că omul acesta a făurit planul nebunesc să azvârle în aer uzinele mele. Cablul s-ar afla în odaia sa, dar totuşi nu se poate descoperi nimic. Vrei să încerci dumneata?

— Vă stau cu plăcere la dispoziţie, domnule căpitan.

— Atunci vino cu mine!

Merseră împreună spre apartamentul directorului.

— Dacă există vreun cablu aici, spuse Müller, atunci trebuie căutat spre fundul încăperii, nu în faţă.

Bătrânul încuviinţă, mulţumit:

— Aceasta e şi părerea mea, domnule! Ia cercetează!

Profesorul îşi plimbă privirea de jur-împrejur, apoi se apropie repede de pendula veche care atârna pe perete, în faţa mesei de scris. Aceasta era închisă într-o ladă mâncată de carii.

— Vezi vreo urmă a cablului? întrebă Richemonte.

— Cred că l-am găsit, dar vreau să mă încredinţez mai întâi.

Împinse o masă lângă pendulă, puse deasupra un scaun, se urcă pe el şi, după câteva clipe întrebă, arătând spre plafonul odăii:

— Cine locuieşte acolo sus?

— Intendentul.

— Ah, superiorul meu! zâmbi Müller. E un om de încredere?

— Da. A fost un subofiţer şi un intendent credincios.

— El e complicele directorului.

— Drace! E cu putinţă asta? exclamă bătrânul, speriat.

Müller deschise uşa pendulei, privi înăuntru şi zise:

— Domnule căpitan, uzinele dumneavoastră, oricât sunt ele de solide, au atârnat literalmente de un fir de păr şi o dată cu ele viaţa lucrătorilor dumneavoastră. Vă rog să vă apropiaţi!

Şi când Richemonte se apropie, arătă cu degetul în interiorul pendulei şi urmă:

— Vedeţi firul acela de păr de cal, care atârnă aici în faţă? Din cauza culorii negre a pendulei, abia poate fi deosebit de aceasta.

Richemonte întinse mâna, ca să apuce firul de păr.

— Pentru Dumnezeu, nu-l atingeţi! strigă Müller.

— Ah, într-adevăr, un fir de păr, spuse bătrânul. Duce în sus.

— Şi acolo e legat cu un firişor foarte subţire de cupru, care trece prin lada pendulei şi apoi prin tavan. Intendentul era înţeles cu directorul. Să mergem în camera lui.

Richemonte se grăbi să-i îndeplinească cererea. Când intrară în odaie, intendentul se afla întâmplător acolo.

— Ce înseamnă asta? Ce caută omul acesta la mine? exclamă el, recunoscându-l pe profesor.

— Asta o vei afla îndată, ticălosule! răcni la el căpitanul. Cercetează, domnule Müller!

Germanul se lăsă în genunchi în ungherul care se afla tocmai deasupra pendulei, căută pe podea, apoi deschise fereastra şi privi afară.

— Ai găsit? întrebă căpitanul, arzând de nerăbdare.

— Da. Priviţi şi dumneavoastră încoace, ca să vă încredinţaţi. Din ungherul acesta cablul pătrundea în cameră şi merge pe sub pervaz de-a lungul peretelui, până la zidul din spate al castelului. Aici e o gaură mică prin zid, pentru

trecerea sârmei, care merge apoi de-a lungul ornamentului părţii din afară a casei. Ca să fie instalată aici a fost nevoie de multă muncă, mai ales că lucrul trebuia făcut în mare taină.

Bătrânul era atât de furios, încât nu se mai putu stăpâni… Se năpusti asupra intendentului, îl prinse de piept şi răcni:

— Câine, ţopârlanule, cine te-a sfătuit să faci asta?

Omul fusese luat pe neaşteptate, aşa încât răspunsul îi scăpă involuntar:

— Directorul, nobile domn!

— Cât ţi-a oferit?

— Cinci mii de franci.

— Şi o sută de mii voia el! Aşadar, pentru cinci mii de franci, ai vrut să mă ruinezi şi să-mi ucizi oamenii? La închisoare cu tine, acolo-i locul tău, nemernicule!

Omul începu să implore iertare, jeluindu-se, dar nu-l ajută la nimic. Richemonte sună să vină câţiva oameni care trebuiră să-l lege şi să-l ia de acolo pe ticălos. Abia după aceea, căpitanul se întoarse din nou spre Müller:

— Domnule, sunteţi mai viteaz şi mai isteţ decât toţi aceia pe care i-am avut până acum în jurul meu. Parcă aţi fi venit la Ortry să ne salvaţi pe noi. Şi acum?

— Să coborâm, nobile domn, replică Müller, ca să vedem unde intră cablul în pământ!

Aşa şi făcură şi Müller descoperi că respectiva conductă fusese trasă sub un jgheab de acoperiş şi pătrundea în pământ sub rigolă.

— O să tăiem cablul aici, spuse el, şi atunci nu mai există nici un pericol. Sub pământ, conducta trebuie să mai aibă încă un înveliş; este deci mai tare şi poate fi uşor urmărită. Vom vedea apoi, în fabrică, pe ce fel de material periculos a fost trasă.

Căpitanul refuză, speriat:

— Nu vreau să vă reţin atât de mult, domnule. Acum, că am găsit cablul, restul este simplu; pentru asta am muncitori

mai mult decât suficienţi. Dumneavoastră trebuie să vă dedicaţi numai lui Alexander.

Müller înţelese, stăpânul castelului nu voia ca el, germanul, să-şi bage nasul în planurile sale şi, cu atât mai puţin, voia să-l lase să vadă rezerva de arme de foc. Se prefăcu a nu bănui nimic şi se întoarse, modest, în camera sa.

5. Stafia din turn

Müller îl căută pe Alexander, pentru a face cu el o plimbare.

— Ştiţi, domnule, spuse tânărul, care era extraordinar de precoce, că trebuie să fiţi iubit?

— De ce?

— Pentru că cine vă urăşte are ghinion. Directorul, care v-a jignit, şi-a primit pedeapsa. S-a împuşcat. Am să-i avertizez pe oameni să nu vă fie duşmani. Mai ales lui Marion o să-i spun asta.

— Marion? Cine-i Marion?

— Marion este sora mea, sora mea vitregă; dar e atât de bună, de parcă ar fi sora mea bună. I-am pricinuit multe necazuri; mai mult decât asta, a plecat pentru ca o pâram mereu la mama şi la bunicul. Dar ieri seară, când m-am dus la culcare, m-am gândit cu mult regret la ea şi mi-am dat seama că am fost tare necuviincios cu dânsa. Vă promit să nu mai fac asta niciodată, domnule!

— Foarte frumos din partea ta. Dar de ce-mi promiţi mie?

— Pentru că dumneavoastră m-aţi scos la plimbare. Nu m-aţi certat şi aţi fost bun cu mine. De aceea vreau să fiu cuminte şi să vă fac numai bucurii.

Müller nu răspunse, dar îl strânse pe băiat de mână. Astăzi, pătrunseră mai adânc în fort decât ieri, mai adânc şi tot mai adânc, până ce se găsiră în faţa unei îngrămădiri de stânci deasupra cărora se înălţa un vechi turn.

— Ce fel de ruină este aceasta?

— A fost vechiul Ortry, explică Alexander. Acum n-a mai rămas decât acest turn.

— Nu vrei să urcăm până la el?

— N-aş vrea.

— De ce?

Băiatul îl privi cu sinceritate în ochi:

— Pentru că nici în această privinţă n-am fost ascultător. Bunicul mi-a interzis să vin la această ruină, dar am făcut-o deseori. Acum, însă, aş vrea să mă abţin. Dar, chiar dacă nu urcăm, putem vedea, totuşi, mormântul.

Se strecură printre stânci, iar Müller îl urmă, până ajunseră în faţa unei coline neîngrijite şi pe care crescuseră tot felul de flori de pădure. Lângă aceasta, se ridica un bloc de stâncă pe care abia se mai puteau citi următoarele cuvinte simple: „Aici se odihneşte Liama”.

— Liama a fost mama lui Marion, spuse Alexander. Dar v-am spus că Marion se întoarce azi acasă?

— Nu mi-ai spus încă.

— Da, aşa e. Noi am crezut-o moartă, înecată, dar azi-dimineaţă a sosit o telegramă că va fi aici la amiază. Aduce cu ea o prietenă.

— Cum va fi primită domnişoara baroană?

— Primită? repetă copilul, mirat. Păi servitorii îi vor ajuta să dea jos bagajele, apoi se va duce în odaia ei.

— Fără ca cineva să se bucure de sosirea ei?

Alexander îl privi cu ochi mari.

— Dar ce, ea se bucură de noi?

— Şi încă mult. Trebuie numai să i se arate că întoarcerea ei fericită vă bucură.

— Dar cum trebuie să procedez?

Müller puse mâna pe capul copilului şi-i spuse cu căldură:

— Eu aş şti ceva foarte frumos. Domnişoara baroană a iubit-o pe mama ei?

— Foarte mult chiar. Venea adesea la mormântul acesta.

— Atunci să culegem din florile de aici şi să le punem în odaia ei, pentru ca imediat ce va intra să găsească o salutare de la mama ei.

Ochii copilului scânteiară.

— Da, aşa să facem, spuse el. Dar să nu ştie nimeni, altminteri mă ceartă ceilalţi.

Când se înapoiară acasă, se făcuse aproape amiază. Pe câmp, între castel şi fabrică, observară numeroşi lucrători ocupaţi să scoată cablul din pământ. Cei doi se duseră întâi în odăiţa lui Müller, ca să facă două bucheţele din florile culese, apoi Alexander scrise pe o hârtie cuvintele:

„Scumpei mele Marion, *de la mormântul mamei sale*. *Alexander”*

După aceea duse el singur florile şi dedicaţia în camera celei pe care o aştepta.

Müller ceruse să i se aducă mâncarea în camera sa. Nu terminase încă de mâncat, când o trăsură intră pe poartă. Se duse repede la fereastră şi privi în jos. Da, dânsa era! Inima începu să-i zvâcnească cu putere. Printre ce oameni venea! Va rămâne oare sau va fugi din nou?

Tocmai când Marion cobora, se apropie şi căpitanul, întinse doar mâna nepoatei sale şi se înclină în faţa celeilalte fete.

— Masa e gata, spuse el. Veniţi în sufragerie?

— Peste un sfert de oră, bunicule, răspunse Marion. Trebuie să ne curăţăm întâi de praf.

— Bine, atunci aşteptăm, spuse bătrânul şi se îndepărtă.

Asta fu toată primirea, după o absenţă de doi ani a fetei. Marion se simţi cuprinsă de amărăciune, dar căută să se stăpânească. Şi Nanon se aşteptase la altă primire, dar îşi iubea prea mult prietena, ca să lase să se observe ceva.

O servitoare le conduse pe amândouă în castel. Intrară întâi în odaia Marionei. Totul era precum lăsase cu doi ani în urmă. Doar două bucheţele de flori proaspete de pădure şi între cele două vaze un bileţel… nu fuseseră acolo.

Tânăra baroană citi cuvintele şi ochii i se umplură de

lacrimi.

— De la scumpa mea mamă! exclamă ea. Alexander le-a cules, urâciosul acela, din pricina căruia am fugit de aici! Oh, cât îl voi iubi pentru asta!

Îşi afundă obrajii plini de lacrimi în flori, în timp ce Nanon se duse în odaia de alături, ca s-o lase pe prietena ei singură cu durerea ei. Nici una din ele nu băgase de seamă că uşa rămăsese deschisă. Alexander stătea acolo şi auzise cuvintele surorii sale vitrege. Cât era de frumoasă! Aproape că n-o mai recunoştea. Simţi un fel de mândrie amestecată cu respect şi, apropiindu-se în vârful picioarelor, o cuprinse cu braţele.

— Marion!

Ea se întoarse repede şi exclamă:

— Alexander!

Îşi desfăcu braţele şi cei doi se îmbrăţişară pentru prima oară în viaţa lor. Clipa aceasta avu o însemnătate enormă pentru viaţa sufletească a băiatului. Dându-i sfatul să culeagă florile, Müller făcuse mai mult pentru el decât dacă i-ar fi ţinut o mie de discursuri şi predici. Marion îşi sărută fratele cu duioşie.

— Ce surpriză frumoasă mi-ai făcut, dragul meu Alexander, zise ea.

— Domnul Müller m-a sfătuit să-ţi aduc această salutare din partea mamei tale.

— Domnul Müller? Cine e acest domn, întrebă ea.

— Noul meu profesor, un german.

— Un german? Ăştia au inimă. Ei ştiu că iubirea e cel mai mare bun de pe pământ.

— Dacă n-ar fi fost el nu m-aş fi gândit la flori. Pentru bucuria asta îi datorăm lui mulţumire, dragă Marion. Tot el a făcut ca să te iubesc de azi înainte. Dar hai la masă, altfel se supără mama.

O umbră trecu pe chipul frumos al fetei.

Cele două prietene se duseră în sufragerie.

Acolo se aflau numai căpitanul şi baroana, care se ridicară la intrarea celor două fete. Privirea baroanei căzu pe fiica ei vitregă şi imediat se făcu palidă la faţă. În urmă cu doi ani, Marion fusese încă un boboc, dar acum se dezvoltase şi devenise un adevărat trandafir. Îşi dădu seama că nu se putea măsura cu dânsa. Ura o sfredeli până în adâncul inimii. Totuşi, se duse s-o îmbrăţişeze, însă fu o îmbrăţişare rece, de care cauţi să scapi cât mai curând.

Nanon fu şi ea salutată de stăpâna casei, apoi toţi începură să mănânce în tăcere, până când căpitanul puse capăt acestei situaţii penibile.

— Ai auzit, Marion, spuse el, că s-a scufundat un vapor pe Mosel?

— Da, răspunse ea, privindu-l cu ochi mari. Cred că ţi-am scris că voi veni cu vaporul acesta. Mă aşteptam să-mi pui vreo întrebare.

— Pentru ce? Doar văd că ai venit cu alt vapor.

— De unde ştii asta, bunicule?

— Păi te văd aici. Dacă ai fi plecat cu vasul acela, n-ai mai fi în viaţă acum.

— Totuşi, am fost amândouă pe el. Am fost salvate de doi bărbaţi curajoşi.

Faptul acesta stârni curiozitatea bătrânului şi a baroanei.

— Adevărat? întrebă el. Atunci, povesteşte-ne, Marion!

— Da, povesteşte! spuse şi Adeline.

Şi adăugă cu o emoţie bine jucată:

— Dumnezeule sfinte, dacă te-ai fi înecat! Ce nenorocire!

Alexander sări de pe scaun. El era mai sincer mişcat decât mama sa şi o cuprinse pe Marion cu braţele.

— Dacă aş fi ştiut asta, spuse dânsul, aş fi alergat ca să înot împreună cu tine până la ţărm.

Ea îl mângâie şi povesti pe scurt cele întâmplate. Când sfârşi, copilul zise:

— Cei doi trebuie să fi fost bărbaţi tot aşa de curajoşi ca şi

noul meu profesor, care m-a smuls din trăsură, când era să cad în prăpastie. Aş vrea să-i cunosc.

— Acela care a salvat-o pe Nanon e culegătorul de buruieni al doctorului Bertrand din Thionville. Celălalt era un învăţat german. Din păcate a plecat înainte de a-i putea mulţumi.

În cursul mesei se mai vorbi despre ultimele întâmplări de la castel, cu care prilej numele lui Müller reveni în discuţie de câteva ori. Marion ascultă interesată, dar nu spuse nimic.

Mai erau încă la masă, când se auzi tropot de cai în curte. Căpitanul se apropie de fereastră şi, aruncând o privire în jos, zise:

— O vizită! În sfârşit, a venit!

— Cine? întrebă baroana Adeline.

— Colonelul conte Rallion.

— A! Trebuie să-i ieşim în întâmpinare.

Se ridică cu o grabă neobişnuită şi părăsi sufrageria, împreună cu Richemonte. Din politeţe, cele două fete trebuiră să se ducă şi ele, dar nu se arătară deloc grăbite. Nici Alexander nu părea prea entuziasmat.

— Putea rămâne acolo unde era, spuse dânsul. Nu-l pot suferi pe acest Rallion.

Marion îl răsplăti cu o privire mulţumită. Vorbise oare din inimă?

Când ajunseră în curtea castelului, contele tocmai era salutat cu cea mai mare amabilitate de Richemonte şi baroană. Apoi se apropie de cele două fete şi le sărută mâna.

— Vă rog să mă iertaţi că vin să mă informez de starea dumneavoastră chiar în prima zi a sosirii la Ortry, zise el. Sunt unele datorii plăcute, a căror îndeplinire n-ai vrea s-o amâni niciodată.

Marion se înclină fără să spună un cuvânt, în timp ce colonelul se întoarse spre cealaltă fată, îndrugând tot felul de complimente. Începură să urce scara, tocmai când Müller

cobora. El se opri, să le facă loc celorlalţi să treacă. Marion îl văzu şi avu o surpriză plăcută. Şi colonelul îl zări. Surprinderea lui fu atât de mare, încât exclamă:

— *Sacré bleu*, ăsta e neghiobul acela de neamţ! Ce caută aici?

Toţi se speriară şi priviră la profesorul insultat să vadă ce va face. Müller însă nici nu se uită la conte. Se înclină în faţa celor două fete şi trecu înainte.

Chipul lui Marion se făcu stacojiu. Nu s-ar fi putut spune dacă se ruşina de mojicia colonelului sau de laşitatea lui Müller. Căpitanul păru şi el mirat. Nu-şi putea închipui ca un bărbat atât de puternic ca Müller să treacă cu vederea o astfel de insultă. Când ajunseră în sufragerie, Rallion întrebă din nou:

— Dragă căpitane, ce caută neamţul acesta la dumneavoastră?

— Este educatorul lui Alexander, răspunse Richemonte.

— Ei, drace! Păi atunci o să înveţe mult Alexander al nostru. Omul acesta nu se pricepe la altceva decât să rupă postavul de biliard.

Alexander încleşta pumnii săi mici şi-l privi sfredelitor pe colonel, spunând în gura mare:

— Ştii dumneata că te-ai purtat foarte nepoliticos? Să vrea numai domnul Müller şi ţi-ar dovedi că el ştie mai mult decât crezi. E profesorul meu şi în acelaşi timp prietenul meu. Nu voi admite să fie insultat.

Colonelul privi năuc la copil. După o clipă, însă, un zâmbet batjocoritor încolţi pe buzele sale.

— Prietenul tău? întrebă el zeflemitor. Îl pizmuiesc pentru ocrotirea pe care o are, dragă Alexander.

— N-are nevoie de ocrotirea mea, răspunse băiatul, dar nu voi răbda totuşi să se vorbească despre el pe un ton nepoliticos. El mi-a salvat viaţa şi pentru asta îi datorez recunoştinţă.

Marion privi la fratele ei cu o expresie de mirare şi admiraţie în acelaşi timp. Pe chipul lui Adeline se întipări o mândrie vizibilă şi chiar căpitanul începu să-şi răsucească mustaţa într-un fel care spunea lămurit că aprobă vorbele copilului. Colonelul observă aceasta şi păru să se necăjească, deoarece spuse, zâmbind sarcastic:

— Ţi-a salvat viaţa? Hm... asta e altceva. Omul acesta pare să fie predestinat de întâmplare să salveze vieţile tuturor. E vrednic de invidiat.

Marion interveni, spunând cu ton apăsat:

— Eu nu pot spune că e vorba de întâmplare. Domnul Müller are curaj şi hotărâre, două însuşiri care altora le lipsesc. Nu-i de mirare, deci, că alţii nu par destinaţi pentru salvare de vieţi.

Şi după ce spuse aceste cuvinte, care-l făcură pe colonel să roşească uşor de ruşine, ea urmă, adresându-se căpitanului:

— Acest domn Müller e şi salvatorul meu.

— Ce? exclamă Richemonte, uimit.

Doar atât spuse bătrânul, şi nici nu simţea nevoia să vorbească mai mult. Baroana însă se simţi obligată, ca amfitrioană, să facă o observaţie:

— Ce coincidenţă! Îi datorăm într-adevăr recunoştinţă.

Alexander luă mâna surorii sale şi zise:

— Şi tu îi datorezi viaţa, draga mea Marion? Atunci trebuie să-l iubesc de două ori pe atâta. Mă duc să-i spun.

Se ridică de pe scaun şi părăsi sufrageria în grabă.

Nu izbuti, însă, să-l găsească pe Müller, căci acesta părăsise castelul şi se îndrepta spre pădure, prin parc. Mai multe motive îl mânau într-acolo. Mai era încă stăpân pe timpul său, lecţiile nu începuseră încă, şi prin sosirea colonelului, locatarii castelului erau atât de ocupaţi, încât lipsa lui nu putea fi luată în nume de rău.

O revăzuse pe Marion, o clipă numai, e drept, dar această

clipă fusese de-ajuns să-l tulbure într-atât, încât simţi nevoia să se refugieze în singurătate, ca să se poată gândi în voie la iubită. Insulta pe care i-o adusese contele îl atinsese prea puţin. Ştia că va veni vremea când se va socoti cu omul acesta.

Mergea încet prin pădure, fără să dea atenţie la ceea ce-l înconjura, când auzi deodată un glas cunoscut lângă dânsul:

— Ah, domnul doctor. Vă salut.

În faţa sa, pe poteca îngustă, stătea servitorul său, Fritz, zâmbindu-i satisfăcut.

— Ah, tu eşti, exclamă profesorul. Cum ai ajuns aici? Atât de departe!

— Aţi uitat probabil, domnule doctor, că sunt acum culegător de plante medicinale. Am sosit astăzi la Thionville şi doctorul Bertrand a fost atât de chibzuit să mă trimită imediat la treabă.

— Mă întâlneşti întâmplător?

— Da; ca şi dumneavoastră, râse Fritz. Umblaţi cu ochii în pământ, ca unul care strânge buruieni. Şi eu veneam tot cu ochii în jos, ca unul căruia nu vrea să-i iasă din gând o fată care s-ar numi, să zicem, Marion. În felul acesta nu te poţi întâlni decât întâmplător.

Credinciosul servitor ştia că-şi putea îngădui o mică glumă faţă de stăpânul său.

Într-adevăr, Müller nu-i luă în nume de rău aceste cuvinte. Dimpotrivă, se uită la Fritz cu o privire amuzată şi zise:

— Aşadar eşti într-adevăr culegător de plante? Ai talent pentru asta?

— Şi încă ce talent, domnule doctor!

Fritz îşi dădu jos sacul de pe umeri, îl desfăcu şi-l puse pe Müller să privească înăuntru.

— Ia te uită, domnule doctor! zise el. Sacul ăsta e deja pe jumătate plin. Sunt de toate într-însul. Ce-o să facă spiţerul cu astea, puţin îmi pasă. Doctorul Bertrand spunea că sunt cu

totul stăpân pe timpul meu, dar m-a rugat totuşi să-i caut ceva mentă şi levănţică. Deoarece nu le recunosc pe nici una din ele, am cules alte drăcii, de care sunt sigur că nu se va folosi nimeni.

Legă la loc sacul şi-l puse iar pe umeri.

— Ai un stăpân foarte tolerant, după cum văd. Poate să fie un noroc pentru noi că l-am întâlnit pe acest doctor Bertrand, deşi nu prea doresc să las pe cineva să-mi cunoască intenţiile.

— Oh, Bertrand e un om de încredere, spuse Fritz. Îl cunosc abia de curând, dar ştiu deja că-i urăşte pe francezi. Trebuie să aibă un motiv anume pentru asta. Fireşte că ghiceşte pentru ce am venit noi aici, dar pun capul că nu ne va sta niciodată în cale, ci dimpotrivă. Dar bine că vă întâlnesc... Aştept indicaţii de la dumneavoastră.

— Ţi le pot da acum numai în linii generale.

Doctorul cercetă tufişurile înconjurătoare, pentru a se convinge că nu spiona nimeni pe acolo, se înapoie apoi la Fritz şi urmă:

— Napoleon plănuieşte în taină un război împotriva noastră. Îşi face pregătirile în cel mai mare secret, căci intenţionează să ne ia prin surprindere, astfel ca armatele sale să poată fi la Berlin într-o săptămână. Se bizuie pe faptul că ura împotriva Germaniei va reţine statele din Sud să ne sprijine şi cutează să facă chiar aici la frontieră preparative uriaşe, care să-i îngăduie să se arunce asupra noastră cu toate forţele. Aceste pregătiri trebuie să le cunoaştem, ca să putem lua, la rândul nostru, măsurile de trebuinţă. Unul din punctele centrale ale acestei activităţi misterioase este Ortry. Eu am venit aici să fac observaţii şi tu trebuie să mă sprijini. Asta e tot ce am să-ţi comunic.

— Şi e de-ajuns, spuse Fritz. Eu sunt un copil găsit, o biată calfă de bărbier, dar vreau să văd dacă nu-s şi eu în stare o dată să fac ceva. Timp am berechet. Şi mare noroc am că nu

mă vor bănui că sunt german.

— Cum adică?

— Păi, doctorul Bertrand m-a dat drept elveţian din Geneva. Ştiţi că am fost în slujbă acolo vreun an de zile, şi în timpul acesta am învăţat atâta franţuzeşte, încât pot trece drept genevez. Dar cum să vă comunic ceea ce aflu? Unde vă voi întâlni?

— Îmi poţi scrie, pe adresa doctorului Andreas Müller; fireşte, lucrurile importante le tratăm verbal. Locuiesc în odaia de sus a turnului dinspre sud-vest al castelului. De acolo pot vedea teiul cel mare de pe şoseaua care duce la Thionville. Aşază-te dedesubtul acestuia, când ai ceva să-mi spui! Se va crede că vrei să te odihneşti şi eu te voi vedea bine prin binoclu. Tu priveşti cu al tău spre fereastra mea, şi îndată ce-ţi voi fi făcut semn cu o batistă albă, să ştii că te-am văzut şi vii în locul unde ne aflăm acum. Asta, fireşte, numai ziua se poate întâmpla.

— Dar seara cum facem? întrebă Fritz.

— Vii în camera mea.

— Mă vor descoperi acolo.

— Ba nu, căci vei aştepta până vei vedea că dorm toţi şi te vei încredinţa bine că nu eşti observat. Te caţări atunci pe paratrăsnetul faţadei principale, te târăşti în patru labe pe acoperiş şi ciocăneşti încetişor în fereastra mea. Paratrăsnetul acela e foarte trainic, nu-i nici o primejdie cu el.

— Bun! Voi încerca chiar mâine să văd cum stau lucrurile.

— Şi acum trebuie să te mai fac atent asupra turnului vechi de aici din pădure.

— Pe ăla nu-l cunosc încă.

— Ţi-l voi arăta acum. Se zvoneşte c-ar umbla stafii pe acolo. Eu cred însă că aceste stafii sunt oameni în toată legea, din carne şi oase. Noaptea îmi vine greu să părăsesc castelul, şi tocmai atunci aş vrea să vizitez turnul...

— Bine, domnule doctor, iau asta pe seama mea.

— Dar fantomele? zâmbi Müller.

— Lasă, am eu un revolver cu care pot fi ţinute la distanţă. La urma urmelor o bătaie bună face tot atâta.

— Ai dreptate. Totuşi, n-aş dori să te vâri în primejdie. Observaţiile noastre trebuie să fie făcute în cea mai mare taină. Mi-ar fi plăcut, deci, ca fantomele nici să nu te observe.

— Aşa voi face, domnule doctor. De altminteri, e cu putinţă să ne mai întâlnim vreodată în prezenţa altora şi să trebuiască chiar să stăm de vorbă. Cum trebuie să mă comport atunci?

— Nu ne cunoaştem şi vorbim numai franţuzeşte unul cu altul. Cel mult ne amintim să ne fi văzut în timpul naufragiului. Acum hai să-ţi arăt turnul! Dar să ne grăbim, că vine furtuna dinspre apus.

Merseră prin pădure şi ajunseră la îngrămădirea de stânci în al cărei mijloc se ridica ruina turnului. Acesta n-avea o circumferinţă prea mare, fiind înalt cam de vreo cincisprezece metri. Restul se năruise. Uşa era îngustă şi scundă. Zidul rotund avea în partea de jos câteva deschizături înguste de fereastră. Sus însă se înălţau în aer câteva coloane groase, dovadă sigură că acolo fuseseră încăperi cu ferestre mari. Coloanele acestea stăteau fără să se sprijine de ciubucul ruinei, ţinute de propria lor greutate.

Cei doi bărbaţi intrară înăuntru şi băgară de seamă că o scară ducea în sus. Era greu de urcat, căci treptele erau acoperite de dărâmături, care se rostogoliseră, din înălţime. Cu toate astea urcară, dar nu găsiră nimic deosebit şi nici vreo urmă că în vremea din urmă călcase vreun picior omenesc pe acolo.

Coborâră înapoi şi cercetară împrejurimile turnului. Şi aici se aflau dărâmături în cantitate atât de mare, încât ar fi fost o muncă uriaşă să fie curăţat locul, ca să vadă dacă nu cumva ducea vreo altă scară în vreo pivniţă. Părăsiră locul singuratic şi străbătură pădurea înapoi spre castel.

— Stafiile nu şi-au ales o locuinţă prea comodă, spuse Fritz. Le compătimesc.

— Şi eu pe tine, răspunse Müller.

— Pentru ce?

— Pentru că turnul acesta va fi pentru câtva timp postul tău de observaţie. Va trebui să renunţi la confort şi eleganţă.

— Zic şi eu că sunt la oaste şi mă supun. Dar o să mă feresc să stau chiar în turn. Acolo nu e nimic de găsit. Dacă e într-adevăr ceva necurat, atunci stafiile plutesc pe afară, astfel că pe pământ îmi voi alege un locşor, de unde să pot ţine sub observaţie intrarea. Şi unde mai pui că sunt cele dintâi stafii pe care le voi vedea. Mă bucur de pe acum, zău aşa.

Se despărţiră. La depărtare nu prea mare se aflau casele unui sat, şi într-acolo îşi îndreptă Fritz paşii. Müller însă porni în direcţia de unde venise, deoarece turnul se afla aproape în linie dreaptă cu castelul şi-i oferea un adăpost bun împotriva furtunii.

Aceasta începuse să scuture copacii. Un muget sinistru spintecă văzduhul. Un întuneric adânc se lăsă, sfâşiat din când în când de fulgere. Un tunet grozav făcu să se cutremure pământul şi porţile cerului se deschiseră.

Din fericire Müller ajunsese în apropierea turnului. Goni printre stânci, intră înăuntru şi... cât pe ce să se dea speriat înapoi, căci în faţa lui văzu, la lumina unui fulger, pe baroana Marion.

— Mă iertaţi, domnişoară, zise el. Nu ştiam că se află cineva aici.

Nu se puteau vedea unul pe altul, căci aici înăuntru întunericul era cu atât mai adânc.

— Şi eu credeam că sunt singură, zise ea, dar n-ai pentru ce să-ţi ceri iertare, domnule. Pădurea e deschisă pentru oricine.

— Şi ruina aceasta, domnişoară?

— Fireşte. De ce să nu puteţi căuta adăpost aici, la fel ca mine? V-a udat ploaia?

— Nu cine ştie ce.

— Nici pe mine nu m-a udat. Turnul este aproape.

El bănui că ea fusese la mormânt. Cât de mult trebuie s-o fi iubit pe mama ei, dacă imediat după ce sosise se dusese la mormântul acesteia.

— Aţi fost singură în pădure? întrebă dânsul.

— Da. Dar cred că ploaia asta va ţine. Cel mai bine ar fi să ne aşezăm comod.

Ochiul său se obişnuise acum cu întunericul, şi astfel băgă de seamă că ea îşi scoase şalul de pe umeri şi-l întinsese pe una din trepte, aşezându-se pe el. El rămase în apropierea ei, sprijinindu-se de zid.

Afară continua să plouă, să fulgere şi să tune. Cei doi tineri păstrară tăcere, până când, în cele din urmă, Marion o întrerupse:

— Se pare c-am fi predestinaţi să ne întâlnim numai pe furtună. E drept că aceasta de acum nu e atât de grozavă ca aceea pe care am întâmpinat-o pe Mosel.

Ce să răspundă el la asta? Tăcu. Şi ea păru că şovăie să continue şi abia după câteva minute zise:

— De ce aţi dispărut atât de repede de la fermă?

— Ştiindu-vă în bună pază, n-aveam nici un motiv să rămân, răspunse el.

— N-am găsit atunci un prilej să vă mulţumesc. Îngăduiţi-mi s-o fac acum, domnule doctor.

Îi întinse mâna şi i-o strânse călduros pe a lui.

— M-am interesat de dumneavoastră, cum era şi firesc, dar din păcate n-am putut afla nimic afară de nume. Aveam impresia că doctorul Bertrand vă cunoaşte, dar s-a dovedit foarte scump la vorbă. Cu atât mai surprinsă am fost astăzi, întâlnindu-vă la castelul Ortry ca educator al fratelui meu. Dar ne-am mai întâlnit noi şi înainte, într-o seară, pe culoarul

hanului din Trarbach. Vă amintiţi?

— Da.

— Cine putea bănui atunci că mă veţi salva dintr-o primejdie de moarte? Dar de ce n-aţi pomenit atunci nimic că ne vom revedea?

— N-am avut prilejul, căută el să se scuze.

— E drept, zise ea, şi cu atât mai mult mă bucur acum ştiindu-vă printre noi. Nu vă pot întreba încă dacă vă place la noi, pentru că sunteţi abia de foarte scurt timp aici. Dar vă rog stăruitor să treceţi peste unele neplăceri mărunte, de dragul iubirii pe care v-aţi câştigat-o din partea lui Alexander. Mi-a vorbit cu multă însufleţire despre dumneavoastră, iar bunicul meu v-a lăudat pentru chipul curajos cum l-aţi salvat pe copil. De aceea sunt cu atât mai mirată că...

Se întrerupse şi Müller stărui:

— Vă rog, continuaţi, domnişoară!

— Mă miră că nu cunoaşteţi un anumit joc, pe care-l ştie orice bărbat.

— Care anume?

— Jocul de biliard. Colonelul Rallion a povestit după amiază o întâmplare, care pare să dovedească aceasta. Dar, urmă ea, ridicând glasul, vă rog să-mi spuneţi sincer de ce aţi primit atât de liniştit insulta acestui domn?

— Vă rog să-mi daţi voie să nu vă răspund la întrebare, domnişoară.

— Cum? zise ea, repede. Vă temeţi de el?

El tăcu. Dânsa îl văzu ducându-se spre uşa turnului, deşi furtuna abătea înăuntru picături mari de ploaie, şi îşi dădu seama că vroia să-şi înăbuşe un simţământ anumit, înainte de a-i răspunde. Rămase acolo mult timp. Tunetul continua să bubuie, uraganul urla. Müller fu udat până la piele, ceea ce păru că nu simte totuşi. Ea se ridică şi-l atinse pe braţ.

— De ce nu-mi răspundeţi, domnule?

Dânsul se întoarse şi Marion simţi că îşi retrăgea braţul să

nu-i simtă atingerea.

— Pentru că în cuvintele dumneavoastră e o insultă mai mare ca în acelea ale colonelului, domnişoară, răspunse el. Dar... eu nu sunt decât un simplu profesor, plătit cu leafă.

— Vă înşelaţi, domnule doctor. N-avusesem câtuşi de puţin intenţia să vă insult. Sunteţi salvatorul meu şi al fratelui meu. Cum aş putea să vă supăr, deci? Nu suntem egali unul faţă de altul; numai întâmplarea a făcut să fac parte din nobilime, în timp ce dumneavoastră vă datoraţi cunoştinţele şi experienţa silinţei ce v-aţi dat-o pentru a le dobândi. Fratele meu va trebui să înveţe de la dumneavoastră, deci, hotărâţi, vă rog, dacă asta e de natură să scadă, sau să sporească valoarea dumneavoastră în ochii noştri.

Vorbise pe un ton atât de sincer; Müller văzu că-şi dădea osteneala ca el să n-o înţeleagă greşit. Asta îl umplu de bucurie. Ea adăugă:

— Întrebarea mea n-a avut alt scop decât să vă arate cât m-aş bucura să vă văd şi faţă de colonel aşa cum v-am văzut în altă împrejurare. Când m-am aflat în primejdie, el nu s-a gândit decât la propria sa salvare. Când a avut acel curaj meschin să vă insulte, dumneavoastră aţi plecat fără să spuneţi nimic. Nu era firesc să mă surprindă?

— I-aş fi putut răspunde numai cu arma, nu şi cu vorba.

— Şi de ce n-aţi făcut-o?

— Fiindcă nu e lucru uşor pentru adversarul meu să se bată cu mine.

Spusese cuvintele acestea cu toată liniştea şi modestia, astfel încât ea nu le consideră drept laudă de sine.

— E foarte frumos, dar nu trebuie să lăsaţi insulta nepedepsită.

El se apropie de dânsa şi o întrebă răspicat:

— Să înţeleg că doriţi să vă ucid logodnicul, domnişoară?

Ea tresări, aproape speriată.

— Cum, numai de dragul meu aţi renunţat să-l pedepsiţi?

— Da.

— Nu era nevoie de asta. Cine v-a spus că e logodnicul meu?

— El însuşi s-a lăudat în public.

— Atunci vă declar că omul acesta mă dezgustă şi că nu trebuie să-l cruţaţi, din consideraţie pentru mine. Bunicul doreşte căsătoria noastră, dar eu nu voi întinde niciodată mâna mea unui om pe care nu-l pot nici iubi, nici respecta.

Câteva clipe domni tăcere după aceste cuvinte, apoi Müller zise:

— Vă mulţumesc pentru bunătatea dumneavoastră, domnişoară. Ca om de onoare trebuia să-l provoc pe colonel, dar el e oaspetele casei al cărei angajat sunt eu în prezent.

— Asta n-are a face, zise ea, cu ton hotărât. Îl cunoaşteţi bine pe bunicul meu?

— Nu mi-a fost încă cu putinţă.

— Atunci daţi-mi voie să vă spun că şi el este un spadasin şi un trăgător pasionat. Cea mai mare plăcere a sa este să fie spectator la o luptă. Dacă l-aţi fi provocat pe colonel, bunicul nu v-ar fi luat-o câtuşi de puţin în nume de rău. Dimpotrivă, sunt încredinţată că v-ar fi servit din toată inima ca... oh, Dumnezeule!

Exclamaţia aceasta o scoase în clipa când un fulger, mai puternic ca celelalte, lumină ca ziua toată scena, şi un tunet cutremură din temelii vechea ruină. La lumina fulgerului cei doi tineri putură vedea întreg labirintul de stânci din faţa turnului, şi tot atunci zăriră o făptură înaltă, albă, care se îndrepta printre dărâmături, spre turn. Chiar când lumina orbitoare a fulgerului se stinsese, se mai putu vedea namila albă apropiindu-se, încet de tot, ca şi cum ploaia nici n-ar fi atins-o.

Marion, care se ridicase de pe locul unde şezuse, se apropie de Müller şi şopti:

— Liama, spiritul mamei mele!

Şi cu cât venea mai aproape fantoma, cu atât mai speriată, se lipea fata de zidul dindărătul scării turnului şi de profesorul german.

Apariţia aceea albă venea din direcţia unde era mormântul. Müller nu credea în stafii, dar nu-şi putu stăpâni totuşi un fior când văzu făptura albă alunecând printre stânci, sub luminile fulgerelor şi bubuitul tunetelor. În timpul naufragiului de pe Mosel, Marion se arătase neînfricată, acum însă se lipi tot mai strâns de Müller, atât de strâns, încât acesta o cuprinse cu braţul, fără să vrea. Şi când apariţia ajunse la intrarea turnului, fata ridică chiar braţul, petrecându-şi-l în jurul doctorului, care o simţea tremurând.

Ajungând sub uşă, fantoma se întoarse cu faţa spre pădure, ridică braţele şi rosti cu glas răsunător:

— *Allah il Allah!* În numele atotmilostivului Dumnezeu! Laudă şi preamărire stăpânului lumilor, aceluia care va apărea în ziua Judecăţii de Apoi! Ţie vrem să-ţi slujim şi pe tine te implorăm, ca să ne călăuzeşti pe drumul cel drept, pe drumul acelora care se bucură de favoarea ta şi nu pe drumul acelora care te supără, pe drumul greşiţilor!

Lăsă braţele în jos, se dădu puţin înapoi şi îşi urmă ruga:

— Allah e acela care făureşte fulgerele şi adapă pământul cu ploaie. Tunetul îl preamăreşte şi îngerii la fel. El îşi trimite fulgerele şi-i prăpădeşte pe cei pe care vrea dânsul. *Allah il Allah*, *akbar Allah!*

Se îndreptă spre scară şi o urcă, fără să-i ia în seamă pe cei doi tineri, pitiţi îndărătul scării. Şi ca şi cum cuvintele ei ar fi avut o putere miraculoasă, mai ţâşni un ultim fulger, răsună apoi un tunet îngrozitor, după care se făcu tăcere. Ploaia mai ţinu timp de un minut şi curând încetă şi ea cu totul. Lumina zilei reapăru, dar fantoma se făcuse nevăzută în partea de sus a turnului.

Müller şi Marion stăteau încă strâns îmbrăţişaţi în acelaşi loc. El îi privi chipul palid şi o văzu ţinând ochii închişi,

nemişcată.

— Marion! şopti dânsul încetişor, aplecându-se spre ea.

La auzul acestui cuvânt dânsa se trezi.

Fusese o nechibzuinţă din partea lui s-o cheme pe nume. Ce era dânsul decât un simplu profesor particular, pe lângă ea, o baroană? Îşi dădu seama prea târziu de asta. Ea deschise ochii şi-i întâlni pe ai săi. O roşeaţă adâncă luă locul palidităţii de până atunci de pe chipul ei, şi lăsă în jos braţul cu care se ţinuse de el. Se dădu la o parte şi astfel fu şi dânsul silit să şi-l desprindă pe al său.

— Unde e? întrebă ea încetişor.

— Colo sus.

— Se va înapoia. Hai să mergem, te rog!

— Ba nu, rămânem aici! replică el. Să aşteptăm în linişte sfârşitul. Credeţi într-adevăr că a fost o stafie?

— Da, răspunse ea, cu convingere. Spiritul mamei mele.

— Dar dacă vă înşelaţi totuşi, domnişoară?

— Nu mă înşel.

— Aţi mai văzut vreodată apariţia asta?

— Niciodată până acum, dar în tot ţinutul se vorbeşte de ea. Nu e nici o înşelătorie.

La aceste cuvinte, ea se cutremură. Dar Müller scutură din cap.

— Stafiile nu-şi fac apariţia ziua. Stafiile nu se udă; am văzut că voalul alb pe care îl purta străina, după obiceiul arăbesc, era îmbibat cu apă de ploaie. Şi stafiile nu rostesc cu voce tare cuvinte din rugăciunile Coranului.

— Din *Coran* erau acele cuvinte?

— Da. În pragul uşii, a rostit primul capitol din *Coran*, care se numeşte „Mărturisirea”, iar cea de-a doua rugăciune a fost din capitolul al 13-lea, denumit „Tunetul”.

— Mama mea a fost mahomedană, mărturisi Marion. Tremur de spaimă că i-am zărit stafia. Să plecăm!

— Vă rog să mai aşteptaţi o clipă! Am s-o urmăresc.

Trebuie să văd unde a rămas.

— Nu, pentru numele lui Dumnezeu! Mi-e atât de frică. Nu mă părăsiţi! Trebuie să mă duc acasă; trebuie să mă rog la Dumnezeu să-i dăruiască mamei pacea şi liniştea veşnică. Veniţi!

Îl trase afară din pădurea umedă şi fu nevoit s-o urmeze. Pe când treceau în grabă pe lângă stânci, Marion aruncă, involuntar, o privire în spate şi, speriată, arătă spre vârful ruinei. Acolo sus, se afla silueta albă, cu mâinile ridicate, îndreptate spre Est, acolo unde se află Mecca şi piatra sfântă Kaaba. Se auzeau răsunând cuvintele rugăciunii sale, după furtuna care izbucnise spre dimineaţă. În spatele ei strălucea, spre vest, soarele care apunea şi deasupra ei trona un curcubeu cu nişte culori minunate. Germanul văzuse stafia din turn, dar nu putuse dezlega misterul acesteia.

6. Abu Hassan, vrăjitorul

Pe vremea lui Napoleon al III-lea, oraşul Metz era reşedinţa a vreo sută douăzeci de divizii militare şi, împreună cu diviziile din Strasbourg, Besançon şi Chalôns-sur-Marne, făcea parte din comandamentul militar al Estului, care îşi avea cartierul general la Nancy.

Metz era un oraş tipic german, căci, atunci când Lothar cel Tânăr îşi împărţise landurile, Metz intrase sub stăpânirea lui Ludwig Germanul, deci a Reichului german. Doar prin maşinaţiuni continue francezii au reuşit să obţină mai întâi protectoratul asupra oraşului Metz şi apoi, cu ocazia păcii de la Westfalia, deplina putere asupra acestei importante fortăreţe.

Unul dintre cele mai mari hoteluri din Metz, *Hotel de l'Europe*, se afla în cea mai frumoasă parte a oraşului, chiar în apropierea gării, şi era preferat, în special, de nobilii seniori care găseau aici tot ceea ce putea să le satisfacă pretenţiile mari.

În primăvara anului 1870, hotelul acesta se bucura de prezenţa a numeroşi vizitatori. La vremea aceasta, Metz era un adevărat paradis al vieţii militarilor. Ofiţeri superiori veneau şi plecau; nu se ştia de unde, încotro şi de ce. Şi, deşi majoritatea dintre ei umblau în civil, stăpânul, precum şi personalul de serviciu al Hotelului de l'Europe, unde trăgeau de obicei aceşti domni, aveau ochii destul de ageri pentru a şti cu siguranţă că aveau de-a face cu militari influenţi, a căror prezenţă lăsa de bănuit că se punea ceva important la cale.

De câteva zile, un domn în vârstă ocupa câteva dintre cele mai bune camere din hotel. Avea cu el mai mulţi servitori iar de pe valizele sale nu fuseseră încă scoase etichetele de

tren, aşa încât feciorul putuse să citească pe ele cuvintele Paris şi Nancy. Domnul venise, deci, din Capitală, trecând apoi prin cartierul general al Estului şi sosind apoi la Metz, situaţie de natură a face loc multor presupuneri. Îşi spunea foarte simplu, domnul Macon, dar, unul dintre chelneri, care servise în cea mai elegantă cafenea de la Louvre, afirma că îl cunoaşte foarte bine pe acest domn şi că ar fi contele Jules Rallion, favoritul împăratului.

Se părea că acest chelner spunea adevărul, căci se observă în curând că domnul Macon făcea vizite dese comandanţilor diviziei şi fortului Metz, precum şi altor persoane sus-puse, şi era tratat de acestea într-un fel din care se putea deduce rangul său înalt.

În ajun poruncise servitorilor săi să fie gata astăzi de drum, deoarece avea de gând să plece cu trenul de unsprezece la Thionville, unde urma să ajungă după ora douăsprezece.

Pe la ora nouă veni un tânăr, care făcea impresia unui ofiţer în civil, şi întrebă dacă putea vorbi cu domnul Macon. Când i se ceru să-şi spună numele, străinul dădu o carte de vizită, pe care se putea citi: Bernard Caligny, şef de escadron. Caligny acesta era deci căpitan de cavalerie. Fu anunţat şi primit îndată. Domnul Macon îl întâmpină cu politeţe, îi oferi ţigarete, după care avu loc între cei doi o convorbire aproape la fel ca aceea din orăşelul Simmern, între general şi locotenentul Greifenklau.

— În odaia colonelului dumitale am văzut un peisaj în cretă, despre care mi se spunea că e făcut de dumneata, căpitane, zise Macon.

— E o lucrare ocazională de-a mea, răspunse celălalt.

— O lucrare ocazională, care dovedeşte însă multă îndemânare. Cred că ai putea îndeplini uşor rolul unui pictor peisagist.

— Nu mi-ar fi greu, e drept.

— Mă bucur că aud asta. Dar ia spune, mă cunoşti, căpitane?

Celălalt zâmbi:

— Astăzi am plăcerea să stau de vorbă cu domnul Macon.

— Şi cum mi-ai răspunde în alte împrejurări?

— Atunci aş avea onoarea să mă aflu la contele Jules Rallion, răspunse căpitanul, înclinându-se.

— Bine, văd că mă cunoşti. Am auzit şi eu de dumneata. Suntem mulţumiţi de ceea ce ai făcut şi de aceea sunt pe punctul de a-ţi da prilejul să te remarci.

— Voi profita de acest prilej pentru a vă dovedi că dorinţa mea arzătoare este să mă fac folositor.

— Bine. Am auzit că cunoşti limba germană.

— La perfecţie, sunt născut la Strasbourg.

— Vei fi în stare să treci la Berlin drept german?

— Sper, dar ar trebui să mă pot legitima ca atare.

— Vei fi prevăzut cu cele necesare. Ascultă la cele ce-ţi voi spune!

Contele îşi aprinse o altă ţigară şi căută să-şi ia o atitudine importantă, de diplomat.

— Suntem puşi în situaţia de a ne gândi la un război cu Germania. Războiul germano-austriac a dovedit îndeajuns că şefii armatei prusiene sunt foarte prudenţi. E de presupus că Prusia ne va ghici intenţiile şi, în consecinţă, se va pregăti. Trebuie să aflăm două lucruri: în primul rând dacă suntem spionaţi, şi apoi ce fel de contraspionaj ni se opune. Mă înţelegeţi?

— Cât se poate de bine.

— E de la sine înţeles că nu putem încredinţa o astfel de misiune reprezentanţilor noştri diplomatici oficiali. Avem nevoie de o forţă neoficială, în stare să ducă la capăt aceste cercetări. Pentru asta se cere un bărbat care, pe lângă cunoştinţele militare indispensabile, să aibă şi destulă iscusinţă pentru a-l trage pe sfoară pe duşman. Bărbatul

acesta trebuie să plece la Berlin, cu hârtiile şi recomandările necesare. Va primi instrucţiuni cum trebuie să se comporte, i se vor pune la dispoziţie sume atât pentru cheltuielile personale, cât şi pentru alte scopuri neprevăzute. Sarcina sa nu va fi uşoară, însă şi răsplata va fi corespunzătoare. Mi-ai fost recomandat, căpitane.

— Mă voi folosi cu bucurie de prilejul ce mi se oferă de a-mi servi patria şi nu voi ezita să-mi ating ţinta.

— Mă aşteptam la acest răspuns. Ai mai fost la Berlin?

— Nu încă.

— Foarte bine, căci astfel nu rişti să fii recunoscut. Eu plec la ora unsprezece spre Thionville. Îţi poţi face până atunci pregătirile de călătorie?

— Un soldat trebuie să fie oricând gata să pornească la luptă.

— Frumos! Mă vei însoţi. Trebuie să fac o vizită secretă pe aici pe aproape, de rezultatul căreia depinde felul cum te vei comporta dumneata. Lucrul acesta se aranjează în cel mult două zile, după aceea vei putea pleca la Berlin. Acolo va trebui să-ţi concentrezi toată atenţia spre cartierul general al armatei. Şi-ţi voi da chiar acum o adresă, care-ţi va fi de mare folos.

Scoase din buzunar carnetul de notiţe, răsfoi într-însul şi urmă:

— Există acolo un ofiţer, un om foarte iscusit şi, cu toată tinereţea lui, un strateg de seamă, care chiar şi acasă la el se ocupă cu lucrări importante. Dacă vei izbuti să câştigi prietenia acestui om, îţi va fi posibil, cred, să arunci câte o privire în acele lucrări. O convorbire dusă cu dibăcie te-ar putea face să ghiceşti multe din ceea ce n-ar vrea să-ţi spună persoana în chestiune. Câteva sticle cu vin oferite la timp şi în locul oportun au adesea un rezultat nebănuit. Afară de aceasta, omul nostru are rude, a căror încredere ţi-ai putea-o dobândi. Pe scurt, cu aceste indicaţii vreau numai să-ţi spun

că omul inteligent trebuie să se priceapă să tragă foloase din orice. Am un motiv cu totul deosebit să pun să fie supravegheat şi iscodit tocmai acest ofiţer.

— Repet că-mi voi da toată osteneala, spuse căpitanul, Pot cunoaşte numele ofiţerului?

— De ce nu: e locotenentul Richard de Greifenklau. Unde îşi are locuinţa nu-ţi pot spune, dar nu-ţi va fi greu s-o afli, fără să trezeşti bănuieli. Un lucru ştiu însă, care-ţi va fi de folos: are un bunic, un veteran din aşa-zisele războaie de eliberare, care a luptat întâi sub Lützow, apoi sub Blücher, şi a fost grav rănit la Waterloo. Bătrânul acesta vorbeşte şi astăzi cu însufleţire de campaniile la care a luat parte, şi cred că ştii că bunăvoinţa acestui soi de oameni poate fi lesne dobândită, dacă-i laşi să creadă că eşti molipsit de entuziasmul lor. Asta e tot ce-ţi pot spune deocamdată. Vei mai primi şi alte ordine. Ai vreun costum dintr-acelea cum obişnuiesc să poarte pictorii?

— Mi-l voi procura repede.

— Şi o paletă?

Căpitanul nu-şi putu reţine un zâmbet.

— Ca să duci de aici la Berlin o paletă ar fi fost atât de incomod pe cât de inutil. Dacă e vorba să trec drept pictor pe drum, e de-ajuns să mă îmbrac corespunzător şi să am o mapă. O paletă îmi voi cumpăra la Berlin.

— Fie şi aşa. Acum du-te şi fă-ţi pregătirile în grabă, căci te aştept tot aici la unsprezece fără un sfert. La revedere.

Se ridică şi întinse ofiţerului mâna. Acesta o strânse respectuos, apoi se depărtă cu o plecăciune adâncă. Ştia bine că favoritul împăratului se bucură de mai multă trecere la acesta decât oricare dintre miniştri.

Puţin înainte de ora unsprezece, în trenul care stătea gata de plecare spre Thionville, domnul Macon se urcă într-un compartiment de clasa a doua, urmat de un tânăr în pantaloni strâmţi, de culoare cenuşie, ghete de lac, haină de

catifea, pălărie cu borul larg şi mănuşi galbene. Avea sub braţ o mapă cât toate zilele şi nimeni nu s-ar fi îndoit că avea de-a face cu un pictor.

Când coborâră în gara Thionville, pe peron se afla bătrânul căpitan de la castelul Ortry, venit în întâmpinarea înaltului oaspete. Domnul Macon, redevenit aici contele Rallion, îl bătu prietenos pe umăr pe Richemonte.

— După cum văd, căpitane, ai primit telegrama mea!

— Acum două ceasuri, şi m-am grăbit să vă ies înainte.

— Îmi dai voie să-ţi prezint pe căpitanul Caligny, care pleacă la Berlin ca pictor. În ce scop cred că nu-i nevoie să-i spun unei vulpi bătrâne ca dumneata.

Richemonte îşi descoperi dinţii într-un rânjet şi scrâşni de parcă ar fi vrut să sfâşie întreg Berlinul, apoi privi cu încredere la ofiţer.

— Fă-ţi treaba bine, amice, zise el, pentru ca prusienii aceştia să-şi ia în sfârşit răsplata meritată de mult.

— Căpitanul îşi va da toată osteneala, sunt convins de asta, spuse contele Rallion, în locul ofiţerului. Ai venit cu trăsura?

— Cu două. Una e pentru servitorii dumneavoastră.

— Bine, să plecăm!

După scurt timp, cele două trăsuri înaintau pe şoseaua care leagă Thionville de Ortry. Trecuseră de primul sat, când cei trei bărbaţi băgară de seamă un om îmbrăcat ciudat, care mergea înaintea lor pe şosea. Purta pantaloni largi, după moda orientală, legaţi sub genunchi, iar în picioare avea sandale. Ciorapi şi jambiere n-avea, astfel că i se vedeau picioarele slăbănoage şi arse de soare. Partea superioară a trupului îi era acoperită de o jachetă roşie, împodobită cu fireturi, iar în jurul mijlocului îşi petrecuse un şal vechi de culoare albastră, în care erau înfipte tot felul de obiecte exotice, a căror destinaţie nu s-ar fi putut ghici. Sub jacheta deschisă în faţă se vedea o cămaşă, care putea să fi fost albă

cu mulţi ani în urmă, iar pe capul său trona maiestuos un fes. Pe umărul acestui om atârna un sac de piele, înăuntrul căruia trebuiau să fie vietăţi, căci sacul se tot mişca. Toată figura lui părea formată dintr-o barbă mare, un vârf de nas stacojiu şi doi ochi acoperiţi aproape de genele lungi.

Când trăsurile se apropiară, omul se opri în loc să le lase să treacă. Genele i se ridicară încetişor şi ochii priviră nepăsători de sub ele. Dar abia îi zăriră pe cei din prima trăsură, că ei se însufleţiră ca prin farmec. Deveniseră doi cărbuni aprinşi şi stăteau gata să iasă din orbite. În clipa următoare însă vagabondul deveni stăpân pe sine. Se sprijini de un copac de pe şosea şi când trăsura trecu pe lângă dânsul scoase un fel de şuierat.

Imediat caii se ridicară în două picioare şi, cu toate sforţările vizitiului, nu putură fi urniţi din loc. Lovi cu biciul, plescăi din limbă, le spuse cuvinte de îndemn, dar totul fu în zadar. Orientalul stătea locului şi îşi aţintise privirea asupra bătrânului căpitan. Acesta se întoarse spre el, făcând un gest ameninţător cu mâna.

— Omule, nu vezi că animalele s-au speriat de tine? Cară-te!

— S-au speriat? zise celălalt. De mine nu s-a speriat încă nici un cal. În schimb toţi ascultă de un semn al meu. Ai cui sunt aceşti cai?

— Ce te priveşte pe tine, vagabondule? Îţi poruncesc să te cari, altminteri pun vizitiul să te biciuiască!

— Nu mă tem de el, răspunse celălalt, liniştit. După ce voi fi aflat cui aparţin trăsurile, voi porunci cailor să asculte, şi atunci vă veţi putea urma drumul, înainte de asta însă nu!

Căpitanul dădu cu dispreţ din umeri şi porunci vizitiului să-şi urmeze drumul, dar omul nu fu în stare să-i îndeplinească dorinţa. Caii nu se urniră din loc, cu toate ostenelile sale.

— Nu merge, conaşule, spuse el. Diavolul o fi intrat în cai, sau omul ăla de colo s-o fi pricepând să facă farmece. Dacă

m-aş folosi de forţă, îmi rup oiştile.

Contele privise până acum liniştit. Văzând întorsătura pe care o luaseră lucrurile, se întoarse spre a doua trăsură, în care stăteau cei doi servitori ai săi, şi le zise:

— Alungaţi-l pe omul acesta de aici, ca să nu-l mai vadă caii!

Servitorii coborâră şi se apropiară ameninţători de străin. Îi porunciră să plece şi, când văzură că nu vrea să-i asculte, se pregăteau să-l ia cu forţa. În aceeaşi clipă însă se dădură speriaţi înapoi, căci bătrânul îşi desfăcu sacul de piele, din care ţâşniră afară trei şerpi. Târâtoarele îşi încolăciră cozile în jurul gâtului înalt şi golaş al stăpânului lor şi, ca şi cum ar fi vrut să-l apere, îşi agitară trupurile în aer, cu o repeziciune uimitoare. Erau şerpi veninoşi, din familia şerpilor cu ochelari indieni.

Vagabondul ridică mâna şi-i mângâie drăgăstos.

— Cine doreşte să mă atace, să poftească! spuse el. Toate animalele pădurii şi câmpiei ascultă de mine, şi sunt stăpân şi peste cai. Animalele voastre nu vor părăsi locul până când nu le voi îngădui eu. Ale cui sunt trăsurile acestea?

Cele două persoane din prima trăsură nu socoteau de demnitatea lor să răspundă acestui străin, dar în acelaşi timp îşi dădură seama că omul este de neatins. Vizitiul le veni în ajutor, strigând:

— Trăsurile sunt de la Ortry!

— Ortry! repetă îmblânzitorul de şerpi. Bine! Vedeţi-vă drum!

Scoase o şuierătură şi imediat caii o luară la galop, încât vizitiul avu mult de furcă să-i stăpânească. Omul privi după trăsuri şi când nu le mai văzu îşi întoarse privirea spre răsărit. Ochii i se măriră, genunchii i se îndoiră spre pământ, braţele i se încrucişară pe piept.

— *Allah! Allah!* începu dânsul. Numele tău este unic şi puterea ta e nemărginită. Fii lăudat că mi-ai îngăduit să-l

întâlnesc pe banditul acesta, pe ucigaşul tribului nostru! Fii lăudat că mi-ai îngăduit să găsesc cea dintâi urmă a Liamei, fiica corturilor noastre, soţia fratelui meu Saadi. Jur faţă de tine şi toţi califii sfinţi s-o eliberez sau, dacă e moartă, s-o răzbun, cum n-a fost răzbunat până acum nici un copil al deşertului.

Francezilor le vorbise în dialectul celor din sudul Franţei, însă rugăciunea de acum şi-o făcuse în arăbeşte. Aşa cum stătea îngenuncheat la pământ, cu şerpii încolăciţi în jurul gâtului său, oferea o privelişte înfricoşătoare.

Deodată se ridică de la pământ, îndemnă şerpii să intre înapoi în sac şi îşi urmă drumul, acelaşi drum pe care merseră trăsurile. Ajuns în satul apropiat, intră în cârciumă. Găsi acolo numai un om bătrân, care-i servi băutura comandată, privindu-l cu interes şi întrebându-l:

— Desigur, nu eşti născut în nordul Franţei?

— Nu, răspunse arabul. M-am născut sub soarele fierbinte al sudului.

— Ce faci pe aici, sau ce negustoreşti?

— Oamenii mă numesc Abu Hassan, vrăjitorul. Am cercetat tainele spiritelor şi am supus puterii mele toate vietăţile.

— Ah, un scamator! zâmbi cârciumarul. Unde vrei să-ţi arăţi talentul?

— La Ortry.

— Acolo vei face afaceri proaste.

— Cum?

— La lucrători, care ar dori o mică distracţie nu se poate duce nici un străin, iar la castel sunt oameni care au văzut ceva mai mult decât reprezentaţiile pe care le vei da dumneata.

— Abu Hassan ştie mai multe decât alţii. Cine locuieşte la castel?

— Baronul de Sainte-Marie.

Vrăjitorul clătină uşor din cap, ca şi cum n-ar fi fost mulţumit cu acest răspuns.

— Şi mai cine?

— Soţia şi cei doi copii ai săi.

— Ce vârstă are baronul?

— Ca la vreo cincizeci de ani.

Abu Hassan clătină iar din cap.

— Nu locuieşte acolo şi un bărbat cu mustaţă mare, căruntă? mai întrebă el.

— Da, tatăl baronului.

— Cum îl cheamă?

— De fapt, ar trebui să-l cheme şi pe el tot Sainte-Marie, dar nu e aşa, căci îi zice Richemonte. Probabil că fiul său a fost înnobilat de împărat.

Abu Hassan ciuli urechile, dar îşi dădu osteneala să pară nepăsător, când întrebă:

— A fost soldat bătrânul acesta?

— Da. A luptat sub marele împărat şi se spune c-a fost şi printre kabyli.

— A avut soţie?

— Probabil, căci baronul e doar fiul său. Eu nu i-am cunoscut, căci familia Sainte-Marie locuieşte abia de câţiva ani aici.

— Baronul e căsătorit?

— Da.

— Cu o străină?

— Nu, cu o franţuzoaică. Dar ce vă veni să puneţi această întrebare?

— N-aţi auzit niciodată de o femeie pe care o chema Liama?

— Liama? A, da, aveţi dreptate, ea a fost prima soţie a baronului. Mormântul ei se află în adâncul pădurii, lângă turnul stafiei, iar fiica ei trăieşte încă.

Ochii străinului ardeau parcă pe sub gene, dar în clipa

următoare întrebă liniştit:

— A lăsat în urmă o fiică? Şi cum o cheamă?

— Marion.

— N-a chemat-o niciodată altfel?

— De ce s-o fi chemat altfel? întrebarea dumneavoastră mi se pare stranie.

Cei doi se întreţinură în felul acesta, încă mult timp. Hassan află tot ceea ce ştiau hangiul şi locuitorii din Ortry. Află şi că fantoma Liamei era deseori văzută în turnul cel vechi. În cele din urmă, străinul plecă. Pe stradă, singur fiind, scutură din cap şi mormăi, în limba sa maternă:

— Pe bătrânul acesta Richemonte îl caut. Allah mi-a îndreptat în sfârşit paşii spre ţelul meu; dar Liama, fiica deşertului, a murit. Am s-o răzbun. Cine-i această Marion? Cine-i acest baron de Sainte-Marie? Cine-i spiritul care-şi face apariţia în turn? O să mă duc la Ortry şi o să merg pe urmele pe care le-am descoperit; apoi o să mă întorc la Saadi şi am să-i spun că a sosit, în sfârşit, momentul răzbunării.

Ochii îi luceau sălbatic, iar gura i se strâmbă într-un surâs sarcastic.

— O să mă recunoască? O, nu! Durerea mi-a brăzdat adânc chipul şi mi-a ros carnea de pe trup. Şi chiar dacă ar afla cine sunt, tot nu mă tem de el. Nu s-au speriat toţi de şerpii mei? Oare nu le-a luat Allah minţile de n-au înţeles de ce mă ascultă caii? Şi dacă oamenii aceia mă ameninţă, o să le arăt la ce vrăjitorii mă pricep şi o să se teamă de mine, considerându-mă diavolul în persoană. Da, ziua răzbunării e foarte aproape. L-am recunoscut pe duşmanul meu de moarte şi n-o să-mi găsesc liniştea, până nu-l distrug. Îngropa-l-ar Allah în abisul din Dschehennah!

7. Conspiraţia

Coşurile uzinelor de fier din Ortry trimiteau trâmbe groase de fum spre cerul albastru şi în toată întreprinderea domnea agitaţie mare, agitaţie provocată de zvonul că în ziua aceea va avea loc vizita secretă a unui om de încredere al împăratului Napoleon al III-lea.

Dar, chiar şi fără asta, aerul atelierelor ar fi fost mai încărcat ca de obicei.

Marion îl salutase cu răceală pe contele Rallion la sosirea sa la castel, lăsând, astfel să se întrevadă lipsa de entuziasm pe care-o resimţea faţă de viitorul ei socru. Bătrânul căpătă cele mai frumoase încăperi ale castelului, în vreme ce Caligny, presupusul pictor, fu instalat în locuinţa fostului director al fabricii.

După ce fură serviţi cu un aperitiv, bătrânul şi cei doi Rallioni se îndreptară înspre uzine. Caligny, care începuse să se plictisească, se duse în grădină, să picteze castelul.

Acolo, pe o bancă, tocmai în locul cel mai potrivit pentru schiţe, şedea doctorul Müller cu o carte în mână. El se ridică politicos, cu o expresie de mare surpriză. Să fi fost o iluzie optică? Pictorul acesta semăna cu servitorul Fritz ca două picături de apă!

Caligny observă mirarea celuilalt.

— Se pare că vă deranjez, zise el. Cui trebuie să-i cer scuze, domnule?

— Eu sunt educatorul tânărului baron.

— Iar eu sunt pictor şi am sosit aici împreună cu contele Rallion. Mă gândeam să pictez castelul de pe banca aceasta, dar se pare că vă inoportunez...

— Luaţi loc! îl invită germanul politicos. Numele meu Müller.

— Iar al meu, Haller. Sunt german ca şi dumneavoastră, după cum am constatat cu bucurie, auzindu-vă numele.

— Aşa e. Sunt originar din Leipzig.

— Iar eu din Stuttgart.

Amândoi minţeau, fiind nevoiţi să indice localităţile trecute în actele lor. Francezul se dovedi un om foarte sociabil şi Müller se simţi bine în compania lui. În curând, convorbirea se opri asupra Berlinului — întâmplător, am credea profesorul. Nu sesiză că Haller o îndrumase înadins asupra acestui subiect.

— Aţi fost vreodată în capitala Prusiei?

— Chiar foarte des, răspunse Müller.

— Bineînţeles, dat fiind faptul că locuiţi atât de aproape. Sunteţi cunoscut acolo?

— În oarecare măsură.

— Chiar şi în cercurile militare?

— Da. Ca educator, am avut prilejul să cunosc familiile multor ofiţeri.

— Atunci, v-aş ruga să-mi spuneţi dacă numele Greifenklau vă spune ceva.

Müller fu cât pe ce să se trădeze, printr-un gest de surprindere. Se stăpâni însă şi răspunse, tărăgănat:

— Greifenklau? Hm... parcă l-aş cunoaşte. Ah, acum îmi amintesc. E un bătrân căpitan de pe vremea lui Blücher.

— Exact! zise Haler. Are cumva un fiu?

— Nu-l mai are. În schimb, un nepot, dacă nu mă înşel.

— Parcă aşa ştiam şi eu... Nu e locotenent la ulani?

— Ba da.

— Se spune c-ar fi un ofiţer meritoriu, pe care statul major îl însărcinează cu misiuni importante.

— Tot ce se poate. Eu, nefiind militar, nu-mi pot da seama.

— Cunoaşteţi mai îndeaproape condiţiile de viaţă ale lui Greifenklau?

— Cred că am auzit câte ceva despre dânsul odinioară, dar cum subiectul nu mă interesa din cale-afară, n-am reţinut aproape nimic. Aveţi motive să vă interesaţi de el?

— Da, căci intenţionez să plec în curând la Berlin şi aş dori să fac acolo cunoştinţă cu tânărul locotenent. Vă închipuiţi, deci, că mi-ar fi prins bine să aflu câte ceva despre dânsul...

— Aşadar, aveţi motive speciale să-l cunoaşteţi?

— Da, pentru că mi-a fost recomandat foarte călduros.

— Pot să ştiu de către cine?

— De contele Rallion, spuse francezul fără să vrea.

Dar îşi dădu seama îndată că făcuse o prostie, şi adăugă repede:

— Ştiţi, domnul conte a avut, odinioară, la Berlin, legături de prietenie cu dumnealui.

Cu asta, Haller se dădu în vileag şi mai mult. Müller îşi aminti acum de ţinuta milităroasă cu care pictorul mersese prin grădină, văzu mustaţa bine îngrijită şi părul tuns scurt şi ghici totul. Spuse, deci, cu un zâmbet uşor:

— Pe cât îmi amintesc, locotenentul von Greifenklau nu este ceea ce se numeşte om de societate. La el serviciul este mai presus de orice. Studiază mereu şi, ca atare, îi place singurătatea. Cred că e greu să se introducă cineva la dânsul.

— Sper că voi izbuti să dobândesc prietenia lui. Cât de numeroasă e familia lui?

— Are o mamă şi o soră, din câte ştiu.

— O soră?

— Da... Am auzit c-ar fi o frumuseţe.

— Un motiv în plus să-l caut pe Greifenklau. Vă sunt foarte recunoscător pentru informaţiile ce mi le-aţi dat.

— Şi eu regret din suflet că n-am fost în măsură să vă spun mai mult. Nădăjduiesc să nu mă fi înşelat.

Se înclină respectuos şi se îndreptă spre parc. Întâlnirea îi dădu de gândit. Era într-adevăr german acest pictor? Era chiar pictor? Venise cu Rallion, care-i ura pe nemţi încă de la

Metz, un centru militar important. De ce vroia să-l cunoască la Berlin tocmai pe locotenentul Greifenklau, el, care era pictor? De ce minciuna aceea că Rallion îl cunoştea pe Greifenklau? Dacă acest Haller nu era pictor ci ofiţer, atunci se numea altfel şi se ducea la Berlin ca agent secret. În cazul acesta...

Müller fu smuls din gândurile sale de o voce plăcută, care i se adresă:

— *Bonjour, monsieur le docteur!* N-ai văzut-o pe baroana Marion?

Nanon se afla lângă dânsul. Purta o rochie deschisă şi figura ei simpatică era umbrită de o pălărie de grădină, cu boruri largi. Părul îi atârna pe spate în două cozi groase.

— N-am văzut-o, domnişoară, răspunse el.

— Mi s-a spus că a mers cu Alexander, în parc.

— Poate că s-a dus la turnul cel vechi.

Ea îl privi întrebător. S-ar fi cuvenit desigur s-o însoţească, pentru a-i arăta turnul, dar el era prea preocupat de ultima întâmplare, şi apoi îşi punea întrebarea dacă, în calitatea sa de educator, are îndatorirea s-o facă pe cavalerul. Nanon băgă de seamă ezitarea lui şi-i zise:

— Îţi mulţumesc. Sper să găsesc turnul.

Şi se îndreptă în direcţia acestuia. Florile de primăvară începuseră să-şi arate capetele gingaşe, împrăştiind miresme. Ea merse de la copac la copac, de la tufă la tufă; câte o păsărică, un gândăcel, sau un fluture îi atrăgeau atenţia. Pătrunse din ce în ce mai adânc în pădure, până când se opri locului să răsufle.

— „*Mon Dieu*, ce e asta?” se întrebă ea. Îmi vine să cred că aici se sfârşeşte drumul.

Se întoarse şi adăugă:

— Ah! Unde mă aflu? Unde e castelul? Şi unde e turnul vechi pe care-l caut? M-am rătăcit.

Aşa şi era. Căută să găsească drumul bun, dar nu dădu de

el. Merse înainte şi se rătăci şi mai mult. Într-un târziu obosi şi se aşeză puţin jos să se odihnească, până băgă de seamă că nu trebuie să mai piardă timpul. Se ridică şi începu să caute mai departe. În cele din urmă, dădu de o potecuţă dar, înaintând pe ea, văzu că se afundă în pădure. Se întoarse şi ajunse la o răscruce, coti la dreapta, merse vreun sfert de ceas şi trebui să constate că şi poteca aceasta sfârşea între tufe.

Începu să-i fie frică. Se întoarse iar şi începu să strige, dar nimeni nu-i răspunse. Se afla singură de tot în inima pădurii.

— Numai domnul Müller acela e vinovat de asta, zise ea, aproape plângând. De ce nu sunt germanii la fel de cavaleri ca francezii?

Şi merse tot mai departe, continuând să strige din ce în ce mai tare. Deodată i se păru că aude un glas omenesc. Se opri să asculte. Da, aşa era: din depărtare îi răspundea cineva. Ea striga întruna şi răspunsurile răsunau tot mai aproape până când, în cele din urmă, un bărbat îşi făcu apariţia dintre tufe. Purta pantaloni de culoare închisă, o bluză albastră şi ducea un sac pe umăr. Era Fritz.

Când îl zări, Nanon împreună mâinile de bucurie.

— Ah, ce noroc, domnule! Care e numele dumitale?

— Bună ziua, duduie, spuse el, politicos, scoţându-şi pălăria. Schneeberg, Friedrich Schneeberg mă numesc. Dar cum aţi ajuns atât de adânc în pădure?

— M-am rătăcit. N-ai vrea să fii salvatorul meu... pentru a doua oară, dragă domnule Schneeberg?

— Cu dragă inimă, domnişoară. Aş vrea să vă pot salva de o sută de ori.

— Ar fi să-ţi cer prea mult. Mai e mult până la turnul cel vechi?

— Vreun ceas de drum.

— Şi până la castel?

— Cam tot aşa, domnişoară.

— Ah, nu mai pot rezista atâta! se tângui ea. Sunt atât de ostenită! Trebuie să mă odihnesc mai întâi.

Căută cu privirea un locşor potrivit, dar Fritz i-o luă înainte şi azvârli sacul la pământ.

— Aveţi un loc aici cum nu se poate mai moale, domnişoară, spuse el.

— Sacul ăsta? Ce-i într-însul?

— Plante preţioase, răspunse el, cu un aer comic. Aţi auzit cred că doctorul Bertrand m-a angajat ca strângător de buruieni de leac.

— Da, îmi amintesc. Eşti un botanist atât de bun?

— Fireşte! râse el. Solomon cunoştea doar cedrul şi isopul, pe când eu cunosc câteva plante în plus.

— Dar dacă aceste plante sunt destinate scopurilor medicinale, nu trebuie să mă aşez pe ele.

— De ce nu, domnişoară? Asta nu aduce nici o pagubă medicinii. E plin sacul cu fel de fel de buruieni, din care nu s-ar putea face un ceai bun, în schimb o pernă bună, da. Aşezaţi-vă fără grijă! Se mai găsesc o grămadă dintr-astea prin pădure.

— În cazul acesta, îţi voi face pe plac.

Se aşeză pe sacul moale; pălăria îi căzu pe ceafă şi ochii albaştri îl priviră atât de prietenos, încât el simţi un val cald la inimă.

— Dar acum trebuie să te aşezi şi dumneata, dragul meu domn Schneeberg, îl invită dânsa.

El se întinse la picioarele ei, în iarbă.

— Aşa, acum să ne odihnim şi să flecărim, urmă dânsa. Dar despre ce? Tocmai vroiam să te întreb cum a ajuns familia dumitale la numele Schneeberg. Pentru un francez e atât de greu de pronunţat! Sună rece, aproape că-ţi vine să îngheţi. Eşti cumva originar din Siberia?

— Familia mea? spuse el cu un ton plin de amărăciune. Eu n-am familie, domnişoară, sunt orfan.

— Orfan? Bietul de dumneata! Dar cum s-a întâmplat asta?

— O să vă povestesc. Un sărman tăietor de lemne, care locuia în munţi, avea nevastă şi şase copii, dar n-avea destul de mâncare pentru toţi. Într-o zi, omul coborî din munţi la oraş, să cumpere pâine pentru ai săi cu ultimii bani care îi rămăseseră. Când se întoarse târziu, noaptea, acasă, aduse pâinea şi un copilaş, pe care-l auzise scâncind printre troienele de zăpadă, pe şosea. Eu eram acela. Tăietorul de lemne raportă cazul, dar nimeni nu veni să mă ceară înapoi. Fiind om de treabă, se hotărî să mă păstreze. Din gângăvelile mele aflară că mă numesc Fritz, dar nimic mai mult decât atât. Şi, deoarece mă aflase lângă un munte de zăpadă (ceea ce în nemţeşte se numeşte Schneeberg), mă botezară Friedrich Schneeberg. Tatăl meu adoptiv muri, urmat la scurt timp de nevastă-sa, şi, astfel, am ajuns împreună cu ceilalţi şase copii la orfelinat. Acolo am crescut, lipsit de căldura dragostei şi de tot ceea ce face fericit un copil. În toată viaţa mea n-am găsit decât un singur om care să-mi arate iubire şi bunătate.

— Cine a fost acela?

— Locotenentul meu.

— Ai fost soldat?

— Da, cavalerist.

— Dar ce meserie ai învăţat înainte?

— Mai întâi am intrat ucenic la un bărbier şi subchirurg.

Şi, cu un surâs amar, adăugă:

— După cum vedeţi, domnişoară, aproape că nici nu fac parte din societatea omenească.

Nanon îl privi aproape cu mânie.

— Ce tot vorbeşti, domnule? Dumneata, cu inima dumitale nobilă şi curajul dumitale te consideri un om de prisos? Mi-ai salvat viaţa, m-ai scos pe braţele dumitale din valuri, cred că asta e destul. Milioane de oameni trăiesc şi mor, fără ca

măcar un singur om să le datoreze ceva. Fără îndoială că dumneata ai fost ursit pentru o soartă mai nobilă. Cine-ţi spune că nu vei atinge o treaptă mai înaltă în viaţă?

Încerca să-l convingă că se autosubestima.

— Aveţi dreptate, domnişoară, răspunse el. Scuturaţi-mă cât mai tare, că bine faceţi! Sunt omul cel mai fericit din lume şi n-aş vrea să fac schimb cu nimeni, căci am purtat pe braţele mele cea mai minunată fiinţă de pe pământ.

Ea se uită la dânsul oarecum mirată. Convorbirea părea să fi luat o întorsătură la care nu se aşteptase şi asta o făcu să intervină repede:

— Acum, însă, hai să mergem! Ne-am odihnit destul şi e vremea să mă înapoiez la castel.

Porniră amândoi prin pădure, fără să-şi vorbească, până când Nanon întrerupse tăcerea:

— N-ai nici o bănuială cine ţi-au fost părinţii?

— Câtuşi de puţin.

— În îmbrăcămintea pe care o purtai nu era nici un semn? N-ai avut la dumneata nimic care să poată fi un indiciu asupra originii dumitale? Nu s-au făcut nici un fel de cercetări?

— Eram îmbrăcat într-o blăniţă, care era umedă de tot. În cămăşuţă fuseseră nişte semne, dar deoarece totul era ud, mama mea adoptivă le-a pus la uscat deasupra sobei. Şi nenorocirea a făcut ca o rafală de vânt să azvârle afară flacăra din sobă şi astfel toate lucruşoarele mele au fost mistuite de foc. Afară de asta, la gât aveam un lănţişor subţire de aur, cu un dinte mare, probabil datorită superstiţiei că asta uşurează creşterea dinţilor la copii. Acest dinte...

Nanon se opri din mers, surprinsă peste măsură.

— N-a fost un dinte de leu? îl întrerupse ea, temându-se că Fritz va nega.

— L-am întâlnit într-un rând pe unul din cei mai vestiţi naturalişti, Alfred Brehm, vreau să zic că eu îl serveam şi am îndrăznit să-i arăt acel dinte. Şi dânsul mi-a spus din primul

moment că e o măsea de leu.

Nanon îşi împreună mâinile şi exclamă:

— Dumnezetule! E cu putinţă? O măsea de leu! O mai ai?

— Da, o port mereu la gât.

— Arată-mi-o, te rog!

— Aveţi vreun motiv să stăruiţi atâta, duduie?

— Da, un motiv foarte serios.

Fritz îşi deschise bluza şi vesta, scotoci puţin şi scoase la iveală un lănţişor subţire, de care atârna un dinte mare, alb-gălbui, încovoiat puţin la vârf. Nanon îl luă şi-l examină.

— Te pricepi puţin la heraldică? întrebă ea.

— Deloc, răspunse el.

— Ia priveşte aici! Ce formă are montura de aur a dintelui?

— Formă de coroană, domnişoară.

— Întocmai. Este exact o coroană de conte, cu vârfuri de perle şi... ah!

Examinase mai atent dintele, ceea ce o făcuse să scoată acea exclamaţie de surprindere.

— Vezi dumneata, domnule, că dintele acesta se poate roti? N-ai încercat încă asta?

— Niciodată, răspunse el, privind cu încordare degetele fetei, care-şi făceau de lucru cu dintele.

— Acum... acum merge! exclamă ea. Dintele e prevăzut cu o mufă şi se poate deşuruba. Ia priveşte încoace!

Izbuti să desprindă dintele de coroană şi acum se arătă ceva interesant; scobitura naturală a dintelui fusese lărgită şi conţinea o foiţă subţire de fildeş, care avea pe una din părţi o mică fotografie artistic executată a unei tinere şi foarte frumoase femei. Dedesubt erau literele şi cifrele: *H.v.E. 1848*. Pe cealaltă parte era capul unui bărbat distins, dedesubtul căruia se putea citi: *K.v.E. 1848*.

Nanon privi cu atenţie fotografia femeii şi zise:

— Ea e, da, ea e! O recunosc, deşi arăta mai bătrână ca în

fotografia asta. Domnule Schneeberg, femeia asta trebuie să fie mama dumitale, iar bărbatul, tatăl.

Fritz rămase încremenit. Nu ştia ce se petrece cu el. O coroană de conte, iar cele două persoane să fie părinţii săi?

— O cunoaşteţi pe această femeie? izbuti dânsul să întrebe, în cele din urmă.

— Da şi nu, domnule, răspunse Nanon. La Paris, cu prilejul unei serate, mi-a atras atenţia o femeie foarte frumoasă, îmbrăcată în negru. M-am interesat cine e şi am aflat. Din păcate i-am uitat numele. Era nemţoaică, soţia unui general prusac. Mi s-a mai spus că poartă doliu, după doi copii pe care i-a pierdut.

— Au murit?

— Nu, i-au dispărut în cursul unui voiaj şi, cu toate cercetările, n-au mai putut fi găsiţi. Mai mult n-am putut afla. Se spunea numai că era de mirare că dispăruţii n-au putut fi găsiţi, deoarece hăinuţele lor erau însemnate şi amândoi gemenii aveau la gât câte un lănţişor cu un dinte de leu. Se presupunea, deci, că la mijloc era o crimă.

— Nu cunoaşteţi locul unde s-au pierdut copiii?

— Nu. N-am vorbit personal cu doamna aceea şi tot ce-ţi povestesc acum am aflat întâmplător. Sunt doi ani de-atunci şi mi se spusese că femeia purta doliu de mai bine de un sfert de secol.

— Dacă i-aţi şti numele, domnişoară! exclamă Fritz.

— Îl voi afla, fără nici o îndoială. Îi voi scrie doamnei care a dat atunci serata aceea. Chiar azi voi expedia scrisoarea.

— Vă mulţumesc, domnişoară. De când am început să gândesc, s-a născut în mine dorinţa de a-mi cunoaşte părinţii. Am fost găsit pe drum, în zăpadă, aşa că, probabil, am căzut dintr-o sanie. Mi-am spus mereu că părinţii mei trebuie să poarte o veşnică tristeţe în suflet, de aceea m-am rugat lui Dumnezeu să mi-i scoată în cale. Nu m-am întrebat însă niciodată dacă sunt bogaţi sau săraci, nobili sau oameni

simpli. Ba, vă mărturisesc, chiar mi-ar fi plăcut să fiu copilul unui om sărman, decât al unuia din societatea înaltă, pentru că nu mi-am putut însuşi cultura care să-mi îngăduie să fac faţă unei situaţii superioare. Nu mi-am pierdut niciodată speranţa. Cel dintâi indiciu în căutarea părinţilor mei îmi este oferit acum de dumneavoastră, scumpa mea domnişoară.

Vorbise cu multă căldură şi ochii săi erau aţintiţi cu recunoştinţă asupra fetei. Ea îi înapoie lănţişorul cu dintele de leu şi zise:

— Se vede că Dumnezeu ţi-a ascultat rugăciunea, domnule Schneeberg. Sunt atât de nerăbdătoare să aflu răspunsul doamnei din Paris, ca şi cum eu însămi aş fi acel copil pierdut, care-şi caută părinţii. Dar unde te voi putea găsi să-ţi comunic rezultatul?

— La doctorul Bertrand, unde locuiesc, domnişoară.

— Bine. Nu vei avea mult de aşteptat. Dar acum, hai să mergem!

Ajunseră curând la un drum bătătorit, dar el n-o părăsi pe Nanon, până când nu zăriră castelul la câteva sute de metri. Acolo îşi luară rămas bun.

După ce fata dispăru îndărătul copacilor din parc, Fritz o luă înapoi spre pădure, cufundat în gânduri. Fel de fel de sentimente îi umpleau sufletul. Dinte de leu, coroană de conte, general prusac, Paris, serată... Acolo o văzuse Nanon pe mama lui, aceeaşi Nanon care şezuse mai adineauri în pădure pe sacul cu buruieni... ah! în agitaţia lui uitase să mai ia sacul! Repede înapoi la locul unde şezuse cu tânăra fată!

Îl găsi neatins. Nu-l ridică însă, ci se trânti alături, în iarbă. Şi îşi închipui că ea se afla iarăşi acolo, pe sac... Văzu trăsăturile dulci ale chipului ei, privirea copilărească a ochilor albaştri, auzi glasul ei cald şi căută să-şi amintească fiecare cuvânt pe care-l rostise. Închise ochii şi se concentra atât de puternic, încât se sperie aproape când îi deschise iar şi băgă de seamă că începuse să se întunece.

„Fritz, Fritz, îşi zise el, stai aici şi-ţi uiţi datoria. Trebuie să te duci la turn, să-ţi iei slujba în primire. Haide, băiatule, visurile nu-s bune la nimic. La lucru!”

Se ridică de jos, azvârli sacul pe umăr şi porni.

Dar gândurile îi erau aiurea, şi o luă într-o altă direcţie decât aceea care ducea la turn. La început, nu băgă de seamă greşeala. Se întunecase repede, astfel că se putea lesne înşela în pădure. După câtva timp se opri, însă, şi murmură:

„Dar ce-i asta? Umblu de o jumătate de ceas şi de mult trebuia să fi ajuns la un drum. Că doar n-am mers în cerc.”

Porni înainte. Tot mai mult se întuneca şi pădurea devenea din ce în cea mai deasă! Aproape că nu mai vedea copacii şi adesea trebuia să se aplece, ca să poată trece pe sub ramurile joase.

„Da, m-am rătăcit în toată regula, îşi zise el. Să mă întorc? Nu, asta n-ar face decât să înrăutăţească lucrurile, căci pe întunericul ăsta tot nu găsesc locul de unde am pornit! Pădurea asta n-o fi nesfârşită, şi dacă voi merge tot înainte, nu se poate să nu ies dintr-însa. Înainte, deci!”

Merse în aceeaşi direcţie, încetişor, căci trebuia să dibuiască drumul. Rătăci astfel mai bine de un ceas, când deodată pădurea se sfârşi şi văzu deasupra capului său cerul presărat cu stele. Se opri, să-şi dea seama unde se află.

Ciudat… chiar în faţa lui, la o depărtare de numai douăzeci de paşi, se ridica un corp înalt, întunecat. Se apropie şi-l pipăi cu băgare de seamă. Era un zid de piatră. Privi de-a lungul lui, în sus, şi văzu că partea superioară era neregulată. Câteva sfărâmături de piatră împrăştiate pe pământ, ici şi colo, îl făcură să-şi dea seama că se afla dinaintea unor ruine. Şi nu era turnul… asta mai mult ca sigur…

Zidul înalt, părea să se întindă atât la dreapta cât şi la stânga. Fritz presupuse că era spatele unei clădiri vaste. Începu să meargă de-a lungul peretelui şi ajunse la capătul

său, fără să fi observat vreo intrare sau deschizătură. Coti spre partea cealaltă. Aruncând o privire în sus, constată că aici, zidul se înălţa şi mai mult. Avea câteva şiruri de ferestre, aşezate unele deasupra altora, care însă erau lipsite de geamuri.

Pe partea asta, părea mai bine întreţinut, căci pe jos nu erau sfărâmături. Din loc în loc câte o piatră, altminteri numai iarbă moale. Înaintă astfel, o bucată bună, când i se păru deodată că aude apropiindu-se paşi. Se refugie sub copaci, unde nu putea fi descoperit.

Nu se înşelase, abia se ghemuise la pământ, că observă trei făpturi apropiindu-se din aceeaşi direcţie de unde venise şi el. Acum auzea chiar şi ce vorbeau!

— Astăzi nu m-aş fi aşteptat să văd semnul acela de pe tei, spuse unul din ei.

— Trebuie să fie ceva cu totul deosebit, care l-a îndemnat pe bătrân să ne cheme, adăugă celălalt.

— Eu bănuiesc motivul, zise al treilea.

— Ei, ce să fie?

— Bătrânul a primit o vizită înaltă. Eram la Thionville şi am văzut când l-a întâmpinat pe musafir. Se afla cu doi domni în trăsură, şi câţiva servitori într-o a doua. Asta e cu siguranţă în legătură cu adunarea noastră.

Fritz nu mai putu auzi nimic, deoarece cei trei trecuseră de dânsul. Înţelegând, totuşi, că va avea loc o adunare secretă, socoti nimerit să afle şi alte amănunte. Îşi ascunse sacul în crengile unui fag scund, unde nu putea fi descoperit, se încredinţă apoi că are armele în buzunar şi se luă după cei trei bărbaţi.

Merse doar câţiva paşi după ei, când auzi o chemare, la care cele trei glasuri dădură acelaşi răspuns. În clipa următoare, paşii se stinseră şi, cu toate că-şi încordă auzul, nu-i mai putu auzi.

Ce fusese asta? Stătea vreo santinelă acolo?

Înaintă uşor, în vârful picioarelor, când auzi un zgomot slab în faţa sa. Se opri. Cu tot întunericul, văzu în zid o deschizătură ca de poartă. Acolo stătea omul, care tocmai îşi înăbuşise un acces de tuse. Fritz se piti iarăşi sub copaci şi se strecură înainte, până se află peste drum de poarta cu pricina.

Zări acum o deschizătură largă, din spatele căreia un felinar trimitea o rază slabă de lumină, care făcea ca întunericul să pară şi mai adânc, în loc să-l împrăştie. Deschizătura din zid nu era prevăzută cu nici un fel de poartă şi lumina lanternei scotea la iveală silueta unui bărbat care stătea la intrare, cu o armă în mână.

Abia făcuse descoperirea aceasta, că iarăşi auzi paşi. Veneau dinspre partea opusă. Cineva se apropia. Când ajunse în dreptul său, santinela întrebă:

— *Qui vive* — cine-i acolo?

— *Un défènseur de la France* — un apărător al Franţei, sosi răspunsul.

— *Il passe* — poate intra !

Noul sosit intră pe deschizătura din zid şi dispăru în întunericul dindărătul acesteia.

Fritz se întrebă ce era de făcut acum. Era vorba de o întrunire secretă, de natură politică, fără îndoială. Ca să ştie despre ce era vorba, trebuia să-i spioneze pe indivizii dinăuntru, şi pentru aceasta era nevoie să intre. Principalul lucru era să ştie dacă parola pe care o auzise era valabilă pentru toţi.

Se aşeză jos şi începu să aştepte. Nu trecu mult şi veniră alţi oameni, de la dreapta la stânga, cu care se procedă la fel ca şi cu ceilalţi. Fritz luă atunci o hotărâre bruscă, ieşi de sub copaci şi păşi spre intrare.

— *Qui vive*? întrebă iar santinela.

— *Un défènseur de la France*.

— *Il passe!*

Fritz nu aşteptă să fie invitat a doua oară, străbătu gangul pe dinaintea omului cu lanterna şi se pomeni într-o curte mare, pătrată, care părea înconjurată de jur-împrejur de clădiri maiestuoase. Privi mai atent, băgă de seamă că, în cele patru colţuri, zidul era mai înalt decât pe margini.

Hotărî să dea întâi o raită prin curte. Se gândi că pe vremuri trebuia să fi fost câte un turn în fiecare colţ. Toate patru erau prevăzute cu o intrare îngustă. Dar, în ciuda dimensiunilor acestui patrulater şi în pofida numărului uriaş de ferestre, totul zăcea cufundat în întuneric.

Încotro mergeau toţi oamenii aceştia, pe care îi mai auzea încă venind? Băgă de seamă că dispăreau prin intrarea unuia din acele turnuri. Jos de tot văzu sclipind o luminiţă.

Era nevoie şi acolo de o parolă? Trebuia să afle asta. Se ghemui la pământ, în imediata apropiere a intrării, şi rămase în aşteptare. După câtva timp sosi cineva. Pe când intra, lumina căzu pe chipul său şi Fritz observă că omul poartă mască neagră. După ce făcu câţiva paşi, se auzi întrebarea:

— *La légitimation*?

— *Je meurs pour la patrie* — mor pentru patrie!

— *Avance!* — înainte!

Fritz mai rămase câtva timp ghemuit la pământ şi observă că toţi cei ce veneau purtau măşti negre. Tuturor li se punea aceeaşi întrebare şi răspundeau în acelaşi fel. Apoi dispăreau înăuntru.

„Ah, de-aş avea şi eu o mască, totul ar fi perfect! Mai mult ca sigur că nu-şi dau masca jos, pentru ca domnii conspiratori să nu se recunoască între ei. Aş fi, deci, în siguranţă deplină. Dar ce Dumnezeu, e atât de greu să-mi procur o astfel de drăcie? Aş! Îl înhăţ de beregată pe unul din indivizii aceştia, şi gata masca."

Zis şi făcut. Se ridică şi se retrase ceva mai înapoi, astfel că se găsea la jumătatea distanţei dintre poarta principală şi turn. Se ghemui la pământ. După numai câteva clipe se

apropie cineva. Fritz îl lăsă să treacă, apoi se ridică repede în spatele lui şi îl prinse cu amândouă mâinile de beregată, strângându-l atât de tare, încât celălalt nu fu în stare să scoată nici un sunet. Îl duse apoi în ungherul cel mai îndepărtat, unde îl percheziţionă. Omul purta o bluză obişnuită, prinsă cu un cordon în jurul mijlocului. Fritz luă cordonul şi-l tăie în trei curele lungi, cu care legă braţele şi picioarele omului. Apoi îi luă masca şi-i vârî propria sa batistă în gură. Cu obrazul acoperit, se îndreptă spre turn. Santinela din gang întrebă:

— *La légitimation*?

— *Je meurs pour la patrie*.

— *Avance!*

Fritz se pomeni într-un gang strâmt, luminat din loc în loc de lămpi, şi care se sfârşea la o scară ce ducea în jos. Coborî şi ajunse printr-un gang asemănător la o uşă care nu era încuiată. O deschise şi intră într-o sală mare, subpământeană, unde se aflau numeroşi oameni, toţi mascaţi. Sala era puternic luminată de patru lampadare mari. Lângă peretele din fund se afla o estradă şi câteva scaune.

Cei de faţă stăteau tăcuţi, în aşteptare. Veneau tot mai mulţi, până când sala se umplu. Unul din cei prezenţi se duse apoi la uşă şi o încuie.

Se auzi un sunet de clopot şi în fund se deschise o a doua uşă. Trei bărbaţi intrară, urcând pe estradă. Doi din ei luară loc pe scaune, al treilea însă rămase în picioare. Lui Fritz i se păru că de sub jumătatea de mască neagră se vedeau sfârcurile unei mustăţi cenuşii. Nici o îndoială, acesta era căpitanul Richemonte.

Se auzi iarăşi clopotul şi bătrânul începu:

— Am dat astăzi semnalul pentru adunare, pentru a spune că a venit în sfârşit momentul să pornim la lucru. Acesta necesită exerciţii preliminare, astfel că am luat hotărârea ca armele...

Îşi întrerupse vorba şi ciuli urechea. Se auziră trei ciocănituri repezi la intrarea din faţă. Ele se repetară, provocând nelinişte printre cei prezenţi.

Santinela de la intrarea principală crezuse că-şi făcuse datoria şi când, după părerea sa, intrase şi ultimul om, dădu să se îndrepte spre curte. Dar iată că mai apăru unul. I se adresă în acelaşi fel ca celorlalţi şi primi răspunsul cuvenit. Trebuia deci să i se îngăduie intrarea. Dar santinela era nedumerită.

— Să mă fi înşelat la număr? murmură el. A intrat unul mai mult. Mă duc la turn să mă interesez.

În curte se opri, părându-i-se că aude gemete înăbuşite.

— Ce-o fi asta? Parcă s-ar înăbuşi un om. Sunetul vine dintr-acolo.

Luă arma în mână şi se îndreptă spre colţul care se afla în faţa turnului unde era sala de întrunire. Gemetele se auzeau tot mai lămurit, şi iată că văzu ceva întunecat zăcând jos pe pământ. Se aplecă şi recunoscu un om.

— Ah, legat şi cu căluş! exclamă dânsul. Ia stai!

Scoase omului căluşul din gură şi-l întrebă:

— Eşti un frate?

— Da, pe Dumnezeul meu.

— Dar cum dracu ai ajuns în halul ăsta?

— Am trecut pe lângă tine, îndreptându-mă spre turn, când m-am simţit apucat pe la spate şi cineva m-a strâns atât de tare de gât, încât mi-am pierdut cunoştinţa. Când mi-am revenit, zăceam legat şi cu căluş în ungherul acesta. Din fericire am putut scoate nişte gemete pe nas, aşa că m-ai auzit dumneata. Du-te şi dă de veste că s-a făptuit o trădare.

— Drace! Dar unde ţi-e masca?

— Mi-a fost luată.

— Aha, ăla n-o fi avut şi avea nevoie de dânsa, ca să poată intra în sală. E un om primejdios.

Îl dezlegă pe conspirator şi amândoi alergară spre turn.

Cele două santinele îl recunoscură acum, la lumina lanternei, pe omul nostru. Era un locuitor de prin partea locului, asupra căruia nu puteau exista bănuieli.

— Du-te acasă, îl sfătuiră, să nu te vadă ceilalţi, acum, că n-ai mască. Vom raporta imediat.

În vreme ce omul se îndepărta, santinelele coborâră şi, ajungând la uşa sălii de întrunire, ciocăniră de trei ori, semnalul cuvenit pentru astfel de împrejurări. Căpitanul se întrerupse, după cum am văzut, şi, când loviturile se repetară, coborî de pe estradă şi străbătu sala, pentru a ajunge la uşă. Acelaşi om care o închide i-o deschise acum şi el ieşi afară. Nici unul din cei de faţă nu rosti un cuvânt, deşi toţi erau încordaţi la culme.

Fritz îşi găsise un loc lângă unul din pereţi. Nu prea se simţea în largul său. Să fugă? Ar fi avut de susţinut afară o luptă şi ar fi fost urmărit de toţi mascaţii din sală. Dar nici nu era atât de sigur că toată agitaţia îl privea pe dânsul; putea avea cu totul altă cauză. Se hotărî deci să aştepte, gândindu-se însă în ce fel s-ar putea salva, dacă se va descoperi într-adevăr că în sală se afla un străin.

Îşi zise, pe bună dreptate, că în acest caz intrarea va fi încuiată. Dar poate va rămâne deschisă uşa prin care intraseră cei trei, care păreau să fie, conducătorii acestei adunări.

Cum să ajungă însă la uşa aceea? Privi cercetător prin sală şi făcu o descoperire care-l umplu de bucurie. Cele patru lampadare care luminau încăperea atârnau de nişte şnururi care se întindeau de-a lungul tavanului şi se împreunau într-un cârlig, aflat pe peretele care era la numai trei paşi de Fritz. Asta era o împrejurare fericită. În vreme ce căpitanul primea afară raportul santinelei, el se furişă pe lângă perete şi izbuti să se aşeze astfel încât putea atinge cârligul cu o mişcare rapidă.

Bătrânul reveni în cele din urmă. La un semn al său uşa fu

încuiată la loc şi cele două santinele se aşezară în faţa ei, cu armele în mână. Căpitanul se duse la estradă şi spuse:

— Nimeni nu-şi părăseşte locul! Unul de-ai noştri a fost atacat în curte şi strâns de gât până a căzut în nesimţire. A fost legat şi i s-a pus căluş, luându-i-se şi masca. Făptaşul se găseşte printre noi, pentru că în gang numărul oamenilor noştri a fost exact, pe când la poartă era unul mai mult.

Făcu o scurtă pauză, după care urmă:

— Am avut până acum motive ca nici unul din voi să nu-l cunoască pe celălalt şi de aceea am ordonat ca fiecare să poarte mască. Motivele acestea n-au dispărut; nu pot pretinde, deci, să vă scoateţi măştile, dar trebuie să ştiţi că vă cunosc pe fiecare în parte. Unul după altul să vină încoace şi să-şi scoată masca în faţă mea! În felul acesta spionul va fi descoperit şi făcut nevătămător. Aşezaţi-vă în rânduri! Fiecare să-l supravegheze pe vecinul său, pentru ca străinul să nu izbutească să se ascundă printre cei ce s-au dovedit în faţa mea drept fraţi.

În urma acestui ordin se produse în sală mişcare, ceea ce-i dădu prilejul lui Fritz să-şi pună în aplicare planul pe care-l concepuse.

Pe când cei de faţă se sileau să se aşeze doi câte doi, el ridică braţul, trase o dată cu putere şi smulse cârligul din perete. În aceeaşi clipă toate cele patru candelabre se prăbuşiră deasupra mulţimii.

Flăcările cuprinseră hainele celor loviţi şi se produse o panică de nedescris. O sută de glasuri strigară în acelaşi timp.

— *Sauve qui peut!* — scapă cine poate!

Toţi se îngrămădeau spre uşă şi căpitanul îşi dădu seama că se va produce moarte de om dacă i-ar sili pe „fraţi” să rămână pe loc. De aceea îi strigă santinelei:

— Deschide uşa.

Uşa fu deschisă şi acolo se iscă o busculadă grozavă, fiecare căutând să se salveze întâi. Numai câţiva mai curajoşi

alergară spre tovarăşii lor cuprinşi de flăcări să le vină în ajutor.

Fritz avusese de gând ca îndată ce se vor prăbuşi candelabrele să se retragă spre uşa prin care intrase bătrânul. Nu ştia unde ducea dânsa, dar cel puţin avea speranţa că se va putea salva. Dar fireşte că renunţă la această intenţie, când auzi porunca lui Richemonte de a deschide uşa din faţă. Se alătură deci acelora care se luptau cu coatele să iasă cât mai repede din sală.

Abia dăduse căpitanul porunca amintită, că unul din cei doi însoţitori ai săi zise cu imputare în glas:

— Dar pe trădător să nu-l laşi în nici un caz să scape!

Vorbise bătrânul Rallion, care venise în ziua aceea împreună cu Caligny la Ortry. Celălalt era fiul său, colonelul.

— Să n-aveţi nici o grijă! răspunse căpitanul. Urmaţi-mă, repede, domnii mei!

Petrecut de cei doi, sări pe uşa din fund, care fu închisă îndărătul lor. Acolo era o scară îngustă, care ducea în sus. Într-o firidă se afla o lampă. Căpitanul o luă şi alergă în sus pe trepte. Acestea sfârşeau la o lespede de piatră, pe care Richemonte o împinse în lături. La lumina lămpii, cei doi Rallioni văzuseră că se aflau într-o încăpere goală cu trei ferestre, care însă n-aveau nici pervazuri, nici geamuri. Richemonte stinse lampa şi zise:

— Repede, pe ferestre jos în curte şi spre poartă. Ajungem înaintea celorlalţi. Am o parolă deosebită pentru ieşire: *Bonaparte*. Toţi cei care vor să plece trebuie să o cunoască. Acela care n-o ştie e spionul. Ca să meargă mai repede, ajutaţi-mă amândoi!

Săriră pe fereastră şi ajunseră în curte. Şi tocmai când cei dintâi dintre conspiratori ieşiseră din turn, cei trei fură la poartă.

— Staţi! strigă bătrânul valului de oameni. Fiecare trebuie să rostească parola de trecere unuia din noi trei, dar atât de

încet, încât spionul să n-o poată auzi. Gata!

Fritz se afla printre primii. Dacă s-ar fi întors ar fi stârnit bănuieli. Duse mâna în buzunar, scoase cuţitul şi se lăsă împins înainte de cei din urma sa. Câţiva îi spuseseră parola şi ieşiseră; ajunse şi el în faţa bătrânului Rallion. Vru să treacă în fugă pe lângă dânsul, dar contele îl înhăţă:

— Stai! Parola! ceru el.

Fritz îşi apropie gura de urechea celuilalt, ca şi cum ar fi vrut să-şi şoptească cuvântul, dar încercă să se smulgă brusc din mâna bătrânului. Dar contele, cuprins de bănuieli, ţinu bine de bluză.

— Ăsta e! Ţineţi-l! strigă el.

Fiul său, colonelul, întinse imediat amândouă mâinile spre Fritz, dar şi le retrase cu un ţipăt, căci germanul îl lovise cu cuţitul peste faţă. O împunsătură în mâna bătrânului îl sili şi pe acesta să dea drumul bluzei şi astfel se văzu liber. Deşi toate mâinile se întinseră spre dânsul, nici unul nu izbuti să-l mai înhaţe, căci el făcuse o săritură şi se afundă în pădure.

— După dânsul! porunci Richemonte.

Nimeni nu se mai gândi acum la parolă, căci toţi se luară după fugar. Acesta însă nu prea se temea de urmăritorii săi; principalul era să-şi pună sacul la adăpost, căci dacă se dădea de el se putea ghici lesne cine era spionul. Alergă deci din toate puterile de-a lungul zidului, apoi, trecu dincolo de copaci, smulse sacul dintre crengile unde-l ascunsese şi mai goni o bucată în pădure.

După aceea îşi spuse că orice zgomot n-ar face decât să-i pună pe francezi pe urma lui. Se târî deci într-un tufiş din faţa sa şi rămase nemişcat.

Auzea paşii urmăritorilor şi chemările lor. Nu trecu mult şi totul se linişti. Dar Fritz nu se grăbi să iasă din ascunzătoare. Îşi puse sacul sub cap, se întinse în voie şi se gândi:

„Ce-o fi cu ruina asta? Dacă fug de aici, n-am să ştiu unde am fost. De aceea voi rămâne până dimineaţă, să văd la

lumina zilei despre ce e vorba.”

8. Şah la rege!

În tot cursul zilei, Müller se gândi mult la pictorul care fusese atât de neprevăzător încât să se intereseze de locotenentul von Greifenklau. După-amiază se plimbă cu Alexander, apoi luă cina singur în camera sa. După ce sfârşi de mâncat, stinse lampa şi rămase în aşteptare.

Căpitanul şi însoţitorii săi plecaseră la uzine. Lucrul se terminase acolo şi Müller putu observa de la fereastra sa că toate luminile se stinseseră. Atunci, unde întârziau cei trei bărbaţi? Cu siguranţă voiau să viziteze depozitele secrete. Dar unde să fie acestea? Trebuia să ştie, căci asta era sarcina lui. Va putea însă afla ceva stând aici şi aşteptând întoarcerea celor trei? Nu era mai bine să pătrundă în culoarul secret, unde se găseau, probabil, depozitele?

Îşi mai propuse să-l supravegheze pe Haller şi asta nu era greu, câtă vreme cunoştea odaia în care locuia acesta.

Se ridică şi, apropiindu-se de fereastră, ciuli urechea afară. Pretutindeni domnea tăcere adâncă. Putea cuteza, deci.

Ca şi odinioară, îşi scoase cocoaşa, se deghiză şi-şi vârî în buzunar cele două revolvere şi lanterna; apoi ieşi pe fereastră, se târî pe acoperiş şi îşi dădu drumul în jos, pe paratrăsnet. Trecând prin faţa odăii căpitanului, o văzu scăldată în întuneric.

În clipa când atinse pământul, o mână i se puse pe umăr. Se întoarse cu iuţeala fulgerului şi dădu să scoată arma, dar în aceeaşi clipă auzi un glas şoptit:

— Psst! Nici o grijă! Nu-ţi fac nimic. Vreau numai să vorbesc cu dumneata.

— Cine eşti? întrebă Müller.

— Vei afla. Vino!

Omul vorbea în dialectul celor din sudul Franţei. După cât putu observa în întuneric, străinul purta pantaloni largi, care-i ajungeau până la genunchi, pe mijloc avea un brâu, iar pe cap un fes. Aşa erau îmbrăcaţi zuavii.

— Eşti soldat? întrebă Müller.

— Nu. Hai cu mine!

Profesorul nu mai stărui. Străinul îl duse afară pe câmp, opri la un răzor, se aşeză jos şi întrebă:

— Cine eşti dumneata?

— Poate vei afla, poate nu. Dar dumneata cine eşti?

— Poate vei afla. Dar, dacă nu vrei să-mi spui cine eşti, poate că-mi vei spune ce cauţi.

— Se poate să afli şi asta.

— O ştiu.

— Atunci spune.

— Eşti unul dintre aceia care pătrund prin ferestrele altor oameni, ca să-şi ia ce-i place.

Omul acesta îl credea un spărgător, pentru că-l observase dându-şi drumul pe paratrăsnet. Müller făcu haz în sinea lui pe socoteala acestei păreri şi hotărî să-l lase pe străin în credinţa sa.

— Ai ceva împotrivă?

— Nu. Pari un om curajos.

— Ce să-i faci, meseria cere…

— Mie îmi plac curajul şi hotărârea. Ştii dumneata că eu îţi pot dăuna mult?

— Cum adică?

— Te-aş putea aresta pentru furt.

— Mă înspăimânţi.

— N-avea grijă! Nu voi face aşa ceva, dacă voi vedea că ştii să fii recunoscător.

Cuvintele acestea fuseseră rostite pe un ton care trezea încredere. Müller se simţi liniştit şi zise:

— Dacă îţi vei ţine gura, te poţi bizui pe mine.

— Bine. Locuieşti pe aici pe aproape?

— Chiar la Ortry.

— Cunoşti împrejurimile castelului şi o ruină numită „Turnul cel vechi”?

— Da.

— E în regulă deci. Eşti un om care nu stă să aleagă mijloacele, atunci când iese un folos. Vrei să câştigi parale frumoase?

Müller se sili să nu izbucnească în râs şi răspunse:

— Cu plăcere.

— Ei bine, pentru o muncă de trei ceasuri îţi ofer o sută de franci.

— Tii, ăştia-s bani, nu glumă!

— Aşa e. Şi totuşi îţi mai ofer o sută de franci pe deasupra, dacă mai faci rost de încă un om pe care să te poţi bizui.

— Poate să izbutesc. Trebuie să ştiu numai despre ce e vorba.

— Vei afla: vreau să deschid un mormânt.

— Un mormânt? spuse Müller, tresărind. Un mormânt adevărat, din cimitirul de aici?

— Asta o vei afla. Înainte însă trebuie să-mi spui dacă vrei să mă serveşti şi să faci rost şi de un al doilea om.

— Da, răspunse Müller, încetişor. În ce mă priveşte, nu mă tem să deschid un mormânt, şi cred că mai ştiu pe unul care ar fi în stare să ia parte la treaba asta, în schimbul sumei de o sută de franci. Înainte însă de a lua o hotărâre definitivă, trebuie să ştiu despre care mormânt e vorba.

Bănuia jefuirea unui mormânt oarecare, având în vedere faptul că era considerat hoţ.

— Pomeneam înainte despre turnul cel vechi. Ai fost vreodată pe acolo?

— Da.

— Ai băgat de seamă că se află un mormânt în apropierea

lui?

— Da. Cred că se numeşte „mormântul păgân”.

— Aşa e. Ştii şi cine e îngropat într-însul?

— Fireşte! Prima soţie a baronului de Sainte-Marie.

— Ei bine, mormântul acesta vreau să-l deschidem.

Müller tresări de uimire.

— Crezi, prin urmare, că au fost puse giuvaiericale în mormântul baroanei?

— Nu-i vorba de asta, ci numai de cadavrul ei. Doresc să am osemintele moartei, ca să le iau cu mine.

La aşa ceva nu se aşteptase tânărul profesor. Cine era omul acesta? Ce legătură avea cu moarta, dacă se gândea să-şi însuşească rămăşiţele ei pământeşti? Întâlnirea cu el putea să-i fie de mare folos, de aceea Müler se hotărî să se arate binevoitor.

— Plăteşti deci două sute de franci dacă fac treaba asta şi mai aduc un ajutor?

— Da. Îndată ce va fi deschis mormântul primeşti banii. Vrei?

— Da.

— Atunci e bine. Când îţi convine? Mie mi-ar conveni mâine seară. Vino la groapă la un ceas după miezul nopţii, împreună cu tovarăşul dumitale. Am să vă aştept. Jură că n-ai să mă trădezi!

— Jur în numele meu şi în acela al camaradului meu că-ţi vom da tot ajutorul să-ţi ajungi scopul.

— *Allah akbar!* Încep să capăt încredere în dumneata şi îţi voi spune şi cine sunt. Mă numesc Abu Hassan, vrăjitorul, şi sunt conducătorul unei trupe de artişti, care va da o reprezentaţie mâine la Thionville.

— Şi la ce-ţi trebuie osemintele baroanei moarte?

— Asta ţi-o voi spune numai după ce văd că ştii să taci şi eşti devotat.

— Cine va face rost de unelte? Dumneata sau eu?

— Dumneata. Eu voi aduce doar lada în care vor fi aşezate rămăşiţele, şi-ţi mai fac cunoscut că sunt mahomedan, deci nu mă pot murdări atingând rămăşiţele unui mort. Voi ajuta la dezgropat, dar cadavrul îl vei aşeza dumneata în ladă.

Vrăjitorul scoase din buzunar o pungă şi zise:

— Îţi dau acum o sută de franci. Cealaltă sută o vei primi mâine, când vom fi gata cu treaba.

Müller împinse înapoi braţul bătrânului.

— Ţine-ţi deocamdată banii! spuse el. Obişnuiesc să iau plata după ce am sfârşit treaba.

— *Allah il Allah!* Eşti un om cinstit, deşi eşti creştin şi spărgător. Abia acum sunt încredinţat că nu mă vei înşela. Noapte bună!

Străinul plecă, lăsându-l pe Müller aproape năucit de cele ce i se întâmplaseră. Cine s-ar fi gândit la asta? El, nobil din naştere, să fie angajat răpitor de cadavre de un scamator ambulant!

Se gândea să şi-l ia ca ajutor pe Fritz, pe care trebuia să-l anunţe mâine dimineaţă, căci numai servitorul său putea face pregătirile trebuitoare, îngrijindu-se de unelte, fără a stârni bănuieli.

Porni înapoi în parc. Se duse la căsuţa pe care o cunoştea şi o înconjură de câteva ori, ca să vadă dacă nu se afla nimeni într-însa. Intră apoi înăuntru şi, după ce închise uşa, aprinse lanterna, deschise uşa secretă, pătrunse între pereţii dubli şi închise la loc deschizătura.

Coborî scara şi ajunse în gang. Uşa din stânga era încuiată, la fel ca data trecută. Se îndreptă deci spre puţul din dreapta, vârând însă lanterna în buzunar, ca să nu-l trădeze lumina ei.

Cunoştea destul de bine coridorul secret, ştia că era nevoie doar să mergi de-a lungul zidului pentru a ajunge nevătămat la castel.

Pe întuneric înainta mai anevoios decât cu lanterna, dar

nu dură mult şi dibui capătul culoarului. Scoase iarăşi lanterna şi totodată ceasornicul. Era miezul nopţii.

Bănuia că n-avea nici un rost să-l spioneze pe Haller, căci desigur acesta se culcase. Totuşi, urcă scara pe care şi-o notase în memorie cu prilejul ultimei sale aventuri.

Cam în acelaşi timp, Fritz izbutise să scape de urmăritorii săi, iar căpitanul, cu cei doi Rallioni răniţi, rămăseseră în ruină. Colonelului îi ţâşnea sângele din obraji, iar tatăl său, care avea şi el o împunsătură în palmă, îl întrebă:

— Nu e nimeni pe aici care să se pricepă la răni?

— Chiar eu, răspunse Richemonte. Am făcut bine că ne-am îngrijit să avem aici doctoriile trebuitoare. Trebuie să am grijă şi de cei arşi, care se mai găsesc în sală. Apa camforată le va potoli durerile.

— Căpitane, ofer o mie de franci persoanei care-l va găsi pe vinovat.

— Şi eu mai adaug o mie, scrâşni bătrânul. Dar acum haideţi! Trebuie să-mi iau întâi lampa.

Îi duse prin curte la o uşă care se deschidea în faţada principală, străbătu cu dânşii câteva odăi, până ajunseră în încăperea prin ale cărei ferestre săriseră. Aici se afla lampa stinsă, pe care căpitanul o aprinse din nou şi ceru celor doi Rallioni să coboare scara. El îi urmă şi puseră iarăşi lespedea de piatră la locul ei. Astfel ajunseră din culoar în sală.

Flăcările se stinseseră şi domnea un întuneric adânc. Dar se mai aflau oameni acolo, erau cei răniţi şi câţiva teferi, care se ocupau de dânşii.

Lampa căpitanului făcu lumină. Răniţii gemeau, cerând ajutor.

Richemonte puse lampa jos şi ieşi prin uşa din fund. Se întoarse curând cu lumânări şi bandaje. Cel dintâi fu pansat colonelul, apoi veni rândul tatălui său.

Rănile celor arşi nu erau grave, în schimb foarte dureroase. Bătrânul îi pansă cum se pricepu mai bine şi lăsă

pe seama celor nevătămaţi să-i conducă acasă. După ce plecară toţi, închise uşile şi se adresă celor doi Rallioni, cu care mai rămăsese în sală:

— Prin culoarele subpământene nu ne putem întoarce la castel.

— De ce nu? întrebă contele.

— Pentru că l-am părăsit prin poarta principală şi pentru că mâine rănile dumneavoastră vor fi văzute, fără să se ştie de unde provin.

— Dar cum să ne explicăm?

— Asta e uşor. Am mers prin întuneric pe o pajişte, unde se afla o coasă. Colonelul a călcat pe ea şi tăişul l-a izbit în faţă. Iar dumneavoastră, domnule conte, v-a intrat vârful în palmă. Şi acum haideţi! Trebuie să ne grăbim, căci tocmai mi-am amintit că mai doreaţi să-i daţi astăzi pictorului dumneavoastră indicaţiile de care are nevoie.

Părăsiră ruinele şi merseră prin pădure spre castel, unde ajunseră când Müller abia începuse convorbirea cu vrăjitorul.

Servitorii fură miraţi, văzându-i întorcându-se atât de târziu şi uimirea lor crescu când Richemonte le povesti pe scurt accidentul cu coasa.

Femeile se culcaseră, iar bărbaţii se duseră în odăile lor, după ce contele îi trimise vorbă pictorului că-l va vizita peste trei sferturi de ceas. Scrise câteva scrisori, le puse în plicuri pe care le lăsă deschise, apoi urcă în odaia pictorului, care-l aştepta.

La intrarea contelui, Caligny se ridică politicos şi-i oferi un scaun. Rallion se aşeză tocmai în clipa când, îndărătul peretelui, Müller îşi pusese lanterna în buzunar şi, dând puţin la o parte tăblia care forma uşa secretă, putu astfel privi în odaie.

— Am venit să-ţi predau instrucţiunile, dragă căpitane, începu contele. Principalul e că poţi pleca chiar mâine dimineaţă.

Caligny se înclină.

— Cu ajutorul acestor hârtii drumul îţi va fi netezit. Te fac atent încă o dată asupra celor ce-am vorbit azi-dimineaţă. Ţi-ai întipărit bine numele ofiţerului?

— Da. E locotenentul Richard von Greifenklau.

— Exact. Câştigi prietenia lui şi cauţi să-l iscodeşti. Dacă se arată prea tăcut, ţi-am spus că are rude…

— Are o soră, interveni pictorul.

— De unde ştii?

— Se află aici un educator, un german, care cunoaşte familia aceea.

Contele se încruntă.

— Ai vorbit cu omul acela? întrebă el.

— Da.

— Sper că nu te-ai întreţinut cu dânsul într-un fel care să-i trezească bănuieli?…

Căpitanul se împurpură puţin, dar răspunse totuşi oarecum neplăcut surprins.

— Cred că n-am dat niciodată prilej să fiu considerat prea vorbăreţ şi neprevăzător.

— Bine! zise contele. De altfel, profesorul acesta e un om neînsemnat, de care nu merită să vorbim. Uite aici şi câteva scrisori, care îţi vor fi de folos. Ţi-am spus: răsplata, după cum vei fi făcut treaba. Sper că atunci când mă voi trezi din somn, dumneata să fi părăsit deja Ortryul. Aşa că ne luăm acum rămas bun, dragul meu Caligny.

Îi întinse mâna şi se îndepărtă.

„Pictorul” cercetă hârtiile şi se mai plimbă câtva timp prin odaie, încolo şi încoace. Apoi Müller îl auzi spunând:

— Acum să mergem la culcare! E târziu şi trebuie să mă scol devreme.

Puse scrisorile pe masă, se dezbrăcă şi, după ce stinse lampa, se culcă.

„Aşadar de asta a întrebat de mine, îşi spuse Müller.

Domnii aceştia par să ştie că mă bucur de încredere. O să le netezesc eu drumul mai bine decât sunt în stare scrisorile acelea.”

Aşteptă până se încredinţă că francezul adormise tun, deschise şi mai mult tăblia care ţinea loc de uşă, intră în odaie, se apropie de masă, luă toate documentele şi se înapoie cu ele în culoar. După ce încuie la loc uşa secretă, scoase lanterna şi carnetul din buzunar şi copie totul.

Apoi se strecură din nou în odaia lui Haller, puse scrisorile la loc şi se îndepărtă.

Coborî repede scara şi se duse la căsuţa din parc. Era cât se poate de mulţumit cu rezultatele din seara aceasta.

Ajungând la castel şi căţărându-se pe paratrăsnet, mai văzu lumină în odaia căpitanului. Aruncă o privire pe fereastră şi se dădu speriat înapoi, căci, lipit de aceasta, stătea căpitanul, cu spatele spre el. Deschisese un sertar secret al biroului, din care scosese un pachet de bancnote, ale căror numere părea că le cercetează.

Müller putea să-i privească peste umăr şi văzu că toate hârtiile erau însemnate. Recunoscu lămurit literele de la începutul numelor şi îşi întipări şi câteva numere. Fără îndoială, acestea erau bancnotele pe care Richemonte le luase de la directorul fabricii.

Doctorul văzu cu certitudine că bătrânul pusese înapoi bancnotele în sertarul secret pe care-l închise apoi cu un arc ascuns. Era încredinţat că putea găsi mai târziu sertarul şi-l va deschide.

Se caţără mai departe pe acoperiş şi ajunse în odaia sa. Se dezbrăcă înainte de a aprinde lumina, deoarece nu era niciodată sigur dacă este sau nu urmărit de bătrânul spion, apoi îşi notă numerele bancnotelor pe care şi le întipărise în memorie. Scoase carnetul din buzunar şi scrise câteva scrisori. După ce le închise, îşi puse dinainte câteva coli albe de hârtie, cu aerul unui om care se apucă de o treabă

serioasă. Condeiul începu să alerge pe hârtie, colile se umplură una după alta şi, când sfârşi, erau atât de multe scrise, încât se miră el singur de propria-i hărnicie.

„Asta a mers destul de repede”, îşi zise dânsul „Dar niciodată n-am făcut un lucru cu mai multă plăcere ca acum. Cred că va face impresia pe care o urmăresc.”

Lucrarea purta şi un titlu: *„O dovadă că înainte de zece ani nu poate exista nici o temere de un război cu Franţa. — Din însărcinarea Marelui Stat Major, întocmit de locotenentul Richard von Greifenklau.”*

Luă iar condeiul şi scrise următoarea scrisoare:

„Dragă Emma!

Cred că aşteptaţi de mult veşti de la mine şi le veţi primi chiar zilele acestea, amănunţit, aşa cum sunteţi obişnuiţi din partea mea. Pentru moment nu am încă timp să vă scriu, n-am avut nici măcar răgazul să le scriu mamei şi bunicului.

Rândurile acestea sunt pentru tine, deoarece sunt silit să-ţi dau anumite indicaţii în vederea unui fapt care se poate produce. Un căpitan francez, care răspunde la numele de Bernard Caligny, vine la Berlin sub numele de pictorul Haller, ca să câştige prietenia mea şi să mă iscodească asupra vederilor oamenilor noştri de stat şi a conducătorilor armatei. Sunt încredinţat că Franţa va declara războiul în câteva săptămâni şi, cu aceeaşi siguranţă, ştiu că suntem în măsură să ridicăm mănuşa azvârlită cu atâta uşurinţă. Dar, mai înainte de orice, va trebui să-l inducem în eroare pe acel trimis secret, întocmai cum vrea el să ne tragă pe sfoară. De aceea îţi trimit documentul alăturat.

Haller — sau mai bine zis Caligny — intenţionează, în cazul când eforturile sale de a mă contacta pe mine vor rămâne fără succes, să caute a obţine favoarea ta, ca să afle prin tine cât mai multe cu putinţă. Îi vei spune că eu mă aflu

în vizită la nişte rude din Lituania. În consecinţă, se va informa la tine despre activitatea mea, de lucrările mele, şi te vei da învinsă... lăsându-l să citească alăturatul document. Restul îl las pe seama inteligenţei tale şi te rog să-mi dai imediat de veste prin scrisori despre rezultate. Stau la dispoziţie cu lucrări de acelaşi fel şi te rog să-mi scrii pe adresa lui Fritz al meu: «Friedrich Schneeberg, Herboriseur, la domnul doctor Bertrand, în Thionville». Aici nu pot risca să primesc scrisori din Berlin.

Te rog să transmiţi multe complimente din parte-mi mamei şi bunicului, şi vă făgăduiesc pe curând o scrisoare lungă-lungă. Cu o sărutare frăţească

Al tău Richard.”

P.S. — Am regăsit-o pe neaşteptate pe doamna mea întâlnită la Dresda-Blasewitz.

Müller mai citi o dată scrisoarea şi documentul celălalt, apoi le închise într-un plic mare. Se lumină de ziuă, astfel că se trânti pe canapea, să se poată trezi la timp.

Să fi dormit cam vreun ceas, când îl trezi zgomotul unor copite de cai. Se ridică şi alergă la fereastră, unde văzu trăsura în care tocmai se urca pictorul, pentru a merge la gara din Diedenhofen.

Müller se întinse iar pe canapea şi adormi din nou. Îl trezi o muzică zgomotoasă şi, aruncând o privire pe ceasornic, văzu că era ora nouă. Apoi se uită pe fereastră afară, în curtea castelului, şi văzu acolo şase muzicanţi îmbrăcaţi ca nişte aventurieri, care se sileau să intoneze un fel de marş, cu ajutorul a două clarinete, o trompetă, un oboi, o trâmbiţă şi o tobă. În apropiere stăteau patru călăreţi înveşmântaţi ca la bâlci, dintre care unul era femeie. Când sfârşiră de cântat, acela cu trompeta anunţă în gura mare că la ora două după-amiază oraşul Thionville şi împrejurimile vor avea marele

noroc să poată asista la reprezentaţia unei trupe de artişti cu renume mondial. Numerele anunţate sunară extrem de senzaţionale şi, deoarece prin ţinutul acela se vedea foarte rar o asemenea trupă, nu era de mirare că toată servitorimea castelului alergă s-o vadă şi chiar boierii apărură la ferestre.

Aproape de călăreţi stătea Alexander, care se bucura foarte mult de acest spectacol. Când omul sfârşi ce avea de spus, el întrebă:

— Cât costă biletul?

— Locurile numerotate din faţă cinci franci, cele din spate patru franci, stalul întâi trei, al doilea doi, al treilea un franc şi locurile în picioare cincizeci de centime. Doriţi câteva bilete, domnişorule? Dacă le cumpăraţi acum, căpătaţi locurile cele mai bune.

— Dă-mi cinci bilete rangul întâi, ceru Alexander.

Nu ţinuse deloc seamă de faptul că baroana deschisese fereastra şi-i făcea semn. Îşi scoase portofelul, care era totdeauna plin, şi plăti douăzeci şi cinci de franci. Artiştii se retraseră mulţumiţi de afacerea bună pe care o făcuseră.

După câtva timp copilul bătu la uşa lui Müller.

— I-aţi văzut pe artiştii ăia? zise dânsul.

— Da.

— Am cumpărat cinci bilete. Uite şi pentru dumneata unul. Desigur că vei merge cu noi, nu?

— Eu? Şi mai cine?

— Mama, Marion şi domnişoara Nanon.

— Şi dacă refuz?

— Ba n-ai să refuzi, văd asta după chipul dumitale, spuse Alexander, cu convingere.

— Ai dreptate, nu-ţi voi răpi această plăcere, dragul meu Alexander.

— Îţi mulţumesc. Şi ştii ce-ţi propune mama?

— Ce?

— Să iei loc cu ea şi cu mine într-o trăsură; în cealaltă vor

fi Marion şi Nanon. Dar trebuie să plec, căci pentru o asemenea ocazie sunt pregătiri de făcut.

Plecă repede, lăsându-l pe Müller singur. Profesorului nu-i displăcea să-l cunoască pe Abu Hassan şi producţiile sale, dar fu uimit de invitaţia baroanei de a lua loc în trăsura ei. Ce motiv o îndemnase la aceasta? Era recunoştinţa pentru iubirea pe care i-o insuflase copilul?

Începu să umble prin cameră de colo-colo, se privi în oglindă şi constată că nuanţa închisă a pielii sale, obţinută artificial, îşi pierduse din ton. Luă o sticluţă cu extract din coji de nuci, vârî pensula într-însa, apoi îşi dădu pe faţă, pe gât şi pe mâini cu lichidul care dădea pielii o culoare aparte.

Privi apoi pe fereastră şi exclamă: „Ah, ce e asta? E cineva acolo sub tei! Fritz să fie?”

Îşi luă repede binoclul, deschise fereastra şi privi spre tei. Îl văzu bine pe Fritz, care privea şi el printr-un binoclu. Schneeberg îl recunoscu, căci scoase pălăria şi-l salută. Desigur că avea de raportat ceva de seamă.

Müller luă batista şi începu s-o fluture, ceea ce-l făcu pe Fritz să se ridice imediat, pornind spre pădure.

Doctorul puse în buzunar scrisorile redactate în cursul nopţii şi părăsi castelul. O luă agale prin parc şi, când fu departe, îşi iuţi pasul şi ajunse în pădure, unde-l găsi pe Fritz la locul convenit.

— Bună dimineaţa, domnule doctor, spuse servitorul. Aţi dormit bine?

— Foarte puţin.

— Eu deloc.

— Deloc? Ah, ai stat la pândă?

— Da, însă nu acolo unde trebuia, ci într-o ruină veche, unde se întrunesc conspiratorii, şi unde era cât pe ce să-mi pierd viaţa.

— Povesteşte!

— Nu aici. Ceva mai adânc în pădure.

Făcură întocmai, şi Fritz povesti ce i se întâmplase peste noapte. Când sfârşi, chipul lui Müller avea o expresie de uimire.

— Mă mir că n-am auzit încă de ruinele astea, spuse el. După cât se pare, depozitele căutate de noi se află acolo, în timp ce noi presupunem că sunt ascunse în apropierea turnului vechi. E departe până la ruinele tale?

— Nu mai mult ca până la turn.

— Atunci condu-mă acolo, căci trebuie să le văd!

Merseră şi, pe drum, Müller ceru amănunte.

— Aşadar, oratorul avea o mustaţă căruntă? întrebă el.

— Da; sfârcurile ieşeau afară de sub mască. Când m-a descoperit, individul şi-a dezgolit dinţii ca de fiară, gata să se azvârle asupra victimei.

— El e... bătrânul căpitan de la castelul Ortry. Şi, dacă nu mă înşel, atunci ceilalţi doi erau contele Rallion şi fiul său, colonelul, care vrea s-o ia de soţie pe baroana Marion.

— Pe dracul să-l ia! zise Fritz. Asta e menită pentru altcineva.

— Hm!... Dar ia spune, omule, ce-ai fi făcut dacă uşa nu s-ar fi deschis din nou?

— M-aş fi salvat prin uşa din fund.

— Unde?

— Dumnezeu ştie!

— Ai fi ajuns într-un culoar subpământean, şi dacă n-ai fi fost descoperit la timp, ai fi murit de foame şi de sete.

— Aş! Scula rea nu piere.

Fritz îşi întipărise bine direcţia în care se aflau ruinele. Mergând de-a lungul faţadei principale, unde se afla intrarea, Müller presupunea că acolo trebuie să fi fost o mânăstire.

Intrară pe poartă, dar Fritz se întoarse să caute câteva conuri de brad, căci fără lumină nu se putea recunoaşte nimic în sala de jos.

Ajunşi în curtea cea mare, îi arătă lui Müller locul unde-l

atacase pe mascat şi colţul de turn unde-l legase. Apoi intrară amândoi şi porniră către gang. Ajunseră la scara şi la coridorul de jos. Uşa care dădea în sală nu era încuiată, astfel că pătrunseră înăuntru.

Fritz scoase chibriturile şi aprinse unul din conuri. La lumina slabă a acestuia văzură că nu se făcuse încă ordine acolo. Cioburile candelabrelor mai zăceau încă, împrăştiate pe jos.

— E mai bine să te duci tu afară, Fritz, în vreme ce voi cerceta ruinele acestea, spuse Müller. Se poate să se mai afle cineva pe aici, şi ar fi rău să ne găsească împreună.

Abia ieşise Fritz, că uşa din fund se deschise şi intră înăuntru căpitanul cu o lanternă mare şi... o mătură în mână.

Îl recunoscu pe Müller de la prima privire şi un gând îi străbătu mintea. Ce căuta omul acesta aici? El era german... Nu cumva era spionul din ziua trecută?

— Domnule, ce cauţi aici? întrebă el, apropiindu-se repede de profesor.

Acesta îşi păstră sângele rece şi răspunse:

— Am dat de ceva foarte interesant; vreau să cercetez ruinele astea. Dacă aş fi ştiut de existenţa lor, mi-aş fi adus şi eu un felinar, la fel ca dumneavoastră, domnule căpitan.

Răspunsul acesta îl linişti pe Richemonte.

— N-ai ştiut nimic despre ele? întrebă el.

— Până acum câteva minute, nu.

Bănuiala se trezi din nou în bătrân şi-l măsură pe profesor din cap până-n picioare.

— Ascultă-mă, domnule, nu-mi place ca salariaţii mei să-şi vâre nasul pretutindeni. Ai destul de lucru ocupându-te de Alexander.

Tonul aspru cu care vorbise căpitanul, îl făcu pe Müller să replice şi el mai puţin moale:

— Mă opriţi să vizitez aceste ruine?

Richemonte se dădu mirat un pas înapoi şi puse lanterna

jos.

— Domnule Müller, ce-i cu dumneata? Cine e acela care pune întrebări?

— Doar morţii cărora le-a aparţinut cândva această mănăstire ar putea să-mi ceară socoteală. Căci aici, în împărăţia ruinelor, toţi sunt egali.

Răspunsul acesta îl năuci pe căpitan. Ceva mai liniştit, zise:

— Dumneata eşti străin şi eram în drept să mă mir că te găsesc tocmai în locul acesta.

Müller căută să risipească cu totul bănuiala bătrânului şi izbuti să-şi dea aparenţa unei nevinovăţii desăvârşite:

— Am avut ieri nişte dureri de cap grozave, ceea ce m-a făcut să mă culc devreme. Deoarece însă aerul din odaie mi-a făcut şi mai rău, am pornit să fac o plimbare prin pădure, ca să caut o buruiană rară din care să-mi prepar un ceai. Astfel am ajuns adânc în pădure şi m-am pomenit deodată în faţa ruinelor.

— Despre care nu ştiai nimic?

— Absolut nimic.

— Îţi dai cuvântul de onoare?

— Fireşte. Dar pentru ce acest interogatoriu? La ce folosesc lanterna şi mătura asta? Locuieşte oare aici un căpitan de bandiţi ori un mâncător de oameni? Nu poate intra aici oricine are dragoste pentru antichităţi?

— Dumneata ştii că ruinele acestea se află pe proprietăţile mele?

— Nu ştiu, dar îmi închipui.

— Ei bine, află că eu sunt stăpânul şi te opresc să mai calci vreodată în această mănăstire.

— Dar alţii pot intra?

— Cine ţi-a spus că au fost oameni aici?

— Priviţi jos! Nu vedeţi că urmele acestea sunt recente?

— Asta nu te priveşte. N-ai de unde să ştii. Eu sunt

stăpânul. Cară-te!

Müller înălţă din umeri, nepăsător.

— Puţin îmi pasă pe cine priveşte asta. Afară, însă, oamenilor li s-ar putea părea ciudat că un căpitan al Gărzii imperiale umblă cu mătura pe aici... şi s-ar mai putea întreba şi despre celelalte lucruri nu tocmai curate care se petrec pe aici.

Richemonte se năpusti furios asupra lui Müller şi-l prinse de braţ:

— Domnule, ce vrei să spui cu aluziile dumitale, ai?

— Nimic altceva decât că mă voi supune poruncii dumneavoastră de a părăsi locul acesta, dar stărui ca de aici înainte să mi se vorbească pe alt ton. Un doctor în filosofie nu e inferior, din punct de vedere social şi spiritual, unui căpitan francez al Gărzii imperiale.

— Ah, cutezi să vorbeşti astfel? scrâşni Richemonte. Te voi alunga!

— Nu puteţi face asta. Dumneavoastră sunteţi domnul căpitan Richemonte, pe câtă vreme contractul meu e încheiat cu domnul baron de Sainte-Marie. Vă salut, domnule căpitan.

Plecă.

— Du-te! strigă după el bătrânul. Voi vorbi mai târziu cu dumneata.

În pădure, Müller se întâlni cu Fritz, căruia îi povesti cele întâmplate.

— Acum v-aţi căpătat un duşman neîmpăcat, spuse Fritz.

— Aşa e.

— O să vă alunge.

— Nu voi pleca.

— Vă va face cu neputinţă îndeplinirea misiunii.

— Nu mă tem de el, deşi el crede că are toată puterea în mână. Să nu ne mai gândim la dânsul! Am să-ţi spun ceva mai important, Fritz. Poţi procura în mod discret sape şi lopeţi pentru astă-seară?

— Foarte lesne.

— Vom deschide un mormânt.

— Drace, sună cam sinistru.

— Îl cunoşti pe vrăjitorul Abu Hassan, care dă o reprezentaţie azi la Thionville?

— Da. Locuieşte la hanul care e peste drum de locuinţa doctorului Bertrand. În trupa lui se află o femeie care mi-a făcut azi o declaraţie de dragoste în toată regula.

— Eşti un bărbat fericit dacă ţi-ai atras iubirea unei artiste.

— Hm... arta ei e cam veche, domnule doctor.

— Merită cu atât mai mare atenţie. Dar să rămânem la treburile noastre. Abu Hassan e oriental, la fel ca prima soţie a baronului. Între aceştia doi trebuie să fi existat o anumită legătură, altminteri de ce o fi vrând să-i ia osemintele?

— Ce aveţi dumneavoastră, şi ce am eu de-a face cu aceste oseminte orientale?

— Trebuie să i le scoatem din pământ.

— De ce tocmai noi?

— Lucrurile s-au petrecut astfel: aseară coboram de-a lungul paratrăsnetului, în vreme ce dânsul dădea târcoale castelului, din nu ştiu ce motiv. M-a luat drept un spărgător. Şi deoarece şi-o fi spus că un asemenea individ s-ar învoi la deschiderea unui mormânt, mi-a oferit două sute de franci, în cazul în care i-aş da o mână de ajutor să deschidă groapa aceea păgână, aducând cu mine încă pe cineva.

— Şi aţi primit?

— Da. Bănuiesc că baroana n-a murit, aşa că nici n-a putut fi îngropată. Mormântul e gol, sau altcineva e îngropat acolo. Trebuie să mă încredinţez, aşa că mă voi duce diseară acolo.

— Voi veni şi eu.

— Aranjează lucrurile în aşa chip încât să fii la mormânt cu uneltele încă înainte de ora unsprezece. Mâine am un drum pentru tine. Uite aici nişte scrisori. Treci cu ele frontiera şi le

predai la primul oficiu poştal german. Nu am încredere în cei de aici şi mă tem c-ar putea fi deschise.

După ce Müller îi încredinţă servitorului scrisorile, se despărţi de el.

Când ajunse la castel era trecut de douăsprezece. Un servitor îi spuse că domnul căpitan poruncise să vină la dânsul, îndată ce se va înapoia de la plimbare.

Richemonte se şi afla, deci, acasă. Asta era o dovadă sigură că între castel şi ruina mănăstirii exista un drum scurt pe sub pământ. Müller se duse la căpitan, complet liniştit. Avea planul său.

Bătrânul stătea la masa de scris. Când intră profesorul, se ridică şi zvârli condeiul cât colo.

— Domnule, începu el, te-am chemat aici ca să lămurim odată relaţiile care există între mine şi dumneata.

— Sunt de acord, răspunse germanul, fără să se tulbure de starea de enervare vădită a celuilalt. Şi mie îmi plac lucrurile lămurite şi voi face tot ce-mi va sta în putinţă pentru a ajunge la o limpezire.

Căpitanul se prefăcu că nu observă sfidarea din aceste cuvinte şi urmă cu acelaşi ton:

— Ţi-ai permis adineauri, la ruine, un fel de a vorbi pe care eu nu-l pot admite. Ceea ce vreau să te întreb acum, este dacă mă recunoşti ca stăpânul dumitale, căruia trebuie să-i dai ascultare. Răspunde scurt: Da sau nu?

— Nu!

— Atunci, du-te dracului! izbucni Richemonte.

— Până acum nu ştiu unde se află domiciliul acestui onorabil personaj. Şi nici nu intenţionez să-l găsesc, chiar dacă mă alungaţi, căci n-aveţi acest drept.

— Mi te împotriveşti?

— Da. Am fost angajat de domnul baron de Sainte-Marie, nu de dumneavoastră.

— Oho! Eu am semnat contractul în locul lui şi tot eu voi

iscăli şi concedierea.

— Încercaţi! Veţi vedea că n-o să obţineţi nimic cu asta, domnule căpitan.

În felul acesta nu-l înfruntase nimeni pe bătrân. Scrâşni din dinţi, se apropie de îndrăzneţul tânăr şi zise cu glas ameninţător:

— Atunci te voi da afară cu mâna mea.

Müller zâmbi şi replică:

— Sau veţi lua pistolul şi mă veţi împuşca, la fel ca pe directorul fabricii.

Bătrânul sări îndărăt, de parcă ar fi văzut o fantomă.

— Domnule! răcni el. Vrei să te zdrobesc?

— O să vă fie cam greu. Mie nu-mi va da niciodată în gând să completez o chitanţă, pe care dumneavoastră să adăugaţi mai târziu că mă sinucid, pentru că n-am returnat banii, pe care cu o clipă înainte i-aţi pus, totuşi, în buzunar, în bancnote veritabile, dar din păcate cu însemnări pe ele.

Richemonte rămase înlemnit, fără a izbuti să scoată un cuvânt.

— Eu v-am socotit destul de inteligent, urmă Müller, pentru a sta de vorbă cum se cuvine cu un om de talia mea; văd însă că m-am înşelat. Un om de ştiinţă, mai ales de specialitatea mea, nu se teme de nimeni.

— Ştiinţa dumitale? Care e aceea? întrebă Richemonte, tremurând de enervare.

— Magia sau „arta neagră”, cum i se mai zice.

— Magia? Prostie! Asta s-o spui muierilor bătrâne, nu mie! Cu şmecheria asta nu mă înspăimânţi pe mine, domnule Müller.

Îşi recăpătase stăpânirea de sine şi-l privi întunecat pe profesor.

— Vă înşelaţi, spuse acesta. Aţi auzit vreodată ceva de oglinda pământului, în care cel care se pricepe poate vedea tot ce vrea, chiar şi cele mai ascunse taine ale unui om?

— Prostie, de zece ori prostie!

— Eu vă voi dovedi contrariul. Am vrut să văd cu ce vă ocupaţi şi am privit în oglinda mea. Atunci v-am văzut intrând printr-un loc din perete în odaia directorului fabricii; l-am văzut numărând banii, l-am văzut scriind chitanţa, v-am văzut apoi pe dumneavoastră la birou, adăugând ceva pe dânsa, după aceea v-am mai văzut ducându-vă în fundul odăii, în vreme ce el citea la birou ceea ce aţi scris dumneavoastră. L-am văzut sărind în sus cu furie, apoi glonţul pornind din pistolul dumneavoastră; am văzut cum i-aţi pus mortului arma în mână, cum aţi aşezat chitanţa pe masă, ca să fie văzută imediat, cum v-aţi dus apoi în camera dumneavoastră, unde aţi ascuns banii şi v-aţi dezbrăcat repede, ca să daţi impresia că tocmai v-aţi trezit din somn. Tot oglinda aceea a mea mi-a arătat cablul şi astfel se explică faptul că l-am găsit imediat.

O schimbare grozavă se produse cu Richemonte. Ochii i se înfundară în orbite, chipul i se făcuse palid de tot. Tânărul acesta relata totul atât de exact, ca şi cum ar fi fost de faţă…

— Şi astfel văd şi acum banii aceia furaţi, urmă profesorul, pe care i-aţi ascuns în sertarul secret al mesei de scris; o simplă apăsare uşoară e de ajuns ca să-l deschidă. Vreţi să vă arăt?

Făcu un pas mai aproape, dar bătrânul întinse braţele, ca pentru a se apăra, şi strigă îngrozit:

— Nu, nu!

— Văd chiar numerele bancnotelor, îl chinui mai departe Müller. Ele sunt 10468, 17391, 21869 şi aşa mai departe, şi deasupra sunt iniţialele firmelor de la care le-a primit directorul fabricii. Şi acum spuneţi, vă rog, dacă oglinda pământului e o prostie, după cum v-aţi exprimat adineauri!

Căpitanul îndreptă o privire îngrozită asupra germanului.

— Şi vrei să cred asta? întrebă el.

— N-aveţi decât să vă îndoiţi, dacă vă place. M-aţi

ameninţat cu darea afară; ei bine, eu nu vă voi da afară, însă voi face ca poliţiştii să vă scoată de aici. Sângele directorului strigă spre cer, eu pot dovedi cine este ucigaşul său şi baroana îşi va vedea iubitul răzbunat.

Richemonte sări în sus:

— Şi asta ştii? În definitiv, ce pretinzi de la mine?

— Foarte puţin. Pretind semnătura dumneavoastră sub o declaraţie că sunteţi ucigaşul directorului.

— Eşti nebun! strigă căpitanul.

— Ascultaţi-mă în linişte! Îmi daţi această semnătură, prevăzută cu sigiliul şi ştampila dumneavoastră. Eu o voi păstra, până voi pleca de aici de bunăvoie. Dacă ne despărţim în condiţii bune, primiţi de la mine hârtia înapoi şi nimeni nu va afla ce aţi făcut. Dacă însă ne despărţim certaţi, atunci documentul intră în mâinile baroanei. Vă dau cinci minute timp de gândire. Dacă le lăsaţi să treacă fără să vă hotărâţi a semna, dau de veste poliţiei. N-am nevoie să produc alte dovezi decât faptul că se vor găsi la dumneavoastră bancnotele însemnate, în vreme ce procesul-verbal încheiat de autorităţi aţi susţinut că directorul le-a deturnat.

Privi la ceasornic:

— Aşadar cinci minute; începeţi acum!

Bătrânul se văzu prins. Exista o singură scăpare; să-l împuşte pe neamţul acesta, la fel ca pe directorul fabricii.

Mâna căpitanului se apropia de sertarul unde îşi avea armele; Müller însă îşi duse şi el mâna la buzunar, din care scoase un revolver.

— Luaţi mâna de acolo, altfel trag, ca într-o fiară! Au trecut trei minute, mai rămân două!

Richemonte întinse braţul spre sertarul secret, să scoată bancnotele, pe care voia să le distrugă. Dar Müller îi ghici gândul şi strigă:

— Stai! Pe mine nu mă tragi pe sfoară. Mai ai timp o

jumătate de minut, apoi sun servitorii. În prezenţa lor vei putea scoate bancnotele, însă nu înainte.

Privi iar la ceasornic şi zise:

— Au trecut cele cinci minute.

Puse mâna pe mânerul soneriei şi apăsă. Căpitanul strigă îngrozit:

— Stai! Iscălesc.

— Tot ceea ce spun eu?

— Da! scrâşni el.

În clipa aceea intră un servitor. Căpitanul îl privi cu încordare pe Müller, dar acesta se întoarse nepăsător spre uşă şi zise omului:

— Domnul căpitan îţi aduce la cunoştinţă că eu, în calitate de educator al baronului Alexander, am dreptul să stau la masă cu familia. Aşadar, începând de azi pui un tacâm şi pentru mine.

Servitorul se înclină şi plecă.

— Eşti un diavol! scrâşni Richemonte.

— Nu mă insulta, scrie mai bine aşa...

— Afurisit să fii!

Luă hârtia şi condeiul, iar Müller îi dictă cuvintele, în timp ce se juca cu revolverul în buzunar.

„Mărturisesc prin aceasta că directorul fabricii Metroy nu s-a sinucis, ci a fost împuşcat de mine. Bancnotele, despre care ziceam că le-ar fi deturnat, mi le-a înmânat cu cinci minute înainte de a-şi da duhul.

Ortry, 19 mai 1870
Albin Richemonte, căpitan.”

Bătrânul se împotrivi din răsputeri să scrie toate astea, dar în zadar, căci Müller rămase neînduplecat. Scrâşnind din dinţi, îşi puse semnătura dedesubt şi zvârli condeiul. În

mintea sa încolţiseră gânduri de răzbunare.

„Îl voi supraveghea după ce va pleca, îşi zise el. Voi observa unde ascunde hârtia şi o voi lua, iar bancnotele le voi ascunde în alt loc.”

Când Müller avu în mână hârtia semnată şi parafată cu sigiliu, cum se cerea pe vremea aceea, Richemonte se ridică:

— Acum cred că suntem gata, zise el. Poţi pleca.

Müller rămase însă şi-l observă zâmbind.

— Ei, cred că suntem gata? repetă, bătrânul.

— Gata suntem, dar mai e totuşi ceva. Sunt încredinţat că încă mă subestimezi. Atitudinea şi tonul schimbat pe care-l ai constituie o neprevedere; căci îmi dau de bănuit că mă vei trage pe sfoară. Asta se poate întâmpla numai într-un singur fel: vei observa printr-o sticlă mată unde pun hârtia şi mi-o vei şterpeli. Sau vei proceda şi mai radical: îmi vei trage un glonte în cap. Trebuie să-ţi spun, însă, că plec la Thionville, de unde un curier se va duce cu această hârtie în patria mea, iar acolo va fi pusă în bună păstrare. Dacă mi se întâmplă aici cel mai mic rău, hârtia va ajunge în mâinile procurorului. Ceea ce urmează, îţi poţi închipui lesne. Te salut, domnule căpitan. Ţi-am spus, „şah la Rege”! Dacă mai faci o singură mişcare, eşti mat.

9. Dansatoarea pe sârmă

În oraşul Thionville, peste drum de locuinţa doctorului Bertrand, se afla un han în care trăgeau cei din clasa de mijloc. Acolo locuia şi vrăjitorul Abu Hassan cu trupa sa de scamatori.

Nici unul din oamenii săi nu ştia de unde era originar, şi nici izvorul din care scotea bani nu-l cunoşteau. Oricât de reduse ar fi fost încasările, Abu Hassan avea întotdeauna destule parale ca să-şi plătească angajaţii.

În cămăruţa vecină cu sala cârciumii, Fritz Schneeberg, stătea la un pahar de vin împreună cu una dintre artiste. Femeia avea vreo treizeci de ani, dar părea mult mai bătrână. Faţa ei trăda viaţa plină de vicii pe care o dusese, însă pudra şi fardurile îi dădeau o înfăţişare plăcută. Era gata îmbrăcată pentru reprezentaţie, într-o rochie cu paiete. Deşi destul de solidă, era dansatoarea pe sârmă a trupei şi îşi făcea treaba cât se poate de bine.

Stătea acum lângă Fritz Schneeberg, pe care-l mânca din ochi, nu alta.

— Numai o sărutare, cocoşelule! îi ceru ea.

— Ce folos ai tu numai dintr-o sărutare? replică el. O duşcă de vin e mai bună decât o mie de sărutări.

— Nu cumva ai vreo amantă?

— Din păcate, nu.

— Atunci de ce te împotriveşti? Vreau să te am şi nu trebuie să mă refuzi. Semeni atât de bine cu unul pe care l-am cunoscut când eram fată, încât ţin neapărat să repar acum crima ce am comis-o atunci.

— Crimă? Ce tot vorbeşti?

— Nu te priveşte. Şi totuşi îţi voi povesti, dacă-mi dai o sărutare.

— Nu vreau să aflu.

— Dar ce-ţi închipui, omule? strigă ea. Cine eşti tu, la o adică? Un simplu culegător de buruieni, iar eu sunt o artistă, de al cărei fiecare deget s-ar atârna zece bărbaţi!

— Ei, nu mai tăia piroane!

— Tai piroane, zici? Dar de ce crezi că vrea să mă ia de nevastă Paiaţa, ai? De ce mi-a jurat răzbunare, dacă-l resping?

— Păi, pentru că o fi vrând să se spânzure şi el de unul din degetuţele tale.

— Ba nu de asta, ci pentru că ştie că va câştiga o groază de bani cu mine. Tuturor li s-au aprins călcâiele după mine.

— Atunci Paiaţa aia nici nu te iubeşte, şi nici simţul onoarei nu-l are.

— Aşa şi e. Doar e tatăl meu vitreg.

— Drace! Dar ce vârstă are?

— Peste cincizeci. Mama mea, a doua lui nevastă, a murit de tânără, şi de atunci m-a târât cu el prin lume. Când eram copilă, a vârât totdeauna în buzunar micul meu câştig; dar când m-am făcut mai mare şi mai deşteaptă, mi-am ţinut singură casa. El vrea să schimbe acum lucrurile şi-mi cere să devin soţia lui, ca să poată face cum făcea înainte. Dar n-o să ajungă la asta, beţivanul ăla. Să-l lăsăm însă pe dânsul. Vino-ncoace, scumpule!

Vru să-l cuprindă de mijloc, dar Fritz îi apucă cotul şi o împinse încolo.

— Fii cuminte! spuse el, desprinzându-se.

Dar bluza lui rămase în mâna ei şi se descusu.

— Eşti o pisică foarte primejdioasă, mai spuse el. Uite că mi-ai rupt şi bluza asta nouă.

Ea nu-l auzi, căci rămăsese încremenită în faţa lui, cu privirea aţintită asupra gâtului.

— Dar ce ai de te zgăieşti aşa la mine? o întrebă.

— Dintele ăsta, oh, dintele ăsta! Arată-mi-l!

Prinse lănţişorul, trase dintele mai aproape şi-l privi cu ochi scăpărători.

— Ce-i cu dintele acesta? întrebă Fritz.

— Doamne, ai putea fi unul din ei... Omule, semeni atât de bine cu acela căruia i-au fost furaţi cei doi gemeni! Asta m-a izbit din primul moment. Eram tânără pe atunci şi copiii răpiţi nu pot fi mult mai în vârstă decât eşti tu acum. Spune, de unde ai acest dinte?

— De la părinţii mei, răspunse el.

— Cine au fost dânşii?

— Nu ştiu; sunt un copil găsit.

— Un copil găsit! exclamă dansatoarea. Unde te-au descoperit?

— În apropierea unui sat de lângă Neidenburg. În Prusia orientală.

Fritz socoti că trebuie să-i spună adevărul. Nanonei, însă, îi povestise că fusese găsit între munţi, adică în Elveţia, şi făcuse asta pentru că trebuia să treacă drept elveţian.

— La Neidenburg!... Tu eşti! Oh, acum te pot sili să mă iubeşti, căci cunosc o taină care trebuie să-mi aducă iubirea ta.

— Ce fel de taină?

— Întâi spune-mi dacă vrei să fii al meu. Numai atunci îţi voi spune cine sunt părinţii tăi.

— Părinţii mei? Îi cunoşti?

— Da, eraţi doi fraţi gemeni şi aţi fost răpiţi la Osnabrück, din ordinele unui bărbat de vază, care l-a răsplătit bine pe răpitor. Mai târziu însă v-aţi pierdut, tu la Neidenburg, iar celălalt... ah! Dar ce tot flecăresc eu aici! Pe tine te vreau, pe tine! După aceea îţi voi spune cine eşti.

El clătină din cap, în semn de refuz.

— Te fac fiu de conte, îl ispiti ea.

— Lasă-mă!

— Afurisitule! Vrei cu tot dinadinsul să rămâi un biet

culegător de buruieni?

În clipa aceea intră Paiaţa. Văzu agitaţia ei şi o înţelese greşit.

— Ce faceţi acolo, ai? A bătut ora două şi reprezentaţia trebuie să înceapă. Ce mutră ai, cocotă! Cară-te! Şi pe domnişorul ăsta o să-l iau de urechi şi...

Îşi întrerupse vorba, căci privirea îi căzuse pe lănţişorul cu dinte. Era beat, dar totuşi păli când văzu obiectivul. Fără să mai adauge vreun cuvânt se întoarse şi părăsi încăperea.

— Ce l-a apucat aşa deodată? întrebă Fritz.

— A văzut dintele, ca şi mine. După reprezentaţie mai vorbim. Acum trebuie să plec. Între timp, gândeşte-te dacă vrei să fii al meu, în schimbul unei coroane de conte.

Fritz rămase pradă unei mari agitaţii. Copleşit de fel de fel de gânduri, se duse în cel mai apropiat magazin să-şi cumpere o bluză nouă.

Părăsind prăvălia, văzu apropiindu-se două trăsuri, în prima îl zări pe Müller, în cealaltă pe Nanon; pe ceilalţi nici nu-i observă. Amândoi îl salutară prietenos şi el îşi propuse să vorbească cu frumoasa fată îndată ce-i va fi cu putinţă.

În vremea asta, dansatoarea se dusese la garderobă, care se afla în partea din fund a hanului. Toţi ceilalţi artişti erau deja la locul reprezentaţiei; numai Paiaţa îşi aştepta fiica vitregă.

Când aceasta intră, el tocmai ducea la gură sticla, aproape goală. Dădu pe gât ultima picătură şi o zvârli la pământ, unde se prefăcu în zeci de cioburi.

— Aha, flirtezi cu maimuţoiul ăla tânăr! strigă el.

— Şi ce te priveşte pe tine? întrebă ea.

— Mă priveşte, şi încă mai mult ca pe oricare altul. Nu-s eu logodnicul tău?

— Logodnic? spuse ea, batjocoritor. Ăla e colo, în odăiţă...

— Ăla? Ah, vagabondul, culegătorul de buruieni!

— Nu, ci un nobil, un fiu de conte. Am băgat eu de seamă

că şi tu ai văzut dintele.

— Nu vrei să-ţi ţii gura, cocotă neruşinată? O să ne ducă la spânzurătoare.

— Pe tine, numai pe tine! Eu nu pot fi pedepsită. Trebuia să te ascult, am stat doar de pază şi eram un copil încă. Îl iubesc. Şi-l voi face să ajungă conte.

— Oho, că mai sunt şi eu aici!

Se apropie de dânsa, dar ea îl împinse la o parte şi-i strigă:

— Cară-te, că puţi ca un butoi!

Omul se prăbuşi la pământ. Dar, cu îndemânarea unui adevărat acrobat ce era, se ridică iarăşi şi-i plesni o palmă răsunătoare bietei dansatoare. Ea scoase un ţipăt de furie şi se năpusti asupra lui, însă dânsul nu se dădu bătut, cu toată ameţeala. Se încăierară, muşcându-se şi lovindu-se, până când apăru unul din trupă, spunându-le că reprezentaţia trebuia să înceapă şi Abu Hassan poruncise să vină şi ei.

Trimisul plecă. Dansatoarea fierbea de mânie, Paiaţa era aprins de gelozie.

— Aşteaptă numai! scrâşni ea. O să-ţi arăt eu, răpitor de copii ce eşti! Te vâr în închisoare, ticălosule, şi scap astfel de tine. Să se sfârşească reprezentaţia şi vine el, i-am spus să vină. Îi voi spune totul, apoi va fi al meu, iar tu vei tăia sare la ocnă.

Îşi puse un şal, îi mai dădu un brânci beţivului şi plecă. El privi după dânsa şi strânse pumnul.

— Mai există un mijloc, cocotă nerecunoscătoare. M-am gândit adesea la el, dar nu l-am pus în aplicare. Dar acum se înhăitează cu alţii, iar pe mine mă trimite la ocnă. De ajuns! S-o ia dracul!

Şi, cotrobăind prin lada deschisă, îşi urmă monologul:

— Am prevenit-o adesea; acum s-a sfârşit. Aici sunt hainele şi acolo încasările directorului. Ha-ha-ha! Să mă vâre pe mine la închisoare! Vom vedea cine o să câştige.

După ce orândui totul, părăsi garderoba, scoase cheia şi o puse într-o crăpătură a zidului, deoarece la tricoul său n-avea buzunar. Apoi plecă la reprezentaţie.

Tocmai începea spectacolul, la care participa şi Müller cu elevul său şi mama acestuia.

Un turn înalt din frânghii trezise curiozitatea spectatorilor. Alături, câteva funii erau trase mai jos. Era un trapez şi, afară de asta, tot felul de instalaţii de gimnastică, aşa cum se întâlnesc la circuri. Pe jos erau întinse covoare mari, pe care clovnii făceau ghiduşii. Cea mai mare atenţie o atrăgea, însă, o schelă înaltă de pe care Abu Hassan, vrăjitorul oriental, urma să-şi arate talentele.

Când veni beţivul, câţiva artişti făceau gimnastică pe funia mai joasă, apoi urmă un număr comic, în care avea el rolul principal.

După aceea, veni rândul dansatoarei. Stătea sprijinită de scara care ducea în sus şi, la un moment dat, zvârli şalul de pe umeri şi începu să urce. Sus se afla prăjina de echilibru: o luă şi se asigură dacă frânghiile erau bine întinse. Lângă acestea stăteau colegii ei, printre care şi Paiaţa. Îşi alesese un anumit loc, unde obişnuia ea să-şi dea drumul. Dansatoarea întinse braţele şi picioarele şi întinse prăjina în echilibru pe frunte.

Totul părea în cea mai perfectă ordine. Păşi pe funie, la o înălţime de vreo cincisprezece metri şi urcă până la douăzeci. Străbătu drumul acesta, făcând tot felul de acrobaţii îndrăzneţe, apoi coborî iarăşi, cu spatele. Era un număr greu; un singur pas greşit şi s-ar fi prăbuşit. Dar totul merse bine.

Pe la jumătatea funiei se întoarse, cu o săritură îndrăzneaţă, care fu răsplătită cu un ropot de aplauze. Ea mulţumi înclinându-se, apoi se lăsă încetişor în genunchi, tocmai deasupra tatălui ei vitreg, care trăgea din toate puterile funia de care se ţinea. Se aşeză acum pe frânghie şi se lăsă încetişor pe spate. Când îşi găsi echilibrul, stând

întinsă cu toată lungimea trupului, îşi aşeză pe frunte unul din capetele prăjinii, pe care începu s-o balanseze. După aceea ridică în sus braţele, apoi picioarele, fără ca prăjina sau ea însăşi să-şi piardă vreo clipă stabilitatea. Aplauze furtunoase răsunară.

Clipa aceasta o aşteptase Paiaţa. Slăbind şi întinzând din nou, cu repeziciunea gândului, funia pe care o ţinea, astfel că numai un ochi de cunoscător ar fi putut observa manevra, balansă frânghia principală. Aplauzele fură acoperite de un ţipăt al dansatoarei: prăjina se aplecă întâi încetişor, apoi mai repede, şi în clipa următoare căzu jos. Femeia încercă să prindă funia cu mâna, dar nu întâlni decât aerul, zbură la vale şi căzu cu o izbitură surdă la pământ, alături de tatăl ei vitreg.

Acesta păru încremenit o clipă; apoi însă îşi acoperi faţa cu mâinile şi se aruncă plângând lângă victimă.

În acelaşi moment, însă, mâna lui Abu Hassan i se lăsă grea pe umăr.

— Ucigaşule! îi strigă el. Am văzut bine c-ai făcut-o cu intenţie. Voi pune să te aresteze!

Paiaţa, însă, se prefăcea că nu aude. Publicul alergă la locul nenorocirii. Criminalul îşi croi drum afară, strigând: „Un medic! Un medic!”

Ajunse cu bine la han. Cât ai clipi din ochi, se spălă de farduri şi se îmbrăcă cu hainele pregătite dinainte. Îşi azvârli o pălărie pe cap, puse mâna pe caseta cu bani şi părăsi încăperea, pe care o încuie, zvârlind cheia într-un butoi din apropiere. Fu uşor pentru dânsul să sară gardul din grădină şi, într-o clipă, ajunse afară, pe câmp. O luă la goană, spre pădurea apropiată.

De altfel nici nu era nevoie de atâta grabă şi precauţie. Cât priveai cu ochii, în acea zi, nu puteai zări nici picior de om. Atât orăşenii cât şi cei din împrejurimi se adunaseră la locul reprezentaţiei, ce promitea să întreacă cu mult tot ce văzuseră până atunci.

În vremea aceasta, în zona unde avusese loc spectacolul domnea mare agitaţie. Toţi se îngrămădeau să vadă cele întâmplate, şi cei trei poliţişti ai oraşului nu fură în stare să menţină ordinea.

Boierii de la Ortry urmară sfatul lui Müller şi, urcându-se în trăsură, părăsiră oraşul.

Dansatoarea zăcea încă la locul accidentului. Era înconjurată de o masă de oameni, iar doi bărbaţi stăteau în genunchi lângă ea: doctorul Bertrand şi Fritz.

— Cum stăm? întrebă acesta din urmă.

— Prost, după cum era de aşteptat, răspunse medicul. Chiar dacă îşi va reveni în simţire, va fi numai pentru a adormi pentru totdeauna.

Dansatoarea mişcă puţin capul şi deschise ochii. Privirea ei împânzită căzu asupra lui Fritz. Păru că-l recunoaşte, căci ochii i se însufleţiră, şi se sili să surâdă prietenos. Buzele i se mişcară şi cei doi bărbaţi, aplecându-se asupra ei, auziră lămurit ce spunea:

— Generalul… Kunz de Eschenrode… tata… pus să răpească contele… Jules Raillon… vărul Hedwigăi… Paiaţa… plătit… ah!

Mai mult nu putu spune. O spumă amestecată cu sânge îi ţâşni din gură, ochii i se holbară, un tremur îi zgudui trupul; încercă să-şi ridice braţul, ca şi cum ar fi vrut să-l cuprindă pe Fritz, apoi scoase un horcăit şi adormi pentru vecie.

Cei de faţă se retraseră în tăcere.

— Oare ce voia să zică cu vorbele şi numele acelea? întrebă doctorul Bertrand.

— Mă priveau pe mine.

— Ah, o cunoşteai?

— Nu, însă am stat de vorbă cu ea la han, înainte de reprezentaţie. Vroia să-mi comunice după spectacol ceva important. Pe pragul morţii şi-a adus aminte de făgăduială şi şi-a îndeplinit-o — incomplet, e drept, dar pot fi totuşi

mulţumit. Ce se va întâmpla cu cadavrul ei?

— Merge la morgă. După aceea trebuie vorbit cu directorul trupei, Abu Hassan.

— El trebuie să fie la han. Mă duc să-l caut.

Când Fritz ajunse acolo, orientalul tocmai pusese un lăcătuş să spargă uşa garderobei şi se văzu că lipseau banii rezultaţi din încasări şi costumul cel nou al unuia din artişti.

— Paiaţa a fugit, spuse Hassan. El e ucigaşul, am văzut eu! Mă duc imediat la poliţie, să cer să fie urmărit.

Şi Fritz ţinea mult ca fugarul să fie prins, dar nu voia să facă nici un pas înainte de a vorbi cu Nanon şi cu Müller. Îşi aminti şi de povestea cu dezgroparea mormântului, care trebuia să aibă loc la noapte, şi în care scop el urma să facă rost de uneltele trebuincioase.

Luă hotărârea să le transporte de pe acum în pădure şi să le ascundă în apropierea mormântului, apoi să se ducă la castel şi să-l aştepte pe Müller. În drum spre turn vor avea timp să discute şi despre problema lui, căreia profesorul, desigur că-i va acorda întreaga atenţie.

Hangiul îi dădu, fără multă vorbă, două sape şi două lopeţi, cu care Fritz porni în amurg spre pădure. Ascunse uneltele lângă mormânt, apoi se îndreptă spre castel.

Văzu lumina arzând în odaia lui Müller. Mai era mult până la miezul nopţii, aşa că se retrase mai departe şi se aşeză într-un loc de unde putea ţine sub observaţie fereastra odăii profesorului.

Tot stând aşa fără nici o treabă, se pierdu în contemplarea faţadei principale a clădirii. Îndărătul cărei ferestre locuia Nanon? Se gândea vreodată la el, cum se gândea dânsul la ea? Ce deosebire între o asemenea fată şi dansatoare! Ce fericire să te bucuri de iubirea unei astfel de fiinţe...

Cuvintele muribundei îi veniră în minte:

„Generalul... Kunz de Eschenrode... tată... pus să răpească contele... Jules Rallion... vărul Hedwigăi... Paiaţa...

plătit… „

Ce să însemne aceste cuvinte? Exista vreun general cu numele Kunz de Eschenrode? Îi fuseseră răpiţi acestuia cei doi copii? Da, pe fotografia din interiorul dintelui se aflau literele K v E. Contele Jules Rallion să fi pus să se răpească copiii? Şi acest Rallion era oare vărul Hedwigăi? Cine să fie această Hedwiga? Nu cumva soţia generalului? Sub fotografia femeii erau literele H v. E. Paiaţa răpise copiii? Cine-l plătise? Vărul acela, adică contele Rallion?

Tot frământându-şi mintea cu aceste întrebări, Fritz îşi dădu seama că viaţa sa putea lua o întorsătură nebănuită. Cel mai mult îl preocupa faptul că numele „de Eschenrode” nu-i era necunoscut. Stăpânul său, locotenentul von Greifenklau, avea un unchi cu acest nume, care era general şi purta chiar numele de Kunz, după cât îşi amintea el. Soţia generalului Eschenrode era sora doamnei de Greifenklau. Fritz ştia bine că generalul n-avea copii, iar în ceea ce privea pe soţia lui, el n-o văzuse încă, dar ştia că umbla totdeauna în mare doliu.

Îşi propuse să-i povestească totul lui Müller. De la acesta putea căpăta cele mai bune lămuriri, astfel că aşteptă nerăbdător sosirea lui.

În vremea asta, Müller se afla în odaia sa, unde scria. Ca să nu poată fi observat, lipise o foaie groasă de hârtie pe gemuleţul mat, prin care căpitanul putea privi în cameră. O lăsă acolo şi după ce sfârşi de scris, apoi, după ce se schimbă de haine, ieşi pe fereastră, străbătu acoperişul şi îşi dădu drumul în jos, pe paratrăsnet.

Fritz îl văzu sosind şi veni mai aproape.

— Eşti de mult aici?

— Cam de multişor, domnule doctor. Am venit mai devreme pentru că se anunţă furtună şi pentru că… aş vrea să vă comunic ceva.

— Ceva important pentru misiunea noastră?

— Important e, însă numai pentru mine, domnule doctor.

— O chestiune personală?

— Cam aşa.

— Bine, atunci să ne îndepărtăm mai întâi de castel, ca să nu fiu observat. Uite, ia aceste două hârtii, care trebuie trimise peste graniţă, împreună cu celelalte.

O luară la picior şi, când fură departe, Müller zise:

— Acum dă-i drumul, Fritz!

— În primul rând trebuie să vă rog să nu mi-o luaţi în nume de rău, domnule doctor, dacă, înainte de a începe, vă voi pune câteva întrebări care privesc nişte oameni care vă sunt apropiaţi.

— Întreabă fără teamă!

— Nu-i aşa că domnul general de Eschenrode vă este rudă?

— Da, e unchiul meu.

— Doamna de Eschenrode e sora mamei dumneavoastră?

— Da. Nu ştiai asta?

— Nu ştiam precis. V-am servit totdeauna numai în garnizoană, astfel că n-am venit în contact cu familia dumneavoastră. Îmi daţi voie să vă mai întreb ceva: are copii domnul general?

— Nu.

— Nici n-a avut?

— Ba da. A avut doi gemeni, băieţi. I-au dispărut însă într-un mod straniu. Credea că e vorba de o răpire şi nu s-a dat înapoi de la nimic să lămurească misterul, însă totul a fost în zadar. De atunci mătuşa mea poartă doliu, iar unchiul nu numai că se ţine departe de orice distracţie, dar s-a retras cu totul din lume şi trăieşte exclusiv pentru serviciul său.

Fritz rămase tăcut. O furtună se dezlănţuise într-însul şi i se păru că visează.

— Ce motiv ai să te intereseze aceste lucruri? îl întrebă Müller.

Fritz şovăi o clipă, apoi răspunse:

— Vedeţi, eu cred că nu-i exclus ca băieţii dispăruţi să fie regăsiţi... cel puţin unul dintre ei.

— Fireşte c-ar fi cu putinţă, dar de unde şi până unde ţi-a venit ţie ideea asta?

— De unde? Păi, mi se pare că am aflat întâmplător ceva cu privire la unul din aceşti copii.

— Adevărat? spuse profesorul surprins. Asta ar fi aproape o minune! Dar se mai întâmplă în viaţă unele fapte care te uimesc. Mi s-a întâmplat şi mie aşa ceva. Ştii că şi tatăl meu a dispărut fără urmă, cu mulţi ani înainte. Toate cercetările au rămas zadarnice, dar iată că aici, la Ortry, am aflat ceva care aruncă o rază de lumină în întunericul acesta.

— V-aş dori din toată inima să găsiţi o urmă a dispărutului, domnule doctor, spuse Fritz. Ar fi însă extraordinar ca tot aici, la Ortry, să se afle cheia enigmei copiilor dispăruţi. N-au avut vreun semn după care să poată fi recunoscuţi?

— Pe corp nu. Dar hăinuţele lor erau însemnate şi la gât aveau fiecare un lănţişor cu un dinte de leu, în al cărui interior se aflau fotografiile părinţilor. La gemeni nu se poate vorbi de diferenţă de vârstă, diferenţa aceasta e, de obicei, numai de minute, totuşi unul era mai mare. Acesta avea dintele drept, iar celălalt, mai tânăr, pe cel stâng. Vezi că unchiul fusese cândva în Algeria şi a împuşcat acolo un leu de o mărime neobişnuită. Arabii sunt foarte superstiţioşi. Ei spun că băiatul căruia i se atârnă la gât un dinte de leu devine puternic şi viteaz. Unchiul a luat drept bună credinţa aceasta, fireşte nu din superstiţie, ci dintr-un capriciu. Nu oricine are norocul să poată spune că l-a răpus pe regele animalelor, de aceea, pentru fiul unui vânător de lei, un astfel de dinte este o dovadă preţioasă a vitejiei tatălui.

— Unde au fost pierduţi copiii?

— Cam pe lângă Osnabrück.

— Drace! Locul acesta mi l-a indicat şi dansatoarea. Pe

mine m-au găsit departe, spre răsărit, în apropiere de Neidenburg. După cum ştiţi, sunt şi eu un copil găsit.

— Într-adevăr, aşa e!

— Am fost descoperit lângă un munte de zăpadă şi de aceea mi s-a dat numele de Schneeberg.

— Îmi aduc aminte. Mi-ai povestit despre asta. Dar bine, omule, nu vei fi vrând să spui că între tine şi dispariţia acelor copii este vreo legătură?

— Încă nu sunt sigur, domnule doctor. Cât aş fi de fericit dacă mi-aş putea regăsi părinţii! De-ar fi bogaţi sau săraci, nobili sau din popor, îmi este indiferent, numai să fie şi ei bucuroşi de regăsire.

— Dar bine, omule, ce tot îndrugi la prostii! Cine, oare, nu s-ar bucura... De unde deduci însă că...

— Din faptul că port atârnat la gât un dinte de leu, şi anume pe acela din falca dreaptă, îl întrerupse Fritz.

— Dumnezeule mare, e cu putinţă? Tu...?

— Da, eu!

— Îl mai ai?

— V-am spus doar că-l port atârnat la gât.

— Şi fotografiile sunt înăuntru?

— Sunt.

— Ai ştiut asta şi nu mi-ai vorbit niciodată?

— Zău n-am ştiut nimic de fotografii, domnule doctor. Ieri abia, domnişoara Nanon mi-a atras atenţia asupra fotografiilor.

— Domnişoara Nanon? Ce ştie ea despre dintele acesta?

— Dânsa a văzut la Paris o doamnă despre care se spunea că poartă mereu doliu, pentru că şi-a pierdut copiii gemeni şi nu i-a mai regăsit. Fiecare copil purta la gât un lănţişor de aur cu un dinte de leu. Ieri am întâlnit-o în pădure pe duduia Nanon şi, când a zărit dintele, şi-a adus îndată aminte de doamna aceea. Când a mai aflat că sunt copil găsit, a presupus imediat că trebuie să fiu unul din cei doi băieţi

pierduţi. A examinat mai îndeaproape dintele şi atunci a descoperit că poate fi deşurubat din coroana de conte în care era montat... şi astfel am dat de cele două fotografii.

— A cunoscut-o pe doamna aceea?

— Nu, dar mi-a făgăduit să se intereseze cât mai curând cine era. Cred că a şi scris la Paris.

— Da, mătuşa se află acum la Paris. Se poate s-o fi văzut Nanon. Dar fotografia seamănă cu doamna?

— Da, duduia Nanon a recunoscut-o imediat.

— Atunci nu e nevoie să se mai scrie la Paris. Fritz, tu ştii că eu ţin mult la tine, zise profesorul, prinzându-i mâinile.

— Oh, domnule doctor, dintr-un punct de vedere, aproape că-mi pare rău auzind că părinţii mei sunt oameni de seamă, căci vă asigur...

— Prostii! Ştiu ce vrei să zici şi te înţeleg. Dar valorezi cel puţin tot atât cât un mare moşier sau nobil de vază. Dacă e vorba să fie regăsit unul din cei doi veri ai mei, atunci îmi este mai plăcut să fii tu acela decât oricare altul. Te pricepi să deschizi dintele?

— Da.

— Dă-l încoa'! Am să aprind lanterna.

O aprinse şi privi la fotografiile pe care i le arătă Fritz.

— Nici o îndoială, ei sunt! zise Müller. Unchiul şi mătuşa. Omule, eşti într-adevăr vărul meu. Vino să te îmbrăţişez!

Din prevedere stinse lanterna, o vârî în buzunar, apoi întinse braţele să-l cuprindă pe Fritz. Acesta, însă, se dădu un pas înapoi şi zise:

— Să mai aşteptăm puţin, domnule doctor! Dintele s-a găsit, dar întrebarea e dacă eu sunt adevăratul proprietar. Dintele nu e o dovadă suficientă, deşi trebuie să semăn foarte bine cu generalul, aşa cum era atunci, pentru că dansatoarea a observat imediat acest lucru.

— Care dansatoare?

— Aceea care s-a prăpădit astăzi.

— Încă un mister.

— Da, şi unul chiar foarte ciudat. Anume cred că cel care m-a răpit pe mine şi pe fratele meu a fost unul din paiaţele acelea din trupă.

— Asta sună a basm. Povesteşte!

Fritz istorisi totul şi, când sfârşi, Müller zise:

— Acum nu mai există nici o îndoială în ce mă priveşte: tu eşti vărul meu! Începând de astăzi te voi trata ca atare, deşi, ţinând seama de misiunea noastră, faţă de alţii nu trebuie să ne cunoaştem. Înainte de toate trebuie să punem mâna pe actorul acela care a fugit. Voi lua măsurile cuvenite. Până atunci, însă, să păstrăm cea mai mare tăcere. Numai fugarul poate da lămuriri, şi fără dânsul e greu de dovedit că tu eşti fiul generalului.

— Asta e şi părerea mea, zise Fritz. Faceţi tot ce credeţi de cuviinţă! Ştiu că mă pot bizui pe dumneavoastră.

— Da, te poţi bizui, băiatule. Îţi făgăduiesc că-mi voi da aceeaşi osteneală ca şi cum aş fi eu însumi copilul găsit. Acum să ne grăbim, însă, să ajungem la mormânt, căci Abu Hassan ne va fi aşteptând.

— Nu s-ar putea afla de la dânsul ceva despre angajatul său?

— Mi-am pus şi eu această întrebare. Vom vedea dacă ştie ceva ce ne poate fi de folos. Acum haide!

Îşi iuţiră paşii şi cotiră pe un drumeag, care-i aduse repede aproape de ţintă. De după un bolovan se ridică o făptură negricioasă:

— Cine e?

Müller recunoscu îndată glasul şi răspunse:

— Abu Hassan, sunt prietenii tăi.

— Nu-mi mai rostiţi numele! La o întreprindere ca a noastră trebuie să fii cu mare băgare de seamă. Aţi adus uneltele cu voi?

— Da, sunt în apropiere, răspunse Fritz.

— Adu-le şi să începem. Trebuie să ne grăbim, să nu ne ajungă furtuna înainte să terminăm. O lanternă am adus eu.

Fritz aduse sapele şi lopeţile, apoi fură aprinse lanternele. Lumina lor slabă căzu asupra colinei şi a stâncilor de dedesubt. Adia un vânt uşor, în bătaia căruia luminile începură să pâlpâie. Datorită acestui fapt, păru că stâncile şi copacii din jur capătă viaţă. Umbrele întunecate şi fâşiile luminoase se mişcau, tremurând uşor. Tufele luară forme ciudate, părând braţe ridicate ameninţător şi capete care se clătinau cu mânie în faţa sacrilegiului celor trei bărbaţi.

— Presupun că nu trebuie să se bage de seamă că mormântul a fost deschis... zise Müller.

— Nimeni nu trebuie să afle, răspunse Hassan.

— Atunci e nevoie să ridicăm cu băgare de seamă iarba, ca s-o putem aşeza la loc după aceea. Şi mai trebuie să îndepărtăm toate urmele care ne-ar putea trăda.

Se puseră pe lucru şi abia după ceasuri atinseră adâncimea la care se află de obicei sicriele în cimitire. În cele din urmă, se auzi un sunet care le dădu de veste că sicriul fusese atins. Încercară să-l scoată şi văzură că era foarte greu.

— Să-l lăsăm jos, spuse Müller. Îl putem deschide acolo.

Abu Hassan fu de acord. Dar acum se dovedi că sicriul era înşurubat bine de tot. Drept şurubelniţă se folosiră de un briceag şi, într-un târziu, capacul cedă. Müller stătea în groapă, în timp ce ceilalţi doi îi luminau de sus cu lanternele. Doctorul era tot atât de încordat precum Abu Hassan. Se aşteptase ca sicriul să fie gol, dar acesta era totuşi prea greu.

— Scoate capacul! spuse beduinul, gâfâind.

Müller se supuse, prinzând capacul de unul din capete ridicându-l. Trei perechi de ochi priveau cu încordare jos. Nu văzură nici un fel de oseminte, ci numai rumeguş de lemn şi pietre, cu care era umplut sicriul.

— *Allah akbar*, mare e Dumnezeu! exclamă Abu Hassan,

surprins. Ce-i asta?

— O înşelătorie, nimic altceva, răspunse Fritz. Baroana n-a fost înmormântată aici.

Müller sprijini capacul de peretele gropii, se aplecă şi cercetă conţinutul sicriului.

— Nu-i nimic într-însul decât rumeguş de lemn şi pietre, zise el.

— Asta înseamnă că s-a făptuit o înşelătorie cu Liama, fiica corturilor noastre, oftă beduinul cu obidă. Ochii mei văd crima şi privirile mele recunosc înşelătoria. Jur pe Allah că...

Se întrerupse, speriat. Un tunet puternic cutremură pământul şi un fulger orbitor sfâşie întunericul. Ochii celor trei fură aproape orbiţi de lumină şi, când întunericul se lăsă iarăşi peste ţinut, văzură o făptură înaltă de femeie, învăluită de sus până jos în alb, plutind printre tufe spre groapă.

— *Allah akbar!* şopti Abu Hassan. E spiritul Liamei.

Cei trei bărbaţi stăteau ca împietriţi. La lumina unui al doilea fulger zăriră lămurit contururile făpturii. Mai văzură şi că nu plutea, ci mergea ca toţi oamenii, în ciuda aerului straniu pe care-l degaja veşmântul acela neobişnuit.

Profesorul se reculese cel dintâi şi zise:

— Nu e spirit, e om în carne şi oase... Trăieşte, ţi-o voi dovedi, Abu Hassan.

Sări afară din groapă şi întinse braţul s-o prindă, însă un nou fulger îl orbi. Izbi în aer şi piciorul îi rămase prins într-o rădăcină. Se poticni şi căzu în nas. Înainte de a se putea ridica, fantoma dispăruse.

Furtuna se stârnise cu atâta violenţă, încât mahomedanul, superstiţios, fu cuprins de fiori.

— A venit cu Scheitan![1] Fugiţi, altfel suntem pierduţi! strigă el, zvârlind lanterna şi zbughind-o înspre pădure.

Fritz şi Müller rămaseră singuri sub valurile de ploaie.

— Ce-a fost asta? întrebă servitorul.

---

[1] Satana. (arab.)

— Crezi în fantome? întrebă, la rândul său, Müller, stingând lanterna şi vârând-o în buzunar.

— Nu cred deloc. După cum vă cunosc, o să-mi puteţi explica întâmplarea asta ciudată. Acoperim groapa?

— Nu. Mă tem că suntem observaţi. Căci pe acolo unde aţin spiritele, se pot aţine lesne şi oameni. Până acum nu cred c-am fost recunoscuţi, dar asta s-ar putea întâmpla dacă mai rămânem aici. Să lăsăm sarcina de a acoperi la loc groapa pe seama nelegiuiţilor care-au făptuit înşelăciunea. Eu ştiu ceva mai bun de făcut. Ia uneltele şi vino!

10. Prin tainiţele Parisului

Pe una din acele străduţe lăturalnice ale Parisului care leagă Rue de Poissonniers cu şoseaua de Clignancourt, se afla una din cârciumile acelea rău famate pe care poliţia le tolerează numai pentru că pot fi folosite drept curse de „şoareci”. Astfel de localuri rămân multă vreme aparent neobservate, dar într-o bună zi, pe seară, apar pe negândite poliţiştii, pentru a face o captură.

Stăpânul acestei cârciumi era un individ viclean şi plin de îndrăzneală, ba chiar hoţ şi tăinuitor de lucruri furate, deşi poliţia nu izbutise niciodată să-l prindă asupra faptului, ca să-l poată pedepsi. Clienţii săi erau oameni mai mult sau mai puţin certaţi cu legea şi erau serviţi de chelneriţe, a căror meserie nu era numai aceasta.

Casa avea spre stradă o faţadă foarte îngustă şi niciodată nu se vedea seara o fereastră luminată. Părea cu totul nelocuită, afară de pivniţă, unde se afla cârciuma, la care trebuia să cobori pe nişte trepte ca vai de lume. Pivniţa era lungă şi strâmtă. Fusese împărţită în câteva odăi, dintre care cele din faţă adăposteau clienţii. Numai aceia în care stăpânul avea o deosebită încredere puteau intra în celelalte încăperi.

Vreo doisprezece oameni se strânseseră în jurul unei mese. Fiecare avea în faţa sa un pahar mare cu rachiu tare. Discuţia nu era foarte însufleţită. Patronul nu se arătase încă. Înfăţişarea celor două chelneriţe trăda viaţa agitată de care aveau parte. Una din ele, Betty, şedea printre bărbaţi şi trăgea, din când în când, o duşcă din paharul ei. Cealaltă, Sally, stătea ghemuită într-un colţ, capul sprijinit în mâini şi nu părea prea bine dispusă.

— Ce-i cu Sally? întrebă unul din clienţi pe Betty. Arată ca

şi cum şi-ar fi luat rămas bun de la *Père Chattemite*[1].

— Rămas bun? Ba deloc. Moş Secret e însă cam supărat pe dânsa, fiindcă, în ultimul timp, a făcut cam prea mult pe năzuroasa.

— Pe năzuroasa? râse celălalt. Sally şi năzuroasa!

— De când are un adorator…

— Un adorator? Drace! Cine-i individul? Îl cunosc?

— Nu. Ai lipsit cam mult de pe aici, Paiaţo. E un străin care vine la noi abia de câteva săptămâni.

— Atunci a devenit foarte neprevăzător, Moş Secret al nostru.

— Păi da, pe un străin nu-l laşi să-şi ia nasul la purtare până într-atât încât să ne sufle nouă, vechii clienţi, fata.

— Ba mai suflă el şi altele.

— Ce anume?

— Bani.

— Ah! Joacă?

— Da, şi chiar foarte bine.

— La voi? Colo sus? întrebă omul, arătând cu degetul spre plafon.

— Fireşte că acolo sus.

— Mi se pare cam riscant lucrul acesta. E unul de-ai noştri?

— Fireşte. E un „*changeur*”.

Cuvântul acesta înseamnă de fapt schimbător de bani, dar aici era folosit în înţelesul de falsificator de poliţe.

— Un „*changeur*”? Ei da, în cazul acesta îi dă mâna să facă pe nebunul. Cum îl cheamă?

— Nu vrea să spună. Noi îl numim *Le Changeur*. E foarte prevăzător, Sally însă îi spune „Artur al meu”.

— De unde vine?

— Spune că e originar din Pirinei.

— O fi adevărat?

[1] Moş Secret. (n. ed.)

— Cred că da. Vorbeşte în dialectul din Foix sau Roussillou. De altfel, tot ceea ce câştigă dă pe băutură.

— Ăsta e omul meu. Aşa ceva îmi place. Un individ inteligent, care trăieşte din buzunarele celor bogaţi, nu trebuie să fie zgârcit cu camarazii săi săraci. Vine şi astăzi?

— Nu e sigur. De câteva zile n-a mai dat pe aici. De aceea e indispusă Sally. Îşi închipuie că o trădează.

— Ei şi! Nu-i ăsta, e altul. Hai să ciocnim un păhărel, Sally!

Dar chelneriţa făcu un gest de refuz cu mâna. Omul se întoarse atunci spre Betty:

— Văd că ai dreptate, fetiţo. E năzuroasă rău... Dracul să le ia de muieri!

— Dar de când ai devenit duşman al femeilor, Paiaţo? întrebă un altul, râzând. Tu, care alergi după orice fustă! Chiar după propria ta fiică vitregă. Dar unde ai lăsat-o?

Bătrânul păli şi o expresie de spaimă luci în ochii săi.

— N-o mai am, răspunse el, şovăind.

— N-o mai ai? Dar unde e?

— E moartă.

— Moartă? Fata aia sănătoasă, puternică, e moartă? Cum a murit?

— S-a prăbuşit de pe frânghie.

— Şi a murit pe loc?

— Imediat. A fost un noroc pentru ea, căci avea toate coastele şi membrele zdrobite.

— Unde s-a întâmplat asta?

— La Thionville. Dar nu vreau să mai aud nimic de asta.

— Parcă eraţi în trupa lui Abu Hassan?

— Da.

— De ce ai părăsit-o? Plătea doar bine.

— Nu mai voiam să rămân în meseria asta, după ce am pierdut-o pe fată, în chip atât de tragic.

— Şi cu ce te ocupi acum?

— Ce te priveşte? Interesează-te de afacerile tale, nu de

ale mele. Acum m-am pus pe odihnă.

— Nu prea îmi vine să cred, băiatule.

— De ce nu, mă rog?

— Pentru că e nevoie de bani pentru aşa ceva.

— Şi de unde ştii că n-am?

— Ah! Ai bani? spuse celălalt. Atunci se schimbă lucrurile. Dar tot aş vrea să ştiu cum te-ai îmbogăţit aşa, deodată. De când te cunosc eu, ai băut tot ce-ai câştigat. N-ai pus de-o parte nici o centimă. Mă bate gândul că ai dat vreo lovitură.

— Şi chiar dac-ar fi aşa, ce te priveşte pe tine?

— Ai dreptate, nu mă priveşte deloc. Cred însă că s-ar cuveni să faci cinste cu o sticluţă prietenilor tăi, acum că stai atât de bine cu veniturile.

— Nici nu-mi dă prin gând. N-am atâţia bani cât îţi închipui tu, şi trebuie să caut să-mi ajungă până capăt o slujbă nouă.

— Zgârcitule! După atâta timp cât ai lipsit dintre noi se cuvenea să dai ceva... Dar lasă, te iert, căci văd venind pe cineva care nu e atât de avar ca tine...

Zicând acestea, se întoarse spre uşă, prin care intrase un nou client.

Era un bărbat cam de douăzeci şi opt de ani, cu înfăţişarea plăcută, trăsături bărbăteşti frumoase. Părul tăiat scurt, ca şi mustaţa plină erau negre ca pana corbului, contrastând puternic cu albul feţei. Statura lui nu era prea înaltă, dar bine legată. Cu toată îmbrăcămintea simplă, compusă din pantaloni largi şi o bluză albastră de pânză, faţă de ceilalţi clienţi părea aproape distins.

— Ah, *Le Changeur!* Bun venit! De ce n-ai mai fost pe aici în ultimele zile?

Toţi îi strânseră mâna. Sally sări în sus cu un strigăt de bucurie şi abia îi lăsă timp să răspundă la saluturile şi întrebările celorlalţi.

— În sfârşit, ai venit! exclamă ea, cuprinzându-l cu braţele. Unde ai fost în acest timp?

— Dar cât am lipsit? întrebă el cu un zâmbet silit. Doar trei zile.

— O veşnicie pentru mine. Dar ce te-a împiedicat să vii?

— Afaceri! spuse străinul, înălţând din umeri.

— Şi ţi-au reuşit?

— Ca întotdeauna.

— Da, căci eşti un om cu cap, spuse ea cu mândrie. Tu n-o să te laşi niciodată prins. Haide, trebuie să-mi poveşteşti!

Vru să-l tragă spre locul unde şezuse până atunci, dar el se împotrivi:

— Mai târziu, Sally! Nu trebuie să-i neglijezi pe camarazi, şi apoi mi-e o sete grozavă. Dă-mi vin, dar dintr-ăla bun! Şi acestor domni, adu-le trei sticle cu rachiu! Le place mai mult băutura asta tare. Când ai făcut afaceri bune, trebuie să te gândeşti şi la camarazi.

— Vezi tu, Paiaţo, că *Le Changeur*, al nostru, e un om de treabă? zise cel ce vorbise înainte. Face cinste de îndată ce intră pe uşă.

— Paiaţă? întrebă străinul, măsurându-l pe bătrân. Un nou camarad?

— Da, un păcătos bătrân în care se poate avea încredere.

— Cu ce se ocupă?

— Cu de toate. Nu se dă înapoi de la nimic. În ultima vreme a fost în trupa unui scamator căruia îi zice Abu Hassan, vrăjitorul. Acolo, fiica sa vitregă, dansatoare pe sârmă, a căzut de la înălţime, frângându-şi gâtul, şi de atunci a părăsit şi el trupa. Ah, uite că soseşte vinul şi rachiul! Cine ştie cât timp vom mai fi împreună!

— Ţi-e teamă că or să te prindă şi or să te aresteze? întrebă Betty, batjocoritor.

— Ţine-ţi fleanca! E vorba aici de cu totul alte lucruri.

Turnă rachiu în pahare şi se ridică:

— Să ciocnim! spuse el. Trăiască bătrânul căpitan!

Ceilalţi ciocniră cu dânsul, dar fură atât de miraţi de

urarea aceasta, încât şovăiră să ducă paharele la gură.

— Bătrânul căpitan? Cine-i ăsta, Levier? întrebă unul din ei.

Cuvântul francez „*levier*” înseamnă rangă de fier, ceea arată destul de bine ce meserie avea omul cu această poreclă.

— Vreţi să ştiţi cine e bătrânul căpitan? zise el. Nici nu l-am văzut încă, dar probabil că-l vom cunoaşte curând. Şi atunci ţine-te, neică! Va fi mult mai bine de noi ca până acum. De asta puteţi fi siguri.

— Cum? Vorbeşte! Vorbeşte! se auzi din toate părţile.

Sally se apropie şi ea să audă. Se aşeză lângă *Changeur*, punându-i mâna pe umăr.

„Rangă de fier”, îşi luă o mutră importantă şi începu:

— După cum ştiţi, mareşalul Niel a dat încă de mult armatei noastre o nouă îndrumare.

— Fireşte că ştim asta, răspunse vecinul său.

— Da, tu mai mult decât alţii, Rossignol. Ai fost, doar, timp de trei luni soldat şi dacă n-ai fi avut mână lungă…

Rossignol înseamnă privighetoare, dar şi şperaclu.

— Da, ăia credeau că asta e împotriva onoarei de militar, râse Rossignol. Prostie şi onoare! În felul acesta am scăpat mai uşor de serviciul militar. Dar, continuă-ţi povestea, băiete!

— Aşadar, urmă Levier, încă din anul 1867, când din pricina problemei luxemburgheze urma să înceapă „dansul”, s-au format asociaţii de puşcaşi care au căpătat numele de *Sociétés des Franctireurs*. Din păcate, chestia a avortat atunci, când neamţul acela, Bismarck, ne-a stricat socotelile. Acum însă există perspective ca aceste asociaţii să capete de lucru.

— În ce fel?

— Mai întrebi? Ştii ce se înţelege prin franctiror?

— Ce alta decât un francez care are dreptul să împuşte

orice prusac.

— Da şi nu. În felul acesta, orice soldat de rând ar fi un franctiror. Se intenţionează formarea unor asociaţii de puşcaşi liberi, care să fie ataşaţi diferitelor arme ale armatei. Din punct de vedere al dreptului ginţilor, cred că ştiţi ce e asta, nimeni nu se poate împotrivi. Chiar dacă sunt prinşi, trebuie trataţi ca prizonieri de război, şi li se acordă o bună îngrijire, iar la încheierea păcii sunt eliberaţi. Eu cred că e foarte bine şi frumos să lupţi pentru patrie, dar mai bine şi mai inteligent e să fii niţeluş franctiror liber. Tu ce zici, Dietrich?[1]

— Sunt de aceeaşi părere.

— Şi-or mai fi mulţi care gândesc la fel. Nu vor fi atât de proşti să se înroleze în armată, pentru a se lăsa împuşcaţi în schimbul unei solde mizerabile; ei vor forma trupe proprii şi se vor gândi la folosul lor personal, în primul rând.

— Nu e rău. Dar asta merge numai în caz de război.

— Îl vom avea curând.

— Cu cine?

— Cu cine alţii decât cu nemţii, cu care trebuie să ne răfuim pentru Sadowa.

— Ce ne priveşte pe noi, francezii, Sadowa?

— Eşti un prost! Nu stăm noi în fruntea moralei…

— Ai dreptate, îl întrerupse Rossignol râzând, stăm în fruntea moralei, doar de aceea te numeşti tu Levier şi eu Şperaclu.

— Lasă glumele idioate! Chiar şi în meseria noastră, suntem superiori nemţilor. Germanul e un neghiob în toate privinţele. De la noi primesc ei vinurile şi îmbrăcămintea, pielea şi mătasea, săpunurile şi parfumurile, precum şi toată cultura. Noi suntem stăpânii lor. Şi totuşi au cutezat să ducă război cu Austria şi să încheie apoi pace, fără să ne întrebe pe

[1] *Dietrich* = joc de cuvinte în limba germană, însemnând şperaclu, dar şi un nume propriu masculin. (n. ed.)

noi. De atunci încoace ne-au stricat toată politica, în fel şi chip. Vrem să ne răzbunăm pentru Sadowa şi trebuie să-i batem. Vă spun eu că războiul e în aer. Unde te-ntorci nu auzi vorbindu-se decât de schimb de telegrame şi de război. Şi dacă deschizi ochii şi urechile, atunci nu numai că auzi, şi vezi făcându-se pretutindeni pregătiri secrete, care privesc numai perspectiva războiului...

— Asta are vreo legătură cu acel bătrân căpitan?

— Fireşte. El va fi unul din şefii franctirorilor.

— Atunci trebuie să-l cunoaştem. Unde locuieşte şi cum îl cheamă?

— Locuieşte la castelul Ortry de lângă Thionville şi-l cheamă Albin Richemonte. Trimite în taină emisari pretutindeni şi unul dintr-aceştia m-a însărcinat să recrutez oameni pentru dânsul.

— Drace! Asta sună serios de tot! zise Dietrich.

— Şi chiar este. A şi recrutat prin judeţele învecinate şi acum, după cum spunea, şi-a trimis oamenii la Paris, să mai câştige adepţi. Nu se întreabă de profesie şi trecut, şi nici vârsta nu interesează. Totuşi, se cer numai băieţi vrednici. Dacă vreţi, îl aduc mâine pe mijlocitorul acela.

— Adu-l! Adu-l! strigară toţi.

Luă parte la însufleţirea generală şi *Le Changeur*, care ascultase cu mult interes tot ce se vorbise.

Mai discutară câtva timp asupra eventualului război, apoi intră patronul, Moş Secret, venind din cealaltă încăpere. Se aşeză lângă clienţii săi şi luă parte la conversaţie. Nu trecu însă mult şi îi făcu un semn tainic lui Sally.

Fata îl înţelese imediat. *Le Changeur* îi observase şi el, dar se prefăcu că nu bagă de seamă.

Sally se ridică şi aduse un pahar stăpânului ei, apoi îşi reluă locul în colţul unde stătuse înainte. Celălalt fu încredinţat că orânduiala asta, aparent neintenţionată, îl privea pe el; voiau să-l îndepărteze de la masă.

Curând se dovedi că bănuiala îi era îndreptăţită. Sally îi făcu semn să vină lângă ea, şi dânsul socoti că cel mai bun lucru era s-o urmeze. Îşi luă vinul şi părăsi masa. Aruncând o privire pe furiş asupra cârciumarului, observă un zâmbet mulţumit pe figura lui.

Dar şi Levier văzuse şi pricepuse totul. Se aplecă spre Moş Secret şi-l întrebă încetişor:

— De ce l-ai îndepărtat de la masă pe *Le Changeur*, Moş Secret?

— Nu întreba acum! răspunse cârciumarul. Ar putea să bage de seamă că vorbim despre el.

În clipa aceea mai intrară câţiva clienţi. Se aşezară la altă masă, unde fură serviţi de Sally, şi vorbiră atât de tare între ei, încât patronul nu se mai temu c-ar putea fi auzit de intrus. De aceea zise încet, dar destul de tare, totuşi, ca să poată fi auzit de cei din jurul său:

— N-am încredere în el.

— De ce nu? întrebă Dietrich.

— E prea distins. Are într-însul ceva care-mi spune că nu-i de-ai noştri. Eu cred că-i un agent secret, dintr-ăia.

— Prostie! Sunt sigur că se teme el însuşi de poliţie.

— De unde ştii?

— Aţi privit vreodată mai de aproape părul şi barba lui? Par să fie negre, dar nu-s. Astăzi m-am uitat din nou bine la ele şi am văzut că la rădăcină perii sunt de culoare mai deschisă. De câteva zile nu s-a mai cănit. De ce şi-ar vopsi el părul, dacă ar fi în raporturi bune cu poliţia?

— Asta nu dovedeşte nimic. Şi-o fi vopsit părul ca să nu fie recunoscut de vreunul dintr-ai noştri, care l-o fi văzut cândva. A vorbit vreodată *Le Changeur*, în termeni exacţi, despre vreo lovitură de-a lui?

— E drept că nu. Dar nici nu e nevoie, căci nimeni nu-i va cere cont.

— Sau aţi auzit vreodată ceva din care să se poată deduce

că e într-adevăr „*Changeur*”, adică trăieşte numai din falsificarea de poliţe? Falsuri dintr-astea se fac la Paris cu duiumul, e drept, dar respectivul e totdeauna cunoscut de părtaşi. De ăsta, însă, nu ştie nimeni nimic. Voi sunteţi tineri încă, băieţi, şi n-aveţi şcoala pe care o am eu. Pe mine nu mă înşeală nimeni atât de uşor. Ştiţi cumva unde locuieşte? V-a spus?

— Da, răspunse Levier. În Rue de Paradis.

— Ce număr şi la ce etaj?

— Asta nu l-am întrebat. Ştiu numai că afară de localul nostru nu se mai duce nicăieri, şi totdeauna merge acasă, ceea ce am constatat chiar eu.

— Trebuie să ştim ce-i cu el. E nevoie să-l supraveghem. Te însărcinezi tu cu asta?

— Da, răspunse Levier. Sunt încredinţat însă că nu vom afla altceva decât că nu ne înşeală. Arată bine şi e distins, dar asta ţine de meseria lui. Vrei să-l urmăresc Moş Secret?

— Da. Dacă vezi că locuieşte într-adevăr în strada Paradis, intri după dânsul în casă şi te informezi la portar.

— Presupun că omul va refuza să-mi răspundă la întrebări.

— Crezi? Atunci nu mă cunoşti, băiete. Ceea ce vreau obişnuiesc să şi aduc la îndeplinire; am mijloacele necesare pentru asta. Poliţia are printre noi agenţii ei secreţi, care ne trădează din când în când, dar şi eu am omul meu de încrede! re la poliţie, care mă serveşte oricând. Astfel se face că rămân nepedepsit. Dacă se pune ceva la cale împotriva mea sau a prietenilor mei, sunt înştiinţat deîndată.

— Dacă lucrurile stau într-adevăr astfel, atunci eşti un mare pişicher, Moş Secret.

— Dar mă şi costă ceva părăluţe treaba asta. Vă închipuiţi că trebuie să-l plătesc bine pe omul meu de încredere. Ca să nu trezesc bănuieli, las din când în când să fie prinsă câte-o haimana, care nu e dintr-ai noştri. Asta nu-mi aduce vreo pagubă, ci numai foloase, căci astfel zvârl praf în ochi

domnilor de la poliţie. De aceea vreau să fiu lămurit şi asupra acestui domn „*Changeur*”, ca să ştiu cum trebuie să-l tratez. Dacă nu merită încrederea mea, atunci dau de veste poliţiei că localul meu e vizitat de un om ciudat, care se dă drept falsificator. Îl arestează şi pace bună!

— Uiţi, Moş Secret, că nu s-a recomandat în mod deschis ca „*Changeur*”. Ne-a lăsat doar să ghicim şi e de acord să-l numim astfel.

— Totuna e. Prietenul meu de la poliţie mi-a dat câteva insigne: te vei putea legitima la portarul acela ca agent secret, astfel că omul va fi nevoit să-ţi dea informaţiile cerute.

— Cum! Ai insigne? întrebă Levier, surprins. Minunat! Cu o astfel de monedă eşti cât se poate de sigur.

— Nu e chiar aşa. Îndată ce va fi găsită în mâini străine, se şi descoperă de la cine provine. De aceea le folosesc numai în scopuri neprimejdioase. Te vei lua deci după *Le Changeur*, dar te întorci imediat aici, ca să-mi înapoiezi insigna.

— Când urmează să trec la fapte? Chiar astăzi?

— Da. Vreau să ştiu cât mai curând cu cine am de-a face.

— Dar era vorba parcă...

— Mai avem un ceas şi jumătate până la sfârşitul Operei, îl întrerupse cârciumarul. E cu putinţă deci ca el să plece înainte. Astăzi nu va juca, pentru că am purtat de grijă ca oamenii care obişnuiesc să joace sus, să nu vină.

— Mare pişicher eşti!

— Am fost nevoit să fac asta nu numai din cauza lui, ci şi de dragul întreprinderii noastre. Pierd mult, căci jocul îmi aduce câştiguri frumoase, dar dacă ne reuşeşte lovitura, punem mâna pe bani, nu glumă.

— E într-adevăr, atât de bogat bătrânul general?

— Are milioane, iar femeia, nepoată-sa, e singura sa rudă. Ţine mult la dânsa şi o să fie disperat aflând că a dispărut. Va plăti o sută de mii de franci ca s-o recapete.

— O sumă enormă, zise Dietrich, cu ochii sclipind de

lăcomie. Dar şi întreprinderea e plină de primejdii.

Paiaţa ascultase, până acum în tăcere, dar iată că socoti nimerit să intervină, punând o întrebare:

— Că doar nu veţi fi vrând să răpiţi pe nepoata unui general?!

— De ce nu? întrebă cârciumarul.

— Mai bine să nu vorbim despre asta! fu de părere Levier. Cine ne garantează că paiaţa asta bătrână nu ne va trăda?

Cârciumarul făcu un gest larg şi spuse cu un ton plin de convingere:

— N-aveţi nici o grijă! Bătrânul e sigur. Garantez eu pentru el, eu în persoană. Asta vă ajunge?

— Garanţia ta e aur, Moş Secret. Dar eşti chiar atât de sigur de el?

— La fel de sigur ca de mine însumi. Nu-i aşa, Paiaţo? Îţi mai aduci aminte de copilul acela cu dintele de leu? Şi asta ne mai poate aduce părăluţe frumoase.

— Taci! Taci! Nu vreau s-aud acum de asta. Vom vorbi mai târziu. De aceea am şi venit la Paris. Vorbiţi mai bine despre acţiunea voastră de astăzi. Pare mai importantă.

— Ai dreptate, moşulică! încuviinţă cârciumarul. Şi întorcându-se iar spre ceilalţi, urmă:

— Fiecare din voi are postul său şi eu m-am încredinţat că fata se duce într-adevăr la Operă. Asta e tot ce trebuie spus. Tu, Levier, o faci pe birjarul! Trăsura va fi la dispoziţie la timpul oportun. Numărul a fost lipit şi va fi îndepărtat după aceea. În felul acesta ne batem joc de poliţie. Peruci şi bărbi găsiţi în camera din fund, iar portiţa din zid va fi deschisă la ceasul cuvenit. Dacă lovitura reuşeşte, împărţim. Daţi-vă osteneala, căci e în propriul vostru interes. Acum, destul despre asta!

Se ridică şi se apropie de clienţii care sosiseră în timpul din urmă. Cu acest prilej aruncă o privire spre *Le Changeur*. Se simţi liniştit, căci falsificatorul stătea cu spatele la masa

unde şezuse el şi era adâncit într-un joc de table cu Sally. Deci nu fusese atent la discuţia hangiului cu ceilalţi.

Dar Moş Secret se înşela. Când *Le Changeur* se aşezase lângă Sally, ea se lipi de dânsul şi, privindu-l cu patimă, îi zise:

— În sfârşit, eşti singur cu mine! Răutăciosule! De n-ai vrut să vii îndată ce te-am chemat?

— Ce drept ai tu asupra mea? o întrebă el.

— Dreptul iubirii.

— Nu sunt eu omul pe care să-l încânţi aşa uşor!

Ea făcu o mutră mirată şi-l privi cercetător.

— Nu crezi că te iubesc? Ai motive să te îndoieşti?

— Da, răspunse el, scurt.

— Care anume?

— În primul rând, acela că ţii la Moş Secret mai mult decât la mine.

— Sunt în serviciul lui, aşa că trebuie să-l ascult.

— Şi împotriva mea?

— Împotriva ta, Artur? Ce am făcut eu împotriva ta?

— El vroia să plec. Ţi-a făcut semn şi tu m-ai chemat încoace. Îl ajuţi împotriva mea. Da sau nu?

— Nu. Din consideraţie pentru afacere am făcut asta. Avea de vorbit cu ceilalţi despre ceva ce pune la cale, şi de care tu nu trebuia să afli. Asta-i tot.

— Ce fel de afacere e aceea?

— Nu ştiu.

— Aha, nu vrei să-mi spui. Şi să mai cred în iubirea ta.

Ea se văzu strânsă cu uşa.

— Artur, te iubesc atât de mult încât aş muri pentru tine. Nu mi-ar fi greu să mor, căci viaţa pe care o duc este o povară. Prea multe se întâmplă în casa asta de care nimeni nu trebuie să ştie şi să afle. Nici eu nu ştiu totul. Dar puţinul pe care-l ştiu nu ţi-l voi trece sub tăcere, dacă aş şti că nu-ţi displac. Văzându-te însă mereu atât de rece, în timp ce alţii

sunt cu totul altfel, m-am gândit că stăpânul meu ar putea avea, totuşi, dreptate.

— Dreptate? În ce privinţă?

— Te crede drept un poliţist şi n-are încredere în tine.

— Atunci nu prea are spirit de observaţie. N-are încredere în mine? Şi de aceea a trebuit să plec de la masă?

— Da, de aceea.

— M-ar fi putut lăsa să stau fără nici o teamă. Atâta vreme cât nu-mi face vreun rău, n-are de ce să se aştepte la vreun rău din partea mea. Sunt curios, totuşi, să ştiu pentru ce m-a alungat.

— Nici eu nu ştiu, crede-mă. Atâta îţi pot spune, că e unul din cei mai cunoscuţi tăinuitori din oraş, dar dovezi n-aş putea aduce nici eu împotriva lui. Nu rabdă niciodată să fie supravegheat. Tot despre o afacere dintr-astea pare să fie vorba şi acum.

— Atunci nu mă priveşte. Să nu mai vorbim despre asta!

— Asta dovedeşte că nu eşti un poliţist dintr-ăia secreţi, căci unul din aceştia ar căuta să mă iscodească în fel şi chip. Când Moş Secret aşteaptă un transport de mărfuri furate, unge cu ulei balamalele portiţei vechi care se află în zidul din fund.

— A făcut şi astăzi aşa?

— Da. Apoi ne opreşte să părăsim cârciuma. Numai după ce marfa e pusă la adăpost şi curtea e iarăşi goală ne anunţă că putem ieşi afară.

— Şi azi v-a oprit?

— Da. Nici măcar scara nu aveam voie s-o urcăm. Trebuie că aşteaptă un transport foarte însemnat, căci a golit una din odăile de la al treilea etaj. Ciudat e însă că a dus câteva mobile acolo.

— Mă tem că riscă prea mult şi, cu toată iscusinţa lui, va fi prins odată. Mi-ar părea rău dacă ai intra şi tu la apă.

— Ţi-ar părea într-adevăr rău? întrebă ea, bucuroasă.

Fireşte că ne vor aresta şi pe noi, dacă-l înhaţă pe el. Dar vor trebui totuşi să ne dea drumul.

— Eu unul aş fugi înainte...

— Unde? Cine mă primeşte? Nimeni nu vrea să ştie de o fată de categoria mea. Suntem fiinţe pierdute. Cine să ne întindă o mână? N-am pe nimeni căruia să-i fie milă de mine.

Lacrimile îi inundară ochii. El se simţi mişcat şi zise, rezervat totuşi:

— La mine nu te-ai gândit?

— La tine? Oh, ba da, pe tine m-aş bizui. Aş avea încredere că vrei să mă ajuţi. Dar ar fi o nebunie să cred că m-ai lua la tine.

— Văd că eşti fată înţeleaptă, Sally. Tu mă iubeşti şi eu am multă simpatie pentru tine; dar drumurile noastre se despart. Totuşi, te rog să primeşti din partea mea o sumă care să-ţi uşureze alegerea unui drum în viaţă şi poate chiar să devii o soţie fericită şi respectată.

Ea se făcu galbenă ca ceara. Privirea avea o expresie pe care el n-o pricepea. Ce luptă se dădea în sufletul ei? Se gândise ea vreun moment c-ar putea să devină soţia acestui om, pe care trebuia să-l considere ca pe unul dintre aceia certaţi cu legea? Culoarea îi reveni în obraji şi, luându-i mâinile, îl întrebă:

— Vrei să faci într-adevăr asta, Artur?

— Da, răspunse el.

Ea îşi împreună mâinile şi-l privi cu recunoştinţă.

— Oh, Dumnezeule, atunci m-aş putea duce la fratele meu.

— Cum? Ai un frate?

— Da. Am fost copii orfani, crescuţi de o bătrână cu care trebuia să mergem la cerşit. Viaţa mea o cunoşti. Fratele meu a avut însă o şansă. A fugit departe de Paris şi a devenit argat pe o moşie, unde mai e şi acum. Poate că mă va ajuta să găsesc şi eu o slujbă acolo.

— Să ne mai gândim. Vin mâine iar şi o să-ţi spun hotărârea mea. Acum însă, facem un joculeţ, ca să ne liniştim nervii!

Luă jocul de table şi începu să aranjeze piesele. Două motive îl îndemnau la aceasta: în primul rând voia să schimbe discuţia, apoi îşi spunea că în timpul jocului izbuti poate să prindă ceva din ceea ce se vorbea îndărătul său.

Sally juca prost. Ea era fericită să poată sta alături de iubit şi n-avusese nimic de obiectat împotriva propunerii lui. Dânsul îi era cu mult superior la jocul de table; totuşi, înainte de fiecare mişcare părea să chibzuiască adânc, în timp ce trăgea cu urechea la discuţia din spatele său, izbutind chiar să prindă câte ceva.

— E într-adevăr atât de bogat bătrânul general? auzi pe cineva întrebând.

— ...o sută de mii de franci va plăti ca s-o recapete, sună răspunsul, al cărui început nu-l putuse pricepe.

— ...răpeşti pe nepoata unui general?

Le Changeur trebui să facă o mişcare la joc. Sally îi spuse ceva şi abia după aceea el auzi iarăşi glasul cârciumarului.

— ...birjar... numărul lipit... peruci şi bărbi... împărţim... interesul vostru...

Toate astea n-aveau nici un înţeles pentru el. Nu putea ştie dacă e vorba de ceva trecut sau de o afacere viitoare. Totuşi, îşi dădu seama că merită să tragă cu urechea.

Cârciumarul se ridicase şi, după ce zăbovi puţin la masa vecină, veni spre el:

— Bine faci, prietene! Distrează-te cu Sally! Dar în camera de joc nu te duce azi.

— De ce nu?

— Pentru că azi nu se joacă acolo. Camarazii nu vin.

— Foarte bine. Nici n-aveam de gând să rămân astăzi mult aici. Mă duc acasă.

— Ba nu, rămâi aici! îl rugă Sally.

— Până terminăm jocul acesta, apoi plec. Sunt obosit vreau să mă culc.

— Dar mâine vii iarăşi? Sigur?

— Da.

Cârciumarul se îndreptă spre tejghea. Nimeni nu se uita la dânşii. Ea îi luă mâna, i-o duse la buze şi şopti:

— Sărutarea asta, numai asta, trebuie să mi-o îngădui. E mai bună decât aceea pe care ţi-o ceream mereu.

El plăti ce avea de plătit şi plecă. Abia ieşi pe uşă, că Moş Secret se apropie de Levier, după ce scosese ceva dintr-un sertar, în care cotrobăise.

— Uite insigna de poliţist. Repede după el! Grăbeşte-te, să nu-l scapi din ochi!

11. Nepoata generalului

Le Changeur porni încetişor de-a lungul străzii. Între două felinare, unde lumina era slabă, aruncă o privire repede înapoi, fără să se oprească din mers. La vreo cincizeci de paşi îndărătul său observă un bărbat, îmbrăcat cu o bluză şi cu o pălărie largă pe cap. Tocmai trecea dedesubtul unui felinar, care-i lumină chipul.

„Ăsta e Levier! murmură dânsul. Mă urmăreşte ca să se încredinţeze dacă locuiesc într-adevăr acolo unde am spus”.

Merse mai departe, cu celălalt după el. Ajunse astfel în *Rue de Paradis* şi la casa unde locuia. În faţa acesteia ardea un felinar şi gangul era de asemenea luminat cu gaz. Îl salută pe portar, care stătea îndărătul ferestruicii sale deschise, şi intră în curte. În casa din fund urcă cele două etaje şi ajunse în faţa a două uşi alăturate. Câte o carte de vizită se afla pe fiecare din ele. Pe una se putea citi *Artur Valley*, *copist*, iar pe cealaltă *Guillaume Fredoq*, *frizer de teatru*.

Scoase o cheie din buzunar şi deschise prima uşă. În cameră era întuneric, astfel că aprinse o lumânare. Scoase cheia din uşă şi încuie pe dinăuntru. Odăiţa era foarte simplu mobilată. Din ea o altă uşă dădea în odaia vecină. O deschise şi intră dincolo.

„Aşa! zâmbi dânsul. Adio, domnule copist Artur Valley! Acum am onoarea să fiu frizer de teatru. Guillaume Fredoq.”

Deschise un dulap de haine, îşi puse alt costum, o perucă neagră pe cap şi o barbă de aceeaşi culoare. O pereche de ochelari şi deghizarea era gata. După ce îşi mai puse o pălărie ultima modă şi luă un bastonaş elegant, îşi vârî în gură două jumătăţi de bile de cauciuc, una în dreapta, alta în stânga.

Stinse lumina şi părăsi odaia prin uşa pe care era cartea de vizită cu numele Fredoq. De când intrase şi până acum nu

trecuseră decât cinci minute.

Cu aliură de om monden coborî scara şi străbătu curtea. Ajungând la gang, îl văzu pe Levier stând încă la ferestruica portarului.

Spărgătorul lăsase să treacă întâi câteva minute, apoi se adresă portarului, cu tonul acela politicos şi mândru al poliţiştilor:

— Scumpule, îl cunoşti cumva pe tânărul care a venit acum trei minute din stradă?

— Da, răspunse portarul, măsurându-l cu oarecare dispreţ pe omul cu bluză. De ce nu l-aş cunoaşte? Locuieşte doar în această casă.

— În clădirea din faţă?

— Nu, în cea din fund.

— Cum îl cheamă?

— N-ai vrea să-mi spui mai întâi cine eşti dumneata? Am dreptul să ştiu cine se interesează de locatarii casei.

Levier scoase plin de demnitate insigna de metal şi o ţinu în faţa portarului.

— Ţi-e de ajuns asta?

Portarul se înclină şi răspunse pe un ton mult mai politicos.

— Fireşte că e de ajuns, domnule, fireşte. Sunt gata să vă dau orice informaţie. Întrebaţi, vă rog!

— Cum se numeşte tânărul acela?

— Artur Valley. Aşa stă scris pe lista locatarilor.

— Ce-i el de meserie?

— Copist.

— De când locuieşte aici?

— Abia de vreo două săptămâni.

— Primeşte mulţi musafiri în casă?

— Nu primeşte pe nimeni; e întotdeauna singur.

— Dar iese mult?

— O dată pe zi.

— Dar noaptea?

— Nu lipseşte niciodată de acasă. Vine cam pe vremea asta şi iese abia a doua zi pe înserat, tocmai pe dos de cum face antipaticul său vecin, frizerul Fredoq, care iese la vremea asta şi se înapoiază în ziua următoare, în zori. Sper că nu aveţi vreun motiv neplăcut să vă interesaţi de acest tânăr de treabă?

— O, nu. Trecuse pe lângă mine şi o asemănare m-a făcut să-l confund cu altcineva.

În clipa aceea, *Le Changeur* trecu în pas săltăreţ pe lângă el, îndreptându-se spre poartă. Fredona un cântec, părând că nu se sinchiseşte de nimeni, dar pe neaşteptate se întoarse şi zise:

— Ei, moşule! Dacă întreabă cineva de mine, am plecat.

— Am înţeles, domnule Fredoq.

Nimeni nu-l recunoscuse. Şi vocea îi era schimbată, datorită bilelor de cauciuc pe care le avea în gură. După ce dispăru, portarul zise:

— Ăsta a fost frizerul. „Ei, moşule!” îmi spune. Cât de frumos, în schimb, salută domnul Valley!

— Nu toţi oamenii au aceeaşi educaţie, scumpul meu, zise Levier. Mulţumesc pentru informaţii. Noapte bună!

— Noapte bună.

Levier se duse înapoi la cârciumă şi se aşeză iarăşi lângă tovarăşii săi. Patronul veni îndată să ceară înapoi insigna.

—Ei, ce-ai aflat? întrebă dânsul.

— Că putem avea încredere în el. Vine acasă în mod regulat în fiecare seară şi iese abia a doua zi în amurg. N-ar putea face asta, dacă ar fi poliţist. Îi place să fie singur şi probabil că se foloseşte de această singurătate pentru falsificarea hârtiilor sale.

— De, atunci m-am înşelat. Dar terminaţi o dată cu rachiul ăla! E timpul să vă îmbrăcaţi şi să vă luaţi în primire slujbele.

În vremea asta, *Le Changeur* se dusese la cea mai

apropiată staţie de trăsuri.

— La Opera Mare! spuse el, aruncându-se într-o birjă.

Coborî străzile din Faubourg Saint-Denis, coti apoi la dreapta în bulevardele Bonne Nouvelle, Poissonière şi Montmartre, şi opri în faţa Operei Mari, care avea cealaltă faţadă în strada Lepelletier. În octombrie 1873 Opera a fost distrusă de incendiu, fiind apoi reconstruită într-un stil minunat, pe bulevardul Capucines.

După ce coborî, plăti birjarului şi intră în vestita clădire, având cu totul altă înfăţişare decât atunci când trecuse pe dinaintea portarului. Birjarul nici nu observase în grabă ce transformare se produsese cu clientul său, căruia acum îi lipseau peruca şi barba. Costumul îi şedea de minune şi avea ţinuta unui om conştient că aparţine celor mai alese cercuri.

Odată ajuns, se duse imediat în foaier, unde se aflau grupuri de bărbaţi şi de femei, unii vorbind, alţii plimbându-se.

Privi cercetător în jurul său şi deodată un zâmbet de fericire şi satisfacţie îi lumină faţa. Găsise ceea ce căuta. Două doamne, una mai în vârstă, alta mai tânără, purtau o discuţie însufleţită. Cea dintâi avea o înfăţişare foarte vulnerabilă; cealaltă era de statură mijlocie, o franţuzoaică autentică, blondă şi elegant îmbrăcată. Părul era împodobit cu un trandafir, iar pe piept avea un boboc de culoare închisă. Ochii vii, fruntea limpede şi curată, nasul fin, gura bine tăiată, obrajii rotunzi, toate acestea făceau o impresie puternică asupra privitorilor.

Părea să nu bage de seamă că toţi bărbaţii se delectau cu frumuseţea ei. Stătea nepăsătoare... şi totuşi observă doi ochi care se aţintiseră asupra ei cu o privire scăpărătoare. Se împurpură şi lăsă în jos genele lungi şi grele.

Le Changeur trecu încetişor aproape de dânsa, dar nimeni n-ar fi putut spune că cei doi se priveau. Nu schimbaseră nici un cuvânt, ci o văzuse doar în loja alăturată de a sa. Cumpără

o băutură răcoritoare la bufet şi un minut mai târziu luă şi ea. Privirile lor nu se întâlniră. Se auzi apoi semnalul de începere. Ea plecă şi dânsul o urmă. Pe culoarul care ducea la loji, el observă jos un boboc de trandafir. Era acela pe care-l purtase ea la rochie. Îl ridică cu grabă, de parcă ar fi fost un diamant, îl duse la buze şi intră în loja sa.

Vecina lui se afla singură într-a ei. Părea că nu priveşte la el şi deci dânsul nu trebuia s-o salute. Dar de ce i se împurpurase tocmai acum faţa, încât îşi duse batista să şi-o acopere? Observase că trandafirul ei era acum prins de haina lui? Pierduse floarea fără să ştie, sau mâna ei urmase o poruncă a inimii, vrând să dea un semn aceluia care păşea pe urmele ei?

Actul începu. Dar el nu auzea nimic din ceea ce se petrecea pe scenă. Abia când aplauzele furtunoase îi arătară că reprezentaţia se sfârşise, se sili să iasă din starea în care se afla şi se ridică.

În loja alăturată, un servitor o ajută pe stăpâna sa să-şi pună pe umeri mantia.

Când ieşi afară, dânsa nu se mai vedea. Se lăsă dus de valul mulţimii şi ajunse în stradă. Acolo luă o trăsură, care să-l ducă acasă, la adevărata sa locuinţă, în Rue Richelieu.

Tânăra femeie, care făcuse o impresie atât de puternică asupra lui, se urcase în trăsura care o aştepta jos, iar servitorul luase loc la spate. Vizitiul dădu bice cailor, care porniră în galop. El nu băgă de seamă că o birjă îl urma de aproape. Calul acesteia nu putea fi unul obişnuit la astfel de vehicule, căci alerga de rupea pământul.

Cu vreo două străzi mai departe, unde trecătorii erau foarte rari, patru oameni stăteau pe trotuar, doi pe o parte şi doi pe cealaltă. Ţineau în mâini capetele unei frânghii întinse de-a curmezişul străzii. Deodată auziră uruitul a două trăsuri, care se apropiau cu mare repeziciune.

— Atenţiune! strigă unul către ceilalţi de peste drum.

— Să fie într-adevăr ei? întrebă cineva de dincolo.

— Da. Ascultă semnalul!

Vizitiul trăsurii pocnise de patru ori tare cu biciul. Cei patru indivizi întinseră tare funia. Caii se apropiară în galop, picioarele li se încurcară în frânghie şi se prăbuşiră la pământ. Oiştea se rupse, trăsura se izbi puternic, apoi se opri. Vizitiul şi servitorul dindărăt fură azvârliţi de pe locurile lor şi, printre ţipetele lor, se amestecă şi strigătul de spaimă al fetei.

În aceeaşi clipă birja cealaltă opri lângă locul cu pricina şi vizitiul strigă:

— Înăuntru!

Fata scoase un al doilea ţipăt, de data asta de ajutor. Patru braţe vânjoase o ţineau strâns. Într-o clipă fu smulsă dintre pernele trăsurii şi vârâtă în birja în care urcară şi cei doi bărbaţi.

— Dă-i drumul! porunci unul.

Trăsura se puse în mişcare şi goni vertiginos. Două mâini osoase vârâră un căluş în gura fetei. Ea încercă să se apere, însă braţele şi picioarele îi fură repede legate. Mai scoase un geamăt, apoi se făcu tăcere.

— Cum stăm? întrebă vizitiul, întorcându-se spre trăsură şi lăsând calul în voie.

— Bine! i se răspunse. E leşinată.

— Perfect.

— Totul a mers de minune. Suta de mii de franci e şi a noastră.

Revenindu-şi din leşin, tânăra fată simţi că tot nu putea să-şi mişte braţele şi picioarele. Se afla într-o cămăruţă în care, afară de pereţii goi şi murdari, nu se vedea decât o masă mizerabilă şi un scaun şi mai ponosit. Pe masă se afla o sticlă în gâtul căreia fusese înfiptă o lumânare care mirosea îngrozitor. Uşa părea încuiată. Prizoniera era legată pe sub braţe şi picioare de cârlige bătute în perete.

Încetul cu încetul îi reveni memoria. Căută să-şi învingă spaima şi să-şi aducă aminte în linişte de cele petrecute. Se gândi la Opera Mare şi la acela pe care-l văzuse în câteva rânduri în loja învecinată. Nu-l cunoştea. Cine era? Apoi plecase şi pe drum fusese smulsă din trăsură, vârâtă în alta şi legată.

Şi acum ce voiau cu dânsa? Unde se afla? Cine erau răpitorii şi ce puseseră la cale?

Îşi frământa creierul căutând să-şi amintească de vreo persoană din anturajul ei care să fi fost capabilă de o astfel de faptă şi căreia dânsa i-ar fi putut da motiv pentru aşa ceva. Dar în zadar, nu cunoştea pe nimeni. Avusese mulţi adoratori pe care îi respinsese, dar un adevărat duşman nu avea.

O frică îngrozitoare o cuprinse, iar aceasta creştea pe măsură ce nu-şi putea explica de ce se abuzase într-un mod atât de grosolan de persoana ei.

Deodată auzi zgomot afară, la uşă. Aceasta fu descuiată, o rangă de fier fu dată la o parte şi uşa fu deschisă. Un bărbat intră. Nu se putea vedea nimic dintr-însul, căci era îmbrăcat într-un domino jerpelit şi faţa îi era acoperită de o mască.

Închise uşa în urma sa, o privi câteva clipe în tăcere pe prizonieră, apoi luă loc pe scaun.

— Te previn, Ella von Perret, începu dânsul, să nu vorbeşti mai tare decât e nevoie să se audă la acest scaun. Te mai previn să nu scoţi nici un cuvânt de imputare sau insultă, căci toate acestea n-ar face decât să-ţi înrăutăţească situaţia.

Ea îşi regăsi calmul şi izbuti să vorbească:

— Ce vrei de la mine şi de ce m-ai răpit?

— Vei afla. De ce m-am oprit tocmai la dumneata, cred că nu-i nevoie să-ţi spun. Am nevoie de o sumă mare de bani, dar, fiind sărac, nimeni nu vrea să-mi dea atât cât îmi trebuie. Există oameni bogaţi, care se pot lipsi uşor de suma aceasta. Dar care om bogat dă de bunăvoie banii? Trebuie silit la

aceasta.

— De ce sumă ai nevoie? întrebă ea.

— Aşteaptă puţin! spuse el. Trebuie să discutăm totul pe rând. Cu totul întâmplător, am aflat că bunicul dumitale, generalul Perret, e un om putred de bogat, şi că dumneata eşti nu doar singura moştenitoare, ci şi favorita lui. Eu mă hotărăsc întotdeauna repede: planul era gata. Am pus să te supravegheze şi am aflat că vei merge astăzi la Operă. Oamenii mei au pândit trăsura dumitale, te-au răpit şi te-au adus încoace. Acum ştii pentru ce te afli aici şi ce vreau.

— Bine. Cât îţi trebuie? repetă ea.

El îşi legănă capul încolo şi încoace.

— Îţi spun dinainte, domnişoară, că nu voi lăsa nici o centimă din suma aceasta. Îmi trebuie o sută de mii de franci în cap.

Ea tresări şi şovăi cu răspunsul, ceea ce-l făcu pe mascat să întrebe:

— Ei, cum stăm? Ce spui de asta?

— Ceri foarte mult.

— Cer de la un om care poate plăti.

— Şi dacă nu e de acord?

— Atunci vei deveni un cadavru.

Fata se cutremură.

— Monstrule! exclamă ea.

— Ba deloc, duduie. Sunt un om plin de atenţie. Vezi asta din felul politicos în care mă port cu dumneata. Dă-mi răspunsul, deci!

— Bine. Bunicul va plăti.

— Constat că, pe lângă frumuseţe şi distincţie, mai posezi şi inteligenţă. Bunicul dumitale trebuie să fie înştiinţat, fireşte. Asta trebuie să se întâmple astfel încât să nu fim expuşi nici unei primejdii. N-ai un inel cu pecete?

— Nu.

— Atunci îi vei scrie. Înainte de asta, însă, trebuie să-ţi

spun că îndată ce voi observa că bunicul dumitale dă de veste poliţiei, eşti pierdută. Şi atunci nu-ţi dau drumul nici pentru o sumă mai mare.

— Dar poliţia mă şi caută, cred.

— N-am nimic împotrivă. Bunicul dumitale, însă, n-are voie să facă nici o mişcare greşită. Adresa mea fireşte că nu va fi indicată în scrisoarea dumitale. Voi lua în primire banii unde şi cum voi crede eu de cuviinţă. Vei scrie deci generalului, să nu întreprindă nici un fel de cercetări, iar poimâine dimineaţă la ora zece să fie, pe jos şi fără arme, pe şoseaua care duce de la Passy la Saint-Germain. Va ţine în mâna stângă o batistă şi va întâlni un călăreţ, care-i va înmâna o chitanţă scrisă de dumneata, primind în schimbul ei, în plină şosea, suma respectivă. Fireşte numai aur, pe care-l va aduce într-un geamantanaş. Dacă se vor observa mişcări suspecte, călăreţul îl va împuşca pe bunicul dumitale. Dacă, însă, generalul se poartă cinstit, vei fi liberă în aceeaşi seară.

— La măsurile dumitale de apărare, voi răspunde şi eu cu ale mele, spuse Ella von Perret.

— Vrei să-ţi iei măsuri de apărare? întrebă el, surprins.

— Dumneata primeşti banii în cursul dimineţii, dar cine-mi garantează mie că voi fi pusă în libertate seara?

— Îţi dau cuvântul meu.

— Ah, cuvântul unui bandit!

— Domnişoară, măsoară-ţi cuvintele! spuse el, ameninţător.

— Ei da; cine răpeşte o femeie pentru bani, e în stare de orice. Nu-ţi va veni deloc greu să pretinzi alţi bani, după ce vei fi primit suta de mii de franci şi mă vei avea încă în puterea dumitale.

— Am cerut o sumă anumită şi nu voi lua nici mai mult, nici mai puţin decât atât.

— Mă aflu în puterea dumitale şi, din nenorocire, nu pot

face decât ceea ce hotărăşti. Când să scriu?

— Imediat.

— Legată?

— Te voi dezlega, fireşte, numai până vei fi terminat scrisoarea.

El scoase cele de trebuinţă pentru scris, le puse pe masă, apoi desfăcu legăturile.

12. Descoperirea

Îndată după terminarea spectacolului de la Operă, *Le Changeur* se îndreptă spre locuinţa sa din Rue Richelieu. Casa pe care o luase cu chirie era aproape nouă şi părea mai degrabă un palat.

Când intră, portarul îl salută respectuos. La etajul întâi stătea scris, pe o firmă de porţelan, numele „Artur Belmonte”. Trase un clopot şi un tânăr de vreo douăzeci şi trei de ani, care părea să fie servitor, îi deschise.

— Bună seara, dragă Martin. A fost cineva pe aici?

— Nu, domnule Belmonte.

— A întrebat cineva?

— Nimeni.

— Scrisori?

— Una singură. Ştampila poştei e din Meudon.

— Meudon? spuse Belmonte, bucuros. Ah, o fi de la directorul fabricii de tunuri. Ia arată-mi-o!

Martin aduse scrisoarea, pe care Belmonte o deschise şi o citi. În cursul lecturii chipul i se însenină din ce în ce mai mult.

— Da, de la el, zise apoi. Vinul nostru de Roussillon face minuni.

— Va cumpăra ceva?

— Probabil. Mai întâi îmi cere să-l vizitez, ca să gustăm o probă. Mâine înainte de amiază sau chiar de dimineaţă plec la Meudon.

— Drace! Poate că vă lasă să vedeţi fabrica, domnule Belmonte?

— Nădăjduiesc.

— În cazul acesta veţi vedea şi vestitele mitraliere. Mi-ar plăcea să fiu şi eu de faţă.

— Lasă-mă pe mine, de data asta. Şi apoi, unul din noi

trebuie să rămână acasă.

Belmonte vorbise în dialectul francezilor din sud, iar servitorul o franţuzească atât de curată, încât s-ar fi putut crede că e get-beget parizian. Stăpânul îşi schimbă haina cu una de pasă şi zise:

— Trebuie să te mai duci în seara asta la oficiul telegrafic.

— Atât de târziu? întrebă Martin, dezamăgit.

— Vezi, am aflat ceva important pe care trebuie să-l raportez imediat.

— Probabil cu privire la război? întrebă Martin repede.

— Da, e vorba de formarea unor grupuri de franctirori şi de mari depozite de arme.

Martin se aşeză la masă, scoase o coală de hârtie şi luă condeiul în mână.

— Îmi vei dicta, ca de obicei, nu?

— Da. Să ne aprindem, însă, întâi câte o ţigară.

Între cei doi bărbaţi părea să existe o legătură de prietenie. Încrederea pe care şi-o arătau unul altuia nu era dintr-acelea care se întâlneşte între servitorii credincioşi şi stăpânii lor.

Îşi aprinseră câte o ţigară. Martin aşteptă cu tocul în mână şi Belmonte începu să umble gânditor prin odaie, până începu să dicteze.

Dar nimeni n-ar fi putut înţelege ceea ce spunea, căci nu erau cuvinte, ci cifre, şiruri întregi de cifre. Adresa era un nume simplu de burghez, din Behrenstrasse, Berlin.

După ce sfârşi Belmonte, servitorul sări de pe scaun.

— Ah, aşadar Richemonte îi spune aceluia? zise el. Înfiinţează depozite de arme? Asta e de cea mai mare importanţă pentru noi.

— Fireşte, sunt curios să aflu ce dispoziţii mi se vor mai da. De fapt e primejdios acum să telegrafiezi în cifre de la Paris la Berlin. Depeşa va fi transmisă de ochii lumii, dar în realitate va fi expediată numai după ce va fi supusă poliţiei

pentru descifrare. Totuşi, mă pot bizui pe tine, dragă Martin, căci eşti de meserie.

Servitorul făcu o mutră comică şi răspunse:

— Da, o să le vină cam greu francezilor ăstora să mă prindă, căci eu ştiu să mă...

Un gest de prevenire al stăpânului său îl făcu să se întrerupă. Acesta rostise chiar şi numele servitorului în franţuzeşte. Martin însă se încurcase la ultimele cuvinte şi vorbise în germană.

— Psst! Psst! spuse Belmonte. Tu vorbeşti franţuzeasca ta pariziană, iar eu dialectul din sud. Eu sunt voiajor al unei case de vinuri şi vând vestitul „Roussillon”, care se produce în patria mea, iar tu eşti servitorul meu pe care l-am angajat la Lyon, în cursul voiajului. La asta rămânem. Vorbim franţuzeşte chiar şi atunci când suntem între patru ochi, ca să nu ne uităm rolurile.

— Mă iertaţi, domnule Belmonte. Vroiam să spun că vă puteţi bizui pe mine în privinţa telegramei. Un specialist ştie să citească depeşa chiar şi de departe: el cunoaşte bine tictacurile aparatului şi eu mă pricep să formez semnele şi cuvintele fără să fiu de faţă. Voi lua o copie a telegramei.

— Pentru ce? E primejdios. S-ar putea să cadă în mâini străine.

— Cu mine aşa ceva nu e de temut. Se prea poate să am nevoie de copie, ca să-l demasc pe funcţionarul poştal.

— Atunci, ia-o, dar distruge-o imediat după aceea!

Martin se aşeză din nou la masă, pentru a copia depeşa. După ce fu gata, se ridică şi zise:

— S-a făcut! Înainte de a pleca însă, am să vă comunic ceva, domnule Belmonte.

— Important?

— Da, important pentru un anumit spectator de la Opera Mare din strada Lepelletier.

Belmonte ridică surprins capul:

— Vorbeşte!

— Am aflat cine e acea doamnă care şade de obicei în loja alăturată de aceea a domnului cu pricina.

— Adevărat? Ţi-am dat sarcina aceasta pentru că am motive să nu mă interesez personal. Cine e dânsa?

— O contesă.

— Aoleu!

— Da. Pe când voiajorul de vinuri e numai baron, râse Martin.

— Părinţii ei?

— N-are.

— Fraţi, surori?

— Are o singură rudă, un bunic.

— Ce e el?

— General, dar în rezervă.

— Aoleu!

— Chiar aşa. Câtă vreme, voiajorul de vinuri e doar căpitan de husari.

— Cine-i ea?

— Îi zice Ella von Perret. Locuinţa i-o cunoaşteţi. Sunt oameni bogaţi, foarte bogaţi chiar. Dar are un cusur, un cusur foarte mare coniţa asta.

— Zău? Ce fel de cusur?

— E logodită.

Belmonte păli. Se vedea bine că se speriase.

— E logodită? spuse el, cu glas aproape tremurător. Ştii şi cu cine?

— Cu unul pe nume Bertrand de Caligny, şef de escadron.

— Aşadar, un ofiţer. Cunoşti şi alte amănunte despre această poveste?

— Ştiu că bătrânul general, contele Perret, este cumnat cu contele Caligny. Apoi mai ştiu că primul are o nepoată, iar al doilea un nepot. Încă de pe vremea când cei doi tineri erau copii, se jucau împreună de-a bărbatul şi nevasta, căci erau

rude. Şi asta a făcut să le dea în gând bătrânilor să-i căsătorească mai târziu.

— Dar ei sunt de acord?

— De! Despre o logodnă în adevăratul înţeles al cuvântului nu se ştie încă nimic. După cum se întâmplă adesea, li s-a aranjat căsătoria încă de pe când erau tineri de tot. Şi asta se numeşte logodnă.

— O poveste foarte neplăcută.

— Aş! zise Martin, râzând. Una e dragostea şi alta e logodna. Să aşteptăm în linişte desfăşurarea evenimentelor.

— Pe unde se aţine Bertrand de Caligny ăla?

— O să vă mire c-am devenit aşa deodată atoateştiutor. Dar am descoperit o cârciumă minunată, în care vin numai servitorii de boieri mari. Şi acolo, cu o sticlă de vin, faci minuni. Aşa s-a făcut că l-am întâlnit acolo într-o zi pe cameristul bătrânului conte Caligny, care mi-a povestit în fumurile beţiei că tânărul Caligny a fost chemat pe neaşteptate la Metz, la contele Rallion. Altă dată l-am găsit acolo pe bucătarul şef al contelui Rallion, care mi-a spus că stăpânul său a plecat la castelul Ortry, şi tânărul Caligny s-a dus cu el.

— Ortry? E acelaşi nume pe care l-am pomenit la Berlin.

— Şi pe mine m-a izbit asta. Tot acel bucătar mi-a mai povestit că din ordinul împăratului, care pare să n-aibă încredere în poliţie, contele Rallion a înfiinţat în locuinţa sa un serviciu pentru descifrarea tuturor telegramelor transmise şi sosite între Franţa şi Germania. Dacă depeşa noastră e suspectată, atunci nu merge la poliţie, ci la acel serviciu. Şi mi-a povestit burtosul acela că în mâinile lui Rallion, care e un favorit declarat al împăratului, se întâlnesc fire de care nici miniştrii n-au vreo cunoştinţă.

Belmonte făcu o mutră grozav de surprinsă.

— Ce veste! Ce veste! exclamă el. Dacă ar fi adevărat!

— E adevărat!

— Nu fi atât de sigur! Ce poate şti un bucătar!

— Un bucătar ştie adesea foarte mult. Uneori mai mult decât stăpânul însuşi. Dacă acest stăpân e gurmand, atunci bucătarul îi influenţează stomacul, stomacul influenţează capul, iar capul, faptele. Acesta e şi cazul contelui Rallion şi al bucătarului său. Bucătarul are un nepot, şi nepotul o soră, ceea ce e un mare noroc pentru noi.

— Cum? Nu pricep.

— Păi, datorită trecerii de care se bucură bucătarul, nepotul său a devenit acum câţiva ani un fel de secretar al contelui, astfel că ştie tot ce se petrece în secţia aceea.

— Ah! Trebuie neapărat să-l cunoaştem.

— Care din noi doi, domnule Belmonte? Dumneavoastră sau eu?

— Fireşte că tu.

— Asta... n-aş vrea.

— Pentru ce nu? întrebă Belmonte.

— Pentru că am preferat să fac o cunoştinţă mai bună.

Mutra comică pe care o făcu Martin şi de data asta, îl determină pe Belmonte să spună râzând:

— Şmechere, probabil c-ai lucrat iarăşi puţintel pe propria ta răspundere.

— Tot ce se poate, încuviinţă Martin. Vă spusesem doar că nepotul acesta are o soră... care soră e o fată drăguţă şi simpatică, tocmai bună să muşti dintr-însa.

— Martin, eşti dat dracului! râse iar Belmonte. Aproape că-mi pare rău că i-am deschis o astfel de carieră fiului bătrânului şi harnicului meu administrator de moşie, numai pentru că fusese pe vremuri colegul meu de şcoală şi de joacă. Faci tot felul de nebunii şi încep să bănuiesc chiar că, pe lângă toate, te-ai apucat să alergi şi după fete.

— Odată şi odată trebuie început... Am exemple vii înaintea mea. Foştii mei camarazi de joc aleargă de dragul frumuseţilor la Opera Mare. Deoarece eu nu posed mijloacele

să-mi plătesc un loc scump la teatru, trebuie să mă mulţumesc să-mi satisfac capriciile într-un mod mai puţin strălucit.

— Mi-ai plătit-o bine, n-am ce zice. N-am încotro, trebuie s-o înghit şi pe asta. Aşadar, zici c-ai făcut cunoştinţă cu sora acestui secretar?

— Eu cu ea şi ea cu mine. Cunoştinţă reciprocă. Mi se părea mai bine aşa, decât să mă vâr de-a dreptul într-însul. Îi place vinul şi astfel se întâmplă adesea că se cam ameţeşte.

— Şi în astfel de condiţii devii vorbăreţ. Ai fi făcut mai bine, totuşi, să te împrieteneşti cu el.

— Am încercat, dar am dat greş. Vedeţi, cu omul acesta se întâmplă un fapt curios: când duhurile vinului pun stăpânire pe el, în loc să devină vorbăreţ se închide şi mai mult în sine. Nu scoate nici un cuvânt şi rămâne tot timpul cu privirea aţintită în gol. Sunt şi oameni dintr-ăştia. Şi ce poţi scoate atunci de la dânsul? Pe de altă parte am mai aflat că ia adesea acasă, din secţia aceea a contelui Rallion, tot felul de documente, ca să le scrie pe curat, căci împăratul cere ca tot ce i se trimite să fie scris frumos. Şi atunci m-am gândit c-ar fi cu putinţă să pun mâna odată pe aşa ceva, cu ajutorul fetei, însă fără ca ea să bănuiască.

— Pentru aceasta trebuie, însă, să ai acces în locuinţa ei.

— Îl şi am, răspunse Martin, râzând.

— Ei, aş!

— Da, am fost deja o dată la dânsa, fireşte fără ştirea fratelui.

— Unde locuiesc?

— Au patru camere şi o bucătărie la etajul al doilea al unei case care n-are nici portar, nici intendent. Nici servitoare n-au, căci drăguţa Alice, aşa îi zice fetei, face totul singură. Întâi vine odaia lui de lucru, apoi dormitorul lui, după aceea salonaşul şi la urmă camera Alicei. Bucătăria e la capătul culoarului. Mai doriţi ceva, domnule Belmonte?

— Mulţumesc, dragul meu. În care odaie ai fost cu ea?

— În salonaş.

— Şi când te mai duci pe acolo?

— Tomai asta-i partea proastă. Urma să fiu acolo astăzi la ora nouă. Fratele ei, secretarul, avea de gând să iasă la opt şi jumătate, astfel că era de aşteptat că se va întoarce târziu. Acum însă am ratat prilejul.

— Îmi pare foarte rău. Cu talentele tale, ne-am fi putut aştepta ca vizita de astăzi să aducă oarecare foloase.

— Poate că mai e timp, totuşi.

— Atât de târziu?

— Păi da. Când domnul secretar se aşează la cârciumă şade, nu glumă. Şi dacă s-a uitat prea mult în pahar, atunci se lipeşte scaunul de el şi el de scaun.

— Încearcă, deci! Mă voi duce eu la poştă.

— Vă rog, vă rog, domnule Belmonte. Telegrama mă priveşte pe mine. Eu sunt specialist, astfel că funcţionarului de acolo nu-i va fi uşor să-mi toarne un X în loc de un Y. La înapoiere încerc să intru la Alice. Locuieşte în drum. Mai aveţi vreo însărcinare pentru mine?

— Nu. Poţi pleca. Ştiu că nu e nevoie să-ţi spun să fii prevăzător.

— Ar fi prea târziu.

— Vreau să cred că n-ai comis vreo greşeală? întrebă Belmonte, încruntându-se puţin.

— Ba una foarte mare chiar. Din fericire, greşeala mă priveşte numai pe mine. Cu toate astea, cred că atenţionarea dumneavoastră este bine venită. Am căutat s-o cunosc pe Alice numai pentru a o iscodi cu privire la fratele ei, ţineam să-i prind pe amândoi; iată însă că... mi-am înghiţit propria undiţă, cu momeală cu tot. M-am prins eu însumi.

Belmonte râse uşurat.

— Prin urmare aşa stau lucrurile. Eşti chiar îndrăgostit?

— Cred, cel puţin. Eşti amorezat oare atunci când simţi

crampele şi celelalte soiuri de dureri în inimă, în loc de stomac? Eu nu mă prea pricep în de-alde astea. Poate că mă puteţi lămuri dumneavoastră, domnule Belmonte.

— Habar n-am! Cere-i Alicei tale să te lămurească. Eu nu dau sfaturi în privinţa asta.

— Bine, atunci voi lăsa boala să-şi urmeze cursul, spre paguba sau folosul meu, asta vom vedea.

— Şmechere! Că doar n-o să-ţi dea în gând să te căsătoreşti cu o franţuzoaică?

— De ce nu? De vreme ce eşti dispus să te azvârli în prăpastie, totuna e dacă faci asta după sistem francez sau nemţesc.

— Eşti incorigibil. Haide, cară-te!

— Îmi închipuiam eu! Mai ieşiţi astăzi?

— Nu, voi dormi.

— Atunci pot lua felinăraşul dumneavoastră, dacă n-aveţi nevoie de el?

— Pentru ce?

— Nu ştiu încă. Pe drumurile pe care umblu, e bine să te uiţi unde pui piciorul.

— Ia-l şi noapte bună, dacă nu ne vom mai vedea astăzi.

— Noapte bună, domnule Belmonte.

Martin luă depeşa împreună cu copia, mai vârî lanterna în buzunar şi porni spre oficiul telegrafic. Era închis, dar, în schimbul unei taxe suplimentare, funcţionarul de serviciu trebuia să primească telegrama. Omul se uită mirat la şirurile acelea de cifre şi zise morocănos:

— Afurisită treabă! Nu puteţi telegrafia în cuvinte?

— Ba pot, de ce să nu pot.

— Atunci de ce n-aţi făcut-o?

— Pentru că regulamentul telegrafic îmi îngăduie să mă folosesc şi de unele şi de altele. Şi apoi, m-am hotărât pentru cifre, pentru că nu trebuie să ştie oricine cât datorez furnizorului meu de vax.

— Vă folosiţi de un limbaj care nu se prea obişnuieşte pe la noi, domnule. Voi socoti îndată taxa şi voi trimite apoi telegrama.

— Rog să mi se dea o adeverinţă că a plecat.

— O veţi căpăta.

Martin plăti şi primi adeverinţa. Dar în loc să plece, rămase acolo. Funcţionarul îl privi mânios şi întrebă:

— Ei, ce mai staţi?

— Stau pentru că îmi îngădui să mai pun o întrebare: a plecat deja telegrama?

— Domnule, ce vă închipuiţi dumneavoastră? izbucni telegrafistul. Credeţi cumva că e de ajuns să predaţi hârtia asta, ca să şi fie transmis la Berlin conţinutul ei? Atât de departe n-am ajuns încă.

— Eu crezusem c-a şi plecat, replică Martin, cu nevinovăţie. Pe recipisa pe care am căpătat-o stă negru pe alb că depeşa a fost predată la ora unsprezece şi patru minute. Cred, deci, că sunt îndreptăţit să pun această întrebare. Trebuie să fii şi dumneata de acord, domnule, că adeverinţa eliberată conţine un neadevăr, în cazul când telegrama se află încă nerezolvată în mâinile dumitale.

Funcţionarul făcu o mutră pe care se putea citi lămurit că se afla în încurcătură. Mai parcurse o dată cu privirea depeşa şi spuse aspru:

— Aşteaptă!

Se ridică şi dispăru în odaia alăturată. Martin zâmbi şi-şi spuse:

„Voia să transmită cifrele secţiei contelui Rallion, înainte de a le încredinţa aparatului. Acum s-a dus să se informeze la vreun superior ce e de făcut, deoarece eu nu vreau să plec. Ce rezultat va aduce? Fireşte că vor căuta să mă inducă în eroare şi se vor preface că o transmit. Vom vedea!”

După câtva timp telegrafistul se întoarse.

— Cine e acest domn Walther, căruia îi este adresată

telegrama? întrebă el.

— Nu ştiu, dar voi afla îndată.

— Cum vine asta? Telegrafiezi cuiva pe care nici nu-l cunoşti? E de neînţeles.

— Pentru mine nu e deloc de neînţeles. Acum un sfert de ceas am aflat că pe Behrenstrasse din Berlin locuieşte un domn căruia îi spune Walther. N-am auzit niciodată ceva despre persoana aceasta, aşa c-am devenit curios. Şi deoarece presupuneam că vei fi şi dumneata curios, am hotărât să-l întreb cine şi ce e. Aş fi putut face asta cu mai puţină cheltuială, printr-o simplă corespondenţă, dar ca să-ţi satisfac dumitale cât mai repede curiozitatea, am preferat să telegrafiez. Acum cred că înţelegi.

Telegrafistul îşi dădu seama că are de-a face cu un mare pişicher. Era gata să izbucnească, dar se gândi că riscă să mai înghită o batjocură, astfel că spuse doar:

— Ai face mai bine să ţii pentru dumneata ironiile. Voi transmite imediat telegrama.

— Te rog chiar, căci au trecut zece minute de la ora pe care mi-ai scris-o în adeverinţă.

Omul se aşeză în faţa aparatului şi-l puse în funcţiune. Tictacurile începură, întrerupte fiind în câteva rânduri de clopoţel. După câtva timp încetară. Telegrafistul se apropie de Martin şi-i zise:

— S-a făcut. Acum poţi pleca.

— Trebuie să-mi mai îngădui o observaţie, spuse tânărul, pe ton calm. N-ai telegrafiat la Berlin, ci la Epernay. Acesta e locul până unde a fost deschisă linia, în momentul de faţă.

Omul făcu o mutră uimită. Nu-şi dădea seama cum putea Martin să ştie asta atât de exact.

— Domnule, mă insulţi! zise el. Cum ai ajuns la ideea asta ciudată că telegrama dumitale n-a fost transmisă?

— Vrei să-ţi spun poate ce-ai telegrafiat? replică Martin, începând să-şi piardă calmul.

— Sunt chiar curios să aud.

— Ei bine, întâi ai întrebat dacă linia e deschisă, apoi ai transmis:

„Dragă colega. Aici se află unul care telegrafiază la Berlin, şi nu vrea să plece până nu mă vede că pun aparatul în funcţiune. Depeşa lui e redactată în cifre, astfel că trebuie s-o transmit spre descifrare. Ca să-l fac să creadă că o expediez, stau puţin de vorbă cu dumneata.”

— Ah, văd că te îngălbeneşti! Cred, deci, că nu mai e nevoie să continui.

Telegrafistul rămase ca trăsnit.

— Doamne sfinte, cum poţi să ştii asta? îngăimă el.

— Mi-e milă de dumneata, zău aşa! Faptul că ţi-am tălmăcit cuvintele se explică prin aceea că sunt eu însumi un cunoscător al telegrafiei. Te întreb foarte serios dacă depeşa mea va fi transmisă, sau trebuie să mă adresez autorităţilor?

— Aşteaptă puţin!

Vru să se ducă iar în odaia alăturată, dar Martin îl opri:

— Stai! Vrei să ceri indicaţii, ştiu eu. Spune cu ocazia aceasta că eu voi sta aici cât timp va funcţiona aparatul, ca să văd dacă nu-s tras pe sfoară.

Omul preferă să nu răspundă şi plecă. După scurt timp se înapoie, împreună cu alt funcţionar. Acesta îl sfredeli cu privirea Martin şi-l întrebă:

— Te pricepi la telegrafiat?

— Da, domnule.

— Cine eşti dumneata?

— Te-aş ruga să-mi spui, domnule, dacă mă găsesc în momentul de faţă la un oficiu telegrafic sau la poliţie?

— Ehei, las-o mai domol! Vreau să ştiu numai cine e persoana care ne dă atâta prilej de discuţie. E vorba într-adevăr de o telegramă de afaceri?

— N-am nici un chef să mai repet, ce am spus o dată.

— Bine! Ţi se va face pe plac. Apropie-te şi ascultă. Voi transmite chiar eu telegrama.

Martin îşi scoase copia şi urmări cu luare-aminte transmiterea. Când funcţionarul termină, întrebă ironic:

— Ei, eşti mulţumit? Cred că acum vei pleca!

— Da. Înainte însă vă comunic că recipisa care mi s-a dat, şi care nu mai corespunde acum, o voi transmite imediat prin scrisoare la Berlin, ca să se cerceteze acolo dacă nu cumva depeşa transmisă acum a fost reţinută undeva în drum după plecarea mea. Vă atrag atenţia să nu faceţi asta. Noapte bună.

— Obraznic individ! auzi el îndărătul său, după ce se îndepărtă.

Afară se postă la pândă, în umbra unui gang.

„Au fost nevoiţi să transmită depeşa nedescifrată, îşi zise el. Acum însă vor trimite de urgenţă hârtia secţiei contelui Rallion, ca să afle despre ce e vorba. Ha-ha-ha! Oboseală zadarnică! Cheia noastră e atât de complicată, încât cel mai mare meşter în descifrări nu va putea da de rostul ei.”

Nu stătuse nici două minute la postul său, că un om ieşi din oficiu şi o luă repede la picior.

„Ăsta e curierul cu telegrama, îşi spuse Martin. Noroc bun, domnilor! O să vă spargeţi capul degeaba.”

Nici nu bănuia cât de curând va avea iarăşi în faţa ochilor telegrama sa.

Plecă şi el. Străbătu repede două străzi şi se opri pe trotuar, căutând cu privirea o fereastră de la etajul al doilea al unei case peste drum de care stătea.

Un geam era luminat şi, în pervaz, un cap de femeie.

„Asta e Alice, murmură el. L-o fi aşteptând pe fratele ei. Sau o fi crezând că mai vin eu? Îi voi face semn că sunt aici.”

Veni până în mijlocul străzii şi tuşi încetişor de câteva ori. Căpşorul se aplecă şi mai mult şi un glas înăbuşit întrebă:

— Tu eşti, Robert?

Acesta era numele fratelui ei.

— Nu.

— Monsieur Martin?

— Da.

— Aşteaptă!

Capul dispăru. Martin se apropie de uşă. După câtva timp o cheie se răsuci încetişor în broască, uşa se deschise şi fata ieşi afară.

— Ah, răutăciosule! şopti ea. Am aşteptat atât de mult! De ce n-ai venit?

El îi luă mâna, o duse la buze şi răspunse tot atât de încet:

— Şi eu am stat ca pe ghimpi tot timpul. Mi-era dor de dumneata şi nu puteam pleca.

— Unde ai fost? Ce te-a reţinut?

— Trebuia să trimit rapoarte acasă. Monsieur Belmonte dicta şi eu scriam. Abia acum două minute am terminat.

— Răutăciosul acela de Belmonte!

— Altminteri sunt foarte mulţumit cu el; dar azi n-avea nici el încotro. Mă vei ierta?

— N-am altă soluţie. Dar nu trebuie să stau aici, căci s-ar putea să dea cineva peste mine. Mai erau multe ferestre luminate sus?

— Numai a dumitale.

— Atunci se vede că s-au culcat toţi locatarii. Voi face şi eu la fel, acum că cel puţin te-am văzut.

— Ba nu, să nu faci încă asta! Când a plecat fratele tău?

— Nici n-a venit încă. De la prânz lipseşte de acasă. Aşa că nici nu te-aş fi putut primi sus la mine.

— Nici acum?

— Nici. Se poate întoarce din clipă în clipă.

— De asta nu mă tem. Probabil c-a avut mult de lucru, aşa că pentru a nu veni prea târziu la cină, cu siguranţă că a preferat s-o ia la restaurantul său. Şi-l cunoşti doar: o dată

acolo, rămâne până după miezul nopţii.

— Din păcate e adevărat, oftă ea.

— Astfel că tot ne mai rămâne un cesuleţ, poate şi două. Vrei într-adevăr să mă alungi după ce ţi-am dus dorul atâta timp?

Ea rămase pe gânduri şi zise în cele din urmă:

— Dar nu e prea târziu?

— Nu cumva mă bănuieşti?

— Să nu crezi că te bănuiesc, domnule Martin. Dac-ar fi fost aşa, n-aş fi coborât. Mă tem numai să nu se-ntoarcă fratele şi să dea peste noi.

— Peste mine nu va da.

— Şi cum vei proceda?

— Cred că scumpa Alice va găsi un mijloc, cu ajutorul căruia să mă pot sustrage privirilor lui. Poate că-mi va arăta o ascunzătoare din care să ies abia după ce el se va fi dus la culcare.

— Asta e foarte riscant, domnule. Dar voi cuteza totuşi să te ţin aici, deşi e aproape miezul nopţii. Haide! Te rog să umbli, însă, cât se poate de încet.

El intră în gangul slab luminat, ea încuie poarta şi amândoi urcară cele două etaje. Locuinţa nu era elegant mobilată, dar totul strălucea de curăţenie.

Fata îl conduse în salonaş, unde ea se aşeză pe sofa, iar el alături, pe un scaun. La lumina lămpii, se putea vedea, acum, că Martin n-avea gust rău. Alice era foarte drăguţă.

— Mai spune acum că nu risc totul, doar pentru a-ţi fi pe plac, zise ea în glumă.

— Aş vrea să-ţi pot dovedi că şi eu aş face chiar mai mult de dragul dumitale, răspunse el. Îţi sunt recunoscător din suflet. Poate ne va ajuta Cel de Sus să fim odată atât de intimi, încât să nu trebuiască să ne temem să fim văzuţi împreună.

Ea se împurpură la auzul acestor cuvinte şi începu să

frământe broderia pe care o luase în mână.

— Numai Dumnezeu singur poate făuri o astfel de fericire, zise dânsa.

El îi prinse repede mâna şi o trase spre sine:

— Ai socoti într-adevăr o fericire să putem spune „acasă” aceluiaşi loc?

Ea îşi aţinti ochii mari asupra lui şi zise:

— Domnule Martin, eu nu mai am părinţi şi fratele meu nu se interesează de mine. Sunt redusă la propriile mele mijloace şi totuşi duc dorul cuiva care să fie bun cu mine, în care să mă pot încrede şi căruia să-i fie plăcut să-şi piardă puţintel vremea cu bietele mele gânduri şi sentimente. Până acum n-a făcut încă nimeni asta. Am trăit singură, până ai venit dumneata şi mi-ai spus că te gândeşti cu drag la mine. Atunci am început să-mi imaginez cât de frumos ar fi dacă ai vrea să-mi ţii loc de tată, mamă şi frate: aş fi fericită. Îţi mărturisesc asta cu toată sinceritatea şi te rog din toată inima să fii tot atât de sincer faţă de mine. Mă tem de nenorocirile vieţii, dar alături de un camarad, toate suferinţele şi grijile nu m-ar înspăimânta. I-aş aparţine lui şi numai lui şi m-aş dedica lui şi numai lui, în întregime. Ai putea fi fericit cu o astfel de femeie, domnule Martin?

Erau vorbele unei inimi curate, ale unui suflet cald. Martin se simţi mişcat. În clipa următoare, fu lângă dânsa şi o cuprinse cu braţele.

— Da, alături de o asemenea femeie aş fi foarte fericit. Şi această fericire aş găsi-o numai la dumneata, Alice. Vrei să-mi dăruieşti inima dumitale?

— Mă iubeşti deci? Adevărat? Adevărat? murmură ea, printre lacrimi.

— Şi încă mult de tot. Alice, tu eşti viaţa mea! La orice aş putea renunţa, numai la tine nu. Vrei să crezi asta, iubito?

— Cred! şopti ea, fericită.

— Şi dacă va trebui să părăsesc Parisul şi nu mă voi putea

reîntoarce un timp mai îndelungat, îmi vei rămâne credincioasă?

— Totdeauna, totdeauna! Mă voi gândi numai la tine, şi în fiecare zi, în fiecare ceas mă voi ruga lui Dumnezeu să mi te aducă înapoi cât mai curând.

Mai stătură astfel de vorbă o bucată de vreme. Dragostea te face să uiţi de toate. Nu se gândeau decât la ei. Uitaseră că timpul are picioare de melc pentru omul nenorocit şi aripi pentru cel fericit.

Deodată Alice ciuli urechea. În uşa de afară se răsucea o cheie. Fata se făcu albă de spaimă, se smulse din braţele tânărului şi îşi împreună mâinile, disperată.

— Dumnezeule sfinte, fratele meu! exclamă ea. Ce ne facem acum?

— Mă voi ascunde.

— Dar unde atât de repede?

— Aici, înăuntru.

Îşi luă pălăria de pe scaun şi deschise uşa care dădea în odaia de alături.

— Pentru Dumnezeu, nu acolo! E dormitorul lui.

Era prea târziu însă. Martin închisese deja uşa în urma lui. În încăpere era întuneric, dar, deschizând uşa, pătrunse o rază de lumină înăuntru şi tânărul putu recunoaşte mobilele dintr-o privire: un pat, un lavoar, o oglindă, un dulap şi în mijloc o masă cu trei scaune.

Deoarece fusese sincer cu fata, îşi zise că, de fapt, n-avea de ce să se teamă de fratele ei. În alte împrejurări s-ar fi arătat în faţa acestuia, ca să-i explice deschis motivul prezenţei sale. Dar acum nu venise numai de dragul iubitei, ci mai avea şi altă sarcină.

Martin încercă dulapul şi constată că era închis, iar cheia lipsea. Era îndoielnic că ar putea găsi vreun refugiu în odaia vecină, care era cabinetul de lucru al secretarului. Astfel că nu-i rămase să aleagă decât între masă şi pat.

Ca să se ascundă sub una din aceste mobile era tot atât de incomod, pe cât de primejdios, dar masa era acoperită cu o cuvertură ale cărei capete atingeau podeaua. Ridică unul din ele, se strecură dedesubt şi se ghemui cât putu mai bine între cele patru picioare.

Când Robert intră, Alice nu izbutise încă să-şi stăpânească cu totul spaima, dar el nu băgă de seamă. Mergea clătinându-se şi în ochi avea o lucire tulbure sticloasă. Era beat turtă.

— Nu te-ai dus încă la culcare? mormăi el. De ce?

— Voiam să te aştept, răspunse fata. N-ai luat încă masa de seară.

— Masă… seară… îngăimă el. Am mâncat… restaurant… vin minunat… trei sticle… ah!

Abia ţinându-se pe picioare, se îndreptă spre uşa dormitorului său, în care dispăruse Martin. Alice se înspăimântă şi-l prinse de braţ.

— Mai ia loc puţin aici, Robert!

— Loc? întrebă el, privind-o năuc. Aici… puţin? Pentru ce? Oh!

— Am de vorbit ceva cu tine.

— De vorbit?… O… nu! N-am chef… de vorbă. Nu… nu… mai pot vorbi.

Puse mâna pe clanţă, dar ea nu-i dădu drumul.

— Aşază-te numai o clipă! îl rugă dânsa.

— Cli… clipă… pă? Nu mă necăji, fetiţo! M-am su… supărat… şi aşa destul… destul… de mult.

— Din ce pricină? întrebă Alice, încercând să-l reţină, lungind vorba.

El se proţăpi în faţa ei, o privi furios şi începu să rotească bastonul pe care-l mai ţinea în mână.

— Din… ce pri… pricină? Drace! Afu… fu… furisită telegramă! S-o ia… ia dracu'!

— Ce fel de telegramă?

— Am lucrat mult… mult… de tot. Stau… la un pahar de

vin... şi numai ce vine indi... individul ăla de servitor de la birou. A so... sosit... încă o te... te... telegramă... pentru des... descifrat. N-a mai fost ni... nimeni acolo... şi... deci mi-a adus-o mie. Te... te... telegramă pentru Berlin. Adusă de un... indi... individ obraznic. Tre... trebuie s-o văd.

Ea nu-l mai putu reţine, astfel că el deschise uşa şi dânsa îl urmă cu lampa. Robert se trânti, imediat pe un scaun, în vreme ce fata îşi roti privirea prin odaie, fără să poată descoperi însă vreo urmă a lui Martin, ceea ce o făcu să creadă că se refugiase în birou. Acum trebuia să-l împiedice pe fratele ei să intre acolo.

Robert se scotocea prin buzunare, căscând.

— O cauţi? întrebă Alice.

— Tu? Tu nu cauţi nimic. Eu caut.

— Da, însă ce cauţi?

— Te... te... te... drace! te... te... telegrama!

— O fi aici.

Îi scoase dintr-un buzunar o hârtie care atârna pe jumătate afară, care însă nu era depeşa, fiind prea groasă pentru aşa ceva.

— Telegramă? spuse el. Prostii. Asta e... un plan de război... împo... potriva prusacilor... Nu... nu... e treaba unei fete... să ştie asta.

— Împotriva prusacilor?

— Da, da! Prusacilor... şi... şi... ge... germanilor de sud.

— Dumnezeule! Vom avea război?

— Război, da! Război... victorie... bătaie şi revanşă. Da... psst! Tăcere! Linişte! Ni... nimeni nu trebuie să afle acum asta. Am primit sarcina să copiez planul... pe curat. Faimos! În sfârşit... Bis... Bismarck va mânca bătaie. Pru... rusacii, ba... bavarezii, würtemberg... ghezii, westfa... falienii, sax... xonii şi po... po... pomeranezii. Toţi vor mânca bă... bătaie. Unde... unde... dracu am pus depeşa?

Alice îl ajută să caute şi, în cele din urmă, găsiră

mototolită hârtia pe care Martin o dusese la oficiu.

— Asta e? întrebă dânsa.

— Da... da! Tre... trebuie s-o ci... citesc, s-o des... des... descifrez.

Netezi hârtia cu o mână nesigură şi, după multe sforţări, izbuti să-şi apropie scaunul de masă.

— Doar nu vei fi vrând să mai citeşti şi să lucrezi acum? întrebă fata.

— Pentru ce nu, du... duduie? Tre... trebuie! Da... datoria! Trebuie să ştiu... mâi... mâine ce stă în telegramă.

— Mai bine, culcă-te! îl sfătui ea.

— Să mă culc? Nu! Nu... mi-e somn. Tre... re... buie... să... des... ci... frez... te... te... telegrama.

— Dar abia mai poţi gângăvi.

— Gân... !

Îi aruncă o privire furioasă.

— Eu... gângăvesc? Eu... se... se... cretarul con... te... Ra... Ra... llion? Fa... fa... fato, cară-te!

Se ridică de pe scaun, o apucă de braţ şi, cu toată împotrivirea ei, o împinse afară pe uşa deschisă. Şi când ea vru să intre înapoi cu forţa, el izbucni:

— Nu... nu... mă scoate din sărite! Afară... ră... ră... ! Trebuie să... să... lucrez!

Răsuci cheia în broască şi puse şi zăvorul.

— Un... unde... e... tele... grama? se întrebă apoi.

Îi scăpase din mână şi căzuse pe podea. O căută câtva timp, dar n-o găsi. Tot stând aplecat în starea în care se găsea, iritarea lui spori.

— S-a dus! Nu mai e! spuse el. O voi căuta... mâi... ne... şi tot... mâine o voi... des... cifra. Ah!

Căscă răsunător, se duse la pat şi se trânti pe el aşa îmbrăcat cum era.

Alice mai bătu de câteva ori la uşă, dar în zadar. El se întoarse de vreo două ori de pe o parte pe alta, apoi căzu într-

un somn adânc, vecin cu moartea.

Martin auzise totul din ascunzătoarea sa. Bănui că era vorba de telegrama lui şi, când văzu hârtia pe jos, fu pe deplin încredinţat. Dar fusese vorba şi de război. Ce voise să spună cu asta?

Privi, de sub cuvertură şi văzu că beţivul nu se mişca deloc. Încetişor şi cu multă băgare de seamă, ieşi afară şi se ridică. Pe masă era documentul cu pricina. Cu riscul de a fi prins asupra faptului, îl luă şi întoarse o foaie.

Se simţi străbătut ca de un curent electric. Era încă tânăr, dar hotărât şi chibzuit ca un bătrân. Documentul acesta nu trebuia să-l ia, în schimb ar putea face o copie. Deschise încetişor uşa care dădea în odaia de lucru.

Avea lanterna de buzunar, dar lumina acesteia nu era de ajuns, şi apoi îl putea pune în primejdie. O luă împreună cu documentul şi se strecură în birou.

Acesta era modest mobilat: o masă de scris, un raft cu cărţi şi câteva scaune. Puse lampa pe masă, pe care se afla hârtie cu duiumul, închise apoi uşa şi o zăvorî, după ce, prevăzător cum era, scoase cheia de pe partea cealaltă şi o vârâse pe dinăuntru.

Se aşeză la birou şi începu să citească. Când sfârşi, chipul i se lumină. Ce noroc! Foile acestea aveau o valoare de nepreţuit. După câteva clipe începu să stenografieze. Astfel se scurse un ceas, două şi când fu gata, scoase ceasornicul.

„Două ore şi un sfert am tot scris, murmură el. A fost muncă, nu glumă. Mi-a amorţit mâna, nu alta. Acum să plecăm. Unde o fi biata Alice? Cu siguranţă că nu doarme, ci mă aşteaptă.

Împături hârtia şi o puse cu mare grijă în buzunar, apoi puse totul în ordine pe birou, stinse lampa, trase încetişor zăvorul, vârî cheia la loc pe partea cealaltă şi ciuli urechea.

Robert dormea, sforăind. Martin puse lampa pe masă şi documentul alături, după care deschise uşa care dădea în

salonaş. Ieşind, auzi un glas în şoaptă:

— Martin?

— Da.

— Slavă Domnului!

— M-ai aşteptat?

— Da, şi ce spaimă am tras! Mă temeam că te va descoperi. Unde te-ai ascuns?

— Sub masă, în odaia lui de culcare.

— Vai, ce rău trebuie să fi şezut acolo! Dar am fost şi eu în dormitor şi nu te-am observat. De ce n-ai venit până acum?

El se văzu nevoit să mintă.

— Mi-a fost cu neputinţă. A scăpat hârtia din mână şi, vrând s-o ridice, a căzut el însuşi jos. Şi s-a întins lângă uşă, astfel că n-am putut s-o deschid. În cele din urmă mi-a dat în gând să-l trezesc lovindu-l încetişor. Am izbutit. S-a ridicat şi s-a trântit pe pat, aşa că abia atunci am putut ieşi.

— Doarme adânc?

— Da, foarte adânc.

— Atunci poţi pleca neobservat?

— Suntem în deplină siguranţă. Dar, tu biată fetiţă, a trebuit să renunţi la somn. Îmi dai voie să plec?

— Da. Te petrec până la uşă.

Îl conduse până jos. Începea să mijească de ziuă.

Când ajunse acasă, se luminase bine şi portarul care-i deschise făcu o mutră mirată, căci nu-l mai văzuse venind aşa de târziu.

Sus în locuinţă, se duse imediat în dormitorul stăpânului său, care se trezi îndată.

— Martin, tu?

— Da. Vă rog să mă scuzaţi că trebuie să vă deranjez.

— Îmi face plăcere când mă deranjezi, căci asta înseamnă, desigur, că ai să-mi comunici ceva important.

— Aţi ghicit. Nu-i aşa că cunoaşteţi stenografia?

— Iar glumeşti? Păi n-am învăţat-o împreună?

— Atunci să ne mai ocupăm puţin de ea.

— E nevoie chiar acum?

— Imediat.

— Ei! Ceva de seamă băiatule?

— Da. Să aprind întâi lampa. Nu-i vorbă, s-a făcut ziuă, dar prin perdelele astea groase nu pătrunde lumina.

În vreme ce el aprinse lampa, Belmonte se dădu jos din pat. Îmbrăcându-se, întrebă de telegramă şi Martin îi povesti cele întâmplate.

— Dar de unde vii atât de târziu? îl întrebă stăpânul său.

— Nu ghiciţi? E în legătură cu „descoperirea”.

Scoase din buzunar foile şi i le întinse lui Belmonte. Acesta citi o pagină şi aruncă o privire plină de uimire asupra lui Martin.

— Pare să fie ceva extraordinar! zise el.

— Aşa şi este. Extraordinar, de la început până la sfârşit.

Le Changeur începu să citească. Cu cât înainta, cu atât devenea mai încordat, şi scotea mai multe exclamaţii de uimire. Când ajunse la sfârşit, sări de pe scaun.

— Omule, de unde ai acest... acest...?

— Vreţi să spuneţi de unde l-am furat?

— Tot una e. Răspunde!

— De la Alice.

— Alice? Cine-i Alice?

— Fetiţa aia... despre care v-am vorbit...

— Cum? La dânsa? Ah, aşa e, fratele ei e secretar la contele Rallion! Povesteşte!

Martin povesti, în vreme ce Belmonte umbla prin cameră de colo-colo. După ce servitorul sfârşi, se opri în faţa lui şi zise:

— Omule, ai un noroc fenomenal. Descoperirea asta îţi va aduce roade bogate. Nu încape nici o întârziere. Documentul trebuie transcris şi expediat imediat acasă. Unul singur are nevoie de prea mult timp, aşa că vom începe îndată amândoi.

Haide, ia tocul!

Îşi împărţiră foile şi curând fură atât de adânciţi în lucrul lor, încât nu mai avură ochi pentru altceva. Chiar când sosiră ziarele le zvârliră de-o parte, fără să se uite prin ele. O ţinură tot aşa până la amiază. Apoi, totul fu împachetat cu grijă şi Belmonte plecă el însuşi cu documentul, ca să-l ducă persoanei care era totdeauna pregătită pentru astfel de cazuri. Hârtiile aveau o valoare prea mare ca să fie expediate cu poşta. Conţinutul lor trebuia transmis printr-o persoană sigură şi de încredere.

Întorcându-se acasă, Belmonte se pregăti pentru plecarea la Meudon. Tocmai voia să părăsească locuinţa, când veni curierul cu o telegramă. Era răspunsul la depeşa din ajun. Fusese predată la Mainz şi avea următorul conţinut :

„Domnului Artur Belmonte,

Paris, *Rue Richelieu 12*.

Vin roşu de Reichenberg n-avem nevoie; *suntem aprovizionaţi din belşug*. *Dar*, *cât mai repede*, *viţă aleasă de Risparger şi apoi imediat calităţile cele mai bune de Metz*.

Albrecht, *depozit de vinuri*.*”*

Belmonte îi citi lui Martin depeşa. Servitorul clătină din cap.

— Şi ăsta să fie răspunsul la telegrama noastră cifrată?

— Fireşte.

— Păi vine din Mainz!

— E foarte inteligent făcut. Vine din Berlin, dar a fost predat la Mainz, pentru ca domnii de la poşta de aici să fie induşi în eroare şi să nu creadă că cele două depeşe au vreo legătură.

— Asta mai înţeleg. Dar conţinutul nu-mi spune nimic.

— Atunci dă-mi voie să-ţi explic. Despre cine era vorba în telegrama noastră?

— Despre bătrânul căpitan Richemonte.

— Cum ai traduce în nemţeşte numele acesta?

— Prin cuvântul „Reichenberg”.

— Ei bine, aici scrie că n-au nevoie de vin roşu de Reichenberg şi că sunt bine aprovizionaţi cu marfă din asta.

— Drace! Încep să pricep.

— Ce anume?

— Că-l cunosc deja pe acest Richemonte şi s-au luat măsuri cât se poate de bune. Am dreptate?

— Da. Şi acum mai departe: Se cere cât mai repede viţă aleasă din Risparger: Viţă aleasă înseamnă pentru noi să ne alegem bine informaţiile. Dar ce să însemne cuvântul „Risparger”?

— Asta nu mai ştiu.

— Pentru ce? Nu-i atât de greu de priceput. Câte silabe are cuvântul Paris?

— Două.

— Inversează cele două silabe!

— Rispa... ah, viţă aleasă de Risparger. Am găsit!

— Bun! Cuvântul al treilea nu-ţi va da atât de lucru ca celelalte.

— Metz? Ei, de... Informaţii cu privire la fortul, oraşul şi împrejurimile Metzului.

— Şi cum vei tălmăci întreg răspunsul?

— Nu trebuie să ne preocupăm de acest Richemonte, deoarece s-au şi luat cele mai bune măsuri ca omul acesta să nu poată face nici un rău. În schimb ni se cere să comunicăm cât mai repede ce ştim despre Paris. Apoi, să mergem îndată la Metz, ca să ne ocupăm de fortăreaţa aceasta şi împrejurimile ei.

— Da, aşa trebuie să fie.

— Când plecăm de aici?

— Cât mai curând cu putinţă. Prin descoperirea ta, duşmanul şi-a dat cărţile pe faţă. Vreau să mai văd azi mitralierele, apoi suntem gata cu rapoartele noastre.

13. Şperaclu şi levier

După ce Belmonte plecă, Martin începu să răsfoiască ziarele. Obişnuia să citească numai articolele politice şi ştiinţifice, dar abia întoarse prima pagină şi îi bătură la ochi câteva rânduri culese cu litere groase, din rubrica „Raportul poliţiei". Le parcurse în grabă şi văzu acolo un nume care-i atrase atenţia.

„Contesa Ella von Perret? murmură el. Asta e fata aceea pe care o adoră în taină căpi... vreau să zic comerciantul meu de vinuri! Dar ce-i cu dânsa?"

Abia citi însă rândul respectiv, că izbi cu pumnul în masă.

„Mii de draci! Să fie adevărat? Aici în inimă satului asta mare, pe care-l numesc centrul lumii, o doamnă, o contesă, o nepoată de general, e smulsă din trăsură, zvârlită într-o birjă care poartă numărul 996 şi târâtă cine ştie unde? Or fi scris despre asta şi celelalte ziare? Ia să vedem!"

Le luă repede în mână şi găsi ştirea în toate celelalte gazete.

„E adevărat! exclamă el. A fost răpită în plină stradă. Şi poliţia ce a descoperit? Că birja avusese un număr fals. Aceea cu numărul adevărat ducea două femei bătrâne în alt cartier al oraşului. Asta-i tot? Da. Poliţia a luat măsurile cuvenite, ca de obicei, fireşte. Şi în vremea asta biata fată se prăpădeşte şi e silită să se căsătorească cu cine ştie ce individ, sau e ucisă pe cine ştie ce cale. Dracul să mă ia dacă pot privi în linişte chestia asta! Trebuie să mă amestec eu. Plec imediat! Dacă găsesc vreo urmă, bine,... iar dacă nu găsesc nimic, atunci cel puţin îi voi putea spune stăpânului meu, când s-o întoarce de la Meudon, că n-am stat cu mâinile în sân."

Începuse să se întunece când Martin se înapoie. Toate cercetările sale fuseseră zadarnice, astfel că aştepta

nerăbdător sosirea lui Belmonte. În curând auzi oprind o trăsură jos şi ieşi în grabă afară. Era chiar stăpânul său. Îl văzu pe servitor în uşă şi-i strigă de departe:

— M-am întors târziu, nu-i aşa? Dar a fost în schimb o excursie fericită.

Intrară înăuntru şi, când fură în cameră, Martin întrebă:

— L-aţi găsit pe director?

— Da. Am experimentat de zor şi am băut aşijderea. Şi-a deschis inima şi mă întorc cu pradă bogată. Aveam de gând să mă duc şi azi la Operă, dar nu merge, căci trebuie să aştern pe hârtie ceea ce nu mi-am putut nota în prezenţa altora.

— Hm! Cu Opera tot nu s-ar fi ales nimic.

— Pentru ce? Faci o mutră de parcă s-ar fi întâmplat o nenorocire.

— Cum, nu ştiţi nimic?

— Nu.

— Atunci citiţi ce scrie aici!

Belmonte citi, se făcu palid şi îşi duse mâinile la tâmple. Apoi se lovi cu palma peste frunte şi începu să se plimbe agitat prin odaie. În cele din urmă zise:

— O sută de mii de franci va plăti ca s-o recapete... birjar... numărul lipit pe deasupra!

Repete o parte din frânturile de frază pe care le auzise cu o zi înainte în cârciuma lui Moş Secret. Martin îşi zicea că stăpânul său îşi pierduse minţile.

— Domnule Belmonte, cred că nu e încă totul pierdut, zise el, ca să-l liniştească. E drept că am alergat zadarnic să găsesc o urmă sau vreo idee bună, dar...

— Prostii! îl întrerupse stăpânul său. Încarcă revolverele noastre şi pregăteşte-te să ieşim! Ştiu unde se află contesa şi o voi elibera. Mă duc acum la bunicul ei, generalul, cu care trebuie să vorbesc înainte, apoi vom porni imediat.

Abia sfârşise ultimele cuvinte, că se şi afla afară. Martin

rămase năuc în mijlocul odăii, neştiind ce să creadă. De unde putea stăpânul său să ştie cine o răpise pe contesă şi unde o dusese?

„Ei, să nu ne frământăm creierul! îşi zise el. Un comerciant de vinuri ca ăsta umblă prin toate colţurile Parisului. O fi cunoscând el locuri unde se obişnuieşte să se închidă spre îmblânzire astfel de păsărele şi are de gând s-o caute acolo pe contesă. Drace! Mi-a spus să încarc revolverele! Avem patru bucăţi şi două măciuci. Şi le-a procurat deoarece anumite cârciumi prin care intrăm sunt cam deocheate şi acolo e de folos o astfel de armă. Voi încărca, deci, revolverele şi voi scoate şi măciucile.”

În vremea asta, *Le Changeur* gonea spre strada în care ştia că locuieşte bătrânul general Perret. Casa aceasta era un adevărat palat. Sub poarta deschisă stătea portarul, având în mână bastonul cu coroana aurită.

— E acasă Excelenţa sa, domnul general? îl întrebă Belmonte.

Portarul îl măsură cu priviri bănuitoare, dar înfăţişarea distinsă a oaspetelui păru să-i risipească neîncrederea.

— Ce doreşti?

— Am de vorbit cu el.

— Va fi greu. După nenorocirea care a lovit casa noastră, suntem siliţi să fim cu multă băgare de seamă la vizite. Anunţă-te la etajul întâi cameristului!

Belmonte făcu întocmai, dar şi cameristul se lăsă greu. Deoarece, însă, *Le Changeur* spuse că scopul vizitei sale era de mare însemnătate, omul se hotărî în cele din urmă să ia cartea de vizită pe care i-o dăduse. Servitorul citi numele, înălţă din umeri şi zise:

— O vânzare de vinuri nu poate să fie de aşa mare importanţă cum crezi dumneata.

— Nu e vorba de vin, domnule, şi nici n-am timp de pierdut cu explicaţii. Anunţă-mă, altfel voi fi silit să intru

singur.

— Arăţi a fi foarte hotărât, domnule. Voi încerca să văd dacă domnul general e dispus să te primească.

Plecă şi se întoarse după câtva timp, anunţându-l pe Belmonte că poate intra. Îl conduse prin câteva încăperi, apoi deschise o uşă spre camera de lucru a contelui.

Bătrânul stătea la o masă, acoperită aproape în întregime de fişicuri cu bani. Lângă ele se afla un geamantanaş deschis, gata să le primească. Generalul era un om frumos, dar nenorocirea care se abătuse asupra lui părea să-l fi amărât mult. Îl măsură pe vizitator şi răspunse uşor din cap la salutul acestuia.

— Eşti negustor de vinuri, precum văd. Ce doreşti, domnule?

— În primul rând, Excelenţă, ţin să vă mulţumesc că aţi primit un necunoscut. N-am venit cu gândul de a încheia o afacere cu dumneavoastră, ci o chestiune foarte importantă mi-a îndreptat paşii aici.

Vorbeşte, domnule! zise generalul.

— Aţi pierdut-o ieri pe unica dumneavoastră nepoată...

— Da. Sper însă că nu pentru totdeauna, interveni contele pe ton aproape aspru.

— Sper şi eu la fel. Îmi daţi voie să vă întreb în ce fel intenţionaţi s-o eliberaţi pe domnişoara contesă din situaţia în care se află?

Chipul generalului se întunecă de tot.

— Domnule, de fapt ar trebui să pun să te aresteze, zise el, dar pentru că o iubesc prea mult pe singura mea nepoată, ca s-o expun unei înrăutăţiri a situaţiei ei nenorocite, mă voi sili să-mi păstrez calmul.

Belmonte pricepu îndată ce gândea contele despre el.

— Mă luaţi drept unul din făptaşi? întrebă el.

— Ca să fiu sincer, da.

— Care ar avea îndrăzneala, sau mai bine zis obrăznicia,

de a căuta să afle în modul acesta ce măsuri intenţionaţi a lua?

— Fireşte.

— Atunci vă înşelaţi, domnule general.

— Adevărat? făcu bătrânul ironic.

— Foarte adevărat. Trebuie să ştiţi, Excelenţă, că meseria mă obligă să intru în tot soiul de localuri, chiar şi în spelunci, ca să-mi pot vinde vinurile. Ieri am fost într-un astfel de loc, unde vin aproape numai criminali. Şi cu prilejul acesta am avut posibilitatea să prind frânturi de fraze dintr-o convorbire foarte ciudată. Azi am fost în ţară, şi numai când m-am întors, am aflat ce s-a petrecut aseară după spectacolul de la Operă. Ceea ce am surprins ieri, corespunde atât de exact cu mârşăvia făptuită, încât sunt încredinţat că ştiu unde a fost dusă contesa.

— Vorbeşti foarte frumos, dar scopul, totuşi, nu ţi-l vei atinge. Vrei să mă încerci, pricep prea bine, dar află că poţi să fii fără teamă. Nu m-am gândit să cer concursul poliţiei, căci nu vreau să primejduiesc viaţa copilei mele. Vezi şi dumneata că am pregătit deja cufăraşul în care voi pune cei o sută de mii de franci.

— O sută de mii de franci! exclamă Belmonte. Asta e suma de răscumpărare care v-a fost pretinsă?

— Ştii tot atât de bine ca şi mine. Voi fi eu însumi, la timpul hotărât, în locul indicat în scrisoare.

— Ah! Vi s-a trimis o scrisoare?

— Domnule, nu-ţi mai da osteneala să mă induci în eroare. Să considerăm că e vorba pur şi simplu de o afacere de schimb, pe care aş dori s-o închei cât mai repede cu putinţă. Adu-mi nepoata încă în seara asta, şi-ţi dau cuvântul meu de onoare, de nobil şi de ofiţer, că mai adaug cinci mii de franci peste suma cuvenită şi nu mă voi gândi niciodată să te denunţ.

— Excelenţă, vă rog din suflet să mă credeţi că v-aţi făcut

o părere greşită despre mine. Am aflat că o tânără fată urmează să fie răpită şi că făptaşii cer un preţ de răscumpărare pentru asta. Atât şi nimic mai mult.

— De ce n-ai reclamat imediat? Nefăcând asta, n-am nici un motiv să mă încred în dumneata.

— Frânturile de fraze pe care le-am auzit erau atât de lipsite de înţeles, încât nu puteam să ştiu despre ce e vorba.

— Dar acum sesizezi înţelesul lor?

— După ce fapta a fost comisă, m-am dumirit şi eu.

— Nu te cred.

— Vă jur pe tot ce am mai sfânt şi pe onoarea mea, că sunt sincer cu dumneavoastră.

— Un criminal are onoare? Crede el în ceva sfânt?

Asta era prea mult. Un val de mânie se stârni în Belmonte, dar se stăpâni.

— Sunteţi convins că nepoata vă va fi înapoiată? mai întrebă el.

— Fireşte, în schimbul sumei cerute.

— Eu nu cred.

Contele se sperie.

— De ce crezi asta?

— Domnişoara i-a văzut pe bandiţi, şi aceştia nu se vor expune primejdiei să-i dea drumul, pentru ca mai devreme sau mai târziu să fie recunoscuţi şi denunţaţi de dânsa. Sunt încredinţat că sub făgăduiala eliberării domnişoarei, bandiţii vor căuta să stoarcă o sumă după alta. Veţi plăti mereu şi mereu, zadarnic.

Generalul deveni palid ca un cadavru. Recunoscuse că argumentele străinului erau întemeiate.

— Tot ce se poate, încuviinţă el. Cele spuse de dumneata mă îndreptăţesc să cred că eşti sincer cu mine. Unde ai auzit vorbele despre care pomeneai?

— Într-o pivniţă dintr-acelea care servesc de cârciumă în suburbia La Chapelle.

— Cum îl cheamă pe cârciumar?

— I se spune Moş Secret.

— Asta pare să fie o poreclă. Numele adevărat nu-l cunoşti?

— Nu.

— Cine erau aceia pe care i-ai auzit vorbind?

Belmonte povesti atât cât ştia şi el. Contele îl ascultă cu luare-aminte, apoi zise:

— Se poate să fii sincer, dar nici contrariul nu e exclus. În amândouă cazurile e bine să fiu precaut. Pentru moment nu vreau să recurg la forţă. Cu o sută de mii de franci nu sărăcesc eu. Să aşteptăm să vedem ce ne aduce ziua de mâine. Cum se explică interesul pe care îl porţi nepoatei mele şi mie?

Trebuia Belmonte să spună adevărul? Nu.

— Excelenţă, răspunse el, sunt un om cinstit, urăsc crima şi tot ce nu-i drept. Ca membru al societăţii omeneşti, am datoria să lupt împotriva amândurora.

— E o concepţie foarte lăudabilă. Poate că te voi crede pe cuvânt. Pentru moment, însă, nu pot lua altă hotărâre decât aceea de care ţi-am vorbit.

— Veţi plăti suma, deci?

— Da.

— Şi dacă se întoarce contesa?

— Voi fi mulţumit.

— Dar dacă vă vor trage pe sfoară?

— Atunci voi recunoaşte c-ai fost sincer şi vei fi cel dintâi căruia mă voi adresa. De pe cartea dumitale de vizită lipseşte adresa, domnule Belmonte. N-ai vrea s-o adaugi? Uite cerneală aici.

După ce *Le Changeur* făcu ce i se ceruse, contele Perret urmă:

— Acum trebuie să-mi făgăduiţi ceva.

— Vă făgăduiesc, dacă voi găsi necesar.

— Mereu câte o remarcă! Îmi dai cuvântul dumitale că nu vei comunica poliţiei nimic din ceea ce ştii, până nu ne vom lămuri asupra intenţiilor răpitorilor?

Îi întinse mâna lui Belmonte şi aceste i-o strânse, răspunzând:

— Bine, vă făgăduiesc. Sunt încredinţat că în cel mai scurt timp Excelenţa voastră nu mă va mai socoti ca făcând parte dintre aceia împotriva cărora eu lupt.

Le Changeur plecă. Planul său dăduse greş din cauza lipsei de încredere a generalului.

Ce să facă acum? În drum spre casă se gândi la primejdiile la care era expusă Ella von Perret. Într-o casă unde serveau numai fete de teapa celor două chelneriţe şi care era frecventată aproape exclusiv de drojdia societăţii, se putea întâmpla orice.

„Nu! îşi zise el. Îmi voi ţine făgăduiala dată, dar nu voi sta, totuşi, cu mâinile în sân. Făptura aceea minunată nu va rămâne o clipă mai mult în mâinile acelor monştri. Martin e viclean şi curajos; el mă va ajuta.”

Ajungând acasă, îl găsi pe servitor aşteptându-l cu mare nerăbdare.

— Ei, domnule Belmonte, poate începe dansul? întrebă el.

— Da.

— Generalul ia parte şi el?

— Nu. Mă bănuieşte.

— Să-l ia dracu!

— Crede că sunt din bandă şi am venit la dânsul numai pentru a afla dacă va plăti banii sau va recurge la alte măsuri.

— Banii? Ce fel de bani?

— După cum văd, ştii tot atât de puţin cât ştiam şi eu înainte. Trebuie să-ţi explic.

Îi povesti ce auzise cu o zi înainte la cârciumă, apoi convorbirea cu generalul Perret. Martin înălţă din umeri şi zise:

— Din cele ce aflu eu acum, nu i se poate lua în nume de rău contelui că n-are încredere în dumneavoastră. Dar o sută de mii de franci! Fulgere şi tunete! Ce n-ai putea cumpăra cu banii ăştia!

— Nu ţine.

— Nu, şi asta numai din consideraţie pentru tine însuţi. Dar atunci o facem pe gratis şi ne căsătorim apoi cu fata. Şi astfel suta de mii tot a noastră e.

— Martin, Martin!

— Lasă c-o să fie bine, domnule Belmonte! Vreţi să spuneţi c-ar trebui să fiu mai respectuos? De acum încolo aşa voi fi. Aşadar, cu onoare vă rog să mă anunţaţi şi pe mine ce-aţi hotărât să faceţi?

— Eşti incorigibil! Voi vedea dacă nu e cu putinţă s-o eliberez pe fată şi fără ajutorul poliţiei.

— De ce n-ar fi cu putinţă? Martin e la datorie, şi acolo unde pune el mâna, şi norocul e prezent.

— Omule, nu e momentul de glumit! Principalul e, fireşte, ca bănuiala mea să se confirme, adică, tânăra să se afle într-adevăr la Moş Secret.

— Eu cred că e.

— Şi eu cred.

— Atunci trebuie să făurim un plan de bătaie.

— Asta e cu neputinţă, deoarece nu cunoaştem împrejurările cu care vom avea de-a face. Cunoşti cârciuma?

— O cunosc numai din descrierea pe care mi-aţi făcut-o dumneavoastră.

— Ai găsi-o fără mine?

— Nu mergem împreună?

— Nu. Nu trebuie să ne cunoaştem; dar trebuie să rămânem mereu în legătură, ca să putem interveni în caz de nevoie.

— Bine, intervin eu.

— Prostie! Nu trebuie nici să ne ajutăm unul pe altul.

— Atunci cum să fim în legătură?

— De asta se va îngriji Sally.

— Ah? Aşa da. Credeţi că putem avea încredere în fata aceasta?

— Sper. Ai încărcat revolverele?

— Toate patru. Sunt acolo pe masă şi alături cele două măciuci.

— Foarte bine. La astea nici nu m-am gândit, deşi sunt mai potrivite scopului decât armele de foc. Cu ele se poate lucra fără zgomot.

— Foarte adevărat. Nu-i vorbă, facem lucruri foarte lăudabile, dar totuşi e mai bine pentru noi să rămânem neobservaţi. Poliţia ne va veni în ajutor, ne va propune chiar şi spre decorare, însă ne-ar putea pune şi câteva întrebări care nu prea ne-ar conveni.

— Cât despre asta, n-avem ce ne teme. Sunt prevăzut cu hârtii cât se poate de bune.

— Eu n-am fost încă niciodată în spelunca aceea. Aş putea căpăta o descriere a încăperilor, ca să mă pot descurca?

— Îndată ce cobori treptele, intri în cârciuma propriu-zisă. Aia poate fi frecventată de oricine. Printr-o uşă dai apoi în a doua încăpere, unde stau clienţii obişnuiţi şi alţi favoriţi. Din aceasta, la stânga, se dă într-o odăiţă, în care se retrage cârciumarul cu oamenii săi de încredere când au de vorbit ceva în taină. Din a doua încăpere, spre fund se intră într-o cameră, în care se află tot soiul de unelte şi butoaie goale, şi de unde o scară de piatră urcă în curte şi spre interiorul casei. De aici ajungi, printr-o uşă ferecată, în pivniţa adâncă de dedesubtul celeilalte.

— Bun. Şi interiorul casei?

— Nu-l cunosc. Ştiu numai o singură odaie de la primul etaj, care duce spre curte: camera noastră de joc.

— Va trebui să luăm neapărat şi lanterna.

— Da. Alte pregătiri nu putem face. Va trebui să ne

conducem după împrejurări.

— Şi când pornim?

— Imediat.

— Ah! Tocmai mi-a venit în minte că am uitat lucrul principal. Ce spun dacă mă întreabă cine sunt?

— Ai dreptate. Asta e cam dificil. În orice caz, drept om cinstit nu trebuie să te recomanzi.

— De asta puţin îmi pasă. Pe ziua de azi am pierdut orice simţ al onoarei şi vreau să devin un ticălos.

— Dar ce fel de ticălos?

— Să zicem un pungaş de buzunare.

— Nu merge.

— Atunci un fugar din Siberia.

— Prostii! Îţi iei un nume oarecare şi zici că ai venit în capitală, pentru că...

— Pentru că, ah, am găsit! îl întrerupse Martin. Spuneaţi că se umblă să se recruteze franctirori. Am venit la Paris, deci, pentru că am auzit spunându-se că se caută aici oameni potriviţi pentru asta.

— Aşa mai merge. Noroc, deci!

Martin ieşi pe uşă, bine dispus şi fredonând.

Stăpânul său îl urmă curând. Acesta îşi luase două revolvere, măciuca şi lanterna. În primul rând se duse spre a doua sa locuinţă, în apropierea căreia se transformă iar în frizerul Fredoq şi îşi luă mersul săltăreţ al acestuia.

Când trecu mândru pe lângă portar, acesta mormăi:

— Omul ăsta nu ştie să salute. A plecat aseară şi se întoarce abia acum. Pe unde dracu o fi umblând individul? Vecinul său n-a ieşit deloc de aseară. Acum desigur că se va duce să ia puţin aer. Are şi dreptul.

Într-adevăr, vecinul coborî după câteva minute.

— Te duci la plimbare, domnule? întrebă portarul prietenos.

— Da, amice. Dar nu rămân mult. Am de lucru.

— Se pare că n-ai nici o legătură cu vecinul dumitale.

— Cum adică?

— Păi da, când vine el, pleci dumneata şi când vii dumneata, dispare el.

— Nu vorbim unul cu altul. La revedere.

— La revedere.

Când Belmonte intră în cârciumă, se aflau numai doi clienţi în încăperea din faţă. Nu-i cunoştea. Să fi fost Martin atât de îndrăzneţ şi să se fi dus imediat în camera alăturată, din care pătrundeau ţipete şi râsete?

Nici vreuna din chelneriţe nu se vedea. Probabil că erau amândouă ocupate. Dar iată că apăru Sally, care se bucură nespus văzându-l. El se retrase în ungherul unde jucase cu ea table în ajun şi ceru o sticlă cu vin. După ce i-o aduse, dânsa luă loc lângă el.

— Ai timp să stai aici? o întrebă dânsul.

— De ce să n-am?

— Pentru că se pare că sunt mulţi clienţi dincolo.

— Tocmai de aceea pot lipsi. Astăzi curg bacşişurile, astfel că Betty e mulţumită dacă-i las ei toţi clienţii.

— Curg bacşişurile? Dar ce s-a întâmplat?

— Se recrutează franctirori. E activitate mare şi se bea numai vin bun.

— Nu pricep! N-a fost declarat încă nici un război şi se gândesc la franctirori. Există oameni care se lasă recrutaţi?

— Da. Omul bătrânului căpitan a avut de lucru în timpul zilei. Acum vin armatorii unul după altul. Ultimul a sosit abia de un sfert de ceas şi e şi dânsul acolo.

— Îl cunoşti?

— Nu. E un student în filosofie din Tours. A şi băut cu toţi *Bruderschaft* şi a făcut cinste cu o duzină întreagă de sticle. La fiecare duşcă pe care o dă pe gât, cântă o strofă latinească. Ia ascultă!

Le Changeur ciuli urechea şi auzi glasul lui Martin, care

cânta acum un cântec vechi de beţie. Zâmbi fără voie: desigur că Martin voia să-i dea de veste unde se afla.

— Ce-i asta? întrebă fata.

— Un cântec de beţie.

— Ciudat! Studenţii ăştia sunt oameni interesanţi. Ăla e un tânăr drăguţ şi foarte simpatic.

— Unde e patronul?

— În odaia lăturalnică împreună cu Levier, Dietrich şi încă trei. Beau vin tare şi pare să discute mari secrete. Serveşte însuşi bătrânul. Nici eu, nici Betty n-avem voie să intrăm.

— S-a mai jucat aseară sus?

— Nu. Dar am băgat de seamă că s-a adus ceva prin poarta din fund.

— Marfă, desigur.

Fata făcu o mutră ca şi cum ar fi avut dureri de dinţi.

— Nu? întrebă el, silindu-se să fie nepăsător.

— N-am voie să spun.

— Ei asta! Dar cine te obligă să taci?

— Patronul.

— Păi spuneai că vrei să pleci de aici?

— Dar cum să plec, cu datoriile pe care le am la Moş Secret! Aş putea pleca numai dacă ceea ce ai spus ieri e serios.

— E foarte serios, Sally. În astfel de privinţe nu glumesc niciodată.

— Ah, ce fericită aş fi! şopti ea, luminându-se la faţă. Dar ce, eşti bogat?

— Hm... pentru o prietenă bună am oricând câţiva franci de prisos.

— Dar vezi că nu-s numai câţiva franci.

— Cât eşti datoare?

— Peste trei sute. Şi dacă mă duc la fratele meu, mai am nevoie şi acolo de ceva parale. Aşadar, patru sute de franci. Dacă i-aş avea, aş putea începe o viaţă nouă. Aşa, însă, nu-i

cu putinţă.

— Nu trebuie să-ţi pierzi curajul. Patru sute de franci voi izbuti eu să strâng pentru tine.

Ea îi luă repede mâna.

— Oh, ce fericire! Aş lucra zi şi noapte ca să-ţi pot înapoia odată suma asta.

— Ţi-o dăruiesc, sau, ai putea căpăta chiar şi mai mult.

Ea îl privi surprinsă.

— Şi mai mult? Cred că glumeşti, Artur!

El se apropie mai mult de dânsa şi-i zise:

— Nu glumesc deloc, Sally. Cunosc un om foarte bogat, care s-ar bucura mult dacă-ai vrea să devii o fată bună. El ţi-ar da atâta cât ai nevoie pentru a-ţi croi drum într-o viaţă nouă, în schimb ar trebui să-i dovedeşti că ai gânduri serioase. O mie de franci ţi-ar da.

Ea îşi împreună mâinile şi zise ca în vis:

— O mie de franci?

— Da.

— Atunci spune-mi repede ce trebuie să fac?

— Ai citit astăzi ziarul?

— Nu. Moş Secret nu îngăduie aşa ceva.

— Ei bine, îţi voi acorda toată încrederea mea. Te-am văzut înainte făcând o mutră foarte misterioasă, când te-am întrebat dacă ceea ce s-a adus aseară prin poartă a fost marfă. Ce înseamnă asta?

Ea îi puse mâna pe umăr, apropiindu-şi gura de urechea lui:

— Voi fi sinceră: n-a sosit marfă.

— Dar ce?

— O femeie.

Le Changeur abia îşi putu ascunde bucuria; se sili, totuşi, să pară cât mai nepăsător:

— Ciudat! O fi primit musafiri Moş Secret. Vreo rudă, desigur.

— Aş, de unde! Am fost curioasă şi m-am furişat sus, după ce el s-a culcat. Am lipit urechea de uşă, care era încuiată cu două lacăte, şi am auzit pe cineva plângând încet. Era plâns de fată.

— De ce n-ai bătut în uşă şi n-ai întrebat cine-i acolo?

— Asta n-am voie să fac. M-am îndepărtat tot atât de încet, cum am mers până acolo.

Belmonte scoase din buzunar câteva bancnote şi, ferindu-se să fie văzut de ceilalţi clienţi, i le arătă fetei:

— Uite aici cinci sute de franci! Sunt ai tăi, dacă vrei să-mi faci un serviciu.

Fata făcu ochii mari. O sumă atât de însemnată nu avusese în viaţa ei.

— E adevărat? E adevărat? întrebă ea.

— Crede-mă că da. Vreau să te văd fericită.

— Bine, cred. Ce trebuie să fac, Artur?

— Ascultă! A fost răpită ieri o femeie, nepoata unui conte şi general. Bănuiesc că se află aici în casă. Poliţia a căutat-o zadarnic până acum, dar în cele din urmă o va găsi, şi atunci vei intra şi tu la apă.

— Dar eu nu ştiu nimic! Pentru ce a fost răpită?

— Pentru a stoarce un preţ mare de răscumpărare.

— Atunci, să ştii că treaba asta au făcut-o cei cinci care sunt acum la patron.

— Trebuie să li se smulgă victima. Dacă asta reuşeşte cu ajutorul tău, atunci te poţi aştepta la o răsplată mare.

Ea rămase mult timp cu privirea aţintită în podele. Belmonte văzu că era foarte frământată.

— Moş Secret se va răzbuna îngrozitor, spuse dânsa, în cele din urmă.

— Nu va putea, căci va fi făcut nevătămător. Şi apoi, tu vei părăsi casa o dată cu fata aceea.

— Mă luaţi şi pe mine? întrebă ea repede.

— Fireşte.

— Şi vă veţi îngriji de soarta mea? Vreau să zic, veţi purta de grijă ca patronul să nu se poată răzbuna pe mine?

— Da. Ei, hotărăşte-te!

— Artur, zău aş vrea! Dar dacă ne înhaţă?

— Sunt înarmat şi mai am un ajutor cu mine.

— Cine-i ăla?

— Studentul de alături. E servitorul meu.

— Servitorul tău? Ai un servitor, tu, *Le Changeur?*

— Nu-s „*Changeur*”, nu-s pungaş, răspunse el, zâmbind. M-am dat drept aşa ceva ca să pot frecventa localul vostru. Dacă te învoieşti cu propunerea mea, eşti în pază bună, fetiţo.

— Atunci eşti un domn distins? întrebă ea, luminându-se.

— Ceea ce sunt vei afla curând; aici nu e însă locul potrivit pentru asemenea explicaţii. Din sinceritatea mea, poţi recunoaşte câtă încredere am în tine.

— Da, o simt. Şi asta mă face fericită. Poţi să fii cine-i fi eu te iubesc, şi de aceea mă durea ştiindu-te printre criminali. Când visam la tine, îmi apăreai curat şi sus de tot, iar acum visul acesta s-a înfăptuit. Da, Artur, sunt gata să fac ce-mi ceri. Aşteaptă o clipă, mă înapoiez îndată!

Părăsi cârciuma şi, după câtva timp, se întoarse. Era atât de agitată, încât el îşi dădu seama imediat că se întâmplase ceva deosebit.

— Ce este? o întrebă.

— Pentru Dumnezeu, ce s-o fi întâmplat aici? spuse ea. L-am văzut pe Moş Secret scoţând o cheie din legătura sa şi dând-o lui Levier şi Dietrich, care au urcat apoi scara.

— Şi patronul?

— S-a aşezat iar la masă cu ceilalţi trei.

— Ce-or fi făcând sus?

— Desigur că s-au dus la fată.

— Drace! Atunci trebuie să mă iau după ei.

— E primejdios, Artur.

— N-are importanţă. Ştie Moş Secret că sunt aici?

— Încă nu.

— Mă poate observa când trec pe dinaintea uşii?

— Nu, au încuiat-o, pentru ca nimeni să n-audă ce se vorbeşte.

— Şi ceilalţi, care stau afară? Sunt mulţi cunoscuţi printre ei?

— Numai unul, recrutorul acela care te-a văzut ieri.

— Nu mă va observa, dacă voi trece repede pe lângă el. Paiaţa, care a stat ieri cu noi, e aici?

— Nu. Spunea că nu vine până mâine.

— Bine. Atunci se poate să reuşesc. Fă-i un semn studentului! Dacă zăbovesc prea mult sus, înseamnă că e primejdie, şi atunci să-mi vină în ajutor.

— Dar n-ai lumină.

— Ba am o lanternă. Gata!

Vru să plece, dar ea îl opri:

— Dar eu ce trebuie să fac?

— Nu pot să ştiu de pe acum. Trimite-l numai pe student după mine şi caută să-i ţii departe pe patron şi pe clienţi. Dacă o găsesc într-adevăr pe contesă acolo, sus, n-o pot duce prin încăperile astea... Nu există alt drum?

— În fund, spre poarta curţii. Dar pentru asta e nevoie de cheie, căci zidul e prea înalt.

— Unde e cheia?

— Moş Secret o are în legătura lui.

— Trebuie s-o am, cu orice preţ şi cât mai repede. Spune-i asta studentului!

O împinse încolo şi intră în încăperea alăturată. Acolo se aflau vreo treizeci de persoane, numai mutre suspecte. Nu-l cunoşteau pe *Le Changeur* şi, apoi, erau atât de preocupaţi de ei înşişi, încât nu-i dădură nici o atenţie. Trecu pe lângă ei şi ajunse în încăperea a treia, de unde ducea o scară în sus.

Numai Martin privise ţintă la stăpânul său şi prinse un

semn pe care i-l făcu, arătându-i chelneriţa care stătea sub uşa deschisă. Se ridică, se apropie de ea, o împinse înapoi în odaia cealaltă şi trase uşa după sine. Observă imediat că n-avea a se teme de cei doi clienţi, căci erau destul de ameţiţi.

— Ai stat de vorbă cu domnul care tocmai a ieşit de aici? o întrebă pe fată.

— Da, răspunse ea repede. Dumneata eşti servitorul lui, nu?

— Ah! Ţi-a spus?

— Ştiu totul.

— Şi vrei să ne ajuţi?

— Fireşte. Sunt convinsă că fata se află sus. Doi ticăloşi s-au dus la ea şi domnul Artur după ei. Dumneata trebuie să-l urmezi imediat, aducând legătura cu chei pe care patronul o poartă atârnată la brâu, de şorţ.

Martin râse încetişor.

— Prin urmare asta e! Legătura cu chei de la brâu. Din păcate, de şorţul acesta e atârnat patronul însuşi, în persoană, care nu cred să accepte să-şi desfacă brâul, când l-oi ruga frumos. Pe toţi dracii! Să-i iau legătura cu chei de la brâu! Ca şi cum asta ar fi floare la ureche.

— Nu-ţi pot da nici un sfat în privinţa aceasta, spuse Sally.

— Nu poţi? Hm! Atunci trebuie să încerc singur.

— Dar grăbeşte-te, grăbeşte-te!

— Pentru ce? Câţi s-au dus sus?

— Doi.

— Atunci nu-i nevoie de o grabă atât de mare. Numai cu doi, o s-o scoată la capăt dracul meu de stăpân. Mai bine spune-mi în ce fel poate fi scoasă din casă duduia?

— Prin poarta din curte. Pe aici e cu neputinţă. Spunea domnul Artur că merg şi eu.

— Şi dumneata? Mi-am închipuit asta. Seara de azi va fi spre norocul dumitale. Ia să chibzuim niţeluş. Şorţul atârnă de patron, brâul de sorţ, legătura cu chei de brâu şi desigur

cheia de la poartă se găseşte în această legătură, nu?

— Fireşte, domnule. Dar grăbeşte-te, altminteri i s-ar putea întâmpla vreun rău stăpânului dumitale!

— Aş! spuse el, privind-o calm. Monsieur Artur ăsta o scoate el la capăt cu bandiţii. Cheia de la poartă atârnă deci de legătura cu chei, aceasta de brâul şorţului, acesta, la rândul său, de şorţ, şi ăsta de patron. În consecinţă, cine vrea să aibă cheia, trebuie să-l aibă mai întâi pe patron. Nu?

— Pe Dumnezeul meu, nu te pricep, domnule. Mie nu-mi arde deloc de glumă.

— Nici mie, căci trebuie să mă gândesc cum ajung la patronul ăla al dumitale. Ah, poate că am găsit mijlocul! Colega dumitale ne-a adus vinul din pivniţă. Nu există acolo vreun soi, pe care patronul îl ţine sub propria sa supraveghere?

— Ba da. Şampania.

— Bine! Comandă-mi o jumătate de duzină din băutura asta, dar repede, pentru că te grăbeşti şi dumneata.

— Ce vrei să faci?

— Vei vedea. Bagă de seamă: eu îl urmez pe patron în pivniţă şi când vin iar sus, trebuie să stai pregătită pe scară şi să mă urmezi sus, cu o lampă. Ia cu dumneata ce ai aici şi de care ai nevoie momentan, căci nu vei mai fi înger în paradisul ăsta de aici.

Zicând acestea se întoarse înapoi la locul său, în cealaltă încăpere. Sally tremura de frică şi nelinişte. Ea intră în odaia unde se afla patronul cu cei trei complici ai săi, şi spuse că fuseseră comandate şase sticle de şampanie. Moş Secret se ridică să aducă el însuşi băutura aceasta scumpă.

Abia intrase în încăperea a treia, că Martin se şi luă încetişor după el. Îl văzu dispărând cu lumânarea în adâncul pivniţei şi-l urmă în vârful picioarelor. Ajuns în fundul beciului, îl văzu ghemuindu-se în ungherul cel mai îndepărtat, ca să scoată sticlele. Scoase afară măciuca, se apropie şi-i aplică o

lovitură atât de puternică în cap, încât omul se prăbuşi.

„Aşa, dragă *Père Chattemite!* murmură el. Mort nu eşti, dar va trece puţintel timp înainte să-ţi revii. Până atunci îmi permit să împrumut legătura ta cu chei. Ţi-o vei putea lua înapoi mai târziu, de la poartă.”

Desfăcu cheile de la brâul cârciumarului, stinse lumânarea şi urcă iarăşi sus. În odaia a treia, în care dădea scara pivniţei şi de unde ajungeai atât în curte cât şi la etaj, îl aştepta Sally, cu o lampă în mână. Ea văzu cheile şi întrebă îngrijorată:

— Unde e patronul, domnule ?

— Face calendarul pe anul viitor. Când va fi gata, va veni sus. Acum să mergem, dar încet de tot, să nu fim auziţi.

Cu puţin înainte, Belmonte urcase aceeaşi scară. Ajuns sus în gang, aprinse lanterna şi la lumina ei găsi uşor treptele care duceau şi mai sus. Mergând încetişor de tot, de-a lungul scărilor sfărâmate, ajunse la treapta a treia, când i se păru că aude vorbe. Vârî lanterna în buzunar, să nu se trădeze, şi înaintă pe întuneric. Ajungând la ultimul etaj, observă în dreapta un pătrat de lumină, care nu era altceva decât reflexul unei lămpi ce ardea în camera de peste drum, a cărui uşă era deschisă. Ajunsese la ţintă.

Pas cu pas, înainta până se pomeni îndărătul uşii deschise şi putu privi înăuntru.

Acolo o văzu pe Ella, mai mult atârnând de legăturile ei. Ţinea ochii închişi, obrajii îi erau palizi. În faţa ei stăteau cei doi ticăloşi, cu pipele în colţul buzelor, mâncând-o din priviri. Vorbeau între dânşii, ceea ce părea că fata nu aude, deoarece înfăţişarea ei trăda că leşinase.

— Crezi într-adevăr că-i vom da drumul în schimbul a o sută de mii de franci? întrebă Levier.

— Nici gând de aşa ceva.

— Bătrânul o să-şi de-a încetul cu încetul toată averea, apoi...

— Apoi ce?

Celălalt plescăi din limbă şi zise:

— Apoi va fi a noastră.

— Cum, abia atunci? De ce nu chiar acum? E o fetiţă pe cinste! Eu o să-mi iau un aconto.

Dietrich îşi scoase pipa din gură, scuipă în lături, îşi şterse buzele cu dosul palmei, apoi le ţuguie pentru sărut şi se apropie de fata leşinată.

Se văzu însă că Ella von Perret nu era, totuşi, leşinată. Era slabă, obosită de moarte şi împotriva privirilor lacome ale acestor indivizi nu avusese alt mijloc decât acela al gândăcelului care se preface mort atunci când se vede în primejdie. Închisese ochii, dar auzise ce vorbiseră cei doi. Acum îi deschise, ridică, capul şi strigă:

— Înapoi, diavole! Gura...

Se opri brusc, căci îndărătul celor doi se ivise un om care ţinea în mână o măciucă. Lumina lămpii cădea asupra lui. Ce chip! Îi era cunoscut, îl văzuse la Operă şi de atunci nu şi-l mai putea scoate din minte şi din suflet. Răsuflarea i se opri. Nu ştia dacă ceea ce simţea era spaimă sau încântare.

— Diavol? râse Dietrich, batjocoritor. Ei, cu o astfel de diavoliţă trebuie să fie frumos să fii diavol.

Întinse braţele, dar în aceeaşi clipă se auzi îndărătul său:

— Stai!

Cei doi ticăloşi se întoarseră speriaţi. Belmonte închisese uşa şi vârâse mâinile în buzunar, astfel că măciuca nu se vedea.

— „*Le Changeur!*” exclamă Levier.

— Drace! zise şi „Şperaclu”. Ce cauţi tu aici? Cine ţi-a permis să vii sus?

— Eu însumi mi-am luat îngăduinţa să vă deranjez puţintel. Duceţi-vă dracului!

Făcu repede un pas şi, în vreme ce fata scoase un ţipăt, el lovi de două ori fulgerător cu măciuca şi ticăloşii zăceau la pământ.

Apoi Belmonte se întoarse spre Ella von Peret. Neaşteptata întâmplare o făcuse să leşine cu adevărat. El scoase cuţitul şi cât ai clipi din ochi îi tăie legăturile. O culcă pe fată încetişor jos, apoi ieşi afară şi trase uşa. Ţinea revolverul în mână.

Oare jos mersese totul bine? Sau fuseseră descoperiţi?

Nu mai avu timp să-şi răspundă întrebărilor, căci auzi paşi uşori urcând scara. O rază de lumină se vedea. Erau duşmani, sau era Martin? Ah, capul acestuia ieşea încetişor de sub colţul scării.

— Ei! Cine-i acolo? întrebă servitorul, întinzând mâna cu revolverul.

— Belmonte, băiatule.

— Chiar dumneavoastră, domnule? Şi eu care credeam c-o să-mi pot pune puţintel muşchii în mişcare! I-aţi achitat pe cei doi?

— Astfel încât nu se vor trezi prea curând... Ah, uite că vine şi Sally! Cum stăm jos?

— Foarte bine. Patronul e şi el adormit, iar clienţii sunt, momentan, ocupaţi. Asta e legătura de chei pe care mi-aţi cerut să v-o aduc.

— Cum ai pus mâna pe ea?

— Vă voi explica mai târziu. Cum stăm cu contesa?

— E leşinată. N-avem timp să mergem după apă. Nu trebuie să pierdem nici o clipă. Sally, unde e odaia dumitale?

— La etajul al doilea, prima uşă.

— Ai vreo mantie, sau un şal?

— Un şal lung.

— Adu-l repede!

— Ce să mai aduc?

— Nimic altceva. Vei căpăta mai târziu toate lucrurile dumitale.

Ea aduse şalul, în care Belmonte o înfăşură pe contesă, apoi o luă în braţe şi porunci:

— Dumneata luminezi, Sally, iar tu descui poarta, Martin!

Astfel ajunseră în gangul de jos. Martin, care mergea în frunte, se opri şi ciuli urechea.

— După cât se pare, ăia din pivniţă n-au aflat încă nimic, spuse el. Ia să vedem care cheie se potriveşte la uşa asta ce dă în curte!

În timp ce el căuta şi Sally îi lumina, lui Belmonte i se păru că fata din braţele sale se mişcase. Îşi apropie capul de al ei şi văzu că ţinea ochii deschişi. Ar fi vrut să-i vorbească, dar preferă să tacă.

În cele din urmă Martin izbuti să deschidă uşa. Un curent de aer îl izbi şi stinse lampa.

— Nu face nimic, zise el. Azvârle gazometrul ăla vechi, Saly! Eu o iau înainte. Colo în faţă e poarta.

Ceilalţi îl urmară. Dar abia făcuse câţiva paşi, că Martin scoase un ţipăt puternic. Se auzi o căzătură, apoi un mârâit sinistru.

— Ah! Câinele! exclamă Sally.

— E vreun câine de curte pe aici? întrebă Belmonte.

— Da... Am uitat total de el. E un animal grozav.

— Cheamă-l la tine! Cred că te cunoaşte, nu?

— Ascultă de mine tot atât de puţin ca de orice alt străin. Sfinte Dumnezeule, l-a culcat la pământ pe domnul Martin!

Aşa şi era. Martin zăcea întins, iar câinele deasupra lui, arătându-şi colţii.

— Nu te mişca! îl preveni Sally. Altfel îţi sfâşie beregata.

— Proastă afacere! spuse Belmonte. Dar nu putem lăsa ca indivizii ăia din pivniţă să vină peste noi.

Dădu drumul încetişor la pământ poverii sale şi se aplecă apoi cât mai mult cu putinţă, pentru ca să poată vedea câinele în întunericul ce domnea.

— Că doar nu vei fi vrând să te dai la câine? întrebă chelneriţa.

El nu răspunse, însă în clipa următoare se auzi un

scrâşnet, un trosnet ca de oase frânte şi un lătrat îngrozitor, care se pierdu însă repede într-un horcăit de moarte.

— Sfântă Fecioară! exclamă Sally. Acum îi va răpune pe amândoi.

— Ba deloc, se auzi glasul lui Martin, ci noi doi l-am răpus pe el. Dar unde sunt cheile? Ah, uite-le aici. Acum, însă, repede!

Belmonte o ridică iar de jos pe Ella şi, în acelaşi moment, poarta se deschise în faţa lor, încât nu mai aveau să se teamă de nimic.

— După ce vei fi încuiat la loc, alergi repede la cel mai apropiat comisariat de poliţie! porunci Belmonte. Povesteşte ce s-a întâmplat aici şi să-i ridice pe toţi cei care sunt în pivniţă.

— Unde vă găsesc apoi?

— Acasă.

— Mă voi grăbi.

O luă la goană, în vreme ce stăpânul său, purtând-o pe contesă pe braţe şi urmat de Sally, urcă încet străduţa îngustă, la capătul căreia se afla o staţie de trăsuri. Urcară într-una din ele şi Belmonte dădu adresa palatului generalului. Pe fată o aşeză pe banchetă, alături de dânsul, ţinându-i mâinile într-ale sale.

După câtva timp i se păru că simte o strângere uşoară; se aplecă spre ea şi întrebă:

— V-aţi trezit, contesă?

— Da, răspunse, ca un suflu.

— Aveţi dureri?

— Nu. Sunt numai obosită, foarte obosită.

Ea nu-şi retrase mâinile dintr-ale lui, ca şi cum n-ar fi putut renunţa la acest sprijin. După câtva timp, trăsura opri şi Belmonte se dădu jos.

— Rămâneţi puţin aici! îi spuse fetei. Trebuie să-l pregătesc pe Excelenţa sa.

Portarul îl recunoscu şi-l întrebă:

— Iar la domnul general?

— Da. Crezi că se poate vorbi cu el?

— Încearcă!

Belmonte urcă scara şi intră în vestibul. Nu era nici un servitor acolo, de asemenea nici în odaia învecinată, astfel că bătu de-a dreptul în uşa care dădea în camera generalului. Se auzi un „intră!” puternic.

Bătrânul se ridică surprins, recunoscându-l pe noul venit.

— Domnule Belmonte? spuse el. Iarăşi dumneata? Şi încă neanunţat! Ah, pricep ! Vrei să-ţi iei suta de mii de franci şi suma suplimentară.

— Vă înşelaţi şi de data aceasta. N-am venit să iau nimic, ci să vă aduc ceva.

— Atunci spune ce... ah! ce-i asta? Curge sângele şiroaie din dumneata.

Aproape speriat, Belmonte privi în jos şi văzu că din mâneca stângă sângele curgea în picături mari. Din pricina iritaţiei nu simţise până acum nici un fel de durere, abia acum simţi că era rănit.

— Mă iertaţi, Excelenţă, răspunse el. Nu ştiam că sângerez. Probabil m-a muşcat câinele la braţ.

— Care câine?

— Acela care a vrut să mă împiedice să vă aduc o veste bună. Am venit să vă spun că o veţi revedea pe domnişoara contesă încă în seara asta.

— Adevărat? E cu putinţă asta? Răpitorii ei sunt dispuşi să mi-o înapoieze?

— Răpitorii ei? Nu cred că... aceşti... ah... cum...

Nu mai fu în stare să scoată nici un cuvânt, căci sângele ţâşni deodată cu putere din braţul său. Cu mâna dreaptă, Artur căută să se sprijine de speteaza unui fotoliu şi îşi pierdu cunoştinţa.

Ca în vis i se păru că cineva îl pansează şi auzea ca din

depărtare exclamaţii şi plânsete de bucurie. Apoi totul se şterse ca într-o ceaţă.

Când se trezi, se văzu într-o cameră elegantă, întins pe un pat. Era îmbrăcat, iar braţul care-l durea tare era bandajat. După câteva clipe, adormi iarăşi.

Clienţii lui Moş Secret nu ştiau nimic din ce se petrecuse sub dânşii, în pivniţă, apoi deasupra lor, la etaj, până când, în cele din urmă, chelneriţei Betty îi bătu la ochi faptul că atât colega ei, Sally, cât şi studentul din Tours nu se mai arătau. Ştia că patronul ei se dusese în pivniţă să aducă şampanie şi se întrebă de ce întârzie atât de mult.

În cele din urmă se hotărî şi, luând o lumânare, coborî în pivniţă. Auzind gemete slabe, ea se sperie şi alergă înapoi la clienţi.

— Veniţi repede jos în pivniţă! Se petrece acolo ceva.

Gălăgia încetă ca prin farmec. Lumânări fură aprinse în grabă şi coborâră jos, unde dădură peste Moş Secret, care ţinea mâna la ceafă, gemând.

— Puneţi mâna! zise recrutorul. A căpătat o lovitură. Duceţi-l sus şi frecaţi-l cu rachiu pe locul acela. Cine să fi făcut asta?

— Lipseşte Sally, spuse Betty.

— Sally? Că doar nu l-o fi atacat ea?

— Şi studentul a ieşit şi nu s-a mai întors.

— Cine ştie pe unde e! O fi îndrăgostit de Sally. N-or fi ăştia doi vinovaţii.

— Ei, Moş Secret s-o fi rostogolit pur şi simplu pe scară, zise unul.

— Şi a ajuns atât de departe? Asta nu se poate.

— S-a târât până acolo.

— Să aşteptăm până şi-o reveni şi vom afla atunci ce şi cum.

Cu ajutorul unei frecţii cu alcool, a unei căni cu apă rece

turnată pe faţă şi a unei prize de tabac pe nas, cârciumarul îşi recapătă cunoştinţa. Rămase năuc câteva clipe, tot ducând mâna la ceafă, dar deodată memoria îi reveni şi se ridică imediat.

— Unde-i studentul? întrebă el.

— A urcat cu Sally scara, desigur ca să se ducă în curte, răspunse Betty.

— O să-i sfâşie câinele pe amândoi acolo. Individul ăla mi-a dat lovitura. Tocmai dădeam să întorc capul, înainte de a mă lovi, şi l-am recunoscut. Să-l căutăm!

Găsiră încuiată uşa care dădea în curte şi abia acum băgă de seamă Moş Secret că-i lipseau cheile. Luă o lumânare şi se duse repede în pivniţă.

— Mi-a furat cheile! Şi-a pus în gând ceva rău. Repede, repede, să mai punem mâna pe el!

Luă o rangă de fier, cu ajutorul căreia sparse uşa spre curte. Ajuns afară văzu câinele gâtuit şi cu câteva coaste rupte. Portiţa din zid era de asemenea încuiată.

Cu cei trei care luaseră parte la răpirea fetei, bătrânul alergă sus, şi-i găsi pe Rangă de fier şi Dietrich, care tocmai se treziseră din leşin. Prizoniera dispăruse, însă.

— Mii de draci! Cum s-a făcut... ia ascultaţi!

La aceste cuvinte ale cârciumarului toţi ciuliră urechile şi auziră de jos:

— Poliţia! Poliţia! Ieşiţi pe din dos! Peste zid!

— Suntem pierduţi! gemu patronul. Numai fuga ne mai poate salva. Repede prin fereastra din acoperiş şi înăuntru la vecini!

Ascultând de porunca stăpânului său, Martin se duse la cel mai apropiat comisariat de poliţie. În timpul luptei cu câinele se tăvălise în murdăria din curte, astfel că acum ţinuta lui lăsa de dorit.

— Ce vrei? îl întrebă comisarul.

— Ştiţi deja că domnişoara contestă von Perret a dispărut de aseară?

— Ce întrebare! Fireşte că ştim. Ai descoperit cumva vreo urmă a ei?

— Nu numai o urmă, ci pe ea însăşi, pe contesă.

— Cine eşti dumneata?

— Domnul Artur Belmonte e stăpânul meu şi în consecinţă eu sunt servitorul său.

— Te poţi legitima?

— Da, poftim!

Scoase o legitimaţie şi o întinse comisarului.

— Bun! spuse acesta, după ce o cercetă. Dar te-aş ruga să-mi expui în mod ordonat problema care te aduce aici.

— Cum doriţi, domnule. Mă voi supune. Deoarece, însă, pentru aceasta aş avea nevoie de cel puţin trei zile, şi timpul e scump, vă voi anunţa, pur şi simplu, că am găsit-o pe contesă.

— Aţi găsit-o? Cum?

— Am găsit-o şi am eliberat-o, noi!

— Cine sunteţi aceşti „noi”?

— Stăpânul meu şi servitorul său, care-s eu. Cunoaşteţi cumva spelunca unui anume Moş Secret?

— Fireşte. E chiar în secţia mea.

— Atunci aflaţi că la el a fost prizonieră duduia contesă. Noi tocmai am scos-o şi stăpânul meu mă trimite la dumneavoastră cu rugămintea să-i arestaţi pe cei care se află în cârciumă.

— Îmi poţi dovedi că domnişoara contesă s-a aflat într-adevăr acolo?

— Întrebaţi-o pe ea însăşi.

— Asta ar cere atât de mult timp, încât până atunci indivizii ar scăpa.

— Atunci lăsaţi-i s-o şteargă. Şi eu o şterg.

Zicând acestea o zbughi pe uşă, fără să-i pese de comisar,

care-l striga să se întoarcă.

Poliţistul îşi cunoştea, însă, datoria. Trimise după oameni şi, într-un sfert de ceas, îi avu adunaţi. Dar înainte de a pătrunde cu aceştia în pivniţă, vinovaţii principali găsiră vreme să se pună la adăpost. Arestarea celorlalţi nu aduse nici un rezultat.

14. „Regele cârpelor”

Lui Martin i se spusese să se ducă acasă, dar el nu se putu abţine de a face un mic ocol şi a trece pe dinaintea palatului generalului.

Zărindu-l pe portar, îi veni chef să stea de vorbă cu el, astfel că se apropie şi, salutând politicos, întrebă :

— Mă ierţi de îndrăzneală, domnule, dar aş vrea să ştiu dacă palatul acesta aparţine contelui Perret?

Portarul îşi luă o mutră mândră şi răspunse:

— Da, domnule, ne aparţine nouă.

— Acesta e generalul a cărui nepoată a fost răpită aseară?

— Da.

— N-a fost găsită încă?

— Ba da, a fost regăsită.

— Asta-i frumos. S-a întors singură?

— Nu. A fost adusă.

— Adusă? Hm! Atunci se vede treaba că nu i-a prea plăcut acolo unde a fost.

— I-ascultă, domnule, vezi să nu zbori de aici!

— Cât despre asta, să nu ne grăbim cu zburatul. Vezi că eu sunt aici din datorie profesională.

— Aşa! Dar ce eşti dumneata?

— Reporter.

— La care gazetă?

— La o gazetă turcească din Constantinopol. Mi s-a comunicat de acolo că sultanul are de gând să pună să i se răpească vreo câteva parizience frumuşele. Când am auzit că v-a fost şterpelită duduia contesă, mi-am zis îndată că aici trebuie să fie mâna sultanului. Dar acum, că a fost regăsită, voi telegrafia îndată la Constantinopol că nu e aşa cum s-a crezut.

— Foarte adevărat. E vorba de un simplu cârciumar, care a răpit-o ca să stoarcă o sută de mii de franci, ca sumă de răscumpărare. Puteţi raporta şi asta la Constantinopol.

— Bun! Şi mai ce încă?

— Hm... că poliţia s-a dovedit prea idioată ca s-o găsească.

— Poliţia? Şi poliţia din Paris e idioată? Credeam că aşa stau lucrurile numai la Constantinopol. Trebuie să comunic şi asta, neapărat. Şi mai ce?

— Că un negustor de vinuri a salvat-o pe duduia contesă.

— Foarte frumos din partea lui. Asta e o dovadă că se mai găseşte câte un negustor de vinuri, care are inimă. Şi ia zi-i, a făcut-o singur?

— Nu. Avea cu dânsul pe servitorul său. Fără oameni de încredere e greu să duci la îndeplinire o asemenea faptă.

— Şi unde se află acum cei doi salvatori?

— Servitorul s-a evaporat...

— Aoleo! Asta trebuie s-o telegrafiez la Constantinopol. Dar stăpânul?

— Dumnealui zace sus, în pat...

— În... ce?

— În pat.

— Dar ce are?

— Un câine i-a muşcat braţul. A pierdut mult sânge, fără să bage de seamă. Trebuie să-i fi plesnit vreo venă... A căzut jos şi s-a trimis după doctor.

— E adevărat?

— Foarte adevărat.

— Atunci trebuie să mă duc repede sus.

Dădu să urce, dar portarul îl reţinu.

— Ce vreţi să faceţi? Nu aveţi ce căuta acolo.

— Ba da. Vezi că eu sunt servitorul ăla care s-a evaporat şi fără ajutorul căruia nu s-ar fi putut înfăptui o asemenea faptă vitejească.

Zicând acestea, o luă la goană pe scară în sus, şi sosi tocmai la timp să dea o mână de ajutor la pansat. După aceea, îl chemă generalul.

Acesta aflase cu plăcere că servitorul lui Belmonte se afla acolo. De la Martin putea căpăta lămuriri despre cele petrecute, mai ales cu privire la Sally, care venise cu contesa, fără să se cunoască exact contribuţia ei la salvarea Ellei.

Martin îi povesti totul şi, la urmă, generalul îi oferi o cameră, dar el refuză. Îl ştia pe stăpânul său în mâini bune, astfel că hotărî să se ducă acasă.

A doua zi dimineaţă, Belmonte era atât de restabilit, încât trimise la general să-l întrebe dacă e dispus să-l primească, ceea ce bătrânul încuviinţă imediat. Aruncă o privire în oglindă şi fu mulţumit de înfăţişarea sa. Faptul că avea mâna bandajată era o recomandare în plus pentru general.

Intrând la dânsul, o găsi şi pe Ella acolo. Fata era răpitor de frumoasă. Suferinţele prin care trecuse lăsaseră urme, e drept, dar lucirea vie a ochilor dovedea că mergea spre bine. Îmbrăcată într-o rochie albă de casă, stătea întinsă într-un fotoliu.

Generalul se ridică la intrarea tânărului şi, întinzându-i mâna, îi zise:

— Fii bine venit, domnule Belmonte! Scuz-o pe Ella că nu se ridică. Eu am rugat-o să se cruţe.

Ea îi întinse mâna bucuroasă şi-i şopti:

— Salvatorul meu!

Se înclină, luă mâna întinsă şi o duse la buze.

Gheaţa se rupse curând şi el trebui să povestească în ce fel ajunsese la bănuiala că fata se afla în spelunca aceea, în care dânsul intra numai în interes de afaceri. Povesti apoi mai departe, scoţând mult în relief contribuţia chelneriţei.

Bunicul şi nepoata îl ascultară cu interes şi, când sfârşi, se priviră de parcă ar fi vrut să se întrebe:

„E într-adevăr un negustor de vinuri?” După toate

aparenţele, e cu totul altceva.

Contele luă cuvântul:

— Nu eşti doar un bărbat curajos şi inteligent, ci şi un om bun, ceea ce, pentru mine, valorează mai mult decât orice. Felul cum ai descris-o pe Sally m-a mişcat adânc. Să rămână deocamdată la mine, apoi mă voi îngriji de dânsa. Dar dumitale cum pot să-ţi arăt recunoştinţa?

— Asta e cu neputinţă, bunicule, interveni Ella. El şi-a vărsat sângele şi aşa ceva nu se poate plăti.

— Iar eu l-am insultat şi îndurerat mult, refuzând să-i acord încredere. Asta e greu de iertat. Mi-ai face însă mare plăcere dacă te-ai hotărî cel puţin să te foloseşti de medicul meu şi de casa mea.

Artur se înclină şi răspunse:

— Excelenţă, propunerea aceasta e o dovadă de mare bunătate şi mă onorează mai mult decât merit. Ca să nu par nerecunoscător, aş primi cu dragă inimă, dacă n-aş fi silit să părăsesc Parisul chiar zilele acestea.

— Ah vrei să pleci? Dar rana dumitale? Trebuie te îngrijeşti.

— Rana nu e deloc primejdioasă. Numai pierderea de sânge a făcut să-mi pierd cunoştinţa.

— Te rog să nu iei lucrurile atât de uşor, şi nici invitaţia mea ca o simplă politeţe.

— Sunt încredinţat că grija ce mi-o purtaţi e o dovadă de sinceritate şi bunătate sufletească; din păcate, însă, nu-s în măsură să dispun liber de mine şi de timpul meu. Firma pentru care lucrez mi-a dat însărcinarea să închei unele afaceri foarte importante, la care o întârziere de câteva ceasuri contează mult.

— Dacă-i aşa, n-avem nici un drept să stăruim, spuse generalul. Dar dacă trebuie să renunţăm acum la dumneata, sperăm totuşi să te putem revedea cât de curând.

— Când mă voi înapoia la Paris, nu voi întârzia să vă fac o

vizită, Excelenţă.

— Ne vom bucura să vă vedem la noi. Trebuie să-ţi spun, însă, că pentru lunile de vară ne-am ales un alt domiciliu. De ani de zile obişnuim să ne retragem în vacanţă la castelul Malineau, de lângă Etain. Încotro pleci dumneata de aici?

— La Metz.

— Ah, la Metz! Ai de gând să faci ceva afaceri acolo?

— Sper să capăt câteva comenzi mari.

— Ai ceva legături acolo?

— Încă nu.

— Atunci ţi-aş putea fi de ajutor, dacă îngădui. Ce fel de vinuri ai?

— În special de Roussillon.

— Pe astea nu le cunosc. Sunt bune?

— Chiar foarte bune. Mai ales Maccabeo alb. Calităţile roşii sunt consistente şi au o culoare minunată.

— Sunt indicate şi în scopuri terapeutice?

— Cum nu se poate mai bine. Pentru convalescenţi, de pildă, recomand călduros Maccabeo.

— Asta mă bucură. Am la Metz un prieten, pe generalul Caffinières, care a fost numit guvernator al acestei fortăreţe. După cât se pare, au motive să umple depozitele de acolo, şi ştii bine că pentru aprovizionarea unei astfel de garnizoane e nevoie şi de vinuri. Vrei să-ţi dau o recomandare către general?

Propunerea aceasta îi venea tocmai la timp lui Belmonte. El se înclină şi zise:

— Cum aş putea refuza! Vă rămân nespus de recunoscător.

După ce mai statură puţin de vorbă. Artur îşi luă rămas bun, după ce fu nevoit să promită că va reveni înainte de plecare, ca să ia scrisoarea de recomandare. Cu trăsura contelui se întoarse apoi acasă.

Belmonte avu nevoie de două zile pentru a-şi orândui şi

pune pe hârtie observaţiile făcute la Paris. După ce fu gata cu treaba asta, se pregăti de plecare. Ţinându-şi făgăduiala, se duse la general. Fu întâmpinat cu multă bunăvoinţă şi căpătă scrisoarea pentru comandantul Metzului. Perret îi spuse apoi că nepoata sa nu se simţea bine, ceea ce o silea să nu părăsească odaia, însă aştepta din partea lui să vină s-o vadă, ca să-şi poată exprima încă o dată mulţumirile ei.

Belmonte îşi luă rămas bun de la conte şi se anunţă la Ella.

Se aşteptase s-o găsească într-adevăr bolnavă. Dar când intră în odaie o văzu stând la fereastră şi arăta atât de bine, de parcă ar fi uitat cu totul aventura de care trecuse.

Ea îi întinse mâna, pe care el o duse la buze. Apoi zise:

— Ai venit... pentru a pleca, domnule. Dar, sper că nu ne vom lua rămas bun pentru totdeauna?

— Voi fi fericit dacă soarta îmi va îngădui să vă revăd.

— Să sperăm. Şi dacă va fi să nu ne vedem personal, te rog să-mi îngădui cel puţin să-ţi dau altă posibilitate de a mă vedea. Vrei să primeşti de la mine acest mic semn de aducere aminte?

Îşi desprinse de la gât un lănţişor, de care atârna un medalion preţios, încrustat cu diamante. Ea îl deschise şi i-l ţinu înainte: el văzu fotografia ei, pictată pe sidef.

Darul acesta îl surprinse atât de mult, încât în primul moment nu găsi cuvinte să exprime ce simţea.

— Domnişoară contesă, spuse el într-un târziu, făcând un pas înapoi, cum aş putea primi aşa ceva?

— Dumneata, salvatorul vieţii mele, vorbeşti astfel?

Ea stătea în faţa lui nu ca un om care dăruia, ci ca unul care primea. Dânsul văzu că vorbele lui o dureau. În clipa aceea pe chipul ei frumos era mai mult decât o simplă dezamăgire. Fără să ştie de unde-i venise curajul, el duse mâna în buzunar şi scoase un mic portvizit.

— Domnişoară contesă, vreau să mă supun, dar vă rog să-

mi acordaţi favoarea de a primi şi dumneavoastră fotografia mea.

— Ai şi dumneata o fotografie? exclamă ea plină de bucurie. Bine, domnule, atunci să le schimbăm.

Luă din mâna lui fotografia, iar dânsul medalionul dintr-a ei.

— Darul preţios pe care mi l-aţi dat domnişoară, îmi face aproape cu neputinţă să vă mai adresez o rugăminte.

— Ai vreo dorinţă? Spune-o repede, te rog!

— Este vorba de logodnica servitorului meu…

— Ah, simpaticul dumitale Martin are o logodnică? E aici, la Paris?

— Da. Pe cartea aceasta de vizită e indicată locuinţa ei. E o fată vrednică, drăguţă şi până acum n-a avut pe lume pe nimeni altcineva decât un frate, pe care nu se poate bizui. Se vorbeşte de război şi fetei îi e teamă. Aş vrea să vă rog să acordaţi protecţia dumneavoastră Alicei, domnişoară contesă.

— Cu plăcere. O va avea. Voi căuta să vorbesc cu ea cât mai curând cu putinţă. Şi cu prilejul acesta ţin să-ţi comunic ceva cu privire la chelneriţa Sally. Dacă nu mă înşel era protejata dumitale?

— Cam aşa ceva! I-am cerut ajutorul atunci când a trebuit să vă salvez din mâinile hangiului, promiţându-i…

— Ştiu!

Ea s-a preocupat atât de plecarea la fratele ei, cât şi de îmbunătăţirea situaţiei lor materiale.

— Vă mulţumesc din suflet, domnişoară contesă. Mi s-au îndeplinit două dorinţe în loc de una. Dumnezeu să vă binecuvânteze!

El îi luă mâna şi i-o duse la buze. Ea nu şi-o retrase, deşi sărutarea ţinu mai multişor decât se obişnuieşte…

După ce dânsul plecă, ea privi după el când trecu strada, şi un oftat adânc îi scăpă din piept. Nu ştia nici ea de ce apăsa atât de tare pe inimă mâna în care mai ţinea fotografia

lui.

Poliţia îşi dăduse toată osteneala să pună mâna pe Moş Secret. La toate gările şi barierele oraşului se puseră poliţişti, în toate cârciumile şi speluncile se căută de zor, însă totul fu în zadar.

Pe *Rue de Nazaire* se afla o clădire înaltă şi arătoasă, al cărei proprietar se numea Mascaret, dar care era cunoscut de toţi sub numele *Roi des chiffonniers*, ceea ce înseamnă *Regele cârpelor*. Se spunea despre el că în copilărie fusese strângător de cârpe, însă prin sârguinţă şi economie, precum şi, mai târziu, printr-o căsătorie bogată, deveni milionar. Era stăpânul câtorva mari fabrici de hârtie şi avea în slujba sa multe sute de bieţi oameni care cutreierau Parisul zi şi noapte, în căutare de haine vechi.

Strângătorii lui de cârpe îl cunoşteau; altminteri, însă, prea puţini oameni s-ar fi putut lăuda c-ar fi venit cu el în contact mai apropiat. E drept că ieşea zilnic la plimbare într-o trăsură elegantă, dar se ascundea atât adânc în fundul ei, încât cu greu i s-ar fi putut vedea faţa. Şi de fiecare dată stătea lângă el o fată de o frumuseţe neobişnuită, despre care se spunea c-ar fi fiica lui. Mama fetei, soţia fabricantului, murise.

Într-una din ultimele nopţi domnise zarvă mare, ca de obicei, pe străduţa petecarilor. Strângătorul de cârpe din Paris lucrează de preferinţă noaptea, la lumina felinarelor, căci atunci nu întâlneşte în drum trecători. Îndată ce orăşenii se duc la culcare, măturătorii de stradă îşi încep lucrul, şi străzile se umplu cu moviliţe de gunoi, pe care strângătorii de cârpe le scotocesc cu aviditate.

Cine şi-a umplut coşul sau desaga, aleargă la depozit s-o golească, ca să reînceapă apoi lucrul. Astfel se face că în străduţele îndepărtate în care se adună strângătorii de cârpe, circulaţia e în toi, în vreme ce în celelalte cartiere ale

oraşului, valurile zilei s-au liniştit.

În una din aceste case, în colţul cel mai îndepărtat al unei încăperi joase, umede şi boltite, plină cu tot felul de rămăşiţe, stătea la un pupitru vechi un bărbat cu faţa ciupită de vărsat. Avea în faţa sa o condică mare, în care trecea şiruri lungi de cifre.

Prin uşă intrau mereu oameni care îşi goleau coşurile, apoi plecau, fără să fie observaţi de omul nostru. Ceea ce aveau de vorbit, vorbeau cu un funcţionar dintr-o încăpere alăturată.

Deodată intră un om care n-avea nici coş, nici desagă în spinare. Se apropie încetişor de omul de la pupitru şi rămase în aşteptare, până ce acesta i se va adresa. Abia după câtva timp, ciupitul de vărsat, întorcând o foaie a registrului, îl zări pe străin. Dar gândurile sale erau atât de preocupate de cifre, încât, deşi îl observase pe omul dinaintea sa, nu-i deosebi trăsăturile fetei, cu toate că lampa dădea destulă lumină.

— Ce este? întrebă el, scurt şi morocănos.

— Domnul Mascaret?

— Ei da, domnul Mascsret sunt! Ce vrei?

— Şi chiar nu vreţi să mă recunoaşteţi?

Regele cârpelor îşi aţinti privirea asupra străinului şi în aceeaşi clipă fruntea i se încruntă.

— Drace, spuse el. Grigaut! Dumneata? Cum ai ajuns la Paris?

— Amintirile m-au adus, domnule.

— Aha! Credeam că eşti angajat în trupa vrăjitorului Abu Hassan!

— Am fost. Dar fiică-mea vitregă a murit şi atunci nu mi-a mai plăcut acolo.

— A murit? Nu-i nici un păcat. Era o fiinţă antipatică. Şi ce faci aici?

— Mă aflu doar în trecere. Din păcate trebuie să vă spun că-mi lipsesc mijloacele pentru continuarea călătoriei, astfel că mi-am adus aminte de prietenia noastră de odinioară.

Regele cârpelor se frământă pe locul său.

— După câte îmi amintesc eu, zise el, a fost trecătoare.

— Totuşi destul de intimă ca să mă tutuiţi, deşi acum mă onoraţi, folosind pronumele de politeţe.

— Să lăsăm asta! Ai luat obiceiul nespus de prost să-ţi aduci aminte de mine numai atunci când ai nevoie de bani. Îţi închipui că asta nu-mi prea este plăcut. Dacă doreşti să fiu bancherul dumitale, te-aş ruga să depui la mine o sumă, de care vei putea să dispui apoi.

— Asta am şi făcut, răspunse Paiaţa, ţâfnos.

Regele cârpelor îl privi cu uimire:

— Cum? Când? Şi ce sumă ai depus?

— Am depus la dumneavoastră propria mea memorie, şi veţi admite că aceasta nu e chiar atât de lipsită de valoare.

— Principiul dumitale este furtul, ameninţarea, constrângerea. N-am nici un chef să mă mai las plictisit de pomană. Cât îţi trebuie?

— Hm! Cât mai mult cu putinţă.

— Te cred. Te voi ajuta pentru ultima oară. Îţi dau azi două sute de franci, cu condiţia să nu mai calci pe aici.

Paiaţa râse.

— Două sute de franci? Asta-i foarte puţin. Dacă daţi două mii, vă făgăduiesc că n-o să mă mai vedeţi.

Regele cârpelor îl străpunse cu privirea:

— Două sute, nici un ban mai mult!

— Domnule Mascaret!

— Lasă, lasă! E ultimul meu cuvânt.

— Domnule... Lormelle!

Paiaţa rostise numele acesta încet şi apăsat. Omul de la pupitru tresări speriat.

— Ce vrei să spui? întrebă el. De unde şi până unde?!

— Ei, de unde! Vă numeaţi pe atunci George de Lormelle, mi-aduc aminte foarte bine de asta.

— Ce-ţi dă în gând! Vorbeşti aiurea.

— Doriţi să vă aduc un martor?

— Pe cine?

— Pe Moş Secret.

Omul de la pupitru tresări speriat pentru a doua oară.

— Moş Secret? repetă el. Cine-i ăsta?

Un zâmbet batjocoritor apăru pe chipul Paiaţei. Se apropie de pupitru şi, ca să nu-l audă nimeni, şopti:

— Moş Secret e prietenul meu.

— Cum asta?

— Suntem vechi cunoştinţe şi tovarăşi. N-avem nici un fel de taine unul faţă de altul. Ieri am fost la dânsul. Vrei dovada? Ascultă!

Spuse câteva cuvinte la ureche „regelui", iar acesta se făcu alb ca varul şi se dădu înapoi, de parcă i-ar fi apărut o fantomă în faţă.

— Trădător mizerabil! şuieră el. Ce-l interesează pe el chestia asta? O să-l pun să vorbească!

— N-ai decât s-o faci! În ce mă priveşte, vreau să ştiu numai dacă te gândeşti într-adevăr să scapi de mine cu o bagatelă de două sute de franci.

— Ba n-o să-ţi dau nimic, absolut nimic.

— Zău! Adevărat domnule George de Lormelle? Ştii dumneata ce voi face în cazul acesta?

— Puţin îmi pasă ce faci.

— Serios? Ce-ai zice dacă mi-aş îndrepta paşii spre poliţie, unde aş face o comunicare de seamă?

— Cred că vei renunţa la asta.

— Ba să nu crezi. Voi vorbi mai întâi cu Moş Secret şi acesta, în calitate de prieten al meu, mă va pune în situaţia…

Se întrerupse şi se dădu speriat înapoi. „Regele cârpelor" făcu şi el o mişcare de surpriză, căci tocmai se ivise lângă dânsul acela despre care vorbise Paiaţa: Moş Secret.

— Bună seara, domnule Mascaret, salută el.

— Moş Secret! Cum ai ajuns aici? îl întrebă „regele".

— Prin uşa de colo. Eraţi amândoi atât de adânciţi în convorbirea voastră, încât nu mi-aţi auzit paşii.

— Şi ce pofteşti?

— Protecţia dumitale, domnule.

— Protecţia mea? Vreau să sper că nu vei fi comis vreo prostie, în care ţii să mă amesteci şi pe mine?

— Nu poate fi vorba de o prostie, ci cel mult de o nenorocire, de o afurisită nenorocire care mi s-a întâmplat. Plănuiam o lovitură, o lovitură atât de inteligentă cum n-am întreprins încă niciodată, şi tocmai asta a dat greş. Poliţia a pătruns în casa mea, a trebuit să fug şi acum sunt silit să-mi caut un adăpost unde să fiu în siguranţă câteva zile.

Mascaret făcu un gest de împotrivire.

— Sper că vei găsi unul, zise el.

— Fireşte, domnule. Sunt convins că l-am şi găsit.

— Nu cumva aici la mine?

— Fireşte.

— Atunci te înşeli. Înainte de toate povesteşte-mi ce fel de lovitură magistrală a fost aceea care ţi-a dat greş.

— Nu-i nevoie. Mai bine să nu vorbim de asta.

Paiaţa îl ghionti pe cârciumar:

— Nu cumva o fi chestia cu nepoata generalului?

— Ba chiar aceea.

— Drace! Şi n-ai reuşit să puneţi mâna pe ea?

— Ba am pus mâna. Aseară am avut-o în puterea noastră şi mâine, înainte de prânz, bunicul ei vroia să plătească o sută de mii de franci, când numai ce apare azi un om, care fusese înţeles în ascuns cu Sally. M-au atras în pivniţă, unde am căpătat o lovitură în cap, care m-a lăsat în nesimţire. Apoi au eliberat-o pe prizonieră, culcându-i la pământ pe Levier şi Rossignol, care se găseau la ea. Când mi-am revenit în simţiri, poliţia era atât de aproape, încât abia mi-a mai rămas timp s-o şterg.

„Regele cârpelor” ascultase povestirea cu chipul plin de

spaimă.

— Cum? exclamă el. Dumneata ai fost acela care a executat răpirea despre care vorbeau toate ziarele?

— Da, eu am fost! răspunse Moş Secret, cu mândrie.

— Pentru Dumnezeu, eu nu mă amestec în treaba asta.

— Asta înseamnă că mă alungi? Ar fi o lipsă de prevedere din partea dumitale, de care nu te cred capabil. Am nevoie de o ascunzătoare şi dumneata mi-o poţi procura. Dacă însă îmi arăţi uşa, atunci voi fi prins, şi deci nu mai am nici o obligaţie să trec sub tăcere ceea ce ştiu despre dumneata.

— Ai şi rupt tăcerea.

— Eu? Faţă de cine?

— Faţă de omul acesta de aici. A venit să stoarcă de la mine o sumă de bani, şi îşi închipuia că poate ajunge la ţintă folosindu-se de secretul pe care i l-ai împărtăşit dumneata.

— Paiaţa? Ah, ăsta e un prieten al meu. N-avem taine unul faţă de altul. Dar nu-mi pot pierde vremea cu chestii dintr-astea în situaţia în care mă aflu acum. Îmi dai sau nu adăpost?

— Nu! Căraţi-vă!

Deschisese uşa şi arătă în stradă, ceea ce-l făcu pe Moş Secret să izbucnească:

— Câine! Ne alungi, ai? Na, ia asta drept plată!

Întinse mâna să lovească, dar „Regele cârpelor” e pregătit. Se dădu înapoi şi scoase din buzunar un revolver, pe care îl ţinu în faţa cârciumarului.

— Vă daţi la mine, ai? spuse el. Încă un pas şi vă culc la pământ, iar în loc de pedeapsă, voi căpăta o răsplată pentru fapta mea. Voi spune că aţi încercat să mă jefuiţi şi am tras în legitimă apărare. Haide, căraţi-vă, ori trag!

Moş Secret spumega de furie. Îl apucă de braţ pe tovarăşul său şi-i zise:

— Haide, Paiaţo! Lasă-l pe dumnealui! În clipa de faţă este stăpân pe situaţie, dar voi purta eu de grijă să ne-o plătească.

Ajungând în stradă, cei doi priviră în toate părţile cu băgare de seamă şi, nevăzând nimic suspect, îşi continuară drumul.

— Încotro ne îndreptăm acum? întrebă Paiaţa.

— La bătrânul Piccard.

— Ah, la telalul ăla?

— Da.

— Mai trăieşte?

— Ăsta nu moare niciodată. Îmi datorează recunoştinţă şi sunt încredinţat că nu-mi va refuza ajutorul.

Iuţiră paşii, şi astfel străbătură câteva străduţe, până ajunseră în gangul unei căsuţe sărăcăcioase în care, după toate aparenţele, locuia un negustor de vechituri.

Stăpânul acesteia observase sosirea celor doi străini şi privi cu încordare spre uşa camerei, care tocmai se deschidea. Încăperea era umplută cu tot soiul de boarfe, de la podea până-n tavan. Pe o bancă şedea un bătrân cărunt, încărcat de ani. Abia îi căzu privirea asupra lui Moş Secret, că sări cu o mlădiere tinerească de la locul său, îi trase în cameră pe cei doi, zăvorî uşa şi strigă, speriat:

— Doamne sfinte, e cu putinţă? Moş Secret? Cutezi să te arăţi pe stradă? Nu ştii oare că mii de ochi te caută?

— Ştiu, Moş Piccard. Mă vei trăda?

— Ce-ţi dă în gând!

— Eram sigur. Cred c-o să mă ajuţi să ies din încurcătură!

— Dacă-mi va sta în putinţă, cu plăcere. Ce vrei de la mine?

— Am fost nevoit să fug în această haină în care eram îmbrăcat în pivniţă. N-ai vreun costum care să mă facă de nerecunoscut?

— Am unul şi ţi-l voi aduce.

— Dar să ştii că n-am bani.

— Nici nu-i nevoie. Îmi vei plăti îndată ce vei putea. Şi tu, Paiaţă, iar ai venit la Paris? Te-or fi căutând şi pe tine, te

pomeneşti?

— De! nici eu nu am motiv să mă arăt prea mult.

— Atunci căraţi-vă afară din oraş! La ţară sunteţi mai în siguranţă ca aici.

Aduse un costum cu care Moş Secret se îmbrăcă, şi în care nu mai putea fi recunoscut, cel puţin de departe. Telalul îi împinse apoi spre uşă.

Mergând pe drumuri lăturalnice, ticăloşii izbutiră să scape de vigilenţa poliţiei şi ajunseră cu bine afară din oraş.

15. La „Galeriile sfinte” din Tharandt

— Tharandt! Un minut oprire!

Astfel strigară conducătorii, grăbindu-se să deschidă uşile vagoanelor.

— Bere, coniac, sandvişuri! strigă vânzătorul de la restaurant, purtând pe dinaintea trenului o tavă cu pahare pline şi tot soiul de gustări.

Din două compartimente alăturate, coborâră doi călători. Unul era înalt şi bine legat, purta pantaloni cenuşii, strâmţi, o haină de catifea şi o pălărie de artist. Celălalt era scund şi neobişnuit de gras, deşi, la fel ca primul, nu părea să aibă cu mult peste douăzeci de ani. Pe cap purta o pălărie calabreză, sub ale cărei boruri s-ar fi putut adăposti de ploaie sau arşiţă o familie întreagă.

Cel înalt se înapoie în compartiment şi apăru iarăşi cu o mapă mărişoară şi o umbrelă. Grasul făcu şi el întocmai, de îndată ce pusese piciorul pe peron, şi se ivi de asemenea cu o mapă uriaşă şi o umbrelă. Grăbindu-se să se dea jos, nu ştiu cum făcură şi se răsuciră amândoi pe scară, dar cel înalt îl izbi pe gras cu umbrela în faţă, iar grasul pe celălalt tot cu umbrela, în burtă.

— Domnule, bagă de seamă! se răsti cel cu pălăria de artist.

— Eu sunt de trei ori mai gras ca dumneata, răspunse calabrezul. În consecinţă, sunt de trei ori mai uşor de văzut ca dumneata… ceea ce înseamnă că dumneata eşti acela care n-ai băgat de seamă.

— Măgarule!

— Ai dreptate, eu sunt unul gras şi dumneata unul înalt, asta e limpede ca lumina zilei.

Se priviră unul pe altul, oţărâţi. Locomotiva scoase un

şuierat ascuţit şi vagoanele se urniră din loc; cei doi călători, care stătuseră foarte aproape de tren, săriră speriaţi înapoi şi-l izbiră pe chelner care tocmai trecea pe acolo, unul din dreapta, altul din stânga. Pahare, sticle, farfurii, sandvişuri, totul căzu la pământ.

Cei doi călători rămaseră muţi de spaimă şi furie, privind unul la altul de sub pălăriile cu margini largi. Chelnerul îşi reveni cel dintâi şi zise:

— Domnilor, numai dumneavoastră sunteţi vinovaţi de nenorocirea asta. Şase halbe cu bere, cinci coniacuri, patru sandvişuri cu şuncă şi viţel, apoi sticle, pahare şi farfurii; totul împreună face un taler, douăzeci şi cinci de groşi şi cinci pfenigi.

Rostise cuvintele acestea cu ton poruncitor şi când sfârşi întinse mâna, gata să ia banii.

— Şase halbe cu bere? spuse artistul.

— Cinci coniacuri? strigă calabrezul.

— Patru sandvişuri?

— Cu şuncă şi viţel?

— Da, domnilor! răspunse chelnerul. Domnii sunt martori că m-aţi izbit, astfel că mi-am pierdut echilibrul.

Zicând acestea arătă spre mulţimea care se strânsese ca prin farmec şi acum dădea din cap, ca o turmă, şi murmura aprobativ.

— N-am fost eu, zise cel înalt.

— Şi eu cu atât mai puţin, spuse grasul. Burta mea n-are colţuri de care să se agaţe chelnerii.

— Domnule!

— Domnule!

Calabrezul îi azvârli artistului o privire dispreţuitoare, la care acesta răspunse cu un gest mândru din cap.

— Mă numesc Haller şi sunt pictor.

— Poate zugrav?

— Ba pictor, domnule. Sunt din Stuttgart.

Chipul mărunţelului se însenină deodată şi zise cu un ton mult mai moale:

— Domnule, şi eu sunt pictor.

— Zugrav?

— Ba nu, ci chiar pictor. Pictez de preferinţă vite.

— De unde eşti de loc?

— Din Berlin.

— Cum te cheamă?

— Nu-mi cunoşti încă numele? Mă numesc Hieronymus Aurelius Schneffke. Suntem deci colegi, domnule.

Pe chipurile celor doi nu se mai vedea nici o urmă de mânie.

— Da, colegi, spuse el.

— Ce cauţi la Tharandt?

— Am venit să admir „Galeriile sfinte”.

— Eu la fel. Vrei să mergem împreună, colega?

— Cu plăcere.

— Bun! Atunci să-l despăgubim împreună şi pe ghinionistul ăsta.

— De acord! încuviinţă Haller.

— Asta face câte douăzeci şi şapte groşi şi nouă pfenigi şi jumătate de fiecare. Îi jucăm la biliard, nu?

— S-a făcut!

— Bun! Ţine laba, chelner! Dar altă dată să nu mai dănţuieşti atât de aproape de noi, căci n-avem ochi la spate. Asta e limpede ca lumina zilei. Hai să plecăm, scumpe colega!

Grasul luă mapa şi umbrela sub braţul stâng, iar cel lung pe amândouă sub braţul drept. Braţele rămase libere şi le petrecură unul într-altul şi porniră agale, petrecuţi de râsetele voioase ale spectatorilor.

Haller avea într-însul ceva distins, nobil, iar chipul său trăda sinceritate şi bunăvoinţă.

— Aşadar eşti din Berlin? îl întrebă pe celălalt, în timp ce mergeau.

— Da, colega, din Berlin sunt.

— Eşti cunoscut acolo?

— Chiar foarte cunoscut.

— Ai auzit cumva de o familie Greifenklau?

— Cât se poate de bine. Locuieşte într-o stradă vecină cu a mea.

— Zău? Ce coincidenţă! E şi un bunic în familia aceea?

— Întocmai.

— Şi o fată, una foarte frumoasă?

— Frumoasă ca soarele! spuse calabrezul, plescăind din limbă.

— Ai putea să mă introduci în familia aceea?

— Cu cea mai mare plăcere, stimate colega. Când vii la Berlin?

— Plec într-acolo chiar mâine dimineaţă.

— Măi să fii, şi eu tot atunci plec. Ne potrivim unul cu altul, zău aşa. Să ştii că soarta ne-a ales să îndeplinim ceva de seamă...

— Aşa s-ar părea.

— Plecăm mâine împreună?

— Cu plăcere.

— Astăzi vom admira împreună „Galeriile sfinte” din Tharandt.

— Cu toată dragostea.

— Şi acum ne abatem niţeluş prin cârciumioara asta, ca să umezim cunoştinţa noastră cu ceva lichid.

— De acord.

Intrară în restaurant şi cerură o sticlă cu vin. Scundul ţinu neapărat să plătească el, dar şi Haller nu se lăsă mai prejos, astfel că în cele din urmă căzură de acord să plătească amândoi, fifty-fifty.

— De când îi cunoşti pe Greifenklau? întrebă Haller, după ce discuţia se încinsese.

— De multă vreme.

— Vine Moltke pe la ei?

— Moltke? spuse grasul, mirat. Aş, de unde!

— Sau Bismarck?

— Niciodată.

— Ori te pomeneşti că vin pe la ei ofiţeri superiori şi diplomaţi?

— Eu nu ştiu să vină granguri dintr-ăştia. Asemenea indivizi îşi cumpără mănuşile de-a gata şi nu le vopsesc niciodată.

— Mănuşile?

— Păi da. Doar Greifenklau e vopsitor de mănuşi.

— Vop... si... tor de mă... nuşi?

— Dar ce-ai crezut? Asta e limpede ca lumina zilei.

— Aoleu! M-ai înţeles greşit, colega. Eu mă gândeam la cu totul altă familie, la una de ofiţeri.

— Ah, aşa! Pe asta n-o cunosc, cu toată părerea de rău.

— Dar cred că va putea fi găsită.

— Mai e vorbă! Doreşti să fii introdus acolo?

— Da.

— Ce zici, mâncăm înainte de a ne duce la „Galeriile sfinte”?

— Eu am mâncat deja de două ori azi.

— Eu de trei ori. Mai pot aştepta cu a patra masă până ajungem în pădure. Acolo se găseşte coada şoricelului, măcriş şi cardamă, adaosurile mele favorite la sandvişuri cu şuncă. Trebuie să ştii că am buzunarele pline cu dintr-astea. Când e vorba de excursie artistică nu trebuie să duci lipsă de nimic.

— Vrei să mai şi pictezi azi?

— Fireşte. De aceea mă şi duc la „Galeriile sfinte”.

— Credeam că eşti pictor de animale.

— Păi şi sunt. Ce zici, plecăm?

— De acord!

Porniră la drum şi ajunseră curând la făgetul acela minunat, căruia i se dăduse un nume atât de potrivit ca

„Galeriile sfinte”. Haller îşi dădea seama, în cursul discuţiei cu spiritualul său coleg, că acesta nu era un cârpaci, ci un artist de valoare.

— Ai ceva milităros, soldăţesc în dumneata, spuse grăsunul, în felul său comic. Ai putea fi luat drept un ofiţer în civil. Ai fost soldat?

— Da.

— Şi eu.

— Dumneata? întrebă Haller, privindu-l cu mirare pe însoţitorul său.

— Da. Am ajuns chiar subofiţer. Şi mi-a priit de minune, după cum vezi. Dimensiunile mele furnizează o dovadă în stare să convingă pe oricine… Dar hai s-o luăm puţin mai pe alăturea, în pădure! Poate se găseşte vreun grupuleţ frumuşel de arbori sau ceva asemănător pentru creioanele noastre. Trebuie să iau ceva cu mine la plecare!

Din câte se vedea, scundul era un alergător şi un ascensionist bun, în ciuda grăsimii lui neobişnuite.

Era o zi minunată. Astfel, pe câmp, soarele dogorea, deşi vara nu era prea înaintată. În pădure străbăteau dungi sclipitoare de lumină printre crengi. Marginile frunzişului tânăr se colorau în auriu. Mireasma pădurii înviora plămânii; cântecul păsărelelor picura de pe ramuri.

Cei doi pictori se opriră brusc. Aproape de tot se auzea o voce minunată de femeie.

— Ia ascultă, zise scundul. Declamă versuri! Ia să vedem cine e!

O luară printr-un făget şi ajunseră la marginea unei mici văi. În partea cea mai joasă a acesteia se aflau câţiva bolovani acoperiţi cu muşchi şi acolo stăteau două femei adâncite în lucrul lor.

Una dintre ele nu mai era tânără, dar se vedea bine că trebuie să fi fost foarte frumoasă. Chipul ei palid avea o umbră de melancolie, reflex al unei suferinţe îndurate în

tăcere.

Cealaltă era tânără, o frumuseţe autentică, înaltă şi bine legată, blondă, cu faţa albă ca zăpada. Era îmbrăcată simplu, şi nici la pălăria pe care şi-o pusese alături nu se vedea vreo panglică sau floare. Avea în mână o carte din care citea.

— O aristocrată pursânge, aş pune rămăşag pentru asta, şopti grasul tovarăşului său.

— Iar cea tânără, care citeşte, e damă de companie, adăugă cel înalt.

— Se poate. Un cuplu frumos.

Şi, aruncând o privire cu înţeles spre mapa sa, întrebă:

— Ei, ce zici?

— Eu aş vrea, răspunse Haller, dar aici ne-ar putea lesne zări.

— Să mergem până acolo, în dreapta! Ne putem ascunde mai uşor.

Se târâră spre locul cu pricina, se aşezară în voie şi începură să deseneze.

— Ce-o fi citind? întrebă Haller.

— Cred că sunt *Frunzele de palmier* ale lui Gerok, răspunse berlinezul. I-ascultă! Acum citeşte *Crezul primăverii*.

— Minunat! Minunat! şopti grasul. Cu câtă simţire declamă! Ia te uită cum i s-au împurpurat obrajii şi cum... Vai de mine şi de mine! Încep să alunec!

În entuziasmul său se ridicase şi înaintase puţin cam multişor. Stăteau pe un fel de mal care atârna în gol, dar care, din cauza greutăţii neobişnuite, nu-i mai putu ţine, astfel că se desprinse şi alunecă în jos.

— U... Ura! Tot mă mai ţine încă!

La aceste cuvinte bondocul întinse braţul şi, în vreme ce şi începuse să se rostogolească, prinse piciorul colegului său.

— *Mille tonnerres!* strigă acesta. Mă tragi cu dumneata în prăpastie. Stai, grasule, stai! Brrr! Ah!

Da, nu mai era nimic de făcut, infamia se consumase.

Cele două femei nu bănuiseră că fuseseră observate. Abia acum săriră speriate de pe locurile lor şi, ceea ce văzură, nu era deloc înălţător.

O cantitate enormă de pământ, nisip şi sfărâmături de piatră se revărsa de pe marginea văgăunii în jos şi, în mijlocul acestui vârtej, grasul se rotea ca o sfârlează, ţipând, tuşind, pufăind şi gemând. Dădea să se prindă de fiecare rădăcină pe lângă care trecea, dar totul era în zadar. Aşa se explică şi variatele exclamaţii de spaimă, de speranţă, de necaz, pe care le scotea una după alta.

— Stai! Ei, oh! Acum! Aoleu! Huo! La o parte, femeiuştilor! La stânga grasule, mai la stânga, altminteri îţi frângi gâtul şi ciolanele. A-a! În fine, bine că s-a sfârşit!

Astfel decurse călătoria de sus în jos. Forţa căzăturii îi făcu să ajungă până în preajma celor două femei, care nu ştiau dacă să fugă sau să rămână pe loc. Se opri tocmai în faţa lor, murdar şi plin de praf, cu pantalonii rupţi, stând în patru labe şi le zise:

— Prea plecatul dumneavoastră servitor, coniţele mele. V-am deranjat din odihnă! Îmi daţi voie să mă prezint: Hieronymus Aurelius Schneff... Sfinte Sisoie, dar cine-i ăla care vine de-a berbeleacul? Tiii, frumoasă petrecere!

Haller izbutise să se ţină ceva mai bine, dar în cele din urmă fusese nevoit să cedeze şi el legilor gravitaţiei. Veni cu atâta forţă de sus, încât îl izbi pe grăsunul său tovarăş, făcându-l să se mai rostogolească de câteva ori.

Lunganul izbuti să se ridice curând şi făcu o plecăciune doamnelor. Se simţi aproape ofensat observând un zâmbet ironic pe chipul celei mai tinere.

— Ia-o din loc, băiatule! Ia te uită la pantalonaşii tăi! La genunchi şi la spate! îi strigă bondocul.

Pantalonii strâmţi ai lui Haller avuseseră şi mai mult de suferit decât aceia ai berlinezului. Aruncă o privire speriată în jos, îşi văzu genunchii scoşi prin două găuri, făcu stânga

împrejur şi, în clipa următoare, dispăruse între tufe.

Grasul izbutise şi el să se ridice, dar avea o înfăţişare atât de comică, încât cele două femei cu greu îşi putură păstra seriozitatea.

— Schneffke, vroiam să zic înainte, coniţelor, dar a venit saltimbancul ăsta peste mine şi mi-a luat vorba din gură. Hieronymus Aurelius Schneffke, pictor. Cărţile de vizită cred că le-am pierdut pe drum... Proastă istorie! Ia uitaţi-vă numai la umbrela mea, ce a mai rămas dintr-însa! Doar oase frânte, pielea s-a dus cu totul.

Caietul de schiţe făcuse călătoria împreună cu stăpânul său şi acum zăcea la pământ, murdar, rupt, ca vai de capul lui. Cea mai tânără dintre cele două femei aruncă o privire asupra lui, apoi se apleca repede şi-l ridică, pentru a privi foaia de deasupra.

— Ia te uită, mătuşico, astea suntem noi! zise ea. Soarta a pedepsit repede de tot furtul imaginii noastre. Hai să ne continuăm plimbarea!

Rupse schiţa în bucăţele mici, pe care le împrăştie pe jos, apoi părăsi locul, împreună cu mătuşa ei.

— Măi să fii, că mândră mai eşti! mormăi grasul după dânsa. Mie îmi vâjâie capul ca un violoncel. Unde o fi simpaticul meu coleg? Ah, uite-l!

Haller îşi făcu apariţia dintre tufe:

— Afurisită întâmplare! Brrr! Ce mai fată! O minune de frumuseţe! Mi-am găsit idealul, în sfârşit! Dar când să zic şi eu Doamne-ajută. Îmi plesnesc pantalonii!

— Tot e mai bine aşa, decât dacă ai fi găsit o pereche de pantaloni şi în schimb ţi-ar fi plesnit idealul. Ce zici, n-am dreptate? Uite colo sus umbrela şi mapa dumitale. Ai scăpat mai ieftin ca mine. Ale mele s-au dus dracului.

— Ei, da o mângâiere tot mi-a mai rămas: am cucerit o schiţă a acestui cap minunat. Nu ştii cine erau cele două?

— Nu. Numai dumneata eşti de vină că nu ştiu.

— Cum asta?

— Tocmai începusem să mă recomand după toate regulile manierelor elegante, când ai dat buzna peste mine şi m-ai scos din rol. Dacă nu se întâmpla aşa, coniţele s-ar fi simţit obligate să-şi spună şi ele numele.

— Nu-i exclus să le mai revedem. Acum însă cel dintâi lucru pe care-l avem de făcut este să ne punem ordine în ţinută. Cred că se va găsi în Tharandt un croitor care să aibă gata ceea ce ne trebuie.

— Să sperăm. Dar în halul în care eşti nu te poţi arăta în Tharandt. Cine te-a pus să porţi pantaloni atât de strâmţi!

— Atunci mergem împreună până în apropierea orăşelului, unde eu rămân şi te aştept.

Se curăţară cât putură mai bine şi porniră spre oraş. Haller rămase în pădure, până când grasul se înapoie cu nişte haine şi pentru dânsul. Dar le trecuse tot cheful de excursie şi hotărâră să plece cu primul tren la Dresda, de unde a doua zi aveau să se îmbarce pentru Berlin.

În gară trebuiră să aştepte câtva timp trenul.

— Cu ce clasă plecăm, stimabile? întrebă Schneffke.

— Fac eu rost de bilete.

Stăteau în bufetul gării şi comandaseră fiecare câte o bere. Haller plecă şi se întoarse cu două bilete clasa întâi.

— Măi să fie! zise berlinezul. Punga mea nu-i obişnuită cu un astfel de lux.

— A mea, însă, da. Ai dorit să fim împreună până la Berlin.

— Şi la Berlin! îl întrerupse grasul. Îmi placi, deşi pantalonii dumitale nu s-au dovedit prea rezistenţi; de aceea mi-ar fi plăcut să nu ne pierdem cu totul din ochi nici la Berlin.

— Sunt de acord, cu toate că şi nădragii dumitale au cam avut de suferit la lunecuş. Dar dacă vrei să rămânem împreună, trebuie să te acomodezi cu felul meu de a fi. Eu călătoresc numai cu clasa întâi.

— Ha-ha-ha! râse grasul. N-ai putea să-mi spui şi mie cu

ce clasă ai călătorit colo, în pădure? Dar ia spune-mi, rogu-te, unde vei locui la Dresda?

— Asta nu ştiu încă. De la Chemnitz am luat bilet numai până la Tharandt, ca să vizitez vestitele „Galerii sfinte”. La Dresda, n-am fost până acum.

— Eu veneam din Flöhatal, care e cunoscut pentru regiunile sale pitoreşti. Am coborât aici, ca să gust plăcerea rară de a merge cu sania pe pământ gol, fără zăpadă. Voi locui la *Castelul trâmbiţaşului*.

— E un hotel de mâna întâi?

— Nu prea.

— Cine-l frecventează?

— Cei din clasa de mijloc.

— Artiştii nu fac parte din clasa de mijloc. Vreunul mai elegant nu cunoşti?

— Ba da: *Hotel de Saxe* sau *Roma*, din Piaţa Nouă.

— Tragem la *Hotel de Saxe*.

— Cum? Să merg şi eu? Să mă ferească sfântul!

— Pentru ce?

— Pentru că, din păcate, punga mea face parte din clasa de mijloc.

— Ăsta nu e un motiv. Rămânem împreună şi nota o achit eu.

— Intervenţia asta e minunată. Dar spune-mi, iubite colega, te-ai îndrăgostit atât de mult de mine, de îmi aduci astfel de jertfe?

— Nu face să vorbim de fleacul ăsta de cheltuială. Am bani de drum din belşug. Îmi placi, şi afară de asta n-am fost încă la Berlin, ceea ce mă face să cred că mi-ai putea fi de oarecare folos acolo.

— Vrei să-ţi fac rost şi acolo de vreo pereche de pantaloni? Îţi stau cu multă plăcere la dispoziţie. Mare noroc că nu există şi acolo „Galerii sfinte”. Îmi place şi mie câte o mică aventură din când în când, dar o călătorie cu autobuzul

fără autobuz, nu prea e plăcută, mai ales când te dai de gol în faţa unor coniţe. Bătrâna avea o figură fină, spirituală, aristocratică. Dama de companie era şi mai şi. Ţi-a plăcut?

Haller privi gânditor în gol, ca şi cum ar fi căutat să-i rememoreze figura.

— E o frumuseţe extraordinară, spuse el.

— Da, extraordinară, e bine zis. Drace! Dac-aş şti, în primul rând, cine e, şi în al doilea rând... ah! Hm!

— În al doilea rând?

— Ei, da... dacă are deja vreun iubit?

— *Sacré!* Eşti cumva îndrăgostit?

Grasul îşi trecu amândouă palmele peste gură şi plescăi din limbă.

— Îndrăgostit, spuneai? Ăsta e un cuvânt foarte nepoetic. Eu în locul dumitale m-aş exprima altfel.

— Ia s-auzim !

— Momentan n-aş putea spune nici eu. Dar când m-am rostogolit din înălţimea aceea şi am poposit taman la picioarele ei, m-a apucat aşa... aşa... ca pe Schiller... Ea stătea colo în faţa mea „*strălucind de tinereţe, ca din ceruri pogorâtă*”, iar eu şedeam în faţa ei, pe acea regiune a corpului omenesc, pe care li se face educaţia copiilor neascultători... şi în clipa aceea solemnă aş fi putut declama, întocmai ca Schiller în *Clopotul* său:

O, dorule, speranţă dulce,
a dragostei celei dintâi!
Eu stau în faţă-ţi, beat de iubire,
iar tu? Tu râzi ca alte alea!

Haller izbucni în hohote de râs. Grasul acesta era adorabil. El aştepta să se potolească, apoi zise, luându-şi o mutră foarte serioasă:

— Ce râzi? Crezi cumva că versurile mele n-ar fi în stare

să mişte inima simţitoare şi plină de dor a unei fete? Sunt cunoscut la Berlin ca unul din cei mai mari Don Juani.

— Dumneata? întrebă celălalt, neîncrezător. Câte succese ai înregistrat până acum?

— Foarte multe. Una mă ia în râs, alta înalţă din umeri, a treia mă ascultă o clipă apoi îşi vede de drum, iar a patra... ei, dar cine-şi mai poate aduce aminte! Lasă, o să mă mai cunoşti dumneata. Dar dama aia de companie, la picioarele căreia am pogorât mai acum vreun ceas, aia mi-a făcut-o. De-oi mai întâlni-o vreodată, îi dau drumul unei declaraţii de dragoste de să-i meargă peticele.

— Îţi doresc noroc, dragul meu. Dar uite că soseşte trenul. Hai să mergem!

Ieşiră pe peron şi, când trenul se opri, urcară într-un compartiment de clasa întâi.

Pe cele două femei, care stătuseră lângă dânşii când trenul intrase în gară, nu le observară. Erau aceleaşi cu care făcuseră cunoştinţă în pădure, într-un mod atât de puţin obişnuit.

— Intrăm într-un compartiment de doamne? întrebă cea mai tânără.

— Nu, dragă Emma.

Văzură deschis un compartiment de clasa întâi şi urcară într-însul; mai întâi bătrâna.

— Drace!

Grasul fu cel care scoase această exclamaţie. Doamna auzi şi-l recunoscu. Dădu să coboare, dar tovarăşa ei, care nici nu auzise, nici nu văzuse ceva, pusese deja piciorul pe scară, iar conductorul le zise:

— Grăbiţi-vă, doamnelor! Trenul pleacă.

Nu mai avură încotro şi fură nevoite să rămână. Conductorul împinse uşa şi trenul se puse în mişcare.

Abia acum băgă de seamă şi tânăra unde picaseră. Un zâmbet îi încolţi pe buze, apoi îşi lăsă în jos voalul, pentru a

da de înţeles că n-are chef de vorbă.

Pictorii stăteau la una din ferestre, iar cucoanele la cealaltă.

— Semn bun! şopti berlinezul. Ce zici să încerc?

— Ce anume?

— Păi... declaraţia aia de dragoste.

— Aş, prostii! Vrei să le superi pe doamne?

— Ba, deloc! Mă pricep cât se poate de bine la astfel de chestii.

Îşi luă o mutră solemnă, se întoarse spre cucoane, îşi aranjă vesta, îşi drese glasul şi începu:

— Îmi daţi voie să vă ofer locul meu, stimată doamnă? Nu vă face bine să călătoriţi împotriva mersului trenului.

Pusese întrebarea pe un ton politicos, astfel că bătrâna n-avu încotro şi răspunse:

— Mulţumesc. Nu-s nervoasă.

— Nici eu! se grăbi el să replice, aruncând o privire triumfătoare spre tovarăşul său.

— Am băgat de seamă, spuse doamna, cu un zâmbet ironic, foarte fin.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră. Şi unde aţi observat, stimată doamnă?

— În pădure. Vă este indiferent în ce fel călătoriţi.

— Nu-i aşa? râse el. N-am nevoie nici de vizitiu, nici de cai la trăsură, nici chiar de tren. Cu siguranţă că aţi admirat iscusinţă noastră. Presupun că întâmplarea v-a părut puţintel inexplicabilă, nu?

— Cam aşa ceva.

— Îmi daţi voie să vă lămuresc acum?

— Vă rog!

N-avusese de gând să intre în discuţie, dar văzând figura deschisă, cinstită şi plină de bunătate a grasului, nu se putu hotărî să-l refuze.

— Să vedeţi cum s-a întâmplat, coniţă, zise el. Ne

hotărâserăm să mergem cu bicicletele, dar pentru că nu le-aveam, deocamdată, şi ca să nu pierdem vremea degeaba, am pornit prin pădure, să facem, până una-alta, exerciţii. Omul trebuie să fie inventiv. Când vom primi mai târziu bicicletele, vom avea destulă experienţă pentru a putea să încălecăm pe ele imediat. Cred că găsiţi logic asta, nu?

— Tot atât de logic pe cât de extraordinar, râse ea.

— E şi explicabil, căci şi noi suntem doi oameni rari. Suntem artişti. Dacă nu mă-nşel, am avut deja onoarea să mă recomand, în pădure?

— Da, domnule. Dar numele dumitale e la fel de extraordinar ca persoana. De aceea trebuie să-ţi mărturisesc că nu l-am putut reţine.

— L-aţi uitat? Asta e soarta hărăzită tuturor geniilor. Abia după ce mor, li se ridică statui. Eu îmi voi îngădui, însă, să-mi onorez de pe acum memoria, repetându-vă că mă numesc Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Mulţumesc.

Ea socotea discuţia închisă, dar dânsul o privi atât de rugător, încât, mai mult amuzată, decât din alte considerente, spuse:

— Numele meu e Eschenrode.

El nu se mulţumi cu atât, şi întrebă:

— Sunteţi şi dumneavoastră artistă? Poate chiar pictoriţă?

— Din păcate, nu. Soţul meu e general.

— *Sapristi!* Nu cumva generalul de Eschenrode?

— Ba chiar el.

El tresări.

— Păi, e conte!

— Din câte ştiu eu, da.

— Respectele mele, stimată doamnă contesă. Şi după cât se pare, duduia aceasta e în serviciul dumneavoastră, ca damă de companie?

Un zâmbet amuzat însenină chipul femeii.

— Ai ghicit, domnule. Domnişoara Emma este scumpa mea damă de companie. Îmi dai voie să întreb ce fel de tablouri preferi, ca pictor?

El îşi luă o mutră gravă şi răspunse:

— Sunt pictor zoolog şi mă dedic cu deosebire acelor reprezentanţi ai lumii animale, în care natura a întrupat idealul superioarei frumuseţi şi a desăvârşirii estetice.

— Şi care sunt animalele acestea?

— Racii, păianjenii şi miriapozii.

Ea îi aruncă o privire îngrijorată, crezându-l nebun. Dar chipul lui arăta lămurit că făcuse numai o glumă. Vru să răspundă, însă tovarăşa ei i-o luă înainte, întrebând fără să-şi ridice vălul:

— Producţia dumitale de astăzi făcea parte din acelaşi domeniu?

— Care, domnişoară? întrebă el repede, vădit bucuros că intervenise şi ea în vorbă.

— Când ai poposit în faţa noastră, în pădure, se afla alături de dumneata, pe pământ, chipul unei fiinţe, despre care aş dori să ştiu dacă o socoţi ca făcând parte tot din familia păianjenilor şi miriapozilor, domnule... Schneffke?

Întrebarea aceasta nu-l puse deloc în încurcătură pe grăsun, căci răspunse imediat:

— E un soi cu totul diferit, şi nu eu sunt acela care a desenat-o.

— Nu? Dar cine?

— Am fost nevoit să împrumut creionul inimii mele.

În sfârşit, declaraţia de dragoste era gata! De bucurie începu să ţopăie din picioare, îşi împreună mâinile mulţumit pe pântece şi aruncă o privire mândră şi triumfătoare spre camaradul său.

De sub văl se auzi un râs argintiu.

— Inima dumitale se pricepe la desen? întrebă ea.

— După cum se vede, răspunse el. Până acum nici eu n-

am ştiut asta. Sunteţi cea dintâi fiinţă care a inspirat-o.

— Mă simt nespus de măgulită, domnule... Schneffke. Aşa cred că te numeşti, nu?

— Da, Hieronymus Aurelius Schneffke. Asta e limpede ca lumina zilei. Ah, ce păcat!

Trenul oprise în gara Dresda. Uşa fu deschisă şi călătorii coborâră.

Grasul ar fi vrut să le ajute doamnelor la coborât, dar din păcate se afla în partea opusă a compartimentului. Totuşi, cu repeziciunea pe care i-o îngădui corpolenţa, sări după ele şi, scoţându-şi pălăria calabreză, întrebă:

— Doriţi poate o trăsură, doamnă?

Ea era gata să refuze, dar iarăşi se simţi îmbunată de ochii blânzi şi sinceri ai bondocului.

— Cum te-aş putea obosi, domnule! zise ea.

— De ce nu?

Ea râse, măsurându-l din cap până în picioare.

— Trupul dumitale nu e creat pentru o asemenea sforţare.

— Ce, vreţi să spuneţi că sunt puţintel cam prea gras? Asta nu mă împiedică deloc. Un om care a fost în stare să facă exerciţiile pe care le-am făcut eu în pădure, va putea sări şi într-o birjă. Să vedeţi cum zbor!

Şi, într-adevăr, o luă din loc cu o repeziciune de care nu l-ai fi crezut capabil. Îi ceru poliţistului de la ieşire un număr, apoi căută birja care-l purta, tot mormăind mulţumit:

„În felul acesta aflu la ce hotel trag. Un băiat deştept nu trebuie să fie un măgar prost, asta e limpede ca lumina zilei. Dama aia de companie, n-o las eu să-mi scape, în nici un caz."

Doamna Eschenrode privise zâmbind după el, adresându-se în acelaşi timp însoţitoarei:

— Puteam să-l refuz, dragă Emma?

— Nu, mătuşico. E un om bun, deşi cam sărac cu duhul.

— L-ai cucerit!

— În cazul acesta, ziua de azi e cea mai fericită din viaţa mea, glumi Emma von Greifenklau. Dar ce spui de celălalt?

— Când e vorba să-ţi dai părerea asupra unui om, cea dintâi clipă este adesea hotărâtoare. În cazul de faţă însă n-aş vrea să aplic această regulă. Îmi face impresia unui bărbat neobişnuit.

— Mie nu mi-a făcut această impresie, drept să-ţi spun. Eu îl cred, dimpotrivă, drept un... om simplu. Nu te-a izbit nimic la el?

— Ce anume?

— Asemănarea sa cu Fritz.

— Cu Fritz? Despre care Fritz vorbeşti?

— Fritz Schneeberg, însoţitorul fratelui meu.

— Pe acest Fritz l-am văzut o singură dată, în trecere. Se poate să fi fost mai adesea în apropierea mea, dar nu l-am observat sau nu i-am dat atenţie. Dar din asemănarea cu Fritz nu trebuie să tragi concluzia că acest pictor ar fi un om simplu.

— Spirit nu are. N-a găsit nici măcar un cuvânt ca să se scuze de spaima pe care ne-a făcut s-o tragem. Grasul ăla de Hieronymus a ştiut să facă cel puţin câteva glume nostime.

— Şi cu toate astea, celălalt mi se pare foarte atrăgător. Poate pentru că... pentru că... soţul meu avea aproape aceeaşi înfăţişare când era de vârsta lui.

— Adevărat? Atunci e explicabil să-i iei apărarea. Uite trăsura, mătuşico.

Urcară într-însa şi-i mulţumiră pictorului.

— *Hotel de Saxe!* porunci doamna Eschenrode, birjarului.

Hieronymus făcu o plecăciune adâncă şi privi gânditor după trăsură.

— Grozavă fată! mormăi el. Cum i-ar sta ca doamna Hieronymus Aurelius Schneffke? Emma îi zice? Hm... nu-i un nume urât! Emma înseamnă cea harnică şi silitoare. Mi-ar putea amesteca vopselele.

Deodată simţi o lovitură pe umăr.

— Drace! exclamă el. Care-i ticălosul... Ah, dumneata eşti, colega? Pe viitor, las-o mai încet când vrei să mă mângâi.

— Iar dumneata să nu alergi după fiecare lărvuţă, dacă vrei să rămâi în tovărăşia mea, răspunse Haller.

— Nu cumva pe domnişoara Emma o numeşti lărvuţă?

— N-are importanţă. Uite aici un număr de trăsură! Spune-i birjarului să ne ducă la *Hotel de Saxe!*

— Va trebui să renunţăm la asta.

— Pentru ce?

— Pentru că acolo locuiesc cele două doamne.

— Ah! Ţi-e teamă de ele? Eu credeam că te-ai îndrăgostit de lectoriţa aia.

— Îndrăgostit? Ptiu, drace, iarăşi cuvântul ăsta nepotrivit! Figura ei a intrat triumfător prin porţile inimii mele. Aşa mă exprim eu, dacă vrei să ştii! E drept c-aş dori nespus să fiu în apropierea ei, dar am motive temeinice să-i cruţ deocamdată castitatea.

— Zău? Şi care sunt aceste motive?

— În primul rând, modul cum am făcut cunoştinţă, apoi exteriorul meu din clipa de faţă. Ia te uită la mine!

— Ei, ce e de văzut?

— Afurisita aia de partidă de alunecuş a făcut ca onorabilul meu costum să cam sufere şi, pentru moment, nu dispun, deocamdată, de suficienţi bani ca să-mi pot cumpăra un surtuc nou. Trebuie să aştept până ajung la Berlin, unde am şi eu un dulap cu haine. Până atunci, trebuie să-mi spânzur doruleţul în cui.

— Eu cred că dulapul ăla cu haine n-o să te înalţe cu nici o treaptă spre fericire. Emma aceea nu părea dispusă a se lăsa cucerită de un pictor de raci şi păianjeni. Hai să urcăm în trăsură! Mergem la *Hotel Roma*.

Acolo luară două odăi alăturate. Haller îşi exprimă dorinţa să meargă la teatru şi ceru să i se cumpere două bilete.

— Ce se joacă? întrebă Hieronymus.

— *Fecioara din Orléans*.

— Merg şi eu cu dumneata, deşi mi-e cu mult mai simpatică fecioara din Tharandt. Dar ţin să-ţi spun că mi-a fost mare necaz pe dumneata în tren.

— Pentru ce?

— N-ai scos o vorbuliţă, parc-ai fi fost mut. Ce-or fi crezut cele două cucoane despre mine ?

— Despre dumneata? De mine să râdă dacă sunt tăcut, nu de dumneata.

— Ei, aş! Un artist care se află în tovărăşia unui om care nu ştie să vorbească e şi el compromis.

— Da de unde! Ai mânuit discuţia într-un mod atât de spiritual, încât ţineam să-ţi las toată gloria şi plăcerea.

— Mulţumesc de compliment. Generăleasa e o femeie de soi. Sunt încredinţat că personalitatea mea a făcut o impresie puternică asupra ei.

— Fireşte. Personalitatea dumitale trage la cântar, nu glumă.

— Nouăzeci şi nouă de kilograme în cap. Asta sună impresionant. De n-ar fi purtat văl domnişoara Emma! Totuşi, am fost fericit să pot observa că mi-a aruncat vreo câteva priviri pline de admiraţie. Ştii ce am să fac acum?

— Prostii, ca toţi îndrăgostiţii.

— Ba te înşeli! Fac o plimbare la *Hotel de Saxe* şi caut să aflu cât mai rămân cucoanele acolo.

— Nu-i rea ideea. Grăbeşte-te şi vezi, dar fă-o cu cap!

— Las pe mine! Un bacşiş face minuni uneori.

16. Hieronymus Aurelius Schneffke

Haller se duse la fereastră şi privi în stradă. Vedea oameni mergând jos şi totuşi nu-i vedea. Mintea sa era dincolo, la *Hotel de Saxe*.

„Ce m-a făcut oare, se întrebă el, să-mi îndrept mereu privirea spre bătrână? Îmi făcea impresia că aş cunoaşte-o, că aş fi văzut-o adesea. De neînţeles! Există unele persoane pe care le iubeşti din prima clipă când le vezi. Aşa mi se întâmplă mie cu femeia asta, pentru care aş face orice, numai să fiu răsplătit cu un zâmbet prietenos.”

Începu să umble prin odaie de colo-colo, urmându-şi monologul:

— Iar cealaltă merită, într-adevăr, să fie iubită. Dacă n-ar fi o simplă damă de companie şi dacă eu n-aş fi deja logodit, ar putea deveni primejdioasă. Zău, nu ştiu dacă Ella von Perret e mai frumoasă ca ea.

Nu trecut mult şi Hieronymus se întoarse. Îl întâlnise pe portar în gangul hotelului şi făcuse introducerea strecurându-i ceva în palmă. Omul examină cu atenţie moneda şi întrebă:

— Hm! Ce să fac cu asta?

— Ea dumitale. Ţi-o dăruiesc.

— Nu prea mă încântă darul acesta, domnule.

— Ce? O monedă de opt groşi nu te încântă? Un astfel de portar n-am întâlnit în viaţa mea. E limpede ca lumina zilei.

— Eu, în schimb, am întâlnit monezi dintr-astea câte vrei. N-au nici o valoare.

— N-au valoare? Cum vine asta?

— Ia te uită şi dumneata! de pe vremea războiului, când se punea în bani mai mult cupru decât argint.

— Ia să văd şi eu!... Adevărat, ai dreptate. Ei, e o scăpare din vedere. Ţine alta! N-am vrut să te înşel, crede-mă!

Dar portarul devenise bănuitor. Îl măsură cu atenţie pe bondoc, apoi zise:

— Mulţumesc! Cu ce pot să te servesc?

— Cu o informaţie. Locuieşte aici la dumneavoastră o doamnă general de Eschenrode?

— Da.

— Cu dama ei de companie?

— Damă de companie? Nu ştiu de aşa ceva.

— Eu însă sunt foarte bine informat. Fata e blondă şi frumoasă.

— Hm! Aşa! Da! zâmbi portarul. Aşadar aia e dama de companie? Da, cu dânsa locuieşte.

— Mai e şi altcineva?

— Un servitor.

— Dar ăsta n-a fost azi cu ele la Tharandt.

— Nu, a rămas aici. Le-ai întâlnit pe coniţe la Tharandt?

— Da. Am avut onoarea să le fiu prezentat în modul cel mai măgulitor cu putinţă. Nu cumva ştii cât timp mai rămân ele în Dresda?

— După câte ştiu, pleacă mâine înainte de prânz.

— Bun! Ştii cumva de unde e acea tânără?

— Ştiu chiar foarte bine. O cunosc de câţiva ani.

— Admirabil! Aşadar, de unde?

— Din Dresda.

— Drace! Are vreun iubit?

— A avut. A fost logodită.

— Hm... Cu cine?

— Cu un director de liceu, pensionar.

— Măi să fie! Trebuie să fi fost bătrân, individul.

— Şaptezeci şi trei de ani.

— Ce? Şaptezeci şi trei? Şi de ăsta era îndrăgostită?

— De ce nu? Femeile au toane, nu le ştii? Una vrea un tânăr alta un bătrân. Sunt fetiţe crude care se dau în vânt după bărbaţi cu păr alb.

— Da, da, am auzit şi eu de aşa ceva. O figură plină, roşie, sănătoasă, cu păr alb, are putere de atracţie. Aşadar, nu-l mai are pe iubitul ăla?

— Nu, căci a murit.

— Nu-i mare pagubă. Ne putem lipsi de directori de liceu ieşiţi la pensie, mai ales când suflă cele mai frumoase fetiţe unor oameni în floarea vârstei şi a puterii. Ea îl plânge?

— Are toate motivele pentru asta. Trebuie să fi fost un om bun şi să fi ţinut mult la ea, căci i-a lăsat toată averea.

— L-a moştenit adică? Ce sumă?

— Şaizeci de mii de taleri în aur, argint şi hârtii de stat, o casă în strada Dintelui, o vilă în Niederpoyritz şi jumătate dintr-o fabrică de hârtie situată în munţi pe undeva.

Hieronymus deschise o gură cât o şură.

— Mii de bombe! spuse el. A fost bogat, nu glumă, individul! Şi doar directorii de liceu sunt de obicei oameni săraci.

— Cică ar fi câştigat la loterie o sumă enormă.

— Ei, aşa se mai explică. Şi zici că toate astea le-a moştenit! Frumos, zău aşa!

— Tocmai pentru această moştenire a venit de la Berlin. Doamna general a însoţit-o pentru că ţine mult la ea. Ieri dimineaţă i s-au plătit banii.

— Şi mâine îi cară la Berlin, te pomeneşti?

— Fără doar şi poate.

— Dar n-are rude?

— Absolut pe nimeni.

— Minunat! Dacă n-are pe nimeni, cum zici, e o partidă de să-ţi lingi degetele, nu alta.

— Le lingi şi dumneata?

— Pe toate zece deodată.

— Te cred. Dar cine eşti, la adicătelea?

— Nu vezi după mutra mea?

— Hm! Arăţi ca un fabricant de spirt.

— Prostie! Mă trag dintr-o familie princiară, care a dat mulţi generali. E drept c-au fost în familia mea şi alţii mai subţirei ca mine. Bună ziua, amice!

Pleacă şi portarul se uită după el, clătinând din cap.

„Ăsta din familie princiară? murmură dânsul. Nu arată deloc. Deşi, în ţărişoara aia a lui poate să fie cu putinţă. Dar l-am legat şi eu la gard!”

Iar Hieronymus se gândea:

„Or fi oare adevărate toate astea? Individul îmi făcea impresia că taie piroane. Lasă că găsesc eu un prilej să aflu adevărul.”

Şi când Haller îl întrebă de rezultatul demersurilor sale, răspunse:

— Mâine, înainte de prânz, pleacă la Berlin.

— Şi noi? Hm… Aş dori să evit să mă întâlnesc cu ele acum. Partida noastră de săniuţe ne-a cam făcut de râs. Cel mai bun lucru e să plecăm cu trenul de dimineaţă.

Berlinezul clătină din cap şi zise cu hotărâre:

— Pentru nimic în lume! Sunt obişnuit să dorm bine. Sculatul devreme îmi ruinează sănătatea.

— Cine se scoală de dimineaţă, departe ajunge.

— Vorbe, nimic altceva. Cine doarme mult se învaţă cu economia; căci atunci când dormi, nu poţi cheltui bani.

— Dar, dacă plecăm înainte de prânz, riscăm să ne întâlnim în gară şi în tren cu doamnele acelea.

— Atunci plecăm după masă. Nu se mută Berlinul din loc. Asta e limpede ca lumina zilei.

— O fi! Câteva ceasuri încolo sau încoace nu mai contează. Dar cu ce ne omorâm vremea până atunci?

— Privim pe fereastră, ca muierile după ce au terminat treaba. În piaţa aia de peste drum se vând legume şi alte comestibile.

— Mulţumesc! Mai bine facem o excursie.

— Încotro?

— Nu cunosc împrejurimile Dresdei.

— Poate mergem la Blasewitz?

— Ce se poate vedea acolo?

— Sunt brânzoaice şi monumentul lui Schiller.

— Bun! Împărţim: dumneata brânzoaicele şi eu monumentul.

— Partea mea e în orice caz mai uşor de mistuit decât a dumitale. Dar n-avem nevoie să mergem pe jos, putem lua o birjă.

— Asta nu mai e excursie. Eu aş prefera… hm! dar nu merge, din cauza dumitale.

— Ce anume?

— N-am mai călărit de multişor. Aş dori să mă mai simt puţintel în şa. Dumneata însă nu eşti în stare să-mi ţii tovărăşie.

Auzind acestea, bondocului mai-mai să-i sară ţandăra.

— Eu nu pot călări? spuse el. Cine ţi-a vârât asta în cap?

— Păi… cu dimensiunile dumitale…

— Dimensiunile mele sunt exact acelea ale unui bun cavalerist. Au călărit ei alţii mai graşi ca mine.

— Dar unde ai învăţat?

— Din copilărie încă, la carusel.

— Iar prostii!

— Şi apoi am fost la Berlin, la manej.

— Cu asta mai vii de-acasă. Ştii să te ţii în şa?

— Parcă aş fi bătut în cuie.

— Atunci, vom încerca. Voi cere servitorului să ne aducă doi cai pentru ora zece.

— Bun! Pe cel mai focos îl iau eu. O să mă admiri mult.

— Cât despre asta, să mai aşteptăm. Picioruşele dumitale nu par prea potrivite să se înfigă în coapsele calului.

— Nici nu e nevoie. Le înfig unde mi-o plăcea.

Cu asta, problema fu rezolvată. Timpul trecu repede până la vremea spectacolului. Aveau bilete pentru o lojă rangul

întâi şi ajunseră cu puţin înainte de începerea reprezentaţiei.

Bondocul privi locul care i se indicase şi clătină din cap.

— Na, na! mormăi el. Aici să şed? O să mă simt ca într-o drăcie dintr-aia de presat cartofi.

Se vârî în fotoliu, cu chiu cu vai, şi rămase acolo.

— Merge? întrebă Haller.

— Prea bine nu mă simt. O să caut şi eu să mă descurc cum voi putea. Sper că nu vom avea vecini. Dacă se va ocupa locul de lângă mine, să te ţii, nene! E bine uneori să ai proporţii, dar uneori poate fi şi neplăcut, după cum ne învaţă experienţa.

Abia rostise aceste cuvinte, că uşa lojii se deschise şi intrară trei persoane: două femei şi un servitor. Cucoanele purtau voaluri, aşa că nu li se puteau desluşi trăsăturile. Când îi zăriră pe cei doi pictori, rămaseră câteva clipe în picioare, şuşotind.

— Măi să fie! Ăstora pare că nu le convine că ne-au găsit pe noi aici, îi şopti Schneffke vecinului său.

Acesta răspunse abia după ce le examină cu privirea pe femei.

— Le cunoşti de undeva?

— Nu. Crezi cumva că sunt obligat să cunosc toate precupeţele din Dresda, mai ales când poartă voaluri?

— Numai să nu te sperii mai târziu.

— De ce să mă sperii?

— Vei vedea singur. Uite că vin încoace!

— Ajută-mă, Doamne! Ai dreptate, vin aici lângă mine! Cerule, fii milostiv cu sufleţelul meu!

— Sau mai bine cu cadavrul dumitale, care ocupă în orice caz mai mult loc decât sufletul şi mintea dumitale la un loc, scumpe colega.

În vreme ce servitorul luă loc în fundul lojii, cele două doamne se apropiară, aşezându-se pe fotoliile libere din stânga berlinezului. La dreapta sa stătea Haller. Bietul

Hieronymus scoase un oftat adânc şi se strânse cât putu mai mult, cu toate astea o bună parte dintr-însul dădea pe dinafară, dincolo de rezemătoare, iar partea stângă a trupului îi fu acoperită în întregime de îmbrăcămintea doamnei care se aşezase lângă el.

Ea auzise oftatul său, la care răspunse tuşind uşor, ceea ce lui i se păru ca un fel de bătaie de joc.

„Asta se mai şi amuză pe socoteala nenorocirii mele, îşi zise dânsul. Acum mai merge, dar ce m-oi face mai încolo, când s-o încălzi sala? Tare aş vrea ca persoana asta să fie vreo băbătie nebună, ca să nu fiu nevoit să fac prea multă ceremonie cu dumneaei.

Dar dorinţa nu i se realiză. Abia când se ridică cortina, cele două vecine îşi scoaseră voalurile. Ochii lui Schneffke erau aţintiţi spre scenă, dar când aruncă prima privire în lături, o recunoscu pe... doamna general de Eschenrode şi pe frumoasa ei companioană,... iar aceasta stătea lângă el.

Un val de căldură i se urcă în tot trupul.

„Drace! îşi spuse el. Să fie noroc sau nenoroc? Manşetele mele nu prea sunt albe şi gulerul... a suferit de pe urma alunecuşului. Arăt ca şi cum aş fi zăcut o bucată bună de vreme într-un lădoi cu cacao şi cafea măcinată. Dar există o mângâiere, totuşi, iubirea e oarbă. Dacă simte ceva pentru mine, n-o să bage de seamă nimic din toate acestea. Cel puţin dacă aş fi avut prevederea să-mi pun nişte mănuşi din piele de căprioară! Oh! a venit salvarea.”

Haller îşi scosese una din mănuşile sale de gală şi o pusese pe balustrada lojii. Schneffke trase cu coada ochiului în jurul său şi, când se crezu neobservat, întinse mâna şi înhăţă mănuşa. Cât timp ţinu actul întâi se osteni să-şi vâre degetele groase într-însa şi în cele din urmă izbuti. După aceea, cu un gest cât putu mai elegant, luă programul care se afla înaintea sa. În aceeaşi clipă se lăsă cortina, publicul începu să aplaude, şi dânsul găsi nimerit să se asocieze

entuziasmului spectatorilor, bătând din palme mai abitir chiar decât ceilalţi. Atunci auzi însă lângă el, aproape în şoaptă:

— Atenţie, domnule Schneffke! Vezi că se rupe. E prea strâmtă pentru dumneata.

Năucit, el se întoarse spre vecina sa.

— Cine se rupe?

— Mănuşa!

Şi arăta spre mâna lui... Din cauza aplauzelor, biata de ea plesnise şi-i atârna de degete în câteva bucăţi.

— *Sapristi!* spuse el. Mi s-a trimis o măsură prea strâmtă.

— E regretabil. Dar ce va spune colegul dumitale.

— De ce tocmai el?

— O să se necăjească mult că nu ţi-a lărgit din timp mănuşa. Ar mai fi putu s-o ţină pe mână câteva minute şi treaba era făcută.

Schneffke simţi că sângele i se urcă în obraji. Aşadar, ea văzuse că şterpelise mănuşa.

— Domnişoară, eşti o mică diavoliţă, şopti el.

— Nu ţi se face cald în vecinătatea mea infernală, domnule pictor de miriapozi?

Îi era, într-adevăr, atât de cald de parcă s-ar fi aflat la baia de aburi. Trebuia să-i abată gândurile de la nenorocita aceea de mănuşă, astfel că întrebă:

— Cum vă place fecioara? Pauline Ulrich joacă minunat, nu?

— Aproape tot atât de minunat cum şterpeleşti dumneata. Călăreşti pe bicicletă tot cu mănuşi dintr-astea?

— Nu! răspunse el, cu obidă. Când mă avânt pe bicicletă, îmi pun mănuşi de box. Dar spuneţi-mi, vă rog, duduie, sunteţi cunoscută la Niederpoyritz?

Ea se uită mirată la dânsul.

— De unde şi până unde ai ajuns la întrebarea asta? N-am fost pe acolo în viaţa mea.

— Dar în munţi, la Markneukirchen?

— Niciodată.

— Aţi cunoscut aici, la Dresda, un director de liceu pensionar, mort de curând?

— Nu!

— Ticălosul! Ticălosul!

— Cine, directorul de liceu?

— Ba nu. Acela a fost un om de toată bunătatea. Spuneam de acela care l-a făcut azi să moară.

— Domnule Schneffke, după cât se vede îţi este din ce în ce mai cald.

— Cald, nu glumă!

Începu actul al doilea. Grasul nu văzu aproape nimic dintr-însul. Fusese tras pe sfoară de portar şi asta îl necăjea. Dar mai mult îi făcea sânge rău povestea cu mănuşa. Şi tocmai acum băgă de seamă şi Haller că-i lipseşte mănuşa. Se aplecă peste balustradă, crezând că-i căzuse jos, dar atunci tânăra făcu un gest atât de bătător la ochi cu mâna, încât Haller se întoarse fără să vrea şi privirea îi căzu pe mâna lui Schneffke, de care atârnau bucăţele de piele. Grasul ar fi preferat să-l înghită pământul. Sudoarea îi ţâşni prin toţi porii.

În cele din urmă, se sfârşi şi actul acesta. Haller se folosi de prilej şi-i şopti:

— Ce Dumnezeu ai avut cu mănuşa mea?

— A fost o scăpare din vedere, îngână celălalt.

— Aş! Ai vrut să-ţi dai aere. Duduita aia te-a făcut să-ţi pierzi minţile.

— Ţine-ţi gura acum! Vreau... ah, slavă Domnului că se ridică. Se duc în foaier. Plec şi eu.

Doamnele se ridicaseră şi părăsiseră loja.

— Te duci după ele? întrebă Haller.

— Nici prin gând nu-mi dă.

— Atunci unde?

— Mă car! Mă evaporez! Aici e o căldură de nouăzeci şi şase de grade la umbră şi asta e prea mult pentru tinereţea

mea. Mai rămâi?

— Da... Eu n-am nevoie s-o şterg, căci mi-e cugetul curat.

— Să-ţi fie de bine! Petrecere frumoasă!

Schneffke plecă şi se întoarse la hotel, unde se culcă imediat, pentru a nu-i da prilejul lui Haller să-l muştruluiască la înapoiere.

Acesta se înclinase politicos când doamnele intraseră în lojă, dar apoi nu se mai sinchisi de ele, decât doar atunci când Emma îi atrase atenţia, prin gestul ei, asupra mănuşii cu bucluc. Apoi, până la sfârşitul reprezentaţiei, când se înclină iarăşi, n-o mai luă în seamă.

Când doamna Eschenrode şi nepoata ei ajunseră acasă, bătrâna zise:

— Eşti un spiriduş, Emma. Sau crezi cumva că n-am observat chestia cu mănuşa?

— Mă amuză mult pictorul ăla de păianjeni, dragă mătuşico, răspunse fata.

— Iar el şi-a pierdut mintea după tine.

— Până într-atât încât şterpeleşte mănuşa stângă şi şi-o pune pe mâna dreaptă. Mă crede într-adevăr damă de companie.

— Pe mine mă interesează mai mult celălalt. Are înfăţişarea şi felul de a fi al unui om din lumea bună. Am impresia că l-aş cunoaşte de ani de zile. Îşi dădea astăzi aerul că nu ne bagă în seamă, şi cu toate astea am observat că ne acorda nouă mai multă atenţie decât spectacolului.

— Atunci am făcut amândouă câte o cucerire, eu pe Hieronymus, şi tu pe... dar cum l-o fi chemând?

— Poate că vom afla.

— Nu cumva vrei să spui că te interesează atât de mult, încât simţi nevoia să-i cunoşti situaţia?

Doamna Eschenrode tăcu câteva clipe apoi răspunse:

— Ba tocmai asta vroiam să spun. Rar am întâlnit un om care să fi făcut o astfel de impresie asupra mea. Un glas

lăuntric îmi spune că-l voi cunoaşte mai îndeaproape, şi părăsesc mâine Dresda, încredinţată că nu voi fi văzut pentru ultima oară pe aceşti doi pictori.

— Când plecăm?

— Ne hotărâsem pentru dimineaţă.

— N-ar fi cu putinţă o mică amânare, mătuşico?

— Pentru ce? Mai ai ceva de rezolvat?

— Nu prea, dar aş dori să mai fac o mică plimbare.

— Pentru o plimbare să amânăm plecarea?

— Dă-mi voie să-ţi lămuresc enigma: E vorba de fratele meu.

— Asta sună şi mai enigmatic.

— Pentru că nu ştii că Richard are o dragoste.

— O dragoste? Asta e ceva nou pentru mine. Richard, duşmanul femeilor, care nu frecventa societatea şi care trăia numai pentru datorie şi cărţile sale? Ce ipocrit!

— N-o lua aşa, mătuşico. E ceva deosebit cu această dragoste. Ştii că serviciul l-a silit să locuiască la Dresda câţiva ani?

— Ştiu. Chiar soţul meu l-a trimis acolo.

— Ei bine, cu prilejul unei plimbări călare, la Blasewitz, s-a întâlnit cu o femeie...

— De care s-a îndrăgostit la prima vedere?

— Chiar aşa. Aproape de necrezut. Ea era în trăsură, iar el călare. Doar o clipă a zărit-o, în treacăt, şi cu toate astea, din momentul acela...

— Da, da, aşa e dragostea. Aşa mi s-a întâmplat şi mie, şi la fel lui Kunz, când ne-am văzut pentru întâia oară. Tot aşa li s-a întâmplat surorii mele Ida şi tatălui tău.

— Fireşte că el n-a ştiut cine-i dânsa, urmă Emma von Greifenklau, dar de atunci nu i-a mai ieşit o clipă din minte.

— N-a căutat să dea de dânsa?

— Ba da, însă a fost în zadar. Dar acum a găsit-o cu totul pe neaşteptate, după cum îmi scrie.

— Unde?

— Ştii, mătuşico, unde se află acum?

— Nu.

— Nici unchiul nu ţi-a spus?

— Nici o vorbă. E plecat în interes de serviciu?

— Da. Locul unde se află trebuie să rămână însă tăinuit.

— Atunci nici nu te întreb, căci ştiu că nu-mi vei spune. Dar ce au a face toate astea cu plimbarea ta la Blasewitz?

— Mult de tot. Plimbarea aceasta vreau s-o fac din dragoste frăţească. Vreau să merg şi eu, pe drumul pe care a umblat el atunci; vreau să văd locul unde şi-a pierdut inima.

— A, a!? Atunci nu mă pot împotrivi. Vom merge deci la Blasewitz şi tot ajungem la Berlin pe lumină.

Dimineaţa următoare era frumoasă, astfel că cele două femei hotărâră să facă drumul pe jos...

După câtva timp un argat aduse doi cai de căpăstru, cu care se opri în faţa hotelului în care locuiau cei doi pictori. Schneffke îi zări de la fereastră şi alergă în odaia lui Haller, căruia îi strigă din uşă.

— Au sosit, colega!

— Cine au sosit?

— Animalele.

— Care animale, omule?

— Ei, care! Caii!

— Ah, aşa! După cum văd, ăştia gata. *Mon Dieu*, dar unde ai dibăcit pintenii ăştia grozavi?

Bondocul îşi vârâse pantalonii în ghete, iar de tocurile acestora îşi prinsese nişte pinteni enormi. În mână avea o cravaşă cât toate zilele.

— La negustorul de antichităţi din Frauenstrasse. Fireşte, i-am împrumutat numai. Îs prea scumpi pentru punga mea. Vezi că sunt pinteni mexicani veritabili şi negustorul spunea că au aparţinut pe vremuri regelui Quatemozin.

— Şi dumneata crezi asta?

— Ei, cred! Mi-au plăcut şi atâta tot. Să vezi ce-o să ţi-o iau înainte! Îi bat pe toţi ăia cu şcoală înaltă. Şi ca să nu mi se întâmple cumva să-mi pierd pălărioara, am găsit cu cale să mi-o leg cu şnurul ăsta de cap.

Haller se prăpădi de râs.

— Eşti foarte curajos, n-am ce zice. Fă-mi plăcerea şi păzeşte-ţi gâtul şi picioarele. Şi acum, hai să plecăm!

Purtase de grijă în taină ca nu cumva să i se dea bunului Hieronymus un pur-sânge. Când ieşiră pe poartă, văzură un armăsar frumos, alături de un cal bălan, care se vedea de la o poştă că era blând şi răbdător. Schneffke se apropie de argat, luându-şi o ţinută marţială.

— Care e cel mai focos din ăştia doi?

Argatul arătă calul alb şi zise:

— Ăsta de aici. E greu să-l ţii în frâu. Trebuie să fii călăreţ bun şi cu experienţă, ca să te poţi ţine în şa pe el.

— Pe mine n-o să mă azvârle jos. Iubite colega, nu mă rabdă inima să te ştiu în primejdie, astfel că-l voi lua pe sălbaticul ăsta, iar dumitale ţi-l las pe celălalt.

— Nu face asta! îl rugă Haller, silindu-se să rămână serios. Calul ăla îl are pe dracul într-însul. Are nevoie de presiunea piciorului.

Grasul se înfipse ţanţoş în faţa lui.

— Presiune? Drace! Ia te uită la picioarele mele! Ce-s astea, aripioare? Sunt un adevărat Colos din Rhodos. Dacă mârţoaga vrea să fie apăsată, fii sigur că nu va avea de ce să se plângă. O s-o apăs de să-i iasă sufletul. Să încălecăm!

Avu mult de furcă până să-şi vadă piciorul în scară, dar în cele din urmă izbuti totuşi să se urce şi să se aşeze în şa. Calul era bine hrănit. Animal şi călăreţ, se potriveau de minune.

Haller încălecase şi el şi ridică mâna:

— Înainte! Prin strada Rampi!

Armăsarul o luă din loc. Grasul îndemnă şi el calul său, dar trase de frâu anapoda, astfel că animalul se roti întâi, apoi dădu s-o ia la galop în direcţie opusă, Haller se întoarse după el:

— Iubite colega, vrei cumva s-o iei prin piaţă?

— Prin piaţă? Nici nu-mi dă prin gând. Credeam însă că asta e strada Rampi. Hei, căluţule, întoarce-te spre stânga, mergi spre stânga! Aşa, şi acum drept înainte, după armăsarul ăla!

Izbutise să-şi aducă calul în direcţia cuvenită, îl ajunse pe Haller şi călări alături de dânsul.

Trecătorii se opreau în loc să privească după cei doi. Grasului îi era cu neputinţă să-şi ţină picioarele în poziţia cuvenită. Le ţinea întinse înainte. O săritură în lături a calului l-ar fi azvârlit din şa. Băgă de seamă senzaţia pe care o stârnea, şi-i zise lui Haller:

— Trebuie că facem o impresie frumoasă de se chiorăsc toţi la noi.

— Mai mult la dumneata decât la mine.

— Sunt de aceeaşi părere, colega. Dar ia te uită numai cum apăs cu picioarele!

— De minune! zise Haller, în batjocură.

— Fără asta de mult aş fi fost jos. Căluţul ăsta e un animal afurisit de tot. Vrea să mă ducă unde pofteşte el: când la dreapta, când la stânga, când înapoi, când înainte. Dar eu nu rabd o astfel de indisciplină. Bestia trebuie să recunoască faptul că a dat în sfârşit peste unul care ştie s-o stăpânească.

Merseră astfel mereu, urmând drumul spre Blasewitz, până ce Haller arătă cu mâna înainte şi zise:

— Drace, iarăşi! Le cunoşti pe cele două cucoane din faţă?

— Muierile acelea?

— Da.

— Ce mă interesează pe mine! N-am vreme acum să flirtez. Nu trebuie să-l las din ochi pe animalul ăsta de sub

mine.

— Dar o singură privire ţi-ai putea arunca la dânsele. Ia te uită!

Grasul se supuse.

— Generăleasa şi lectoriţa ei! Colega, n-ai vrea să le-o luăm înainte?

Haller clătină capul cu prefăcută îngrijorare şi zise:

— Calul, calul ăla sălbatic!

— Ce-i cu el?

— Când şi-o lua avânt, o dată, te-ai dus.

— Aş! O apăsare şi gata! Trap sau galop?

— Trap.

— Bun! Să vadă şi contesa că un pictor de păianjeni sau raci se poate ţine pe cal tot atât de bine ca un general.

Haller îşi luă animalul la trap, iar celălalt îl urmă de bunăvoie. Grasul sălta ca un sac cu făină. Aluneca ba la dreapta, ba la stânga, ba înainte, ba înapoi, dar izbuti totuşi să rămână în şa.

Ajungând aproape de cele două femei, Schneffke porunci:

— Acum galop, galop!

— Pentru Dumnezeu, nu!

— Aş! Eu nici de dracul nu mă tem, cu atât mai puţin de jigodia asta. Ia te uită!

Ridică cravaşa şi lovi animalul cu putere de trei ori peste cap. Tocmai în clipa aceea femeile îi zăriră pe călăreţi şi se întoarseră spre ei. Grasul vru să treacă în ţinută mândră pe dinaintea lor, dar... fie că animalul nu era obişnuit cu loviturile, fie că fusese atins la ochi, scurt: făcu o săritură în aer.

— Pe toţi dracii! Ajutor! răcni Hieronymus, scăpând din mână cravaşa şi hăţurile şi întinzând în aer braţele şi picioarele.

În clipa următoare descrise un arc cu tot trupul şi poposi în faţa Emmei, pe aceeaşi parte a trupului pe care poposise şi

în ajun, în pădure.

De durere îşi duse mâinile la spate, deşi în regiunea aceea nu erau coaste care să se frângă. Îşi recăpătă însă repede prezenţa de spirit, duse mâna milităreşte la pălărie şi salută:

— Prea umilul dumneavoastră servitor, onoratele mele coniţe. Calul e dresat să înţeleagă de semn. M-a lăsat la picioarele dumneavoastră, ca să-mi dea posibilitatea să vă exprim sentimentele mele. Vă rog să consideraţi acest incident încântător drept ceea ce este în realitate: un omagiu extraordinar, şi deci cu atât mai preţios, din care puteţi recunoaşte cât de mult vă stimez.

Ca o dovadă în plus a stimei sale, vru să-şi scoată pălăria, dar deoarece aceasta era legată cu şnur, sub bărbie, se văzu nevoit să renunţe şi se ridică pentru a vedea ce se întâmplase cu calul. Acesta o luase din loc, dar Haller porni după dânsul şi-l prinse de căpăstru.

Cele două femei râseră atât de mult, încât nu putură răspunde. Schneffke le mai făcu o plecăciune, apoi începu să fugă cât îl ţinu picioarele după camaradul şi calul său.

— Ce-ţi veni să loveşti animalul peste cap? îl luă Haller în primire.

— Dar ce era să fac dacă nu voia să asculte? Nu cumva era să cobor şi să-l provoc la duel?

— Dar mergea destul de bine, pentru Dumnezeu!

— O fi, însă eu vroiam musai să mă dau jos.

— Şi ţi-a izbutit de minune. Încaleci iar?

— Fireşte! E drept că mă cam usturǎ al dracului emisfera din spate, încât nici nu simt că am un cal sub mine, în schimb îi voi dovedi cu atât mai vârtos că are deasupra lui un călăreţ de rasă.

Urcă iarăşi în şa şi plimbarea se sfârşi până la urmă cu bine.

După-amiază plecară la Berlin. În tren nu dădură peste cele două femei, deoarece ele plecaseră cu cel dinainte.

— Ce hotărăşti, întrebă Schneffke. Sper că te vei mulţumi cu locuinţa mea până ce se va găsi ceva pentru dumneata.

— Mulţumesc! Voi închiria una cât mai degrabă.

Odată ajunşi la destinaţie, Haller intră într-un local din faţa gării şi ceru un anuar al oraşului. Fără să-l lase pe grăsun să observe ceva, căută numele Greifenklau, ca să afle adresa acestuia. Apoi luă gazetele, să-şi caute o locuinţă. Găsi curând ceea ce căuta, adică un apartament mobilat în apropierea lui Hugo von Greifenklau.

Cei doi pictori se despărţiră, după ce Haller îşi notase adresa grăsanului. Apoi luă o trăsură şi porni în căutarea locuinţei pe care şi-o alesese. O găsi repede şi-i fu pe plac, instalându-se imediat. Casa aparţinea văduvei unui funcţionar de minister. Cina o luă în familie, după ce veni acasă şi fiul văduvei, de la birou. La masă privirea lui Haller fu atrasă de o fată fermecătoare, cu numele de Madelon Köhler, care era dama de companie a unei alte văduve, care locuia tot acolo, contesa de Hohenthal.

Pictorul mai văzuse cândva o figură care semăna aidoma cu a acestei fete şi întrebă:

— Ai o soră, domnişoară?

— Da! E prietena şi îngrijitoarea baroanei de Sainte-Marie. Cu tot numele nostru german, suntem supuse franceze.

— Nu cumva e vorba de Marion de Sainte-Marie?

— Da. O cunoşti cumva?

— Foarte bine chiar. O cunosc şi pe domnişoara Nanon Köhler, sora dumitale.

— Înseamnă că ai fost la castelul Ortry?

— Da. Am fost angajat să fac un portret al tânărului baron Alexander, ceea ce m-a obligat să rămân câteva luni acolo.

— Atunci, te voi ruga mai târziu să-mi povesteşti câte ceva de pe acolo. Ce bine îmi pare că o cunoşti pe sora mea! Chiar azi am primit o scrisoare de la ea. Cunoşti poate şi pe un domn doctor Bertrand din Thionville?

— Nu-mi pot aminti.

— El are un strângător de plante...

— Nici pe ăsta nu-l cunosc.

Fata tăcu o clipă, apoi urmă:

— Ciudat! Semeni atât de bine cu un cunoscut de-al meu, încât aţi putea fi confundaţi foarte uşor unul cu altul.

— Serios? Şi cine e persoana cu care semăn atât de bine?

— Un soldat, un simplu servitor, ordonanţa locotenentului Richard von Greifenklau.

La auzul acestui nume, Haller tresări.

— Greifenklau? întrebă el. Cunoşti această familie?

— Foarte bine chiar, şi încă din două părţi. Fiul doamnei contese, căpitanul Artur von Hohenthal, de la husari, e prieten cu domnul von Greifenklau, care-l vizitează adesea. Apoi domnişoara Emma von Greifenklau mi-e prietenă.

— Atunci, mi-ai putea spune dacă locotenentul von Greifenklau e om de societate?

— Nu cred. E prea serios pentru aceasta.

— Atunci înseamnă că ar fi greu de intrat în legătură cu dânsul?

— Pentru un străin ar fi greu. Face parte dintre acei oameni care găsesc satisfacţii mai mult în ei înşişi decât în afară.

— E la Berlin acum?

— Nu, e plecat.

— Aş fi indiscret dacă aş întreba unde se află?

— După cum îmi spunea sora lui, a muncit mult în ultimul timp, aşa că a căpătat un concediu de odihnă, pe care şi-l petrece la o moşie a unei rude în Lituania.

— Dar familia sa locuieşte la Berlin?

— Da. Sora lui, Emma, e plecată, dar se întoarce azi.

— E greu de pătruns în această familie?

— Nu-şi deschid uşile oricui... Te interesează familia aceasta, domnule?

— Da, duduie. N-aş vrea să vorbesc deocamdată despre asta, de aceea te-aş ruga să nu-i destăinui nimic prietenei dumitale. Dar mi-ar fi foarte plăcut să fac cunoştinţă cu dumneaei, care mi-a fost recomandată atât de călduros.

Deşi se afla ca spion la Berlin, înfăţişarea lui nu era aceea a unei iscoade, dimpotrivă, figura lui trăda nobleţe şi bunătate.

— Artiştii sunt pretutindeni mai bine primiţi decât orice alt soi de oameni. Poate că voi izbuti să-ţi uşurez intrarea în casa prietenei mele.

— Cât ţi-aş fi de recunoscător, domnişoară!

— O fac cu plăcere. Poate că lucrul acesta să se întâmple chiar mâine. Dacă se întoarce astăzi din călătorie, cu siguranţă că va veni mâine la mine, şi dacă vei fi şi dumneata acasă, va fi chiar de datoria noastră să vă prezentăm.

— Voi fi în orice caz prezent şi aş dori să-ţi pot arăta recunoştinţa mea cât de curând posibil.

Convorbirea luă sfârşit şi Haller se retrase în dormitorul său. Rămase singur, se gândi la întâmplările din ultimele zile, fiind foarte preocupat de întâlnirea cu tânăra franţuzoaică.

Îşi spuse că interesul său pentru dânsa venea numai de acolo că îi făgăduise să-l introducă în familia Greifenklau. Dar se înşela... Ea făcuse asupra lui o impresie extrem de puternică.

„De ce-mi place fata asta mai mult decât Ella von Perret, se întrebă el. Sunt unii oameni pe care îi iubeşti de la prima întâlnire. Ella e bogată şi o frumuseţe de rangul întâi. Această micuţă şi simpatică Madelon se trage, desigur, dintr-o familie săracă de burghezi, şi nu-i chiar o zână...

Totuşi... Când am văzut-o în pădure pe lectoriţa aceea încântătoare, am fost vrăjit... Madelon asta mă vrăjeşte şi ea. Şi totuşi, câtă deosebire între sentimentul pe care-l resimt pentru una şi pentru cealaltă! Aceea din pădure mi-a vrăjit privirea, simţul meu estetic.

Franţuzoaica însă face o impresie de alt tip, care merge mai adânc. Hm... mă tem că acest dulce colibri ar putea deveni primejdios. Colibri? Da, asta este expresia potrivită pentru a caracteriza această fiinţă minunată.”

Se culcă şi o visă, iar când se trezi a doua zi dimineaţa, mintea îi era plină de dânsa.

După ce bău cafeaua, plecă să facă o plimbare. Ca să poată trece drept pictor, trebuia să-şi procure câteva ustensile. Coborând scara, Madelon îi ieşi înainte, pe trepte. Purta pe braţ un coşuleţ şi părea atât de fragedă şi vioaie ca însăşi dimineaţa aceea. El îşi scoase pălăria şi se dădu la o parte, s-o lase să treacă.

— Bună dimineaţa, domnule Haller. Ai dormit bine?

— Mulţumesc, da, domnişoară.

— Asta mă bucură, căci e un semn bun. Poate c-ai şi visat?

— E drept, am visat, răspunse el.

— Serios? Ştii dumneata, unii oameni spun că primul vis într-o locuinţă nouă ţi se îndeplineşte.

— Am auzit şi eu de asta.

— Dar desigur nu crezi. Bărbaţii de obicei nu cred în vise. A fost un vis plăcut, cel puţin?

— Da, am visat un mic colibri fermecător, care se rotea mereu în jurul meu şi nu vroia să mă părăsească o clipă.

Chipul ei luă deodată o expresie serioasă.

— Un colibri, un *becque-fleur*, cum numim noi francezii pasărea asta, ai visat? Cuvântul acesta are o însemnătate deosebită pentru mine. Colibri, sau *becque-fleur*, era numele de alint al răposatei mele mame. „Micul, dulcele meu colibri”, îi spunea tata. Vezi că ea era tot atât de scundă ca mine.

El o privi prietenos şi zise:

— Poate că nu va trece mult şi vei avea un soţ, care te va mângâia şi pe dumneata cu numele acesta frumos. Ştii dumneata, duduie, că acel colibri pe care l-am visat avea

înfăţişare omenească?

— Serios? Ei, da, zeul viselor e mare năzdrăvan. Dar ia spune, domnule Haller, vrei să rămânem aici pe scară? Te grăbeşti tare?

— Nu mă grăbesc deloc.

— Atunci mi-ar face plăcere să aud ceva despre sora mea. Dacă eşti liber, te-aş ruga să intri pentru câteva clipe la mine.

Spusese aceasta atât de natural, de parcă ar fi fost absolut normal ca o tânără să primească în locuinţa ei un bărbat pe care l-a cunoscut abia cu o zi înainte. Stăpâna ei era în călătorie. Madelon era singură şi totuşi nu se temea să-l invite pe pictor la ea. Nici nu-i trecea prin gând că aceasta ar fi putut dăuna reputaţiei ei.

— Cu plăcere, răspunse el bucuros de încrederea ce i se arăta.

— Atunci, veniţi!

Ea deschise o uşă şi dânsul se văzu într-un salon frumos mobilat. Îl pofti să ia loc şi se aşeză şi dânsa pe sofa.

— Suntem şi noi o dată oameni nobili, spuse ea. Te primesc într-un salon de conte, cu coşul de legume în mână. Fiind singură, doamna contesă este plecată, trebuie să fac eu şi menajul. Îţi place fotografia?

Ea băgase de seamă că privea cu o expresie neobişnuită un portret atârnat, pe perete, tocmai în faţa lui: înfăţişa un bărbat tânăr şi foarte frumos, în uniformă de ofiţer de husari.

— Era normal ca portretul să-mi atragă atenţia, ca pictor, fiind executat cu adevărată măiestrie, răspunse el. Când a fost făcut?

— Acum vreun an.

— Şi pe cine înfăţişează?

— Pe domnul căpitan Artur de Hohenthal, fiul doamnei contese.

— Ce asemănare! spuse Haller, gânditor. Am văzut de curând un bărbat pe care l-ai putea lua drept modelul original

al acestui portret.

— Unde l-ai văzut?

— La Opera Mare din Paris. Însoţeam adesea pe Io... pe o rudă de-a mea, o verişoară, şi totdeauna stătea în loja vecină un domn, care semăna de minune cu acesta din tablou.

Fusese cât pe ce să rostească cuvântul „logodnică”, dar îşi dăduse seama la timp şi i se păru că ea nu observase.

— La Paris a fost asta? întrebă dânsa. Atunci asemănarea e doar întâmplătoare.

— Unde se află garnizoana domnului conte?

— La Potsdam.

— Acolo este dânsul?

— Pentru moment, nu. O întovărăşeşte pe mama sa într-un voiaj de agrement. Acum se află la Viena. Alaltăieri abia am primit de-acolo dispoziţiile stăpânei mele.

Madelon n-avea de unde să ştie că bătrâna doamnă era singură la Viena, în vreme ce fiul ei se afla în misiune secretă la Paris.

— Ai fost de curând la Paris? mai întrebă fata. Cât de mult te invidiez!

— Pentru că am fost la Paris? Te simţi cumva nefericită la Berlin?

— O, nu! se grăbi ea să răspundă. Cuvintele mele erau numai expresia dorinţei ce o am de mult de a-mi revedea patria. Mă simt destul de bine aici.

— E o femeie prietenoasă, doamna contesă?

— Îmi este mai mult mamă decât stăpână şi mă consideră drept membru al familiei. Dar şi în afara acestui cerc am găsit prietene, care mă fac aproape să uit că sunt orfană.

— Biata copilă, nu mai ai părinţi?

— Că n-am mamă ştiu; dar nu-i exclus ca tata să mai trăiască. Eu nu l-am văzut niciodată.

— Curios!

— Da. Nu-mi prea place să vorbesc despre asta, căci mă

îndurerează mult când mă gândesc la nenorocirea bietei mele mame... Exista cândva un om din vechea nobilime, a cărui inimă nu cunoştea decât privilegiile clasei sale. Fiul său însă era contrariul părintelui şi nu s-a lăsat condus de prejudecăţi, când a fost vorba să-şi dăruiască inima unei burgheze.

— Ah, şi această burgheză e mama dumitale?

— Da. Tata a luat-o în căsătorie şi de aceea a fost izgonit. Ce a urmat, nu mai ştiu. Într-o zi, mama, cu mine şi sora mea, s-a dus la tatăl nostru adoptiv şi a cerut să ne primească. Din păcate n-a mai trăit mult după aceea.

— Acest tată adoptiv era o rudă a dumneavoastră?

— Nu. S-a dus ca străină la el, ca chiriaşă... Când a murit, ne-a lăsat atâta încât să putem urma o şcoală şi să ne pregătim pentru meseria de acum. Eu am găsit slujbă la contesa de Hohenthal, iar sora mea la familia Sainte-Marie.

— Dar ştii cine a fost tatăl dumitale?

— Nu. Mama a trăit sub numele ei de fată, Köhler, pe care-l mai purtăm şi acum, şi niciodată nu s-a rostit vreun cuvânt din care să pot deduce cine-i tatăl nostru.

— Dar de unde ştii că tatăl şi bunicul dumitale făceau parte din nobilime?

— Tatăl adoptiv ne-a spus-o. Cu puţin înainte de a muri, mama i-a încredinţat unele lucruri, dar după cât se pare, a trebuit să-i promită că va păstra secretul. Şi acum nu ştim nici noi mai mult decât ceea ce ţi-am spus dumitale.

— Aşadar, nu există nici un punct pe care te-ai putea sprijini în căutarea tatălui şi bunicului dumitale?

— Nimic, decât că tata se numea Gaston.

— Asta e foarte puţin. Nu ţi-ai dat niciodată osteneala să răzbaţi prin întunericul acesta?

— Nu.

— Şi nici tatăl adoptiv n-a făcut vreo aluzie, sau să te fi lăsat să speri pentru mai târziu?

— Nu.

— Ar trebui să te interesezi, totuşi...

— Mă tem că acum e prea târziu. După cum ţi-am spus ieri, am primit o scrisoare de la sora mea, în care-mi spune că tatăl nostru adoptiv e pe patul de moarte. I-am telegrafiat sorei mele să mă înştiinţeze printr-o depeşă de moartea lui, căci vreau să-l conduc pe ultimul drum. Dar ne-am abătut de la subiect. La ce punct ne-am oprit acolo, pe scară?

— Era vorba de un colibri.

— Aşa e! L-ai visat, nu?

— Da. Îmi dădea târcoale şi sorbea miere din flori.

— Şi avea înfăţişare omenească?

— Întocmai. Şi ştii dumneata cu cine semăna?

— Ei?

— Aidoma cu dumneata, duduie.

Ea îşi împreună mâinile.

— Aşadar, pe mine m-ai visat? Ce nostim!

— Doar atât?

— Dar mai cum?

— Chiar dumneata spuneai, mai adineauri, că primul vis în locuinţă nouă are însemnătate pentru viitorul omului, sau cam aşa ceva.

Ea roşi şi întoarse capul:

— A fost numai o glumă. Eu nu-s deloc superstiţioasă. Ce însemnătate are un vis?

—- Totuşi... are însemnătatea unei dovezi.

— Ce fel de dovadă?

— Că respectivul individ, înainte de a adormi, s-a gândit la ceea ce a visat.

— Nu vei fi vrând să susţii că te-ai gândit la mine aseară?

— Ba tocmai asta vreau să spun, domnişoară Madelon. Nu-mi dai voie oare să mă gândesc la dumneata?

Zicând acestea se ridică, se apropie de ea şi-i luă mâna. Ea îl lăsă şi-i răspunse:

— Aş putea oare opri pe un om care m-a văzut, să se

gândească la mine?

— Fireşte că nu, dar indiferent nu-ţi poate fi ce şi în ce fel se gândeşte la dumneata.

— Poate.

— Şi nici dacă se gândeşte cu plăcere la dumneata.

— Poate şi asta.

În clipa aceea se auzi soneria şi ea se îndepărtă, scuzându-se. Când se întoarse, după câteva minute, chipul ei avea o expresie tristă.

— Tocmai despre ce vorbeam mai înainte, domnule Haller. Ia citeşte! zise ea, întinzându-i o telegramă desfăcută.

El citi:

„Tata a murit. Te aştept. Nanon.”

— Te rog să primeşti cele mai sincere condoleanţe, domnişoară. Probabil că vei pleca?

— Da. M-am şi interesat de tren. Îmi fac imediat bagajele.

— Ne vom revedea curând?

— Îndată după înmormântare mă întorc, căci nu pot lăsa mult timp locuinţa fără supraveghere. Rămâi cu bine, domnule Haller.

Îşi strânseră mâna şi el plecă.

„O fiinţă minunată, murmură dânsul, coborând scara. La fel de delicată, dulce, şi blândă ca un colibri, despre care se spune că nu se teme de om.”

17. Un om sucit

Haller îşi făcu cumpărăturile şi, deoarece se afla în apropierea casei grăsanului, se duse să-i facă o vizită.

Locuinţa simpaticului Hieronymus era o adevărată gospodărie de holtei. Paleta zăcea aruncată sub pat; pe lavoar se afla o gheată şi pe sobă o vioară spartă. Bondocul şedea pe duşumea cu o grămadă de tablouri vechi în jurul său, peste care trecea cu un burete enorm, după ce-l muia în apă şi alte lichide. Tresări la intrarea lui Haller, dar îndată ce-l recunoscu, răsuflă uşurat:

— Slavă Domnului! Credeam că e altcineva. Vezi că nu-s pus în ţol festiv. Drace, unde-mi sunt bretelele?

Se ridicase şi era în primejdie să-şi piardă pantalonii. Haller aruncă o privire în jur şi arătă apoi spre lighean.

— Uite-le colo, în apă, prietene.

— Adevărat! Dar cum de au intrat acolo? De, bretele de piele, muiate în apă! Nu face nimic. Şi unde mi-o fi vesta?

— Parcă o văd ieşind din carâmbul cizmei…

— Aşa e! Ştiam eu c-am pus-o undeva bine. În vreme ce mă îmbrac, aşează-te şi odihneşte-te, colega. Mă bucură că te-ai gândit să mă vizitezi atât de repede. Ai găsit o locuinţă?

— Da. Locuiesc la o văduvă, al cărei soţ a fost slujbaş de minister.

— Îţi place?

— Da. Proprietarii mi-au făcut o impresie bună.

— Ai dormit bine?

— Da.

— Ceva vise ai avut?

— Unul minunat. Am visat o fată frumoasă pe care am cunoscut-o aseară.

— Admirabil! La fel mi s-a întâmplat şi mie. Şi eu am visat

o duduiţă tânără. Ce meserie are a dumitale?

— Menajeră.

— A mea e damă de companie.

— N-o fi aceea din pădurea Tharandt?

— Ba chiar ea. Care alta să fie? Muieruşca aia mi-a căzut cu tronc. Inima îmi atârnă între coaste ca un cozonac enorm. Se umflă, se face din ce în ce mai mare, ca şi cum aş fi înghiţit de douăzeci de taleri drojdie de bere. Nici nu mi-aş fi închipuit vreodată ca iubirea să aibă un efect asemănător cu drojdia.

— Comparaţie foarte poetică, n-am ce zice!

— Şi potrivită, cât se poate de potrivită. Cum spuneam, simt cum cresc mereu, mă umflu. Trebuie să pun mâna pe fata aia; trebuie să fac dintr-însa doamna Hieronymus Aurelius Schneffke, altminteri mă dezumflu ca un cimpoi găurit.

Haller dădu jos de pe scaun râşniţa de cafea şi aparatul de ras şi se aşeză, apoi aruncă o privire cercetătoare asupra tablourilor.

— Păsări? Ia te uită, numai colibri!

— Da. colibri de toate neamurile şi în toate poziţiile.

— Dar ale cui sunt?

— Ale cui? Ale bătrânului Colibri, fireşte.

— Dar cine-i ăsta?

— Aşa e, dumneata eşti străin aici şi n-ai de unde să ştii. Am eu un cunoscut, un fel de protector, un individ cam sucit. Îl cunosc de ani de zile, dar tot nu ştiu dacă e nebun sau în toate minţile, prost sau deştept, un Cresus sau un biet nătăfleaţă.

— Trebuie să fie un om original.

— Da. Locuieşte pe strada asta, la catul al patrulea, pe curte, îl cheamă Untersberg şi ocupă tot etajul. Am fost de o sută de ori la el, dar n-am putut intra decât în trei odăi. Una e plină de cărţi vechi, iar celelalte două sunt cunoscute pentru

grămada de tablouri care atârnă pe pereţi. Sunt însă numai colibri, de unde i se trage şi porecla. Îndată ce cunoaşte un pictor, i se năzare să-i dea şi acestuia o comandă pentru o pasăre-muscă.

— Ciudat! În ce scop?

— Zău nu ştiu. Şi să vezi ce mizantrop e. Fuge de oameni ca de dracu. Eu sunt singurul care găsesc uşa deschisă la el. Nu ştiu, zău, de ce ţine la mine. Când am lipsit acum, m-a căutat în draci. Sosind acasă, am dat de un bileţel din partea lui, ca să-l vizitez imediat. M-am dus şi l-am găsit culcat. Mi-a dat tablourile astea să i le curăţ, pentru care treabă am primit cinci taleri şi o sticlă cu vin. Banii i-am vârât în buzunar, iar vinul l-am încercat. Dar unde-o fi sticla? E un Tinto portughez de prima calitate. Ah, uite-o colo! Trebuie să-l guşti şi dumneata.

Se aplecă sub masă, de unde scoase o sticlă.

— Pahare n-am, din păcate, urmă bondocul, în schimb iată o ceaşcă. Singurul obiect de menaj care mi-a rămas credincios. Dar pentru doi artişti e de ajuns. Hai, noroc!

Umplu ceaşca şi ciocni cu Haller. Dar abia dăduse pe gât o duşcă bună, că făcu o mutră de parcă ar fi înghiţit tot iadul.

— Ptiu, drace! Are gust rău. Presupun că se alterează repede. Sticla trebuie golită cât mai grabnic după ce ai deschis-o. Ia gustă de aici!

Întinse ceaşca lui Haller, care aruncă o privire într-însa şi întrebă:

— Dar ce e asta, colega?

— Tinto portughez, precum spuneam.

— Hm... Am băut eu adesea Tinto şi ştiu că nu se alterează atât de lesne. Lichidul ăsta din ceaşcă trebuie să fie altceva.

— Ce altceva să fie? E Tinto veritabil. Uite eticheta de pe sticlă, te poţi încre...

Se întrerupse brusc, căci ridicând sticla ca Haller să-i

poată vedea eticheta, ochii îi căzură asupra ei şi citi: *„Cerneală neagră superioară”*.

— Sfinte Ghinioane! exclamă el, îngrozit. Aşadar, am băut cerneală în adevăratul înţeles al cuvântului. Asta e limpede ca lumina zilei. Brr!

— Noroc! râse Haller.

— Da, râzi dumneata. Dar eu ştiu bine că am pus sticla de vin sub masă. Cred că gazda mea şi-a permis gluma s-o schimbe. Ei, s-o ia dracu de muiere!

— Dar ce se vede colo, ieşind afară din manşon? întrebă Haller, arătând spre cuvertura patului.

— Din manşon? Pe ăla l-am împrumutat de la gazda mea. Aveam de pictat un mosc şi vroiam să studiez culoarea blănii. Drace! Da, în manşonul ăsta e sticla. Aşadar, vinul ăla portughez a dormit în blana lui toată noaptea, în pat cu mine. Ei, dar nu face nimic. Băut tot va fi.

— Eu renunţ, colega. Bea-l singur pe camaradul dumitale de pat. Mie îmi place proaspăt din beci, nu din pat.

— Cu atât mai bine, dacă nu vrei.

Scoase sticla din manşon, o destupă şi trase o înghiţitură zdravănă.

— Ah! spuse apoi, lingându-şi buzele. Tinto şi Tinte[1], numele se cam aseamănă, dar ce deosebire între ele! Aş vrea să-ţi pot dovedi.

— Nu-i nevoie de nici o dovadă. Vezi mai bine că ne-am abătut de la colibri.

— Aşa e. Aşadar, ieri a trebuit să iau acasă aceste tablouri… Ia spune, colega, eşti cumva ornitolog, te pricepi la păsări?

— Puţintel.

— Numele latineşti ale păsărilor le ştii? Colibriul nu se numeşte *trochilus*?

— Ba da.

---

[1] Cerneală. (lb. germană, n. ed.)

— Aşadar, bătrânul şedea în pat şi-mi spuse să iau cu mine cele şase *Trochilus minimus* înrămate. Am scos din perete ce mi-a venit la mână. Or fi cele bune?

— Nu. Ceea ce văd aici e colibriul gulerat, *Trochilus selasphorus*.

— Ah, aşa! Ei, nu face nimic. Îl voi curăţa şi pe ăsta. Şi cum îţi spuneam, bătrânul pe care-l numim Colibri e o taină pentru mine. De ce şi pentru ce îi plac numai aceste păsări, nu-mi pot explica şi pace.

— Nu l-ai întrebat?

— O singură dată, dar de atunci am renunţat. A turbat, nu alta, m-a azvârlit afară, şi mult timp nu mi-a mai dat voie să-i calc pragul. Acum însă ne-am împăcat iarăşi. După cât se vede a uitat. Afară de toana asta, mai are două. Una e că desenează capete.

— Şi asta numeşti toană?

— Păi da, ţinând seama de felul cum o face. Vezi că nu e desenator, nici nu ştie să ţină creionul sau creta în mână cum trebuie şi cu toate astea desenează de zor.

— Atunci de ce o face?

— Nu vrea să spună nimănui, sucitul. Dar o dată tot s-a trădat. Vezi că, în vreme ce desenează, vorbeşte aşa de unul singur. Mă aflam o dată la dânsul, ca să frunzăresc prin cărţile sale vechi. El desena şi părea să fi uitat că mai sunt şi eu p-acolo, astfel că am putut auzi în voie ce mormăia. Are un fiu care l-a părăsit şi acum vrea să publice un apel ca să-l regăsească; la acest apel trebuie să fie alăturată poza dispărutului.

— Şi vrea să facă el singur poza?

— Da. Desenează un cap după altul, până va izbuti să dea gata unul care să semene cu al băiatului.

— Toată oboseala va fi zadarnică, dacă nu e el însuşi artist.

— Fireşte. Eu îl socot nebun. Şi a treia toană pe care o are

e tot atât de ciudată. Caută mereu prin cărţile lui un act care cică l-a pus într-unul din volume. Am frunzărit şi eu cu dânsul prin ceasloavele acelea, dar n-am găsit nimic!

— Ce fel de act e ăla?

— Îi spune *document du divorce*, ceea ce înseamnă o sentinţă de despărţire.

— Ce? Vorbeşti franţuzeşte?

— Chiar binişor, după cum ţi-aş putea dovedi. Dar stau aici şi lenevesc, în vreme ce bătrânul aşteaptă înapoi tablourile la prânz. Îmi dai voie să-mi continui lucrul, în timp ce vom discuta mai departe?

Se aşeză pe pardoseală, întinse picioarele şi începu iar să mânuiască buretele.

— Vezi, colibriul ăsta galben s-a murdărit al dracului. Aproape c-am dat jos vopseaua şi... ah, ce-i asta? Pânză dublă! Şi între ele pare să fie ceva.

Examină tabloul şi urmă:

— Chiar aşa e. Pânză dublă. Nu cumva... ? Hm! Ia să-l scot puţintel din ramă pe acest colibri!

Făcu întocmai şi, când fu gata, se auziră două exclamaţii de surpriză. Rama conţinea două tablouri. Dedesubtul colibriului era o a doua pictură şi între amândouă erau câteva hârtii. Schneffke aruncă de-o parte primul tablou şi-l ţinu pe celălalt în lumină.

— Un portret! zise el. Portretul unei doamne, al unei femei tinere.

Haller se apropie şi privi capul fin, cu trăsăturile feţei minunate.

— O capodoperă, spuse el.

— Da, o capodoperă a pictorului, dar şi una a Creatorului. Originalul trebuie să fi fost fermecător. Nu?

— Fireşte. Dar asemănarea e izbitoare.

— Asemănare? Cu cine?

— Cu... Da, da, nu se poate să mă înşel. Cu femeia pe

care o cunosc.

— Pe care ai visat-o?

— Da, duduia Madelon.

— Aşa! Hm... Madelon îi zice! Fericitule! Ştiu şi eu prenumele damei mele de companie, dar numele de familie îmi lipseşte. Trebuie să aflu cine e, chiar dacă ar fi să urc până la cer.

— Şi ce hârtii sunt astea?

— Ia să vedem!

Desfăcu hârtiile şi începu să le cerceteze.

— E scris franţuzeşte, spuse el. Două scrisori şi un act.

— Adevărat? Te pomeneşti că e mult căutatul *document du divorce*!

Schneffke îl citi şi zise:

— Adevărat! Prin rândurile acestea o anume baroană Amélie de Bas-Montagne convine să divorţeze de bărbatul ei. E documentul căutat.

— Şi scrisorile?

— Să ţi le citesc. Ascultă:

„Scumpul şi iubitul meu Gaston!

Când te vei întoarce din călătorie, vei găsi această scrisoare, însă n-o vei mai găsi pe Amélie a ta, pe «dulcele tău Colibri»! Inima îmi bate furtunos scriind aceste rânduri, dar nu pot face altfel. Tu m-ai iubit şi eu am găsit cerul în braţele tale. Dragostea ta pentru mine te-a făcut să te desparţi de tatăl tău, care a blestemat legătura noastră. Mi-ai jertfit totul, mie, bietei fete de burghez. Acum însă pasiunea s-a evaporat şi începi să cugeţi şi să socoteşti. Te observ în ascuns şi constat că nu mai sunt totul pentru tine. Dumnezeu mi-e martor că viaţa mea îţi aparţine numai ţie. Despărţindu-mă înseamnă că mă duc spre moarte, căci nu pot trăi fără tine. Prin asta te eliberez, te redau clasei, profesiunii şi tatălui

tău. Alătur încuviinţarea mea scrisă pentru divorţ.

Mâna îmi tremură, inima îmi palpită şi ochii îmi sunt plini de lacrimi. Nu iau cu mine nimic altceva decât pe copii mei, Nanon şi Madelon. Tu mi le-ai dăruit şi sunt proprietatea mea. Nu căuta să dai de noi, căci nu ne vei găsi.

Colibriul tău zboară. Penele sale vor pierde strălucirea şi zborul său va coborî spre groapă. Dar chiar pe patul de moarte, voi încredinţa dorinţa mea fierbinte ultimului meu suflu: Fii fericit, Gaston!

Sărmanul tău Colibri.”

Scrisoarea aceasta făcu o impresie extraordinară asupra lui Haller. Abia putu îngâna:

— Aşa scrie acolo, chiar aşa?

— Fireşte.

— Şi ăluia căruia îi scrie, adică soţului ei, îi zice Gaston?

— Da.

— Arată-mi. Trebuie să fiu sigur!

Îi smulse grăsanului scrisoarea din mână pentru a o citi el însuşi. Terminând, exclamă:

— Ciudat, ciudat! Extraordinar!

— Ce?

— Acest nume! Diminutivul „colibri”.

— Sper că nu ţi-ai zăpăcit şi dumneata mintea prin aiureala asta cu colibri.

— Nu, sigur nu.

— Dar ce-ai dumneata cu Gaston ăla, şi cu diminutivul Colibri?

— Asta am să ţi-o spun mai târziu. Acum însă te rog citeşte şi cealaltă scrisoare.

— Hm! Tocmai mă întrebam dacă nu cumva făptuim o indiscreţie?

— Aş, de unde! Nu poate fi vorba de indiscreţie, când sunt

atâtea în joc.

— Zău? Şi ce anume e în joc?

— Ceva care o priveşte îndeaproape pe cunoscuta aceea a mea.

— Nu cumva continui să visezi? Eu am băut mai devreme cerneală, dar nu mă pierd cu firea când e vorba de un colibri.

— Haide, haide, citeşte scrisoarea şi nu mă scoate din sărite!

Grasul îi aruncă o privire îngrijorată şi mormăi:

— Ameninţări! Bine, mă supun având în vedere faptul că suntem colegi. Ascultă ce scrie aici:

„Domnului Baron de Bas-Montagne

Trimisul dumneavoastră a fost la mine. Sunteţi un om crud, fără inimă. Cererile dumneavoastră îmi sfâşie viaţa. Dar eu sunt femeie, am inimă, am doi copii. Simt ce trebuie să însemne să pierzi un copil, să te lepezi de un fiu. N-a fost intenţia mea să răpesc inima lui Gaston al dumneavoastră. Dumneavoastră l-aţi izgonit. Dar, cu toată cruzimea de care aţi dat dovadă, vreau să vi-l redau. Mă retrag din calea dumneavoastră şi îmi dau încuviinţarea pentru divorţ, deşi ştiu că prin asta îmi iscălesc sentinţa de moarte.

Dumnezeu să ne judece!

Amélie de Bas-Montaigne, născută Köhler.”

— Aşa este! Nu mă înşel! zise Haller, privind în gol.

— Ce este aşa? întrebă grasul. Nu ţi-e bine cumva?

— Ah, lasă gluma! Nu-ţi pot spune totul. Nici nu ştiu dacă trebuie să-ţi vorbesc despre asta. Dar o indicaţie îţi voi da, totuşi. Fata de care îţi vorbesc e una din cele două copile despre care e vorba aici.

— Ia te uită, ia te uită! Care e, Nanon sau Madelon?

— Madelon, precum îţi spusesem.

— Ah, aşa e! Dar cum o fi ajuns dama asta aici, în rama noastră?

— Poate îţi voi spune cândva. Acum n-am timp. Clipele sunt numărate. Madelon pleacă astăzi.

— Încotro?

— În Franţa.

— Şi se întoarce?

— Fireşte.

— Atunci nu pierzi nimic şi avem tot timpul. Madelon aia ţi s-a urcat la cap, zău aşa. Eşti îndrăgostit până peste urechi. Vezi că iubirea doboară chiar şi pe cel mai puternic om, şi dumneata nu eşti cel mai puternic, colega.

— Nu observi nimic în ceea ce priveşte semnătura?

— La caligrafie sau ortografie?

— Ah! Cum se numeşte bătrânul căruia îi aparţin aceste tablouri?

— Untersberg.

— A Şi cum îi zice baronului, căruia îi e adresată scrisoarea din urmă?

— Domnul de Bas-Montagne.

— Ia tradu numele în nemţeşte!

— Hm... Unter... Untersberg! Pe toţi dracii! Se potriveşte de minune. Mai, mai să crezi că Untersberg şi baronul francez sunt unul şi aceeaşi persoană.

— Aşa şi este.

— Atunci ar fi socrul Colibriului?

— Întocmai.

— Şi bunicul... cunoscutei dumitale?

— Da.

— Sfântă Fecioară Maria! Iar eu nu cunosc pe nimeni din familia damei mele de companie! Asta înseamnă ghinion sadea. Dar voi afla totul! Voi alerga prin Berlin, de-a lungul şi de-a latul, până dau de ea şi o pun să mi se spovedească. Va

trebui să mi se legitimeze, să-mi arate totul, legitimaţia de serviciu, buletinul de identitate, actul de naştere şi de botez; până şi buletinul de vaccinare voi cere să mi-l prezinte. Cu mine nu se joacă nimeni. Unul e Hieronymus Aurelius Schneffke, Trebuie să mă însor cu ea şi pace! Asta e limpede ca lumina zilei.

— Ai încerca până şi o partidă de lunecuş şi o rostogolire de pe cal, nu-i aşa?

— Da. Aş îndrăzni orice, doar să mă însor cu ea. E clar ca lumina zilei.

— Bun. Eu îţi dau binecuvântarea şi ajutorul de care vei avea nevoie. Dar acum sper că mă voi putea bizui, la rându-mi, pe sprijinul dumitale.

— Oricând pofteşti. Pe un camarad care se află la ananghie îl sprijin din toată inima. Cât vrei să-ţi împrumut?

Vârî mâna în buzunar şi scoase punga.

— Lasă glumele astea idioate! Mie nu-mi arde de aşa ceva. Mai bine răspunde-mi la ce te voi întreba.

Schneffke îşi puse punga la loc:

— Asta-mi convine. Răspunsuri dau cu mai mare plăcere decât parale. Întreabă!

— Cunoştinţa dumitale, Untersberg, are maniere de om distins?

— Are manierele unui baron, care la doi ani o dată are şi el trei clipe de luciditate, sau se poartă ca un nebun care la fiecare doi ani e trei clipe baron.

— Ce vorbeşte mai bine: franceza sau germana?

— Mormăie la fel de bine amândouă.

— Ce vârstă are?

— Vreo şaizeci de ani, după socoteala mea.

— Trebuie să-l văd şi să vorbesc cu el. Poţi să mă prezinţi?

— Da, însă o să te azvârle afară.

— O să-i vină greu să facă asta.

— Ei, aş! Are un câine, un dog uriaş, cu care n-o să te poţi

măsura.

— Că doar n-o asmuţi câinele împotriva mea?

— Ba cu siguranţă c-o va face în cazul că nu vei şterge putina imediat, dacă n-o să vrea să te primească.

— Trebuie să încerc totuşi.

— N-ai decât. Voi vorbi cu el şi o să-ţi dau de veste când poţi veni.

— Ce, să vorbeşti întâi cu el? Îţi închipui cumva că am timp de pierdut? Nu ţi-am spus că domnişoara Madelon pleacă în voiaj? Până atunci trebuie să stau de vorbă cu nebunul.

— Cu neputinţă.

— Ba e foarte cu putinţă. Recomandă-mă ca pictor.

— N-am ce căuta acum la el.

— Păi ai tablourile lui aici.

— Astea trebuie curăţate mai întâi.

— Bine, îţi dau o mână de ajutor. Haide!

Haller luă buretele şi se apucă să frece de zor tablourile. Dar lucrul nu era pe placul grăsunului. Schneffke se scarpină după urechi şi zise:

— Cu ocazia asta o să-mi pierd iar favoarea bătrânului. Va trebui să renunţ să-i mai calc pragul.

— Nu face nimic! Te despăgubesc eu.

— Nu mai spune. Atât de bogat eşti?

— Cât am, ajunge pentru dumneata. Hai să lucrăm.

Trebăluiră de zor şi în scurt timp fură gata.

— Acum plecăm! zise Haller. E departe?

— Ceva mai încolo, la numărul şaisprezece, casa din fundul curţii, etajul IV.

— Dă încoace portretul ala de femeie şi hârtiile!

Vru să le ia, dar grasul îi dădu peste mână.

— Oho! Las-o mai domol! Obiectele acestea îmi aparţin în primul rând mie. Bătrânul nu e oricând în toate minţile. Nu se poate vorbi cu el la orice timp şi despre orice lucru. Trebuie

să văd întâi dacă e în toane să primească fără primejdie comunicarea mea.

— Dar va vedea portretul şi scrisorile.

— Ba nu. Voi aranja tabloul aşa cum a fost înainte.

— Nu e nevoie, căci tocmai despre portret vreau să vorbesc cu dânsul.

— Va trebui să renunţi la asta, stimabile. Un om slab la creier trebuie tratat cu mare atenţie. Nu vreau să mă expun la o repetare a scenei care mi s-a întâmplat atunci. Îţi voi face pe plac şi te voi duce la el, dar restul trebuie să-l laşi în seama mea.

— Timpul meu e preţios!

— Prostii. Dama se va întoarce. Atunci îi vei povesti totul. Aşa! Tabloul e gata! Vino! Ah, unde mi-e pălăria?

Schneffke se uită prin cameră, fără să zărească însă ce căuta. Haller îi veni din nou în ajutor.

— Acolo, în colţ!

— Corect! Nimic nu-i mai important decât ordinea.

Luă pălăria, şi-o puse pe cap şi se încărcă cu tablourile.

Plecară. Strada era foarte animată, iar pe trotuar mergeau mulţi oameni. Aproape de ţintă dădură să treacă pe dinaintea unei porţi, tocmai când ieşea o trăsură. Grasul mergea înainte. Avea toate tablourile sub braţ şi, pentru că nu le putea cuprinde cu braţele sale scurte, gâfâia. În fiecare moment era gata să-i alunece vreunul.

Văzu caii, care erau gata să-l calce în picioare. Înapoi nu mai putea da, de aceea făcu o săritură uriaşă înainte. Trăsura trecu prin spatele lui, şi bietul Hieronymus scăpă de primejdie, însă dădu peste alta.

Trupul său mic, gras, nu era potrivit pentru o astfel de săritură; ca să-şi ţină echilibrul avea nevoie de braţe. Aşa că, făcând săritura, le întinse fără voie, scăpând din vedere faptul că ţinea tablourile. Acestea zburară cât colo, la dreapta, la stânga şi în faţă. Când picioarele îi atinseră pământul, unul

din tablouri se nimeri între ele, ceea ce-l făcu să-şi piardă echilibrul şi căzu jos, cu toată greutatea trupului.

— Mii de draci! Afurisiţii ăştia de colibri! scrâşni el.

Trecătorii se opriră şi izbucniră în râs.

— Ce-aţi găsit de râs? se răsti el la dânşii, fără să se ridice de jos.

Dar cine se afla în faţa sa, cu piciorul pe pălăria sa calabreză, care-i căzuse la pământ? Emma von Greifenklau, presupusa damă de companie. Se ducea în vizită la Madelon, s-o anunţe că se întorsese din călătorie.

Recăpătându-şi prezenţa de spirit, Schneffke îşi înălţă bustul şi zise:

— Iertaţi-mă duduie că am îndrăznit să mă folosesc de prilej, ca să mă arunc pentru a treia oară la picioarele dumneavoastră. E cel mai mare noroc care poate exista pentru mine.

— De aceea te foloseşti cu atâta zel de astfel de prilejuri? râse ea.

Grasul se ridică de jos şi începu să-şi scuture hainele.

— Îmi daţi voie să-mi iau şi pălăria, duduie. E cea mai mare onoare pentru ea de a fi fost atinsă de aceste picioare.

— Ei, dac-o fac atât de fericită, atunci n-am nevoie să mă scuz că am călcat-o din greşeală.

— Dimpotrivă... aş fi preferat să fiu eu în locul pălăriei. Dar ce stai aici şi căşti gura, colega? Am de vorbit ceva urgent cu domnişoara aceasta. Ridică dumneata, te rog, în vremea asta tablourile, ca să nu fim nevoiţi să le spălăm pentru a doua oară.

Haller îşi scoase pălăria în faţa Emmei. La cuvintele lui Schneffke înălţă din umeri şi, făcând un semn unui om de serviciu care se afla acolo, se îndepărtă încetişor în aşteptarea camaradului său.

Bondocul îşi ridică pălăria şi, ţinând-o politicos în mână, îi zise tinerei, în vreme ce omul îşi făcea de lucru cu tablourile:

— Da, am de vorbit cu dumneavoastră şi încă foarte urgent.

— Serios? spuse ea. Nici nu bănuiesc ce-ai putea avea de vorbit cu mine.

El privi în juru-i şi văzu că trecătorii se împrăştiaseră. Nu mai era nimeni de faţă.

— Nu ştiţi? zise el, făcând o mutră mirată. Nici nu bănuiţi? Un bărbat care de trei ori la rând se aruncă la picioarele unei doamne, şi încă sub cerul liber, nu poate avea decât un singur subiect despre care ar dori să vorbească.

— Ah, da, acum înţeleg. Ghicesc care e subiectul.

— Adevărat? spuse el, bucuros. Ei, spuneţi despre ce aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră?

— Despre ghinionul grozav pe care-l ai de fiecare dată când mă întâlneşti.

— Ghinion? întrebă el, dezamăgit. Ghinion să fie asta? O, nu! Dimpotrivă, e noroc. Întâmplările acestea ar trebui să vă dovedească cât de mult aş vrea să stau toată viaţa la picioarele dumneavoastră.

— Întocmai ca pălăria?

— Da, întocmai ca pălăria mea calabreză, care e vrednică de invidiat. O asemenea călcătură e o fericire cerească, cea mai mare voluptate din câte există pe pământ.

— Ah, eşti poet!

— Eu sunt Hieronymus Aurelius Schneffke. Cu asta am spus totul. M-am prezentat, dar n-am avut încă fericirea să aflu numele dumneavoastră.

— L-ai auzit în tren.

— Nu în întregime. Îmi amintesc doar că doamna cu care v-aţi aflat, v-a spus Emma.

— Acesta este numele de botez.

— Şi cel de familie?

— Greif, răspunse ea. Ţi-e de ajuns asta?

— Şi încă cum! De ce nu mi-ar fi de ajuns acest nume?

Sună doar tot atât de poetic ca al meu, Schneffke. Numai că acesta e mai germanic, mai teutonic. Dar aş putea şti şi unde locuiţi?

— Nu crezi că eşti puţin cam... curios?

— Nu, căci asta e legat de chestia cealaltă. Cine era doamna cu care stăteaţi la „Galeriile Sfinte” din Tharandt?

— Doamna contesă de Eschenrode. Asta cred c-ai auzit?

— Da, însă nu mi-am întipărit prea bine numele coniţei. Al dumneavoastră cu siguranţă că nu l-aş fi uitat. Şi sunteţi damă de companie la dânsa?

— Se poate spune şi aşa. Bună ziua, domnule Hieronymus Aurelius Schneffke!

Se întoarse şi îşi văzu de drum.

— La revedere! strigă el după dânsa. Ne mai vedem noi!

Şi, luând-o şi el înainte, îşi spuse:

— Drăcoasă fată! Frumoasă, distinsă, prietenoasă, puţin mândră şi ironică. Trebuie s-o am, trebuie s-o am!

Le duse la Haller care, cu servitorul lângă el, îl aştepta.

— Sunt răniţi colibrii? întrebă de departe.

— Nu, dar dumneata?

— La trup nu, dar în inimă da. Emma Greif aia e o făptură minunată. Dumnezeu poate fi mândru că a izbutit să creeze aşa ceva.

— Şi dumneata poţi fi de asemenea mândru că la fiecare întâlnite cu ea îi cazi la picioare.

— Da, pare că mi-a intrat în reflex.

— Şi ce părere are dânsa?

Mergeau împreună pe trotuar.

— Dânsa? întrebă grasul. Foarte bună!

— O fi amuzând-o.

— Aş! O damă de companie, care se opreşte pe stradă cu un tânăr, e îndrăgostită de el. Şi-apoi, mi-a dat toate informaţiile cerute, ceea ce e un semn bun.

— Hm! Aşadar, Greif îi spune?

— Da.

— E într-adevăr damă de companie la doamna general?

— Da.

— De unde e de loc?

— Asta nu ştiu.

— Ce-s părinţii ei?

— Toate astea nu mă privesc. Îndată ce va fi soţia mea, voi afla.

— Felicitările mele!

— Mulţumesc. Afacerea e ca şi făcută. Dar uite c-am ajuns la numărul şaisprezece. Plăteşte-i servitorului. O să iau eu iarăşi tablourile.

— Şi te vei rostogoli cu ele pe scări, de la etajul al patrulea.

— Dacă eşti atât de îngrijorat, atunci să împărţim juma-juma. Cu asta îţi câştigi simpatia bătrânului.

Luară tablourile şi urcară cu ele la etajul al patrulea. Grasul sună la o uşă pe care nu se vedea nici un nume. După câtva timp, aceasta se întredeschise, fără ca lanţul de siguranţă să fie scos.

— Cine-i acolo? se auzi un glas aspru.

— Eu, Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Bun, bun! Vii la ţanc.

Uşa fu deschisă cu totul şi un bărbat slăbănog, cu barbă căruntă se ivi în faţa celor doi. Purta o pijama veche şi în picioare nişte papuci rupţi. Pe cap nu mai avea fir de păr. Obrajii îi erau scofâlciţi şi în ochii-i adânciţi în orbite sclipea nebunia. Zărindu-l pe Haller, puse mâna iarăşi pe lanţul de siguranţă şi strigă cu glas răguşit:

— Nemaipomenit! Mai aduci pe cineva cu dumneata!

— Nu puteam duce singur tablourile, stimate domnule Untersberg, se scuză bondocul.

— Dar tot singur le-ai luat de aici.

— Ba nu, am fost nevoit să iau un hamal ieri. I-am dat

cinci groşi de argint pentru asta.

— Îi vei căpăta înapoi. De ce n-ai luat şi azi un hamal?

— Pentru că domnul acesta se afla întâmplător la mine şi mi-a oferit serviciile sale. Când poţi economisi cinci groşi, de ce n-ai face-o? Asta-i limpede ca lumina zilei.

— O să-i dau un bacşiş şi poate să plece.

— Aşa ceva nu merge. S-ar simţi ofensat. E un coleg de-al meu.

— Ah, atunci se schimbă lucrurile. Să intre!

Untersberg le făcu loc celor doi şi pătrunseră într-o cameră plină cu rafturi de cărţi, care ajungeau până la tavan. Bătrânul închise uşa, puse lanţul şi luă tablourile, pe care le examină pe rând.

— Sunt mulţumit, zise el.

Apoi, adresându-se lui Haller:

— Ştii şi dumneata să pictezi colibri?

— Da. Cât se poate de bine.

— Aşadar, nu eşti un începător?

— Nu.

Bătrânul se dădu un pas înapoi. Chipul său palid până atunci se făcu roşu de mânie şi ochii-i avură o lucire sinistră.

— Ai ştiut asta? îl întrebă pe Schneffke.

— Nu. Mi s-a recomandat drept pictorul Haller şi mi-a arătat câteva desene. Deoarece nu prea făceau parale, am presupus că e un începător.

— Norocul dumitale! Aş fi pus câinele să te sfâşie. Ştii prea bine că nu-i ajut decât pe începători. Ăia care au deja un nume pretind onorarii prea mari, ceea ce depăşeşte mijloacele mele. Cum îi zice acestui domn?

— Haller, din Stuttgart.

— Bun! Domnule Haller, te poftesc să părăseşti locuinţa mea!

— Dar vă rog domnule, încercă Haller să-l îmbuneze, vin cu cele mai bune gânduri şi nu ştiu să fi...

— Ce ştii sau ce nu ştii, puţin îmi pasă! strigă bătrânul. Pentru mine principalul lucru e ceea ce ştiu eu. Pleacă!

— Vă asigur însă că...

— Cară-te, sau...

— Dar daţi-mi voie să vă spun că eu...

— Tigru!

Prin uşa deschisă a camerei alăturate dădu buzna un dog uriaş, care, la un semn al bătrânului, se înfipse ameninţător în faţa lui Haller.

— Ei, pleci sau nu? întrebă Untersberg. Păzitorul meu ştie bine ce are de făcut în cazul din urmă.

Haller îşi dădu seama că nu putea ţine piept animalului, încercă totuşi să mai spună ceva:

— Vă asigur că am venit cu gândurile cele mai bune. Am auzit de vestita dumneavoastră colecţie de colibri şi...

— Ce te privesc pe dumneata colibrii mei? strigă bătrânul, plin de mânie. Ce ştii dumneata pentru ce pun eu să mi se picteze astfel de păsări? Vezi câinele? Dacă mai spui o singură vorbă se va azvârli asupra dumitale. Ieşi! Atenţie, Tigrule!

Aceste cuvinte fuseseră zbierate cu o furie anormală. Cuvântul „colibri” îl enervase mai rău. Nebunul arăta sinistru, avea o înfăţişare aproape satanică. Tremura din tot corpul, ochii-i scânteiau.

Haller îşi dădu seama că orice împotrivire ar fi fost zadarnică.

— Bună ziua! spuse Haller şi plecă.

— Să nu te mai prind pe aici, strigă bătrânul, încuind uşa după el.

Apoi, întorcându-se spre Schneffke:

— De ce mi l-ai adus pe omul acesta?

— Fără nici o intenţie, domnule Untersberg, răspunse Schneffke.

— Adevărat? spuse bătrânul, sfredelindu-l cu privirea pe

bondoc.

— Dar ce intenţie aş fi putut avea?

— De, ştiu eu! Urăsc iscoadele. Nu rabd spionii, care vin numai să vadă şi să audă ce se petrece pe aici. Dumneata eşti un om nostim şi astfel de indivizi nu-s niciodată vicleni. De aceea te şi rabd la mine. Dar îţi poruncesc să nu-mi mai aduci niciodată pe cineva, căci altfel pun câinele să te alunge şi pe dumneata şi nu mai calci niciodată pragul acestei case.

— Aşa voi face.

— Bine! De fapt vroiam să caut azi împreună cu dumneata acel *document de divorce*; apoi am de lucrat toată noaptea şi trebuie să am mintea limpede. Am însă altceva pentru dumneata.

— Dar dacă documentul s-ar găsi? întrebă Schneffke.

— Ce-i cu întrebarea asta? Ce te priveşte pe dumneata ce voi face eu când se va găsi actul? Să mă fi înşelat totuşi? Nu cumva eşti un spion?

Bătrânul îl privi bănuitor pe pictor.

— Aş! Sunt prietenul şi ajutorul dumneavoastră, altceva nimic.

— Atunci să nu mai pui întrebări! Nu mă gândesc acum la documentul acela. N-are decât să rămână ascuns! Ba chiar nu trebuia să iasă la iveală. M-ar face să-mi pierd cumpătul... Aş întreprinde poate ceva care n-ar trebui. Ia spune, nu-i aşa că ai călătorit mult?

— Abia ieri m-am întors dintr-o excursie mai importantă.

Bătrânul îl privi ca absent, dădu încetişor din cap şi zise:

— Da, mi se pare că am auzit c-ai fost plecat. Dar pentru voiaj se cer mai multe decât crezi. Sunt întâmplări, piedici şi întreruperi pentru care nu eşti pregătit. Şi atunci trebuie să fii om iscusit. Ai experienţă?

— Cred că da.

— Şi prezenţă de spirit?

— Cu prilejul ultimei mele excursii am dat dovada de asta

în trei rânduri.

— Mă bucură. Am nevoie de un om hotărât şi cu prezenţă de spirit, care să se pricească a călători. Dar încă ceva; ştii franţuzeşte?

— Da. Am stat de vorbă chiar cu dumneavoastră în limba aceasta.

— Se poate. Nu-mi mai aduc aminte. Şi acum, ultima întrebare: ai timp acum să faci o călătorie în Franţa, pe contul meu?

— De fapt, n-aş avea timp.

— Dar ce treabă ai?

— Trebuie să fac nişte schiţe urgente.

— Pentru asta e timp mai târziu.

— Dar trebuie să trăiesc, şi dacă nu lucrez nu câştig nimic.

— O să te plătesc, şi încă bine.

— Dar vedeţi că mai am şi alte chestiuni, afară de schiţe.

— Ce anume?

— Hm! oftă grasul, stingherit.

— Ăsta nu-i răspuns. Vreau să ştiu ce te mai reţine.

— Păi... mi s-a oferit tocmai acum prilejul să mă ocup de o tânără doamnă.

— Ce-i ea?

— Damă de companie.

Privirile bătrânului scăpărară iarăşi.

— O damă de companie? Numai una?

— Da.

— Nu-s două?

— Nu.

— În ce stradă?

— Pe strada noastră.

Bătrânul strânse pumnii, se apropie de Schneffke şi întrebă cu ton ameninţător:

— Are o soră în Franţa?

— Asta nu mai ştiu.

— Ba ştii! Trebuie să ştii! Cum îi zice pe nume?

— Emma.

— Emma? Nu Madelon?

— Nu.

La întrebarea aceasta, Schneffke ciuli urechile. Bănuielile lui Haller păreau să se confirme deci.

— Nu cumva serveşte în familia unui ofiţer? mai întrebă Untersberg.

— Ba da.

— *Mille tonnerres*! Cine e acest ofiţer? Poate contele Hohenthal, care locuieşte şi el în apropiere?

— Nu, e generalul von Eschenrode.

Bătrânul îşi lăsă pumnii în jos şi scoase un oftat de uşurare.

— Ah, cât pe ce să cred că nu mai pot avea încredere nici în dumneata. Dar ce ai cu fata?

— Ce să am cu ea? O iubesc.

— Ei, lasă că n-o s-o pierzi dacă vei pleca pentru câtva timp.

— Cât am să lipsesc?

— Poate o săptămână.

— Ei, asta n-ar fi o veşnicie.

— Şi-ţi dau o mie cinci sute de franci bani de drum.

— Drace! Asta e o sumă, nu glumă!

— Ei, vezi! Şi ce-ţi prisoseşte, e al dumitale.

— Şi mai bine! Dar unde să plec? Poate la Paris?

— Nu. Acum o jumătate de ceas am primit o telegramă care aproape că m-ar îndemna să întreprind singur călătoria. Dar vezi că sunt bătrân şi slab, aşa că n-aş putea rezista oboselii. De aceea sunt nevoit să trimit un reprezentant. Eşti singurul om în care am încredere şi de aceea vreau să te trimit pe dumneata.

Se duse la masă, luă o hârtie şi i-o dădu bondocului.

— Ia citeşte!

Schneffke citi:

„Vă încunoştiinţez că tata a murit.
Mi-a spus să fac asta pe când era pe patul de moarte.

Charles Berteu.*”*

— Ei, ce zici de astei? întrebă bătrânul.
— Zic că a murit cineva.
— Dar cine?
— Bătrânul Berteu.
— Bătrânul Berteu, zici? întrebă Untersberg, devenind iar bănuitor: îl cunoşti cumva?
— Habar n-am cine e.
— Dar atunci cum poţi vorbi de bătrânul Berteu, de vreme ce nu-l cunoşti?
— Păi scrie în depeşă. Când fiul scrie că tatăl e mort, atunci fireşte c-a murit bătrânul şi nu tânărul.
— Aşa! Repet: să nu mai foloseşti cuvinte care mă fac să mă îndoiesc de dumneata. Bănuieşti acum care va fi sarcina dumitale?
— Să-l caut pe tânărul Berteu?
— Da; şi-apoi?
— Să-l întreb de ce boală a murit tatăl său, de tuberculoză sau de laringită.
— Nu asta. Cauza morţii puţin mă interesează. Dacă s-a spânzurat sau s-a înecat, nu-mi pasă. Ai cumva ceva talente de detectiv?
— Da.
— Bun. Te-ai însărcina, deci, să cercetezi ceva în taină?
— Eu şi soarele scoatem totul la lumina zilei.
— Nu-mi spune mie proverbul ăsta blestemat! Ce înţelegi prin soare? Crezi că şi în cazul meu vei descoperi ceva?
— Nicidecum!

— Atunci lasă vorbele astea idioate! Îţi voi da acum indicaţiile necesare. Răposatul Berteu avea două fiice adoptive...

— Or fi fost fete frumoase?

— Prostii! Nimeni nu ştie cine a fost tatăl acestor fete.

— Se întâmplă şi dintr-astea.

— Uneia îi zice Nanon, celeilalte Madelon.

— O să memorez aceste nume.

— Cea dintâi e blondă, şi cealaltă brunetă.

— Capriciile naturii. Poate că una a băut numai lapte când era copilă, iar cealaltă cafea.

— Lasă, te rog, glumele! Aceste fete au devenit dame de companie.

— Unde?

— Asta nu te priveşte. N-ai ce să întrebi, trebuie numai să asculţi. Bătrânul, adică tatăl adoptiv, a cunoscut taina originii lor. Vreau să ştiu dacă nu cumva a spus-o cuiva înainte de a muri.

Fireşte că Schneffke îşi dădu seama despre ce era vorba. Bătrânul acesta sucit era bunicul celor două fete. Se purtase nedrept cu ele şi acum se temea şi avea mustrări de conştiinţă. Dar pictorul nostru ştia că nu trebuie să dea pe faţă ceea ce gândeşte.

— Să plec, va să zică acolo, ca să aflu de la fiu dacă tatăl său şi-a ţinut gura sau nu?

— Da. Eşti în stare de aşa ceva?

— Fireşte. Sunt convins că voi izbuti.

— Vei căuta să-ţi câştigi încrederea lui.

— Da. În mod cât mai discret.

— Şi-l vei iscodi?

— În toate privinţele.

— Vei proceda la fel şi cu anturajul său?

— Fireşte. Dar nu-l voi lăsa să bănuiască ce am de gând. Nici măcar numele meu adevărat nu i-l voi spune.

— Foarte bine. Văd că eşti omul potrivit.

— Şi nici că vin din Berlin nu trebuie să ştie?

— Sigur că nu.

— Sau că m-aţi trimis dumneavoastră?

— Dacă spui asta, îţi răsucesc capul la spate.

— Aoleu! Dar nu ştiu încă unde trebuie să plec.

— La castelul Malineau.

— Habar n-am despre castelul ăsta!

— E prin ţinutul Etain.

— Nici de acesta n-am auzit.

— Între Metz şi… sau mai exact, la nord-est de Verdun. Ţi-am schiţat drumul. Uite!

Luă de pe masă o hârtie şi o întinse pictorului.

— Mulţumesc. Se va face totul precum doriţi.

— Dar pleci imediat.

— Ah! Astăzi încă?

— Da. Chestia e urgentă. Trenul pleacă la unu.

— La unu ziua? Sfinte Sisoie!

— Ştiam că vei veni şi am pregătit totul. Şi banii sunt număraţi şi împachetaţi. Uite, ia-i!

Luă de pe masă o pungă şi i-o dădu. Bondocul o vârî repede în buzunar.

— Foarte bine! Aşadar, o mie cinci sute de franci?

— Da, şi poate că încă ceva pe deasupra ca încurajare. Mă pot bizui pe dumneata?

— Ca pe dumneavoastră înşivă.

— Să sperăm. Nu te vei întoarce până nu-ţi vei fi îndeplinit misiunea?

— Bineînţeles că nu. Nu plec până nu aflu dacă bătrânul a mărturisit cuiva taina sau nu. Sănătate!

— Bună ziua!

Bătrânul încuie uşa în urma lui Schneffke şi se aşeză la masă, cu telegrama în faţă. Pictorul, însă, abia ajunse în gang, că-şi scoase repede punga şi o deschise.

— Pe toţi dracii! spuse el, vesel. O mie cinci sute de franci! Aoleu! Mă duc să-mi cumpăr repede un costum, lenjerie şi un geamantan. Voi vedea lumea fără să mă coste un ban. L-am ghicit pe bătrânul ticălos. Are, ce-i drept, portretul şi scrisorile, dar neştiind unde se află pot fi sigur de ele.

18. Iţe încurcate

Emma von Greifenklau sunase zadarnic la Madelon. Presupunând că prietena ei se dusese la văduva funcţionarului, urcă la etajul unde locuia aceasta.

Madelon şi văduva o întâmpinară cu bucurie.

— Să nu te mire, spuse văduva în cursul discuţiei, că vei vedea azi şi un domn la noi.

— O fi, desigur, fiul dumneavoastră.

— Nu, ci chiriaşul meu.

— A! Aţi închiriat?

— Da, ieri şi pare să fie un bărbat foarte de treabă.

— Ce profesie are?

— Artist.

— Actor, scriitor?

— Pictor.

— Aşa! Nu prea iubesc categoria asta de oameni.

— Dar vezi că domnul Haller pare să fie un om foarte cumsecade, distins chiar, spuse Madelon.

— Şi mie mi-a făcut această impresie, confirmă gazda.

— Haller se numeşte? întrebă Emma. De unde e?

— Din Stuttgart.

Chipul Emmei se însufleţi deodată.

— Care vasăzică, face impresia unui om distins? mai întrebă ea.

— Fără îndoială, răspunse Madelon.

— N-are ceva milităros într-însul?

— E adevărat. Are înfăţişarea unui ofiţer în civil. Îl cunoşti cumva?

— Nu. Dar ştiu din experienţă că un om care de la prima vedere îţi face o impresie distinsă, are totdeauna ceva milităros într-însul.

— O să rămâi surprinsă când vei vedea ce bine seamănă cu sergentul-major Fritz.

— Cu Fritz? întrebă Emma, în vreme ce o cută îi apăru pe frunte. Adevărat?

Auzind numele lui Haller, ea se gândise, fireşte, la scrisoarea pe care i-o trimisese fratele de la Ortry, anunţându-i sosirea unui spion francez, cu numele de Haller. Acum, pomenindu-se de acea asemănare, gândul îi zbură la pictorul pe care-l întâlnise în câteva rânduri, de fiecare dată în împrejurări ciudate.

— Da, seamănă de minune, zise gazda.

— Poate că-l voi întâlni întâmplător. Înainte, însă, trebuie să vă fac o comunicare discretă. Trebuie să vă încredinţez un lucru despre care să nu pomeniţi nimic faţă de alţii. Nu-i aşa că-ţi iubeşti patria, Madelon?

— Foarte mult chiar.

— Mai mult decât Germania?

Fata şovăi o clipă, apoi răspunse:

— Ce-aş putea spune? Franţa e patria mea, iar Germania, ţara adoptivă.

— Atunci pot vorbi, căci nu vei face nimic care ar putea fi vătămător ţării tale adoptive.

— Niciodată.

— Atunci, spune-mi, te rog, dacă domnul Haller a stat de vorbă cu tine.

— Da, aici, aseară.

— Şi probabil că s-a informat de familia mea?

Madelon şi văduva se priviră întrebător. Haller le rugase să nu pomenească nimic de asta.

— Fii sinceră! o rugă Emma. Sper că-mi vei spune adevărul.

— Păi, zise văduva, codindu-se, trebuie să-ţi mărturisesc că s-a informat întâmplător de familia Greifenklau.

— În special de fratele meu?

— Da.

— A întrebat unde se află?

— Da.

— Dacă e greu de pătruns la noi?

— Foarte adevărat.

— Şi, desigur, că i-aţi spus că vin pe aici din când în când?

— De unde ştii toate astea?

— Bănuiesc numai. Şi fireşte că buna mea Madelon a pomenit că suntem prietene?

— Da, am spus, dragă Emma. Am făcut o greşeală?

— O, nu. Dar mai presupun că el a rugat-o să-i înlesnească cunoştinţa cu mine şi cu ai mei, nu?

— Da, şi i-am făgăduit chiar.

— Atunci e un om de societate plăcut?

— Da.

— Cred că nu i-ar veni greu să se introducă. Cine se pricepe să câştige atât de lesne simpatia bunei mele Madelon, ar putea fi numit un om primejdios.

— O, nu, primejdios nu este.

— Îmi place că-l aperi. Rămân însă la părerea mea c-ar putea fi primejdios.

— Ai motive pentru asta, domnişoară Greifenklau? întrebă văduva.

— Da, foarte serioase şi stărui că e un om cât se poate de primejdios, şi încă pentru noi toţi.

Madelon păli. O cunoştea bine pe prietena sa şi ştia că n-ar fi vorbit astfel fără motiv.

— Atunci te pomeneşti c-o fi un criminal?

— Nu, însă ceea ce face poate deveni catastrofal pentru noi.

— Şi noi l-am luat drept un om nespus de cumsecade şi de distins! Cât de lesne te poţi înşela. Are ochi atât de blânzi şi sinceri! E de ajuns să-l priveşti în faţă, ca să capeţi încredere într-însul.

— Şi totuşi, e cum am spus. E pur şi simplu un... spion, o iscoadă a francezilor.

Văduva sări în sus de pe scaun. Ea, patriotă germană, adăpostea în casă un spion! Era îngrozitor!

— Un spion! exclamă dânsa. Eşti sigură?

— Cât se poate de sigură. Pictorul Haller mi-a fost anunţat de fratele meu.

— Asta e de-ajuns. Fratele dumitale e un bărbat care ştie ce spune. Haller acesta trebuie să plece imediat de aici! I-o voi spune imediat ce va veni acasă. Ba o să pun să-l şi aresteze.

— Asta să n-o faci, în nici un caz!

— Dar atunci ce să fac?

— Îl vei ţine aici, îl vei îngriji bine şi să nu-l laşi să bănuiască nimic din ceea ce ştii despre el.

— E cu neputinţă!

— Ba e chiar de datoria dumitale să procedezi aşa. Şi iată de ce! Fără să fiu nevoită a trăda ceva, vă pot spune că fratele meu se bucură de încrederea autorităţilor militare superioare.

— Nu e trădare. Pentru că acest amănunt îl cunoaştem toţi. Fratele dumneavoastră află lucruri pe care mulţi ofiţeri superiori nu le bănuiesc.

— Şi în legătură cu asta, vă mai pot spune că e de neînlăturat izbucnirea unui apropiat război cu Franţa.

— Se vorbeşte despre aşa ceva...

— Franţa vrea să se încredinţeze dacă forţele ei sunt la nivelul alor noastre. Şi deoarece treaba asta nu se poate face în mod deschis, a inundat Germania cu iscoade.

— Şi Haller e unul dintr-aceştia? E francez, aşadar?

— Da.

— Nu e din Stuttgart?

— Nici pomeneală. La Paris se ştie tot atât de bine ca aici că fratele meu se bucură de încrederea superiorilor săi şi că i

se încredinţează misiuni care îi îngăduie să cunoască exact raporturile dintre Germania şi Franţa. În consecinţă, printr-însul se poate afla cel mai uşor ce vor să afle duşmanii noştri. De aceea i s-a dat lui Haller misiunea să plece la Berlin şi să-l iscodească pe Richard. „Pictorul” urmează să se introducă în familia noastră şi să caute a afla cât mai mult cu putinţă.

— Şi, totuşi, să-l las să locuiască la mine? întrebă văduva.

— Neapărat. Eu însumi îl voi invita la noi. Ne vom lăsa descusute şi-l voi lega la gard. Mă înţelegi?

— Ah, acum pricep! Va raporta la Paris numai lucruri false.

— Da. În felul acesta suntem noi cei câştigaţi.

— Dar dacă mă interoghează?

— Oricum nu ai ce să-i spui!

— Adevărat. Dar ceva tot trebuie să-i povestesc.

— Atunci relatează-i că ne e frică de Franţa, că nu suntem uniţi cu nemţii de la sud, că rusul şi englezul ne urăsc şi că datorită anului '66 nici austriacul nu ne prea agreează. Soldaţii noştri nici nu vor să audă de război, la fel şi ofiţerii. Praful nostru de puşcă nu-i bun de nimic, armele noastre nu se compară cu cele franţuzeşti, iar împotriva mitralierei chiar nu avem vreo şansă. Celelalte două o priviră pe Emma uimite.

— Cam lungă poveste! replică văduva. Deci credeţi că ar fi bine să-l găzduiesc în continuare?

— De la sine înţeles. La noi va fi tratat chiar ca un prieten al casei. Dar, dragă Madelon, abia acum observ că eşti îmbrăcată ca pentru călătorie!?

— Da, trebuie să plec. Discuţia noastră a fost atât de interesantă, încât n-am putut vorbi despre altceva.

— Unde vrei să pleci?

— Foarte departe, în Franţa.

— În Franţa? exclamă Emma, uimită. Şi tocmai acum? Aşa, deodată? Pentru ce?

— Sora mea mi-a telegrafiat că tatăl meu adoptiv a murit.

Am datoria să-l conduc pe ultimul drum.

— Sora ta de la Ortry?

— Da. S-a înapoiat cu domnişoara de Sainte-Marie din călătorie şi acum e acolo.

— Tatăl tău adoptiv locuia parcă lângă Etain?

— Da, la castelul Malineau.

— Ce drum lung! Cine te însoţeşte?

— Nimeni.

— Atunci eşti foarte curajoasă. Doamna contesă Hohenthal ştie de plecarea ta?

— Am anunţat-o printr-o scrisoare.

— Ce păcat! Speram să te văd mai des după întoarcerea mea. Un singur lucru mă bucură, faptul că vei avea fericirea să-ţi revezi sora.

— Ne-am despărţit de ani de zile şi scrisorile ei sunt foarte scurte. Ultima scrisoare a fost, în mod excepţional, mai lungă. Era vorba într-însa de un om a cărui soartă se aseamănă mult cu a noastră. E un sărman strângător de buruieni din Thionville.

Emma deveni atentă. Ea ştia că Fritz se angajase ca strângător de buruieni la Thionville.

— Sună foarte romantic, zise ea.

— E într-adevăr romantic. Bietul om n-are părinţi, e un copil găsit. A fost descoperit în zăpadă şi de aceea i s-a dat numele Schneeberg.

Emma era acum sigură că Fritz era cel în cauză.

— Şi, probabil că din cauza aceasta, sorei tale îi este milă de el?

— Chiar foarte mult. Doar suntem şi noi orfane. De curând, a stat de vorbă cu el şi astfel a aflat că poartă asupra sa un semn de recunoaştere, cu ajutorul căruia ar fi cu putinţă să-şi regăsească părinţii. Nanon auzise cândva la Paris de o doamnă, căreia i-au fost răpiţi doi copii, fraţi gemeni.

— Fraţi gemeni? Cine este doamna?

— Din păcate Nanon i-a uitat numele, iar prietena din Paris, care i-ar fi putut da lămuriri, a plecat în Italia. Sorei mele i se pare că-şi aminteşte că această doamnă era nemţoaică. În cazul acesta n-ar fi exclus ca ea să se afle la Berlin, şi de aceea îmi scrie Nanon să mă interesez dacă există aici o familie căreia să i se fi răpit doi gemeni în urmă cu vreo douăzeci de ani.

Pe chipul Emmei se întipări o nespusă încordare.

— Nanon nu scrie şi altceva despre doamna în cauză?

— Atâta doar că ea n-a uitat nici după atâţia ani pierderea suferită şi poartă mereu doliu mare.

— Doamne sfinte! Şi care e semnul de recunoaştere?

— Un dinte de leu atârnat de un lănţişor de aur.

Emma sări de pe scaun.

— Spune mai departe! exclamă ea. Cum e dintele?

— Este gol şi dacă deşurubezi coroana de conte, fixată în partea de jos, ies la iveală două fotografii mici, înfăţişând o femeie şi un bărbat.

— Acesta e! Acesta-i dintele! exclamă Emma, împreunându-şi mâinile.

Cele două femei se uitară uimite la ea.

— Ştii şi tu ceva de dintele acesta? întrebă Madelon.

— Mai mult decât bănuieşti. Nu ţi-am povestit niciodată nimic?

— Nici o vorbă.

— Şi nici despre mătuşa Eschenrode?

— Nu.

— Că ea poartă mereu doliu?

— Asta ştiu, dar motivul nu-l cunosc.

— Atunci află că acum douăzeci de ani a pierdut doi copii gemeni. Toate cercetările au rămas zadarnice.

— Atunci ea e! Mama a fost găsită. Cât o să se bucure Nanon când o să-i povestesc! exclamă Madelon. Iar tu, tu

trebuie să alergi la mătuşă, să-i duci vestea. Îţi dau scrisoarea surorii mele, s-o poată citi. Mă duc s-o aduc.

— Să mai aşteptăm puţin! o reţinu Emma. Chestiunea e prea importantă ca să ne pripim. Care vasăzică, Schneeberg are într-adevăr dintele?

— Da.

— Ştii pentru cine strânge buruieni?

— De ce întrebi?

— Am motivele mele.

— Pentru un doctor Bertrand din Thionville.

— Ah, ce coincidenţă! L-am cunoscut atâta timp, fără să ştim că poartă semnul acela!

— Cum, l-ai cunoscut?

— Şi tu!

— Ce? Cum? Nu ştiam nimic. Nu cunosc pe nimeni cu numele de Schneeberg. Unde să-l fi văzut?

— Aici, la Berlin. Se află abia de scurt timp la Thionville. Un cuvânt de-al meu te-ar lămuri îndată, dar n-am voie să-l rostesc. N-a pomenit de vreun frate în convorbirea cu sora ta?

— N-a cunoscut niciodată un frate.

— Are un dinte din dreapta, sau din stânga?

— Măseaua din dreapta a unui leu, îmi scrie Nanon.

— Ceva litere sunt?

— Despre asta nu mi-a scris nimic Nanon.

— Atunci îţi voi spune eu că unchiul Eschenrode a împuşcat în Algeria un leu. Conformându-se unui obicei arab, a scos măselele din fălcile fiarei şi le-a atârnat mai târziu de câte un lănţişor celor doi copii ai săi. Aceştia au fost răpiţi. I-am crezut morţi până acum, dar iată că se iveşte o speranţă. Bănuiesc că acest Schneeberg este unul din gemeni.

— Ar fi minunat.

— Dar ia spune-mi, când pleci?

— Cu trenul de unu.

— Atunci mai avem timp. Vrei să mergi cu mine, ca să-i

spui şi bunicului ce mi-ai povestit mie?

— Cu dragă inimă. Să iau şi scrisoarea?

— Te rog chiar.

Erau gata să plece, când uşa se deschise şi Haller intră. O zări pe Emma şi chipul său se împurpură uşor. Altminteri, însă, nu se observă la el nici un semn de surpriză, încurcătură sau spaimă.

— Mă numesc Emma Greif, îi şopti Emma repede prietenei sale.

Aceasta pricepu şi se întoarse prietenoasă către Haller:

— Te-ai şi întors? Credeam că vei face o plimbare mai lungă, ca să cunoşti Berlinul.

— Pentru asta am timp mai târziu, răspunse el, zâmbind. Am auzit însă despre dumneata că eşti pe punctul de a pleca şi am venit să-ţi urez călătorie bună şi reîntoarcere fericită.

— Îţi mulţumesc. Şi acum daţi-mi voie să vă prezint: domnul pictor Haller, Emma Greif, prietena mea.

El se înclină şi se întoarse iar spre Madelon:

— Poţi să-mi acorzi zece minute înainte de a pleca? Am să-ţi fac o comunicare de mare însemnătate pentru dumneata.

— N-ai putea aştepta până mă înapoiez?

— În ce mă priveşte, amânarea nu-mi produce nici un rău. Dar pentru dumneata e mai bine să afli ce am a-ţi spune, înainte de a pleca în călătorie.

— Şi totuşi, prefer să amân. Am timpul măsurat.

— Dar dacă îţi spun că chestiunea despre care vream să-ţi vorbesc priveşte familia dumitale?

Ea îl privi cercetător.

— Familia mea? Eu n-am familie.

— Poate, totuşi, răspunse el.

Îşi dădu seama că dânsa se schimbase brusc faţă de el. Îi vorbise oare prietena de întâlnirile cu dânsul? Pentru această schimbare de atitudine, Madelon trebuia pedepsită.

— Ce vrei să zici? întrebă ea. Nanon şi eu suntem orfane. Chiar şi tatăl adoptiv e mort acum.

— Dar tatăl şi bunicul dumitale pot trăi.

— Cum de-ai ajuns la concluzia asta?

— Poate că am motive. Nu-i aşa că tatăl dumitale se numea Gaston?

— Da. Ţi-am spus-o chiar eu.

— Ţi-e cunoscut numele de Bas-Montagne?

— Bas-Montagne? Ah, da! Am impresia că l-aş fi auzit adesea... de mult, foarte de mult. Ce-i cu acest nume?

— Este în legătură foarte strânsă cu „ducele Colibri”. Dar n-ai timp, am uitat.

— Vorbeşti în enigme. Explică-te, te rog!

— Pentru asta ar fi nevoie de mai mult timp decât îmi poţi acorda astăzi. Ai avut bunătatea să-mi povesteşti câte ceva din viaţa dumitale. Întreab-o pe domnişoara Greif, care-ţi va spune că a întâlnit azi două persoane care duceau câteva tablouri reprezentând colibri. Poate că şi faptul acesta e în legătură cu misterul în care ai vrea să pătrunzi.

— Eşti răutăcios! exclamă Madelon, cu nerăbdare. Ştii ceva şi nu vrei să-mi spui.

— Nu-s deloc răutăcios, domnişoară Köhler. De când mi-ai povestit despre soarta dumitale, aş fi fost în stare să dau orice să te ajut să lămureşti taina. Se pare că am avut oarecare noroc. Cred că am dat de o persoană care se află în strânsă legătură cu povestea vieţii dumitale.

— Cine e persoana?

— Deocamdată nu pot să spun. Trebuie să cercetez şi să chibzuiesc. Materialul pentru aceasta urma să-l capăt din convorbirea pe care am solicitat-o, dar constat şi eu acum că nu e motiv de grabă. Te vei întoarce curând şi atunci vom acorda mai mult timp şi atenţie chestiunii.

Vorbise cu un ton atât de rece şi rezervat, încât ea îl privi cercetător în ochi. Cuvintele sale treziseră cea mai mare

curiozitate într-însa, şi i-ar fi acordat nu zece minute, ci chiar o jumătate de ceas, dar tonul din ultimele sale cuvinte o rănise.

— Cum vrei, domnule Haller, spuse ea. Ai dreptate, mai bine să aştepţi până voi putea fi mai atentă decât astăzi. La revedere.

Îl salută scurt şi pleca urmată de Emma. După ce uşa se închise în urma lor, el mai rămase câteva clipe gânditor, apoi se adresă gazdei:

— Domnişoara Greif v-a povestit că ne-am întâlnit?

— Da, răspunse ea, neputând să nege.

— Ne-am văzut de câteva ori, în împrejurări ciudate, dar, nu din vina mea. Cui aparţine geanta asta de mână de aici? Domnişoarei Köhler cumva?

— Nu. Ah, a uitat-o prietena ei!

— Vine adesea pe aici?

— Nu. De aceea îi va simţi lipsa.

— Dar nu poate fi încă departe. Cred că voi izbuti s-o ajung.

Haller luă geanta şi plecă. Văduva, nu făcu nici o încercare să-l oprească.

Ieşind din casă, pictorul n-o văzu pe fata căutată, dar, după ce făcu o bucată de drum, o zări de departe, mergând împreună cu Madelon. Îşi iuţi paşii şi le văzu intrând într-o casă.

În clipa când ajunse şi el la intrare, auzi sus clopotul. Asta însemna că ele se mai aflau încă pe sală. Dânsul urcă repede scara şi, ajungând sus, văzu uşa coridorului deschisă şi pe cele două fete pe punctul de a intra. Servitorul care deschisese uşa îl privi întrebător; el însă spuse tare:

— Domnişoară Greif, scuzaţi!

Auzindu-l, Emma se întoarse. Îl văzu cu geanta în mână şi, luând repede o hotărâre, îi făcu semn cu mâna şi-i zise:

— Mi-am uitat geanta şi dumneata ai fost atât de bun să

te oboseşti. Vino mai aproape, te rog!

El nu se gândi să citească numele de pe uşă şi intră. Servitorul se înclină şi trase uşa după el. Haller nu-şi dădea seama unde se află. Credea că se găseşte la stăpânii, presupusei dame de companie.

Emma luă geanta şi-i mulţumi prietenos.

— Intră, te rog! mai zise ea, punând mâna pe clanţa unei alte uşi.

— Cu neputinţă, domnişoară! se scuză el. Permiteţi-mi să mă retrag.

În orice caz aici locuia doamna Eschenrode. Cum să apară în faţa dumneaei, martora acelei nefericite partide de lunecuş! Pe deasupra era îmbrăcat într-un simplu costum de stradă.

— Pentru ce? întrebă ea, cu un zâmbet pe care el putea tălmăci.

— Sunt străin în casa domnului general von Eschenrode, răspunse dânsul.

— Eschenrode? Dar nu te afli deloc în casa acestui domn, ci la mine, la rudele mele.

— Atunci m-am înşelat. Se schimbă lucrurile, deci.

La rudele unei însoţitoare, la o oarecare familie burgheză Greif nu avea de ce să ezite, gândea el.

Deschise uşa. În dreapta intrării stătea ea, în stânga Madelon. Când trecu printre ele în odaia alăturată, surprinse o privire ciudată în ochii celor două fete.

În odaie se afla o singură persoană: un bătrân cu păr cărunt, mustaţă şi favoriţi la fel. Şedea într-un fotoliu cu perne şi avea figura cea mai venerabilă pe care o văzuse cândva Haller.

Trăsăturile puternice dar fine, ochii plini de viaţă, statura înaltă, robustă, totul lăsa de bănuit că acest bărbat, în tinereţe, fusese un model de frumuseţe masculină.

Iar bătrânul impozant nu era nimeni altul decât căpitanul

Hugo von Greifenklau, fostul favorit al mareşalului Blücher.

— Bunicule, îngăduie-mi să-ţi recomand pe domnul Haller, pictor din Stuttgart, zise Emma, zâmbind către bătrân.

Genele bătrânului se lăsară în jos. Oare pentru că nu vroia să se observe că acest nume îl surprinsese?

Apoi însă ridică pleoapele şi ochii săi se aţintiră cercetător asupra noului sosit.

— Fii bine venit, domnule Haller! Ia loc! Şi tu, dragă Madelon. Cred că domnul mă cunoaşte!

Haller făcu un semn cu mâna.

— O, vă rog, nu e nevoie de prezentare. Duduia v-a numit doar „bunicule”.

— Aşa este.

— Sunteţi deci domnul Greif?

— Greif? se miră căpitanul.

Şi, aruncând o privire Emmei, care abia îşi putea reţine râsul, el urmă, mângâindu-şi mustaţa:

— O fi iar una din poznele tale! Numele meu e Greifenklau. Sau poate c-ai trecut cu vederea ultimele silabe.

Haller tresări puternic.

— Greifenklau? întrebă el.

Şi, arătând spre Emma, urmă:

— Domnişoara Köhler mi-a recomandat-o pe nepoata dumneavoastră sub numele de Greif.

— Văd că e chiar vorba de o poznă tinerească, zise bătrânul. Emma, Emma, cum să te pedepsesc?

— Te rog să mă ierţi, bunicule. Era atât de nostim să trec drept o damă de companie!

— Damă de companie?

— Da, la mătuşa Eschenrode.

— Cine te crede aşa ceva?

— Domnul acesta şi prietenul său, pictorul Hieronymus Aurelius Schneffke. Ţi-am povestit doar ieri.

Haller se făcu roşu până-n vârful urechilor. Era cumplită

situaţia în care se afla el, un ofiţer francez.

— Vă rog să mă iertaţi! Nu eu am fost acela care a considerat-o pe duduia damă de companie, şi n-am nici un motiv să-l numesc prieten pe acel coleg al meu. M-am întâlnit cu dânsul în mod cu totul întâmplător şi cunoştinţa noastră va fi, de asemenea, trecătoare.

— Nu dumneata trebuie să-ţi ceri scuze, domnule Haller, spuse bătrânul. Asta trebuie s-o facă aceste dudui cam uşuratice. Asupra uneia din ele n-am nici o putere, din păcate, dar pe cealaltă o voi pedepsi. Va primi şase zile arest la domiciliu pentru ca, cel puţin în acest timp, să nu mai poată face pozne.

— Bunicule, iertare!

— Domnul Haller să hotărască!

— Cer şi eu iertare pentru domnişoara.

— În cazul acesta voi face încă o dată uz de dreptul meu de clemenţă, dar în nici un caz din consideraţie pentru tine, sălbăticiuneo, ci din consideraţie faţă de oaspetele nostru, căruia nu-i pot refuza rugămintea. Greif în loc de Greifenklau! Auzi, auzi!

— Îmi permiteţi? rugă Haller. Greifenklau sau von Greifenklau?

— Von, von, domnul meu! Am fost căpitan de cavalerie!

Ce întâmplare fericită! îşi zise Haller. Se afla în mijlocul familiei asupra căreia i se atrăsese atenţia. Fireşte că n-avea nici o bănuială că era cunoscut de toţi cei de aici şi că fata asta drăcoasă îşi bătea joc de dânsul. Nu ştia că Emma şi bătrânul erau preveniţi.

— Atunci, desigur că sunteţi acel cunoscut von Greifenklau care, în timpul războaielor de eliberare, se afla în apropierea mareşalului Blücher? întrebă el.

— Da, am avut norocul să mă bucur de favoarea lui, răspunse Greifenklau. Le-am făcut de petrecanie francezilor pe vremea aceea.

— Bine de tot! Să sperăm că şi-au pus-o la inimă.

— Hm! Oamenii uită repede, iar domnii de dincolo de Rin sunt doar şi ei oameni.

— Credeţi că se gândesc la revanşă!

— Pentru războaiele napoleoniene nu prea cred, în schimb pentru Sadowa, da. Dar asta ar fi o nenorocire pentru Germania.

— Cum aşa?

— Pentru că francezii ne-ar zdrobi pur şi simplu.

— Eu, ca bun german, mă îndoiesc.

— Crezi oare că eu sunt mai puţin german decât dumneata, domnule Haller? Dar dumneata eşti artist şi eu sunt militar. Unul ca mine vede lucrurile cu totul altfel. Şi chiar dacă nu m-ar mai interesa armata germană, totuşi nepotul meu îmi oferă adesea prilejul să aud şi să judec.

— E ofiţer, nepotul dumneavoastră?

— E locotenent de ulani, detaşat la Marele Stat Major. Din păcate, acum e în concediu. Chestiunile ce le avea el de rezolvat, mi-au dovedit că trebuie să evităm în orice caz războiul cu Franţa. Lucrările scrise ale nepotului meu mai sunt în camera sa de lucru. M-aş ocupa mai mult de ele, dar vezi că vederea mi-a slăbit, iar Emma nu are răbdarea necesară să-mi citească toate hârtiile acelea cu conţinut strategic. Trăiesc atât de izolat! Poate vei avea bunătatea să te arăţi din când în când pe aici.

Tocmai ce dorise Haller.

— Mulţumesc, domnule căpitan! zise el. Sunt străin aici şi mi-ar face plăcere să-mi creez relaţii. Cuvintele dumneavoastră prietenoase mă obligă la recunoştinţă.

— Asta mă bucură. Vei fi bine venit oricând vei dori. Jucăm şah, citim, sporovăim. Ai mâncare pregătită, pe diseară, Emma?

— Cred că nu vom flămânzi, bunicule.

— Bun! Vrei să iei cina împreună cu noi, domnule Haller?

— Cu toată plăcerea, domnule căpitan.

— Să zicem la ora opt?

— Cum doriţi.

Bătrânul se ridicase, în semn că dorea să sfârşească întrevederea. Haller pricepu şi zise:

— Îmi daţi voie să mă retrag, deocamdată. Respectele mele, duduilor! Încă o dată mulţumiri, domnule von Greifenklau.

Ajungând jos, în stradă, Haller murmură:

— Asta a fost o zi fericită. Totul a mers atât de bine! Acest bătrân soldat pare să fie foarte sociabil. Mă crede drept un profan în problemele militare, un om faţă de care nu trebuie să aibă nici un secret. Fără îndoială că va sporovăi. Îmi dau seama de pe acum că am câştigat partida.

— Aşadar, asta e întâlnirea din pădurea Tharandt? zise Hugo von Greifenklau, după ce „pictorul” plecase. Şi, într-adevăr, nu bănuiai deloc cine era?

— Câtuşi de puţin. De unde era să bănuiesc?

— Şi cum te-ai întâlnit cu el?

— Locuieşte la o văduvă din casa familiei Hohenthal. Am fost pe acolo, la Madelon, unde mi-am uitat geanta.

Ea îi povesti cum se petrecuseră lucrurile şi, când sfârşi, bătrânul spuse:

— Minunat! Îi vom da nişte informaţii de să se lingă pe degete. Mă bucur în aşteptarea serii de azi. Vezi de pregăteşte ceva bun la bucătărie, căci francezii sunt mâncăcioşi nevoie mare.

— Poate că nici nu voi fi aici diseară, bunicule.

— Dar unde?

— Plec.

— Încotro vrei să pleci?

— Departe. În Franţa.

— Ai căpiat?

— Nu. Pleacă şi Madelon.

— În Franţa?

— Da, la înmormântarea tatălui ei adoptiv.

— Şi vrei s-o însoţeşti? Aşa nu se poate, copila mea. Madelon n-are decât să plece, omul acela a crescut-o şi ea îi datoreşte un ultim salut. Dar ce te priveşte pe tine asta?

— Crezi cumva că de dragul lui vreau să plec? Aş! Am un motiv mult mai temeinic. Nu-i aşa, Madelon?

Fata îi aruncă o privire mirată şi bucuroasă în acelaşi timp.

— Dar nu mi-ai spus încă nici un cuvânt de intenţia de a pleca împreună cu mine.

— Vroiam să aştept până voi fi aici. Da, bunicule, închipuie-ţi că s-a găsit unul cu dintele de leu.

— Dintele de leu? Nu pricep nimic.

— Citeşte această scrisoare!

Luă scrisoarea de la Madelon şi i-o dădu căpitanului. Acesta nu avea deloc ochii atât de slabi precum îi spusese lui Haller. Despături scrisoarea şi se adânci în lectura ei.

În timpul acesta chipul său se încorda din ce în ce mai mult. Când termină nu spuse nimic, dar începu să umble cu paşi mari de la un capăt la celălalt al camerei. Proceda aşa de fiecare dată când era preocupat. Atunci nu trebuia să-l deranjezi, trebuia lăsat în pace. După ce-şi clarifica gândurile şi lua o hotărâre îşi exprima părerea.

De aceea cele două tăceau acum, aşteptând. În cele din urmă se opri în faţa fetelor, bătu cu palma în scrisoare şi zise:

— Pare o minune!

— Dumnezeu face minuni, bunicule.

— Tu crezi că e el, Emma?

— După cât se pare, lipsesc iniţialele şi anul.

— N-are importanţă. Îi căutăm pe copii de ani de zile şi unul din ei a fost aproape de tot de noi. N-am spus eu mereu că Fritz seamănă cu generalul? Şi lucru şi mai minunat: l-ai privit atent pe pictorul acela?

— Fireşte. Vrei să spui de asemănarea sa cu Fritz?

— Oh. E izbitoare. Seamănă între ei ca două picături apă. Dar asta e, cu siguranţă, o simplă întâmplare. Iar, dintele drept îl are sergentul-major, ceea ce înseamnă că el ar fi primul născut. Ce zici, să le spunem ceva generalului sau doamnei?

— Nu cred că e bine.

— Ai dreptate. Rănile vechi s-ar deschide şi noi nu ştim dacă suntem în stare să le lecuim. Trebuie văzut dintele şi fotografiile dintr-însul. Dar văd că se vorbeşte aici de o dansatoare de circ. Păcat că s-a prăpădit.

— Ar fi putut da lămuriri.

— Sau Paiaţa. Trebuie neapărat căutat şi găsit. Cel mai bun lucru e să-i scriem lui Richard.

— Ba mai bine e să plece cineva acolo, propuse Emma.

— Dar cine? Cei doi Eschenrode nu trebuie să afle nimic. Nu rămânem decât noi doi: tu şi eu. Să plec eu ?

— Tu nu, în schimb eu, da. Vezi bunicule, oricum intenţionam să plecăm într-acolo luna viitoare, pentru a vizita patria bunicii. Nu e o minune că avem deja paşapoartele?

— Cum să pleci singură în Franţa, fetiţo?

— Pleacă şi Madelon.

— Dar nu te gândeşti la primejdie?

— Ce primejdie poate fi să plec la Thionville şi să stau de vorbă cu Fritz?

— Şi să te îneci în Mosel, cum aproape că i s-a întâmplat lui Richard.

— Nu călătoresc cu vaporul.

— Atunci deraiază trenul!

— Dar, bunicule chiar cu unul dintre acei renumiţi husari?

— Bineînţeles. Şi cred că în tine, fetiţo, mai curge încă sângele războinicului care am fost. Ea râse.

— Sunt fiica unui soldat!

— Este adevărat. Cred cu plăcere că nu ţi-e teamă de această călătorie.

— Deci pot pleca, bunicule?

— Îţi doreşti atât de mult?

— Neapărat!

— Hm! spuse bătrânul.

Începu să mormăie ceva în sinea lui să se plimbe iar prin odaie de colo-colo. După o bună bucată de timp se răsuci brusc pe călcâie şi zise:

— Bine! Poţi pleca!

Emma i se atârnă de gât, sărutându-l şi mângâindu-l pe obraji.

— Bine! Gata acum! mustăci el. Ai într-adevăr ceva din răposata Margot. Aşa făcea şi ea când mă câştiga de partea ei. Dar trebuie să fii precautǎ.

— N-avea grijă!

— Vrei să te duci numai la Thionville sau şi la Ortry? o întrebă bătrânul.

— Asta se va vedea, bunicule. Voi face ce voi socoti necesar.

— Atunci să fii cu multă băgare de seamă. Nimeni nu trebuie să bănuiască la Ortry că eşti o Greifenklau.

— Ştiu asta.

— Şi pe Richard nu trebuie să-l pui în încurcătură. Un gest de recunoaştere ar putea trăda totul, v-ar aduce pe amândoi în primejdie şi ar distruge toată opera sa.

— N-avea nici o grijă. Dar banii de drum, bunicule?

— Ţi-i voi da. Când pleci?

— La unu, împreună cu Madelon.

— Şi vrei să pleci cu ea?

— Bineînţeles.

— Deja! Asta nu prea se…

— Bunicule sunt doar sânge din sângele tău!

— Vrăjitoare mică! Mie îmi convine. În felul acesta scăpăm de toată gălăgia pe care o faceţi voi femeile, la împachetat.

— Oh; sunt imediat gata. Valiza, rufărie, câteva rochii,

droşca şi pe aici ţi-e drumul!

— Basta! S-a făcut! spunea Blücher. Mama se va mira când va vedea c-ai plecat din nou.

Emma începu imediat să-şi facă bagajele, iar Madelon plecă şi ea să-şi termine pregătirile. Cu puţin înainte de plecarea trenului se întâlnită în gară. Bătrânul Greifenklau o conduse pe nepoata sa şi le însoţi pe amândouă fetele în vagon. Se dăduse al doilea semnal de plecare, când uşa compartimentului fu încă o dată deschisă şi se auzi glasul conductorului:

— Compartimentul pentru nefumători. Aici!

Cel care intră era scund şi gras. Purta un costum de voiaj cenuşiu şi o pălărie calabreză nou-nouţă. Într-o mână ţinea un geamantan mare, în cealaltă o mapă respectabilă.

— Servitorul dumneavoastră duduilor! salută el. Vă rog nu vă deranjaţi! Eu am nevoie de puţin loc.

Emma o ghionti încetişor pe Madelon, care şopti de sub voalul gros pe care-l purta:

— Îl cunoşti?

— Foarte bine chiar. E domnul Hieronymus Aurelius Schneffke.

— Zău?

— Mă tem că vagonul se va sfărâma numai pentru a-i da prilej ghinionistului acesta să-mi cadă încă o dată la picioare, ca să-mi aducă omagiul său.

— Să plecăm din acest compartiment.

— Ar fi păcat. E prea nostim individul. Poate că nu pleacă prea departe.

Bondocul îşi pusese bagajele în plasă şi se aşeză. Deodată, însă, făcu o mişcare de spaimă.

— Ah, umbrela mea! exclamă dânsul. Am uitat-o la casa de bilete. Da, da, e limpede ca lumina zilei.

Sări în sus de pe locul său, vâri mâna prin fereastra deschisă, ca să deschidă uşa pe dinafară, şi îşi vârî trupul

voluminos prin deschizătură.

— Începe ghinionul! râse Emma.

— Am scăpat de el, spuse Madelon. Se aude al treilea semnal. Nu mai vine înapoi la timp.

— Sfinte Sisoie! se auzi de afară. Cine mă trage înapoi?

Schneffke se prinsese de închizătoare cu unul din buzunare. O smucitură puternică şi trupul său voluminos era liber, însă întins la pământ, iar pulpana dreaptă a hainei atârna deasupra lui. Se ridică, fără să bage de seamă pierderea, şi vru să alerge să-şi ia umbrela. Dar conductorul îl prinse de braţ.

— Încotro?

— La casă. Mi-am uitat umbrela acolo.

— Nu mai e timp. S-a dat al treilea semnal. Suntem gata.

— Dar trebuie să-mi iau umbrela domnule!

— Atunci pierdeţi trenul.

— Sfinte Sisoie! Şi uite că mi s-a rupt şi hăinuţa!

— Ei, ce faceţi? Plecaţi sau rămâneţi. Locomotiva a fluierat.

— N-am ce face trebuie să intru înapoi în vagon.

— Dar repede, repede!

Chiar atât de repede cât era nevoie nu mergea bondocul nostru. Împins de la spate de conductor, bietul Hieronymus Aurelius se văzu în vagon, după ce trenul se pusese în mişcare.

Ca să poată urmări spectacolul de pe peron, Emma îşi ridicase vălul. Pictorul o recunoscu şi un zâmbet fericit îi lumină faţa.

— Am onoarea, domnişoară Greif! Mă bucur din suflet. Servitorul dumneavoastră prea plecat… Drace!

Vru să facă o plecăciune adâncă, dar ceva îl împiedica. Din nou se simţi reţinut din spate. Încercă să se întoarcă şi izbuti cu greu, pentru a vedea cu groază că conductorul, închizând uşa după el, îi prinsese cu aceasta a doua pulpană

a hainei.

— Începe frumos călătoria! zise el. Încotro voiajează duduile?

— În Franţa, domnule, răspunse Emma, silindu-se să nu izbucnească în râs.

— Minunat! Eu la fel. Fireşte că vom rămâne împreună.

De prea mare bucurie uită de situaţia în care se afla şi încercă să facă o nouă plecăciune, care avu drept rezultat desprinderea pulpanei hainei din încleştare şi bietul pictor se văzu azvârlit pentru a patra oară la picioarele Emmei von Greifenklau.

Sfârşitul volumului III

KARL MAY — OPERE
cărţi apărute la editurile Eden şi Pallas

Ciclul „**De pe tron la eşafod**”
1. Castelul Rodriganda (Editura Pallas, 1994)
2. Piramida Zeului Soare (Editura Pallas, 1994)
3. Benito Juarez (Editura Pallas, 1994)
4. Plisc-de-uliu (Editura Pallas, 1994)
5. Moartea împăratului (Editura Pallas, 1994)

6. Comoara din Lacul de Argint (Editura Pallas, 1995)

7. Slujitorii morţii (Editura Eden, 1995)

Ciclul „**Satan şi Iscariotul**”
8. Capcana (Editura Pallas, 1995)
9. Omul cu 12 degete (Editura Pallas, 1995)
10. Răzbunarea (Editura Eden, 1995)

Ciclul „**În ţara leului argintiu**”
11. Leul răzbunării (Editura Pallas, 1995)
12. La Turnul Babel (Editura Pallas, 1995)
13. Sub aripa morţii (Editura Pallas, 1995)
14. Prăbuşirea (Editura Pallas, 1995)

15. Cacealmaua (Editura Eden, 1996)

16. Testamentul incaşului (Editura Eden, 1996)

17. Pirat şi corsar (Editura Eden, 1996)

18. Mustangul Negru (Editura Pallas, 1996)

Ciclul „**Inimi germane**”
19. Dervişul (Editura Pallas, 1996)
20. Valea morţii (Editura Pallas, 1996)
21. Vânătorul de samuri (Editura Pallas, 1996)

Ciclul „**Winetou**”
22. Winnetou (Editura Eden, 1996)
23. Pe viaţă şi pe moarte (Editura Eden, 1996)
24. Testamentul lui Winnetou (Editura Eden, 1996)

25. Old Surehand (Editura Pallas, 1996)
26. Taina lui Old Surehand (Editura Pallas, 1996)

27. Secretul ţigăncii (Editura Eden, 1997)
28. Insula giuvaierurilor (Editura Eden, 1997)

Ciclul „**În ţara mahdiului**”
29. În ţara mahdiului (Editura Pallas, 1997)
30. Lacrimi şi sânge (Editura Pallas, 1997)
31. Ultima vânătoare de sclavi (Editura Pallas, 1997)
32. Vulturii desertului (Editura Eden, 1997)

Ciclul „**Sub stăpânirea otomană**”
33. Prin deşert şi harem (Editura Eden, 1998)
34. Prin Kurdistanul sălbatic (Editura Eden, 1998)
35. De la Bagdad la Stambul (Editura Pallas, 1998)
36. Prin văgăunile Balcanilor (Editura Pallas, 1998)
37. În Ţara schipetarilor (Editura Eden, 1998)
38. Schut — căpetenia tâlharilor (Editura Pallas, 1998)

Ciclul „**Dragostea ulanului**”
39. Ultima iubire a lui Napoleon (Editura Pallas, 1998)

40. Răzbunătorii (Editura Eden, 1998)
41. Căpitanul gărzii imperiale (Editura Eden, 1999).

Editura EDEN
Bucureşti – sector 1
Piaţa Presei Libere nr. 1
Corp central, etaj 8, camera 860
Telefon 222.48.60
Pentru corespondenţă
Editura eden
Căsuţa poştală 33—99

Coli de tipar: 25
Bun de tipar: 08.01.1999
Tiparul executat la Imprimeria
„ARDEALUL” Cluj-Napoca
B-dul 21 Decembrie nr. 146
Comanda nr. 80.256

karl may

OPERE

CĂPITANUL GĂRZII IMPERIALE

Atmosfera tensionată, cu acţiuni de spionaj, diversiuni şi manevre diplomatice de culise, premergătoare războiului franco-prusian din 1870, este redată într-un mod atractiv şi palpitant de Karl May, care ştie să împletească adevărul istoric cu o fantezie debordantă şi cuceritoare. Ne întâlnim cu principalii eroi din volumele precedente în capitole dramatice, din care cităm: **Un spion german • Stafia din turn • Abu Hassan, vrăjitorul • Conspiraţia • Dansatoarea pe sârmă • Prin tainiţele Parisului • Regele cârpelor • La „Galeriile sfinte" din Tharandt • Iţe încurcate •**

Achiziţionaţi din vreme volumul următor:

NELEGIUITUL

a cărui apariţie continuă ciclul napoleonean.

Lei 19.500 + 400 T.L. = 19.900